

KURIER POZNAŃSKI

wychodzi 2 x dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr Marian Chelmiński
Za wszelkie inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70.

Nr. 175

Wydanie P

Poznań, niedziela dnia 18 kwietnia 1937

Rok 32

Poznań, 17 kwietnia.

O narodowo czyste szeregi wolnych zawodów

Zdobywcze parcie żywiołów narodowych z ziem naszych zachodnich w kierunku wschodnim, przede wszystkim zaś ku sąsiednim połaciom Polski środkowej, jest już faktem notorycznym. Jest to ruch naturalny, którego nie wstrzymać nie zdoła, bo naturalne jest zdobywanie — kosztem elementu żydowskiego — Polski dla Polaków. Rzecz inna, że Żydzi rewanżują się ze swej strony wciskaniem się na nasz obszar zachodni: zalali już miasta i miasteczka śląskie, zawojowali Gdynię, wzmogli się w pewnej mierze w Wielkopolsce i na Pomorzu, gotują się niewątpliwie do dalszej cichej, ale systematycznej ofensywy.

Będą to Żydzi czynili jeszcze bardziej, gdy projekt przyłączenia odnośnych powiatów b. Królestwa do województw wielkopolskiego i pomorskiego zostanie faktycznie zrealizowany. Dlatego ekspansji tutejszych żywiołów narodowych ku wschodowi musi towarzyszyć wzmoczona czujność i karność narodowo-moralna na terenie ziem zachodnich, zdolna skutecznie odrzucić intruzów duchowo polskości obcych, a przeważnie nawet wrogich.

Ażebym przeciwnika zwyciężyć, trzeba go przede wszystkim znać, — znać jego zamierzenia i metody działania. Przyjrzyjmy się dzisiaj stanowi faktycznemu pod tym względem w dziedzinie jednego z głównych zawodów wolnych: w dziedzinie adwokatury. Mamy na myśli obwód Izby Adwokackiej w Poznaniu, która obejmuje województwa poznańskie i pomorskie oraz obwód Sądu Okręgowego w Kaliszu i obwód Sądów Grodzkich w Aleksandrowie, Brześciu Kujawskim, Chodczu, Lipnie, Radziejowie Kujawskim i Włocławku.

Otóż Izba Adwokacka w Poznaniu liczy 598 adwokatów-członków. W tej liczbie znajduje się Żydów: niechrześcijańskich 35, przechrztów 12, razem 47 adwokatów-Żydów, co stanowi 8 proc. ogółu adwokatów-członków Izby.

Znamienne są liczby następujące: spośród 35 adwokatów Żydów niechrześcijańskich przypada 9 na dotychczasowe województwa poznańskie i pomorskie, w znacznej mierze na Gdynię, a 26 na przydzielone obwody b. Królestwa. W Poznaniu jest jeden adwokat Żyd niechrześcijański. Natomiast Żydzi wychrzczeni w liczbie 12 uprawiają adwokatówkę wszyscy w naszych dwóch województwach zachodnich, z czego 5 w samym Poznaniu.

O czym liczby te świadczą? Wykazują one, że przyznanie się do jednego z wyznań chrześcijańskich jest Żydom potrzebne do torowania sobie u nas drogi do kariery zawodowej. Trzeba się z tym liczyć, że w rozszerzonych w przyszłości ramach dwóch województw zachodnich podniesie się liczba adwo-

Jeszcze jedna konferencja międzynarodowa?

Prez. Roosevelt zaprosił premiera van Zeelanda do Białego Domu — Przygotowanie terenu do światowej konferencji gospodarczej?

Waszyngton (ATE). Prez. Roosevelt zaprosił do Białego Domu małego wkrótce odbyć podróż do Ameryki belgijskiego premiera van Zeelanda, który, jak wiadomo, otrzymał od rządów francuskiego i angielskiego misję zbadania możliwości usunięcia międzynarodowych ograniczeń wymiany handlowej. Zaproszenie nastąpiło po ogłoszeniu wiadomości, że premier daje się do Stanów Zjednoczonych w czerwcu w celu utrzymania przybranego mu przez uniwersytet w Princeton tytułu doktora honoris causa.

Zaproszenie belgijskiego premiera wywołało w kołach gospodarczych Ameryki zrozumiałe zainteresowanie. Opinia jednomyślnie podkreśla, że wizyta ta stoi w związku z projektowanymi przez Anglię i Francję przygotowaniem terenu do gospodarczej konferencji międzynarodowej. Na tle tych projektów przyjąć należy, że prez. Roosevelt życzy sobie w rozmowach z premierem van Zeelandem poruszyć zagadnienia, dotyczące ewentualnej konferencji.

W związku z tym mówi się również, że międzynarodowa konferencja gospodarcza, która odbyła się w 1933 r. doszła do skutku dzięki inicjatywie prez. Roosevelta. Dobrze poinformowane amerykańskie koła gospodarcze

dają do zrozumienia, że ewentualna nowa konferencja nie mogłaby się odbyć bez współudziału tzw. krajów „nieodstęcznie nasyconych“, gdyż właśnie dla tych krajów sprawy ponownego podziału surowców światowych są sprawą życiową. Rozwiązanie zagadnień surowcowych przyczyni

się w dużym stopniu do uspokojenia Europy.

Ambasada belgijska, oraz otoczenie Białego Domu powstrzymują się od wyjaśnień, czy przyjazd premiera van Zeelanda ma na celu inne sprawy, aniżeli oficjalnie podane wręcz nie mu tytułu doktora.

Wciąż pogłoski o pośrednictwie w Hiszpanii

Paryż (PAT) „Petit Parisien“ w depeszy swego nowojorskiego korespondenta donosi, iż w Stanach Zjedn. krążyła pogłoska o tym, jakoby Francja i Anglia miały zwrócić się do prez. Roosevelta z prośbą o pośrednictwo w hiszpańskiej wojnie domowej.

W miarodajnych kołach amerykańskich wyrażają jednak wątpliwość, by rząd amerykański zechciał interweniować w zatargu europejskim, w którym nie jest bezpośrednio zainteresowany.

Paryż (PAT) „Le Matin“ zamieszcza depeszę z Londynu, w której jest mowa o rzekomych rokowaniach w celu doprowadzenia do pośrednictwa w wojnie domowej w Hiszpanii.

Rokowania te ma prowadzić znany bankier hiszpański Juan March, który w początkach wojny domowej był łącznikiem pomiędzy gen. Franco a finansistami popierającymi powstańców. March w ostatnich czasach był rzekomo w Rzymie, gdzie spotkał się z przedstawicielami kół powstańczych.

Układ sześciu państw neutralnych?

Londyn (ATE) W kołach politycznych kursują pogłoski, że szwedzki min. spraw zagr. Sandler podczas

otwarcia posiedzeń komisji rozbrojeniowej w Genewie, 6 maja zawiadomi, iż Belgia, Dania, Finlandia, Holandia, Norwegia, oraz Szwecja zawarły układ, mocą którego zobowiązane będą komunikować sobie wzajemnie wysokość zbrojeń na lądzie, morzu i w powietrzu. Na zasadzie tego układu wymieniane będą corocznie dane dotyczące wysokości produkcji i handlu materiałami wojennymi.

Układ przewiduje utworzenie mieszanej komisji będącej w stałym kontakcie z komitetem rozbrojeniowym Ligi Narodów. Jest on zawarty na szereg lat i przewiduje akces innych postronnych państw.

Powody powstania powyższego układu komentowane są w kołach londyńskich przychylnie. Nie sądzi się jednak, aby było to wstępem do rozpoczęcia ponownych konferencji rozbrojeniowych.

Z wyższych uczelni

Warszawa (Tel. wł.) Rektorat uniwersytetu ogłosił, że z dniem 20 bm. wykłady i ćwiczenia na uniwersytecie nie będą wznowione.

Senat akademicki Politechniki Warszawskiej wydał odezwę omawiającą ostatnie zajęcia na wyższych uczelniach, która kończy się stwierdzeniem, że „od postawy młodzieży, a szczególnie jej przywódców zależy w tej chwili całkowite wznowienie zajęć dla studentów niższych semestrów“. (w)

Przeciw Rooseveltowi

Nowy Jork. (PAT). Polityka prez. Roosevelta poniosła nową porażkę.

Sąd Apelacyjny w Bostonie orzekł, że federalne ustawy o ubezpieczeniu na wypadek bezrobocia i na wypadek starości są niekonstytucyjne ze względu na to, że ściąganie składek przy wypłatach pensyj pracowniczych nie jest zgodne z konstytucją.

Walka z katolicyzmem w Rzeszy

Berlin (PAT). Czynniki narodowo-socjalistyczne nadają duże znaczenie listowi otwartemu docenta teologii i katechety katolickiego Kobera, ogłoszonemu na łamach „Rheinische Front“. Ks. Kober zajmuje stanowisko przeciw kurii biskupiej w Trewirze i krytykuje działalność duchowieństwa katolickiego w Niemczech na tle sprawy zlikwidowania szkół wyznaniowych w Nadrenii. W związku z tym ks. Kober został zasuspendowany przez władze duchowne.

Na tle walki o typ szkoły w Niemczech wydarzyły się również inne poszczególne wystąpienia, jak przemówienie, wygłoszone przez radio przez ks. Heinena w Zagłębiu Saary, utrzymane w duchu sprzyjającym narodowym socjalistom. Temu wystąpieniu, podobnie, jak i zachowaniu się ks. Kobera, nadaje się w Berlinie specjalny rozgłos.

Równocześnie w stolicy Rzeszy toczy się proces polityczny księży katolickich, komentowany szeroko przez prasę. Duch tych komentarzy zmie-

rza wyraźnie do przekonania wszystkich warstw katolickich w Niemczech o błędnej taktyce politycznej duchowieństwa, którego pobudki działania nie wynikają — zdaniem prasy — z przywiązania do narodu, lecz z ponadpaństwowej polityki Watykanu.

W toku dyskusji na tematy wyznaniowe, czynniki decydujące wysuwają projekt stworzenia warunków, które umożliwiłyby w Niemczech powstanie kościoła „narodowo-katolickiego“. Zauważać należy, iż tego rodzaju grupa — choć bardzo nieliczna — istnieje już w Rzeszy od okresu „kulturkampf“ Bismarcka pod nazwą „starkatolików“.

Z drugiej strony wskazać należy, iż w walce o wprowadzenie szkoły bez rozgraniczenia wyznaniowego uczniów — poszły władze na pewien cichy kompromis, nazywając szkoły te w katolickich okręgach Nadrenii „chrześcijańskimi“. Zachowano tam krzyże w salach oraz księży wzgl. pastorów — jako wykładowców religii.

katów Żydów wychrzczonej kosztem niewychrzczonej.

Ze stanowiska narodowo-politycznego byłby to objaw, wymagający zdwojonej czujności. Wychrzczenie się bowiem będzie przez Żydów — poza bardzo nielicznymi wyjątkami — traktowane jako środek do celu ubocznego, jako legitymacja do wciskania się do społeczeństwa rdzennie polskiego, odwiecznie katolickiego. A Żyd zawsze pozostanie Żydem, choćby nawet wyjątkowo chciał inaczej. Odsyłamy pod tym względem do bardzo

ciekawego felietonu Stanisława Kozickiego pt. „Tragizm Izraela“ (na stronie 6).

To też z uznaniem odnieść należy się do sprężystej i konsekwentnej działalności poznańskiego oddziału Narodowego Zrzeszenia Adwokatów, do bojkotowania Żydów wychrzczonej na równi z niewychrzczonej, przez polskich adwokatów ziem zachodnich.

Adwokatura nasza ma poza sobą solidarne społeczeństwo, domagające się narodowo czystych szeregów wolnych zawodów.

Rozpaczliwe położenie w Bilbao

Brak żywności coraz bardziej daje się we znaki — Daremne próby przerwania blokady Interpelacje w Izbie Gmin

Londyn (Tel. wł.) Jak donoszą z Bilbao, prowadzona przez okręty powstańcze blokada portu zupełnie uniemożliwiła od dłuższego czasu wszelki dowóz żywności. Położenie w mieście i w porcie jest wobec tego beznadziejne. Głód daje się ludności coraz bardziej we znaki.

Bolszewicy hiszpańscy czynią gorączkowe wysiłki sprowadzenia do Bilbao za wszelką cenę nowych zapasów żywności. Władze „czerwone” w związku z tym zwróciły się do wielu kapitanów brytyjskich parowców z ofertą, wypłacenia im specjalnych premij pieniężnych, jeżeli zdecydują się mimo wyraźnego ostrzeżenia rządu na zawinięcie do portu.

Gibraltar (ATE) Angielski statek „Mary Lewellin”, który opuścił port francuski St. Jean de Luz z celem przerwania blokady przy brzegach baskijskich, powrócił.

Kapitan odmówił udzielania wyjaśnień. Prawdopodobnie statek napotkał w drodze wojenne okręty angielskie lub hiszpańskie, które zmusiły go do powrotu.

W ostatniej chwili nadeszły wiadomości, że również inny statek angielski, którego kapitan zamierzał przerwać blokadę, zmuszony był zawrócić do St. Jean de Luz.

Londyn (PAT) W Izbie Gmin przewodca opozycji pos. Attlee zapytał, czy min. spraw zagranicznych ma nic nowego do zakomunikowania wobec wiadomości, otrzymanej od konsula brytyjskiego w Bilbao, że wejście do portu wolne jest od min i że baterie nadbrzeżne wystarczają dla ochrony statków handlowych w obrębie wód terytorialnych.

Min. Eden odpowiedział, że pos. Attlee padł najwidoczniej ofiarą nieporozumienia. Wiadomość od konsula nadeszła w środe i jest treści następującej: „Prezydent rządu baskijskiego prosi usilnie o poinformowanie Pana, że położenie żywnościowe jest krytyczne. Wejście do portu jest wolne od min i baterie nadbrzeżne są wystarczające dla ochrony żeglugi na wodach terytorialnych. Od 23 kwietnia blokada nie jest skuteczna”.

Przed wyborami burmistrza

Kościąn. (Tel. wł.) Jak wiadomo, po objęciu przez ostatniego burmistrza w Kościąnie p. Edmunda Maćkowiaka stanowiska prezidenta Gniezna, gród nasz pozostał bez „ojca miasta”.

Po ogłoszeniu konkursu na stanowisko burmistrza kandydaci na to stanowisko w liczbie około 40 nieomal codzień odwiedzali nasze miasto sprając wiele kłopotu członkom komisji wyborczej w sprawie ustalenia ściślejszej listy. Na ostatnim zebraniu tej komisji postanowiono przedłożyć do ostatecznej decyzji Rady Miejskiej kandydatury pp. mgra S. Wolskiego z Poznania, Sobkowiaka, wiceburmistrza m. Leszna i Ferferta, komisarzycznego burmistrza Rawicza.

Najbliższe posiedzenie Rady Miejskiej wybierze z trzech wyżej wymienionych kandydatów przyszłego burmistrza miasta Kościąna.

Wiadomości

Odbędzie się w Padwie 19 bm. uroczyste ofiarowanie uniwersytetowi marmurowego popiersia kanclerza Zamoyńskiego. Popiersie wykonane przez prof. Antoniego Madeyskiego ufundowane zostało przez ambasadę R. P. przy Kwirynale oraz ordynata Maurizioego Zamoyńskiego.

W wytwórni futy w miejscowości Hamburg-Billrook wybuchł groźny pożar, który poczynił bardzo znaczne szkody, niszcząc maszyny i urządzenia.

„Osserwatore Romano” donosi, że przyjazd Goeringa do Rzymu nastąpi prawdopodobnie w środe.

Wicemin. spraw zagr. Anglii lord Plymouth i min. spraw zagr. Szwecji Sandler na zaproszenie rządu przybędą do Estonii w początkach czerwca.

Premier jugosłowiański Stojadinowicz przybył ma do Rzymu w końcu kwietnia z rewizytą do min. spraw zagr. Ciano.

Od pewnego czasu między rządem rumuńskim i włoskim toczyć się mają rokowania, których celem jest zbliżenie polityczne.

„Z treści tej wiadomości — oświadczył min. Eden — jasne jest, że konsul brytyjski przedstawił jedynie zawiadomienie rządu baskijskiego i nie wyrażał własnych poglądów”.

Lloyd George: „Czy rząd nie podjął żadnych kroków, aby upewnić się, czy powyższe informacje są ścisłe?”

Min. Eden: „Oczywiście, otrzymujemy stale wiadomości od naszych władz morskich i uczynimy wszystko, aby uzyskać pewne dane. Informacje rządu baskijskiego przekazane zostały dla sprawdzenia admirałowi dowódcemu flotą brytyjską w Zatoce Biskajskiej”.

Berlin zaniepokojony podróżą Schuschnigga

Berlin (PAT). Zapowiedziane na 22 bm. spotkanie między kanclerzem Schuschniggem a Mussolinim w Wenecji wysuwa się na czoło zainteresowań w Berlinie. Ruchliwość polityki włoskiej w zagłębiu naddunajskim, zwłaszcza w stosunku do Austrii, obserwują tu z pewną nieufnością i bez entuzjazmu.

Choć ze strony austriackiej zapewniają urzędowo, że wizyta w Wenecji jest naturalnym następstwem protokółów rzymskich, a bezpośrednia łączność zwiększy „prężność” zawartych układów, które stanowią zasadniczo o zewnętrznej polityce Austrii nie wątpią tu, że w rozmowach weneckich poruszone będą również wewnętrzne motywy polityki austriackiej.

Układ niemiecko-austriacki z 11 lipca r. ub., zawarty w następstwie

podpisanie protokółów rzymskich, już po kilku miesiącach wykazał swe słabe strony. Różne zatargi doby ostatniej uwydatniły to jeszcze bardziej i wysunęły jako alternatywę polityki austriackiej „anschluss” bądź przywrócenie monarchii. Kanclerz przywrócił odrzucił wprawdzie kategorycznie ten punkt widzenia, jednak samo wysunięcie podobnej alternatywy budzi tu pewien niepokój. Polityczne koła berlińskie zdają sobie sprawę z tego, że z punktu widzenia Rzymu „anschluss” jest rozwiązaniem niedopuszczalnym. Fundamentalna zasada polityki Włoch polega na utrzymaniu niepodległości Austrii, a zagadnienie monarchii jest sprawą dalszą. Zaktualizowanie się tego zagadnienia, chociażby w przyszłości, przekreśliłoby możliwość pogłębienia stosunków między Berlinem a Wiedniem.

Znamienne zaproszenie austriackiego ministra

Berlin (PAT) Na zaproszenie min. wojny Rzeszy Blomberga przybył do Berlina min. austriacki Gleise-Horstenau. Bezpośrednim celem wizyty było wzięcie udziału w uroczystościach otwarcia nowego archiwum wojskowego w Poczdamie.

Choć przyjazd ministra austriackiego nie ma charakteru wizyty oficjalnej, jednak jego pobytowi w Berlinie przypisuje się pewne znaczenie, gdyż min. Gleise-Horstenau jest tym mężem stanu, który dnia 10 lipca ub. r. odbył z kanclerzem Hitlerem rozmowę

poufną w Obersalzbergu. Jak wiadomo następnie podpisano układ niemiecko-austriacki w dniu 11 lipca.

Przewidując tu więc, iż min. Gleise-Horstenau będzie miał okazję zetknięcia się z kierowniczymi osobistościami Rzeszy, tym bardziej, iż uważają go w kołach politycznych poniekąd za osobistego gwaranta dobrego rozwoju układów z 11 lipca. Ostatnie nieporozumienia wiedeńsko-berlińskie zwiększają w pewnej mierze znaczenie tej wizyty.

Orkan szalał nad Japonią

Tokio. (ATE). Północne wyspy japońskie zostały nawiedzone przez nową katastrofę żywiołową.

Nad Hokkaido i Sachalinem przeszedł orkan, niszcząc tysiące domów i chat wiejskich. Orkanowi towarzyszyły silne opady śnieżne, które uniemożliwiły komunikację samochodową.

Bardzo wiele słupów telegraficznych i przewodników elektrycznych uległo zerwaniu, a liczne rzeki wystąpiły z

brzegów, zalewając znaczne przestrzenie gruntów uprawnych. Należy przypuszczać, że w zburzonych domach znalazło śmierć tysiące osób. Władze pośpieszyły natychmiast z akcją ratowniczą.

Londyn. (ATE). Z Tokio donoszą, iż nad wschodnią Koreą przesunął się olbrzymiej siły tajfun. Zginęło 77 rybaków; wiele wiosek burza zrównała z ziemią.

Pożary na Wileńszczyźnie

Wilno (ATE) W związku z wczesną i suchą wiosną na Wileńszczyźnie notowane są liczne pożary.

We wsi Falkowice, pow. lidzkiego, spłonęło 15 zabudowań. We wsi Olkienicach, pow. wileńsko-trockiego poszło z dymem 8 gospodarstw, a we wsi Fialakalia, pow. wileńsko-trockiego 40 gospodarstw. W czasie tych pożarów zginęło bardzo dużo żywego i martwego inwentarza. Straty są bardzo znaczne.

Zanotowano również kilka pożarów lasów. W miejscowości Laspol w pow. wilejskim spłonęło 40 ha młodego lasu. Las ten był własnością państwa.

Petardy

Warszawa (Tel. wł.) Wczoraj w godzinach wieczornych została rzucona do kreslarni w gmachu politechniki na II piętrze petarda. Uszkodziła ona kilka pulpitów nie raniąc jednak nikogo. Na miejsce wybuchu przybyli przedstawiciele władz akademickich. Studenci opuścili gmach legitymowani przy wyjściu przez policję. Rektor na razie nie wydał żadnych zarządzeń.

Kilka godzin później wybuchła pe-

trarda przed domem nr. 4 przy ul. Ks. Skorupki. Zaalarmowany detonacją wybiegł dozorca domu, na ulicy jednak nie było żadnego przechodnia. Padający deszcz ugasił płomień. (w)

„Wilia” w Walencji

Walencja (PAT) 16 bm. okręt „Wilia” zawinął do Walencji celem zabrania grupy Hiszpanów, którzy korzystali z prawa azylu w poselstwie polskim w Madrycie, a obecnie mają być za zgodą rządu wywiezieni poza granice kraju.

Dowódca „Wilii” złożył wizyty oficjalne władzom, a poseł R. P. min. Szumlakowski podejmował oficerów załogi. W czasie postoju nad portem przeleciał samolot powstańców, który był ostrzeliwany przez artylerię nad „Wilią”. Dowódca okrętu rozkazał załozę zejść pod pokład. Nikt nie doznał szwanku. Na okręcie wszystko przygotowane na przyjęcie azylantów.

Śmierć kata

Kair (PAT) W więzieniu miasteczka Kena, wykonano wyrok śmierci na znanym bandycie Mohamed Soliman Chalan. W chwili po wykonaniu wyroku kat zmarł na udar sercowy.

Powstanie w dżungli

Manila (ATE) W południowej części Wysp Filipińskich wybuchło powstanie tubylców, mieszkańców dżungli. Powstańcy zawiadnęli stolicą prowincji Lana-Dansalan.

Silne oddziały żandarmerii przystąpiły do opanowania położenia jednak powstańcy nie chcą się poddać wezwaniom władz policyjnych.

Wybuch wulkanu

Tokio (PAT) Wczoraj nastąpił, trwający 20 minut, wybuch wulkanu Asama (wyspa Hondo). Bliższe szczegóły wybuchu nie są dotychczas znane.

Asama liczy 2.525 m i czynny jest od roku 1768.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 17. 4. 1937 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była utrzymana

Z pożyczek państwowych płacono za 5% poz. konwers. — większe sztuki — 58%.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. ofiarowano 4% listy zast. złote w złocie po 50%, natomiast płacono za 4% listy zast. 51—51¼% oraz za 4% listy zast. konwert. 43%—44%.

Z akcyj bankowych względnie przemysłowych płacono za Bank Polski 101,—, natomiast ofiarowano H. Cegielski po 30,—.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominału wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. poz. konwers. większe odc. 58½ P
4¼% listy zast. złote w złocie przestemplowane Pozn. Ziem. Kred. (dawn. 4½% dol. listy zast. w zł — 8,9141 zł za 1 dol.) 50%
4¼% złotowe listy zastaw. serii L. Pozn. Ziemstwa Kredyt. 51—51¼ P
4% listy zast. konwert. otempl. P. Z. K. 43.75—44.— P

Akcj. bankowe i przemysłowe

Bank Polski 101,— P.
Cegielski H. 30,— O

Tendencja: utrzymana.

Urzędowa cedula

Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 17. 4. 1937 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca; za 100 kg: STANDARTY: 1) żyto 700 g/l., 2) pszenica 742 g/l., 3) owies 420 g/l.

Ceny transakcyjne:

Żyto 30 ton p. Poznań 23.85
Żyto 15 ton p. Poznań 23.80
Żyto 30 ton p. Poznań 23.75

Ceny orientacyjne:

Żyto (Usposobienie spokojne) 23.50—23.75
Pszenica (Usposob. spokojne) 29.25—29.50
Jęczmień browarowy 27.25—28.25

Usposobienie spokojne.

Jęczmień 630—640 g/l. 23.00—23.25
Jęczmień 667—676 g/l. 24.25—24.50
Jęczmień 700—715 g/l. 26.25—27.00

Usposobienie spokojne.

Owies 22.00—22.25
Usposobienie spokojne.
Maki żytnie standarty stare

Żytnia gat. I 0-65% wł. w. 34.00
Usposobienie spokojne.

Maki pszenne standarty stare 48.00—49.00
pszenna gat. I wyc. 0-20% wł. w. 47.00—47.50
pszenna gat. IA 0-45% wł. w. 45.50—46.00
pszenna gat. IB 0-55% wł. w. 45.00—45.50
pszenna gat. IC 0-60% wł. w. 44.00—44.50
pszenna gat. ID 0-65% wł. w. 42.50—43.00
pszenna gat. IIA 20-55% wł. w. 41.75—42.25
pszenna gat. IIB 20-65% wł. w. 38.75—39.75
pszenna gat. IID 45-65% wł. w. 34.75—35.75

Usposobienie spokojne.

Otreby pszenne stand. 15.00—15.50
Otreby pszenne grube stand. 15.50—16.00
Otreby pszenne średnie stand. 14.75—15.25
Otreby jęczmień 15.75—16.75

Rzepak zimowy 56.00—57.00
Siemie lniane 55.00—58.00
Gorzyczka 30.00—32.00
Wyka latowa 23.00—25.00
Peluszk 23.00—25.00

Groch Wiktoria 21.50—25.00
Groch Folgera 22.00—24.00
Łubin niebieski 18.75—14.75
Łubin złoty 14.50—15.50
Seradela 24.00—27.00
Mak niebieski 72.00—76.00

Koniczyna czerwona surowa 100.00—110.00
Koniczyna czerw. 95—97% czyst. 120.00—130.00
Koniczyna biała 85.00—125.00
Koniczyna szwedzka 150.00—180.00
Koniczyna żółta oduszczone 65.00—75.00
Przelot 65.00—75.00

Rajgras angielski 60.00—70.00
Makuch lniany w taflach 24.00—24.25
Makuch rzepak w taflach 17.75—18.00
Makuch słon. w taflach 42—43% 24.25—25.25
Śrut Soja 24.00—25.00

Słoma pszenna luzem 2.10—2.35
„ pszena prasowana 2.60—2.85
„ żytnia luzem 2.30—2.55
„ żytnia prasowana 3.05—3.30
„ owsiana luzem 2.50—2.75
„ owsiana prasowana 3.00—3.25
„ jęczmieńna luzem 2.20—2.45
„ jęczmieńna prasowana 2.70—2.95

Siano zwykle luzem 4.95—5.45
„ nadnoteckie luzem 5.60—6.10
„ nadnoteckie prasowane 6.05—6.55
Ogólne usposobienie spokojne.

Ogólny obrót: 1469.3 t., w tym żyta 534 t., pszenicy 177 t., jęczmienia 20 t., owsa 35 t.

Nastroje skandynawskie wobec Niemiec

(Od własnego korespondenta „Kuriera Poznańskiego“)

Berlin, 14 kwietnia

Fakt, że zbudowana na światopoglądzie nordycko-rasistowskim Trzecia Rzesza nie znalazła zrozumienia w świecie rdzennie nordyckim — w Skandynawii — przejdzie do historii jaskrawych paradoksów dziejowych.

Przyczyny tego są różne. Jedną z nich jest niewątpliwie to, iż narody skandynawskie nigdy nie sympatyzowały z metodami przymusu, stawiając na równi z dobrem państwa obywatelskie poczucie swobody i tolerancji. Toteż ponawiane wielokrotnie załoty niemieckie — np. działalność placówek propagandy pronordyckiej w Gryfii, Roztoce, Lubece itd. — natrafiały na mało przychylny w Skandynawii grunt. „Obrady filologów swoją drogą, a swoją — polityka“, taka była odpowiedź Nordyków.

Bowiem na Północy są dziś na wokandy sprawy bezpieczeństwa, dozbrojenia, wzajemnej pomocy. Odzywają stare teorie skandynawizmu politycznego, polegającego na wspólnej akcji. Blok 16-milionowy Szwecji, Danii, Norwegii i Finlandii mógłby stanowić poważną siłę defensywną, zwłaszcza odkąd w świadomości społeczeństw tamtejszych prestiż kolektywnego systemu Ligi Narodów niepomniernie zmalał.

Interesy obronne krajów skandynawskich nie zbiegają się wszakże we wszystkich punktach.

Norwegia, najdalej położona od sceny wydarzeń Europy, najmniej też interesuje się kwestią skandynawskich aliansów obronnych. Inaczej już jest z Finlandią, która mimo położenia na peryferii odczuwa bliskość sąsiada sowieckiego. Szwedzi noszą w sobie tradycyjną obawę przed Moskwą, ale też nie zaniedbują czujności ku południu. Wreszcie mała Dania o pozycji strategicznej u cieśnin bałtyckich, gdzie postulaty angielskie o wolny dostęp na Bałtyk krzyżują się z tendencjami raz niemieckiego, raz sowieckiego „mare clausum“, posiada prócz tego stare pole walki w Szlezewiku.

Szwecja pierwsza uchwaliła dozbrojenie swoich sił wzmacniając w pierwszej linii lotnictwo. Podobnie stało się w Finlandii oraz w Norwegii. Zwłaszcza w tym drugim kraju musiał rząd socjalistyczny o bardziej radykalnym niż gdzie indziej zabarwieniu uczynić wydatny krok w kierunku rewizji swoich zasad. Na koniec i Dania powzięła ważne decyzje w sprawie budżetu wojskowego. Jej socjalistyczny premier Stauning widział się zmuszony zdezawuować swoją ustawę rozbrojeniową z r. 1932, przy pomocy której — w ówczesnej atmosferze konferencji rozbrojeniowej i pacyfizmu — socjaliści duńscy wraz z radykami znieśli wojsko w Danii w ogóle.

Aczkolwiek Skandynawowie nigdy nie czują się całkiem bezpieczni od Wschodu, tj. Sowietów, a słynne zakłady szwedzkie w Bofors dopiero niedawno jeszcze postanowiły zainstalować własną fabrykę armat na gruncie Finlandii, każdy wie, że znacznie ważniejszym punktem kontaktu Skandynawii z kontynentem jest szczerplutki pas ziemi pogranicza niemiecko-duńskiego w Szlezewiku. Oficjalna polityka Rzeszy unika jakichkolwiek aluzji, któreby wyglądały na rewindykację, nie mniej jednak istnieje oficjalna polityka gruntowa i ludnościowa Trzeciej Rzeszy na pograniczu szlezwickim i prasa duńska raz po raz przynosi znamienne szczegóły na temat ekspansji niemieckiej na tym odcinku. Tego rodzaju alarmy duńskie idą w głąb Skandynawii i wytwarzają nastroje sympatii ogólnoskandynawskiej. Z nastrojów wyrasta atmosfera współdziałania i współobrony. Gdy premier duński Stauning przemawiał niedawno jako gość na ziemi szwedzkiej w miasteczku Lund i słowa jego na temat współpracy skandynawskiej — tak utrzymuje większość opinii duńskiej — zawierały za mało jakoby gorących akcentów dla tej idei, spotkał się on z bardzo ostrą naganą swoich własnych obywateli i musiał czym prędzej udobruchać opinię solennym wyznaniem panskandynawskiej lojalności.

Realistyczny umysł Skandynawów patrzy na stosunki nie tylko pod ką-

tem widzenia lokalnych nastrojów. Oblicza on według statystyki handlowej, że w ogólnej sytuacji aprowizacyjnej Rzeszy Dania np. stanowi pozycję wielce doniosłą i odpowiedzialną. Jedna trzecia całego przywozu zagranicznego masła do Niemiec pochodzi z gospodarstw duńskich, a odsetek dla różnych innych płodów (jaja, wieprzowina) rośnie w niektórych pozycjach aż do 60 pct. Refleksje idą po tej linii dalej: Niemcy wchodzą w lata ciężkiego stanu aprowizacyjnego, któremu z trudem sprosta „czterolatka“. Jeśli w czasie ostatniej wojny rząd berliński naciskał tak silnie na Kopenhagę, by uczynić z Danii bazę żywnościową dla wygłodzonych Niemiec, czyż w razie nowej wojny nie popadłaby Dania w całkowitą zależność od rozkazów Rzeszy?

Bliskość 67-milionowego olbrzyma mogłaby w 4-milionowym niespełna narodzie duńskim siać defetyzm, — gdyby nie moralne oparcie o „wspólnotę skandynawską“, które w ostatnim czasie staje się coraz bardziej budującym czynnikiem politycznej

odporności na Północy.

Ale nie dość jeszcze tej kolaboracji wewnątrz własnych granic. W ostatnim czasie coraz bardziej wyłaniają się plany rozszerzenia platformy działania na pokrewne państwa: współpraca gospodarza „bloku Oslo“ obejmuje prócz krajów północnych także Holandię i Belgię, a dopiero niedawno akcentował król szwedzki Gustaw na gruncie Belgii tradycję więzów między Sztokholmem a Brukselą.

„Bacze tylko na ludzi“

mawiał Książd Kneipp. — Dlatego wszystko, co doradzał i zalecał, jest dostępne tak dla biednych jak i bogatych: Woda, powietrze, zdrowe pożywienie i prawdziwa

Kawa Słodowa Kneippa!

Pg 26 068 0-15-203 10

Wojskowa myśl polska

Od czasu wojny polsko-rosyjskiej 1831 r. i rozwiązania naszej armii wojskowa myśl polska nie miała już przez cały wiek prawie pola do pracy twórczej. Wysiłki jej skupiły się dokoła historii wojny wyświeblającej szczegółowo przebieg tragicznej kampanii i sylwetki jej bohaterów. Dużym blaskiem zajaśniało nazwisko gen. Prądzyńskiego, którego strategiczne plany sztuka wojenna przyrównała do koncepcyj wielkiego Napoleona. Niestety zostały one wykonane tylko częściowo lub zaniechane na skutek niedołęstwa kolejnych wodzów — Skrzyneckiego i Radziwiła, a były tak przekonywające, że nasuwa się pytanie, czemu Prądzyński nie został wodzem naczelnym. Odpowiedź na to dano mi w akademii sztabu generalnego w Petersburgu. Prądzyńskiemu brakło równowagi pomiędzy rozumem a charakterem. Był niezrównanym kwatremistrzem generalnym, ale nie umiał rozkazywać. Takie samo zdanie o nim miał najbardziej zdolny generał ówczesnej armii

polskiej, Chłopicki.

Po wiekowej prawie niewoli wojskowa myśl polska ocknęła się dopiero po wskrzeszeniu Polski, ale dotychczas na skutek specjalnych warunków kształtowania się naszej armii rozwinęła się pożytecznie tylko w działach obejmujących poszczególne bronie; bujnie za to rozkwitło bardzo popierane pamiętnikarstwo na tle walk legionowych, ujęte przeważnie nie tyle naukowo, ile uczuciowo. W pracach ujawnionych brak dotkliwie działu strategicznej myśli twórczej, chociaż niesłychany rozwój broni pancernych i lotnictwa zmienił gruntownie metody prowadzenia operacji strategicznych i walki taktycznej.

Tym bardziej muszą zwrócić uwagę prace gen. Sikorskiego w tym kierunku. Napisał on dwa dzieła nieposzechnie wartości. Pierwsze „Nad Wisłą i Wkrą“ wykazało uzdolnienie autora w kierunku oceny naukowej operacji i stawienia odpowiednich wniosków strategicznych, utrudnio-

nych znacznie przez ówczesne służbowe stanowisko generała, zmuszając niejednokrotnie do czytania między wierszami. Za to druga książka „Przyszła wojna“ wykazała już bez przeszkód „natury taktycznej“ talent autora w ocenie prawd nowoczesnej sztuki wojennej, umysł ogarniający szeroko zagadnienia obrony państwa w dziedzinie polityki, armii i gospodarstwa.

Za dalszym przebiegiem myśli generała możemy śledzić czytając artykuły jego w prasie „cywilnej“ na aktualne tematy wojskowe bez fachowego niestety echa. Wśród powodzi innej publicystyki grozi im zatem zapomnienie, a byłoby szkoda — myśli autora są interesujące, świeże, a wnioski zwykle trafne.

Przytoczę dla przykładu chociażby treść paru ostatnich artykułów. Generał Sikorski omawia w jednym z nich książkę gen. Debeney „Wojna i ludzie“, która przestrzega przed tyranią materiału w przyszłej wojnie wbrew niezmiennym prawdom, że zwycięstwo ostateczne zależy jednak przede wszystkim od moralnych sił wojska i jego dowództwa, od opanowania przez nie podstaw sztuki wojennej. Słusznie wnioskuje gen. Sikorski, że „niedoświadczenie, nieuctwo i śmiałość mogą się ważyć na wszystko w tym życiu, odważnych ludzi w Polsce nie brak, ale nieuków nie brak także...“

Drugi artykuł „Wobec krucjaty przeciwbolszewickiej“ ostrzega społeczeństwo polskie przed jakimikolwiek przewidywaniami, opartymi na rzekomym antagonizmie pomiędzy Rzeszą a Sowietami. Zdaniem generała niemieckie sfery wojskowe nie myślą poważnie o wojnie z Rosją Sowiecką, nie wierzy w nią wódz Reichswehry gen. Fritsch, nie dopuszcza jej możliwości gen. Ludendorff. Opinie te w danej sytuacji strategicznej są zupełnie uzasadnione — brak wspólnej granicy wyklucza nagłość uderzenia na Rosję, a do wojny krótkotrwałej o przebiegu gwałtownym, zapewniającym atakującemu wyniki szybkie a decydujące, przygotowują się właśnie Niemcy.

Głoszona obecnie przez Hitlera krucjata przeciwbolszewicka nie ma na celu, jak trafnie przewiduje generał, pogromu Sowietów, ale jest grą polityczną, obliczoną na wielką skalę ku wytworzeniu odskoczni dla wylądowania tak pożądanego „Drangu“ na południowy wschód, tym razem tam, gdzie horoskopy geopolityczne przedstawiają się bardziej dodatnio. Polska na razie nie jest objęta tym planem, dźwierz jednak w swym ręku klucze do bram zachodnich imperium bolszewickiego. Winniśmy zatem z największą ostrożnością przysłuchiwać się „płynnym słowom“ niemieckim, pracując jednocześnie nad wzmocnieniem potęgi zbrojnej państwa, której prawdziwym wyrazem jest przede wszystkim gruntownie wyszkolona i dobrze zaopatrzona armia narodowa, umiejętnie prowadzona przez wykształcone dowództwo.

E. DE HENNING-MICHAELIS
generał

FAKTY i OCENY

„Szczęść Boże“
Wielkopolanom

Piąta sesja Poznańskiego Sejmiku Wojewódzkiego spotkała się z gorącym powitaniem na łamach „Warsz. Dziennika Narodowego“. Pismo to podkreśla specjalnie dyskusję i uchwały w sprawie podniesienia ekonomicznego i spolszczenia powiatów, które będą wcielone do Wielkopolski:

„Uchwały te dobrze świadczą o wyrobieńiu obywatelskim i metodzie pracy Wielkopolan. Obejmując przytłoczone powiaty zabierają się oni od razu do istoty sprawy. Przez planową kolonizację miast i miasteczek zamierzają nadać im charakter podobny temu, jaki posiada reszta Wielkopolski i o jakim marzy dziś cały kraj.

„Znając charakter Wielkopolan, ich hart i sentymentalność sądzą, że zamiary, jakie żywią wobec swoich nowych powiatów, zostaną niebawem uwieńczone pomyślnymi skutkami.

„Z całego serca przesyłamy im staropolskie życzenia: Szczęść Boże!“

Warto tu zaznaczyć, że kiedy Wielkopolanie uchwalają kredyty na spolszczenie miast i miasteczek, to w takim Białymstoku Wydział Wojewódzki przywrócił w budżecie miejskim sumę 6.000 zł na szkoły żydowskie, którą Rada Miejska skreśliła.

Przed wygaśnięciem
konwencji genewskiej

Warszawski korespondent „Ober-schlesischer Kurier“ donosi, że w sprawie uregulowania stosunków prawnych na Górnym Śląsku po wygaśnięciu konwencji genewskiej polskie koła urzędowe oświadczają, co następuje:

„Nowe pertraktacje z państwem niemieckim o różnych zagadnieniach gospodarczych i komunikacyjnych, które dotychczas są regulowane przez konwencję genewską, wydają się być konieczne i pol-

ski rząd jest gotowy do ich podjęcia. W każdym razie wykluczone jest nowe uregulowanie sprawy ochrony mniejszości na podstawie międzynarodowej. Zyczenia, jakie w tym kierunku wyraża prasa niemiecka, nie mogą być spełnione. Miarodajne koła niemieckie winny zaniechać nieziszczalnych oczekiwań w tej dziedzinie.“

Dlaczego ?

„Kattowitzer Zeitung“ podniosła alarm z powodu odmówienia przez władze polskie pozwolenia na przyjazd chóru niemieckiego, złożonego z 300 osób.

„Pytamy: dlaczego? — woła organ niemiecki — przecież nawet narody, które żyją w najostrejszych konfliktach, nie rezygnują z wymiany dóbr kulturalnych... Dotknięta tu została nie tylko niemiecka mniejszość na Górnym Śląsku, ale chodzi tu o akt nieprzyjazny wobec Niemców z Rzeszy.“

W związku z tym „Polonia“ przypomina awantury na przedstawieniu teatru polskiego z Katowic w Mikulczycach na Śląsku Opolskim i zapytuje, dlaczego teatr katowicki, nauczony smutnym doświadczeniem, nie daje więcej przedstawień w Opolu mimo, że przedstawienia niemieckie odbywają się w Katowicach regularnie bez żadnych przeszkód.

Dlaczego ?

„Przecież nawet narody, które żyją w najostrejszych konfliktach, nie rezygnują z wymiany dóbr kulturalnych... Dotknięta tu została nie tylko polska ludność z niemieckiego Śląska, ale chodzi tu o akt nieprzyjazny wobec państwa polskiego.“

Pytamy: dlaczego ?

Odezwa PPS

PPS, jak co roku, wydała odezwę w związku z dniem 1 maja.

Jest znamienne, że w odezwie tej atakuje dwóch „wrogów klasy robotniczej“, a to „klerykalizm“ i antysemityzm. To splecenie „klerykalizmu“ i antysemityzmu rzuca światło na poczynania i zamiary agitacji socjalistycznej.

Pokłosie Sejmiku Wojewódzkiego

Nad wyraz ożywiony przebieg miały obrady tegorocznej sesji Sejmiku Wojewódzkiego. Uwagę członków zajęły nie tylko sprawy budżetu i administracji Poznańskiego Samorządu

JASTRZĘBIE - ZDRÓJ

Perła Uzdrówek Śląskich
Najsilniej radocząca polska solanka
jodobromowa

Otwarcie sezonu 1 maja
Kuracje ryczałtowe już od 132,- zł
JASTRZĘBIE - PLAŻA

lg 20621

Wojewódzkiego, ale podczas obrad wysnuł szereg ciekawych wniosków.

UPOŚLEDZENIE WIELKOPOLSKI

Przy omawianiu budżetu wskazywano, że słynne drogi wielkopolskie są w stanie zupełnego zaniedbania mimo wielkich świadczeń wnoszonych na ten cel przez samorządy. Stwierdzano, że drogi w województwach innych pod troskliwszą znajdują się opieką. Podkreślano, że z tego faktu Sejmik wysnuć musi odpowiednie wnioski.

Ogólna struktura Polski zachodniej doznaje uwzględnienia w licznych przemówieniach. Wskazywano, że dołożyć trzeba wysiłku, aby władze centralne doceniły należycie znaczenie województwa poznańskiego, które spada dziś, jak zauważyli b. poseł Lewandowski (Klub Narodowy), Mikołajczyk, Dzwonkowski i inni, do roli województwa upośledzonego. Np. na wsi widzi się coraz większą nędzę przez tworzenie gospodarstw karłowatych. Ich właściciele stanowiący załazek stałego niezadowolenia, nie mają możności należytego wyżycia i płacą w dodatku bardzo drogo za tzw. poniatówki.

Poruszano zagadnienie cen i wskazywano, że usiłowania sztucznego ich unormowania poniżej kosztów produkcji rolnej przy podrożeniu artykułów kartelowych i drzewa w lasach państwowych wydaje się nieżyłowe. Jeden z mówców zwrócił uwagę na konieczność przestrzeżenia odpowiednich czynników przed powtórzeniem eksperymentu z zakupem zboża w r. 1929, dokonanego celem obniżenia zbóż na rynku wewnętrznym z wielkim nakładem skarbu. Linią przewodnią tej dyskusji była myśl, że nie konieczne obniżenia cen chleba, czyli „tani chleb“ doprowadzi do dobrobytu. Wyrażano obawę, by przez „tani chleb“ nie doszło do nędzy.

Ogólna poprawa gospodarcza, o której się często mówi, do tej pory zaznacza się bardzo słabo.

Dłuższego omówienia doznała sprawa Wojewódzkiego Banku Kredytowego, jako instytucji spełniającej funkcje finansowe dla Pozn. Samorz. Wojew. Wskazywano na konieczność jej usprawnienia i ewentualnie nadania jej praw podobnych, jak komunalnym kasom oszczędności.

SPRAWA ZMIANY GRANIC WOJEWÓDZTWA

Zagadnienie zmiany granic województwa poznańskiego i zmiany nazwy na: województwo wielkopolskie było przedmiotem obrad, które świadczyły jak najwięcej o głębokim i patriotycznym pojmowaniu spraw tych przez członków Sejmiku. Wypłynęła rezolucja, którą przedstawił się w Senacie, ażeby miasto Inowrocław i powiat inowrocławski pozostał w granicach wojew. poznańskiego. Wysłuchano przy tym argumenty gospodarcze, jak np. fakt, że zostałyby odłączone jedyne uzdrowisko wielkopolskie, że odłączenia doznałoby 6 cukrowni kujawskich i największa fabryka sody. Pomorze miałoby w ten sposób cztery uzdrowiska, a nawet wybrzeże morskie. Podkreślano też, że Kruszwica, jedna z kolebek państwa polskiego, ściśle związana z Gniezmem i Poznaniem, nie miała nigdy żadnych związków z Pomorzem.

Jeżeli chodzi o względy natury administracyjno-politycznej, to wypowiedziano obawy, że w razie przyłączenia Inowrocławia i powiatu do województwa pomorskiego, województwo pomorskie, którego szczególnym zadaniem jest zwracanie uwagi na zagadnienie morskie i Kaszub, łatwo mogło, przy tak olbrzymim zasięgu admi-

nistracyjnym w niedostatecznej mierze uwzględniać sprawy morskie i pomorskie, których doniosłość w całym kraju doznaje zrozumienia i szczególniejszej opieki.

Przeciw przyłączeniu Inowrocławia wypowiedziano się także m. i. z tego powodu, że Kujawy nie wchodziły nigdy w obręb województw wchodzących dziś w skład Pomorza. Nie ma tu więc uzasadnienia historycznego.

W sprawie pozostawienia Inowrocławia w obrębie wojew. poznańskiego wypowiedziała się też Rada Miejska miasta Inowrocławia, zaskoczona projektem przyłączenia do województwa pomorskiego.

Jeżeli chodzi o zmianę granic województwa w ogóle, to wskazywano, że czasokres 10 miesięcy do przestopowania administracji jest okresem stosunkowo krótkim. Zmiany administracyjne zwłaszcza w powiatach b. Królestwa, gdzie nie ma samorządu tego rodzaju, gdzie konieczne jest dokonanie wymiarów podatkowych, wyborów, stworzenie nowych zakładów i urządzeń dobra publicznego, wymagać będzie pomocy skarbu państwa, której wysokość ocenia się na około 15 milionów złotych.

Powzięte rezolucje w sprawie zmiany granic podajemy osobno.

INNE SPRAWY

Pobyt premiera i ministra spraw wewn. gen. Sławoj-Składkowskiego w Poznaniu dał członkom Sejmiku Wojewódzkiego sposobność do zwrócenia

uwagi, że przebywający w Poznaniu minister spraw wewnętrznych nie był obecny na otwarciu sesji najwyższej magistratury samorządu w Wielkopolsce, jaką jest Sejmik Wojewódzki w Poznaniu.

Troska o dobro miast przejawiała się w uchwaleniu kredytów na kasę bezprocentową w kwocie 50 tysięcy złotych, 3 tysięcy zł na oprocentowanie i 10 tysięcy zł na rzemiosło w Poznaniu. Rolę i znaczenie Związku Polskiego przy rozdziale kredytów podnosi fakt, że przyjęto uchwałę, ażeby rozdziałów tych dokonywać w porozumieniu z tą organizacją. Doniosłej treści jest też uchwała Sejmiku Wojewódzkiego, ażeby samorządy w Wielkopolsce i instytucje inne przystępowały do Kas Bezpocentowych na członków.

Jeżeli chodzi o rolnictwo i opiekę dla niego, to wyraziła się ona w kredytach dla różnych związków melioracyjnych, odwodnienia rzek i dorzeczy, oraz w subwencjach na szkoły mleczarskie, ogrodnicze, rolnicze itp.

Przewodnictwem obrad, tak brzemiennych w doniosłe uchwały, dzielili się marszałek Sejmiku Michalski i wicemarszałek dr Czarnecki, który po zakończeniu sesji powitał przybyłego tymczasem wojewodę poznańskiego Maruszewskiego. Wojewoda Maruszewski nadmienił, że okoliczności się tak złożyły, iż obecny w Poznaniu premier Składkowski mimo chęci nie mógł uczestniczyć w obradach. Stwierdziwszy wysoki poziom obrad, którym wielkość Ojczyzny przyświecała jako

Wątroba jest filtrem dla krwi

Zanieczyszczona krew może powodować szereg rozmaitych dolegliwości: bóle artretyczne, wzdęcia, odbijania, bóle w wątrobie, niesmak w ustach, brak apetytu, skłonność do tycia, plamy i wyrzuty na skórze. Choroby zlej przemiany materii niszczą organizm i przyspieszają starość. Racjonalna zgodna z naturą kuracja jest normowanie czynności wątroby i nerek.

Dwudziestoletnie doświadczenie wykazało, że w chorobach na tle zlej przemiany materii, chronicznego zaparcia, kamieniach żółciowych, żółtaczce, otyłości, artretyzmie mają zastosowanie zioła „Cholekinaza“ H. Niemojowskiego. Broszury bezpłatnie wysyła labor. fiz.-chem. Cholekinaza H. Niemojowskiego. Warszawa, Nowy Świat 5 oraz apteki i skł. apt. ng 40 977

Nowy skandal propagandowy

Do redakcji naszej przysłał kwietniowy numer miesięcznika francuskiego „J. I. C. F.“, organu „Niezależnej Młodzieży Katolickiej Zeńskiej“ (Jeunesse Indépendente Catholique Feminine). W numerze tym znajduje się artykuł pt. „Wiosna na Ukrainie“ (Printemps en Ukraine), w którym opisano wiosenne, ruskie zwycięstwo ludowe.

To jednak nie jest ważne. Niesłychane jest natomiast to, że autor pisząc o Małopolsce wschodniej nazywa ją Ukrainą Zachodnią (Ukraine Occidentale) — i zaopatruje uwagę: „aktual-

nie należy do Polski“ (actuellement polonaise). Poza tym do artykułu dołączona jest mapa Ukrainy, której granice sięgają... nieomal pod Warszawę i opierają się o „Litwę“, obejmując Małopolskę wschodnią, Wołyń oraz sięgając podnóża Tatr.

Mapa ta jest fałszem i skandalem, tym większym, że ukazała się w katolickim piśmie młodzieży francuskiej, do którego droga propagandy polskiej jest chyba łatwa i dostępna. Nie trzeba tu zresztą propagandy, wystarczy prosta, rzeczowa informacja.

Mapa przedstawiająca granice Ukrainy według żądań irredenty. W oryginalne nazwy miejscowości, rzek itp. podane są w języku francuskim.

Morszyn - Zdrój

Jedyny w Polsce Zdrój wód gorzkich.

Tani sezon maj-czerwiec.

Ng 22 674

Informacje: Zarząd Zdrojowy Morszyn - Zdrój i wszystkie placówki Orbisu.

Żegiestów Zdrój

ng 22 661 **krzepi siły**
i przywraca zdrowie

cel, stwierdził, że przedstawił premierowi Składkowskiemu wysoki stan zaległości (1.300 tysięcy zł) w Poznańskim Samorządzie Wojewódzkim z tytułu dotacyj Skarbu Państwa. (kl)

Rezolucja w sprawie zmiany granic województwa

Sejmik Wojewódzki stwierdza, że projektowana zmiana granic jest ze względów ogólnopaństwowych w zasadzie słuszna.

Sejmik Wojewódzki uważa natomiast odłączenie miasta i pow. inowrocławskiego od województwa poznańskiego za niepożądane.

Sejmik Wojewódzki stwierdza dalej, że proponowany termin zmiany granic jest zbyt krótki dla prowadzenia jednolitego ustawodawstwa prawno-publicznego.

W związku z projektowaną zmianą granic województw poznańskiego i pomorskiego, Wydział Wojewódzki uznając konieczność nowego podziału administracyjnego państwa, opartego na przekreśleniu granic zaborczych, wyraża opinię, że projektowana zmiana granic jest ze względów gospodarczych dla województwa poznańskiego niekorzystna. Ponieważ proponowana zmiana granic powoduje zbyt wielkie obciążenie Poznańskiego Samorządu Wojewódzkiego, Sejmik Wojewódzki uchwała odnieść się do rządu i do posłów i senatorów województwa poznańskiego:

1) By w przyszłej ustawie o zmianie granic województw umieścić przepisy:

a) O funduszu inwestycyjnym, który będzie dla Poznańskiego Samorządu Wojewódzkiego koniecznym potrzebny w celu wprowadzenia w życie ustawodawstwa w dziedzinie samorządowej na terenie przyłączonych powiatów z województwa łódzkiego, które to ustawodawstwo wprowadzi dla samorządu wojewódzkiego duże ciężary w dziedzinie opieki społecznej, specjalnego szkolnictwa, lecznictwa itd. Sumę potrzebnych inwestycji określa się na 10 do 15 milionów złotych.

b) O pokryciu niedoborów w pierwszym roku budżetowym, po wprowadzeniu w życie powyższej ustawy, które się przewiduje z powodu trudności budżetowych w powiatach i miastach terenu, który ma być przyłączony. Pokrycie winno nastąpić z funduszy państwowych.

c) O rozliczeniu pomiędzy samorządem wojewódzkim, a samorządami względnie związkami celowymi na terenach przyłączonych w dziedzinach, których wykonanie przechodzi na samorząd wojewódzki.

W razie przyjęcia ustawy o zmianie granic Sejmik postanawia: zwrócić się do samorządów gospodarczych o wyłonienie wspólnej komisji do załatwienia zagadnień, które w przyszłości oczekują wojew. poznańskie z powodu realizacji ustawy o zmianie granic województw.

W sprawie m. Inowrocławia i pow. inowrocławskiego powzięto nast. uchwałę: „Uchwalony przez Sejm projekt dot. zmiany granic województwa poznańskiego, który odbiera Wielkopolsce miasto Inowrocław i cały powiat, raczy Wysoki Senat zrewidować w tym kierunku, by powiat inowrocławski pozostał — jako nierozdzielna część województwa poznańskiego — przy województwie poznańskim“.

W sprawie rozdziału kredytów budowlanych

Sejmik Wojewódzki stwierdza, że jest zaniepokojony polityką Banku Gospodarstwa Krajowego co do rozdziału kredytów budowlanych, a mianowicie jaskrawego upośledzenia Wielkopolski w tym względzie, gdyż na milionowe dochody z Wielkopolski pożyczono Wielkopolsce tylko 400 tysięcy złotych.

Taki rozdział kredytów ujemnie wpływa na rozwój gospodarczy Wielkopolski i dezurbanizuje ją.

List Polaka z Czechosłowacji

W jednym z pism tutejszych ukazał się artykuł „Podle metody czeskie na Śląsku zaolziańskim”, podpisany przez Wacława Śledzińskiego. Z dobrze poinformowanego źródła otrzymujemy w sprawie tego artykułu uwagi, które umieszczamy w imię prawdy.

Stanowisko nasze w sprawie Polaków w Czechosłowacji jest znane. Dzieje im się krzywda, która powinna być jak najprędzej naprawiona dla dobrej współpracy polsko-czeskiej. Nad usunięciem tej krzywdy powinna pracować prasa polska przez piętnowanie nadużyć. Ale dobro sprawy wymaga poważnego traktowania. Tymczasem, jak wyglądają wywody owego korespondenta w oświetleniu naszego informatora ze Śląska zaolziańskiego? Informator nasz pisze:

„Położenie Polaków w Czechosłowacji jest dotychczas niekorzystne, zwłaszcza, że miejscowe czynniki czynią wszystko, aby w stosunku do Polaków nie nastąpiły jakiegokolwiek zmiany. Przy tym wszystkim krzywdę nam czynią artykuły takich obrońców, jak p. Wacław Śledziński, które świadczą, że autor nie ma najmniejszego wyobrażenia o naszych sprawach. Mamy dosyć powodów do skarg,

gnącego za wszelką cenę porozumienia z polskim narodem, policja zmienia gruntownie swoje postępowanie.

„Nieaktualnym jest dalej cytowanie artykułów z „Naszego Ślązaka” (pismo czeskie, wydawane w języku polskim — przypisek redakcji). Pismo to nie ukazuje się już od 1 stycznia 1937 r. właśnie pod wpływem tendencji, które przejawia czeska partia agrarna w celu zbliżenia się ku Polsce. W ogóle czeskie stronnictwa prawicowe pragną rzetelnie porozumienia z Polską i starają się usunąć zawadę do tego porozumienia, jaką jest niesprawiedliwe traktowanie mniejszości polskiej. Niestety stronnictwa lewicowe, a także i katolickie stronnictwo „lidowe”, zbyt są przywiązane do polityki prosowieckiej i stawiają ogromne przeszkody na drodze do załatwienia sprawy polskiej na Śląsku czeskim. Najgorsi zaś są komuniści, którzy rzucają się na wszystko, co polskie i bawią się w denuncjacje na Polaków. Wpływy ich jednak upadają.

„W końcowym ustępie swej korespondencji p. Śledziński pisze o sprowadzeniu oddziałów policji na Śląsk Cieszyński. Istotnie też w jesieni 1935 roku sprowadzono tu silne posterunki żandarmerii. Przed 1 kwietnia br. zostały one jednak wycofane. Natomiast w grudniu zeszłego roku podzielono administrację w ten sposób, że odebrano sprawy policyjne starostwu w Cieszynie, a stworzono dyrekcję policji. Policja — jak mówią — otrzymała wskazówki, aby wobec ludności polskiej postępowała sprawiedliwie. I w tej dziedzinie działa się niestety pewne nadużycia. Obecnie jednak można zauważyć, że policja stara się ich nie popełniać.

„Reasumując uważam, że artykuły takie, jak p. Śledzińskiego, są nieodpowiednie i szkodliwe, jak nieodpowiednimi i szkodliwymi są innego typu artykuły, przedstawiające w różnych barwach los Polaków w Czechosłowacji, które ukazują się w niektórych dziennikach polskich.”

Właścicielami nowych placówek są przeważnie miejscowi mieszkańcy, reszta to ludność ze wsi i Wielkopolski. Z Wielkopolski przybyli: kupiec skórzany, zegarmistrz i krawiec. Placówki te cieszą się wielkim poparciem wśród społeczeństwa polskiego.

W omawianym okresie zlikwidowano następujące składy żydowskie: 5 sklepów spożywczych, 2 galanterijne, 4 rzeźniczek, 1 gotowych ubrań, 1 materiałów piśmiennych, 2 sklepy z obuwiem, 4 zakłady fryzjerskie, 1 hurtownię tytoniową, 1 sklep z meblami plecionymi, 1 śledziarnię, 4 zakłady krawieckie, 1 zakład blacharski i 1 kaszarnię. Poza tym zlikwidowali Żydzi 30 straganów, a więc razem 57 placówek żydowskich.

Żydzi na ogół trzymają się mocno, gdyż są zamożni, biedniejsi zaś są wspomagani przez różne działające na terenie Skierniewic instytucje żydowskie.

Jednak ofiarna praca Stronnictwa Narodowego i jego członków oraz zdobyte ostatnich 3 lat, których cyfry mówią same za siebie, dają jak najlepsze nadzieje na przyszłość.

W okresie pokwitania naturalna woda gorzka **Franciszka Józefa** stanowi stary wypróbowany środek domowy, dzięki któremu ustępuje niezwłocznie większości zmian i to niezależnie od odcinka przewodu pokarmowego w którym takowe powstały.

Tg 20 523

„Wzorowy” wiersz

W Gdańsku wychodzi piśmko uczniowskie pt. „Hilf mit”. W piśmku tym ukazał się wiersz, który w dosłownym tłumaczeniu na język polski brzmi następująco:

„My nie wnosimy błagań przez pokutę i modlitwę,
My nie wnosimy błagań stojąc przed bożkami,
Albowiem naszym błaganem jest sam czyn.

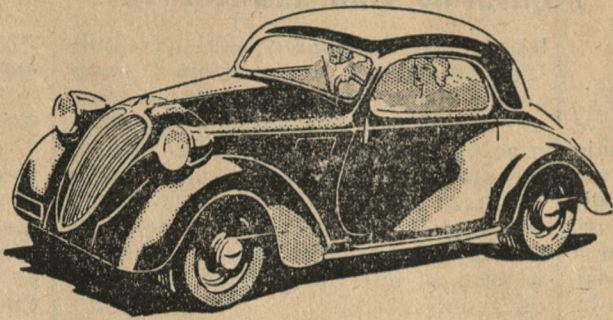
„My nie spodziewamy się zapłaty, którą otrzymamy,
To przystoi tylko niewolnikom i obłudnikom,
My spodziewamy się, że wypełnimy nasz obowiązek.

„Bowiemy nasz bóg nie żyje w świętych obrazach
I naszego boga żaden język nie może odmalować,
Bowiemy wszechpotężny objawia się tylko wojownikom.”

Wiersz ten określony jest w piśmku jako wzorowy (vorbildlich). I niewątpliwie też jest on wzorem i przykładem zamętu, jaki w młodej duszy spowodowało oderwanie od religijnego wychowania.

85 km. / godz.

NAJOSZCZĘDNIEJSZY SAMOCHÓD ŚWIATA

poniżej 6 litrów na 100 km.

Silnik 4-cylindrowy — 4 biegi wpród i tylny — Dyferencjał — Hamulce hydrauliczne na 4 koła i hamulec ręczny — Niezależne zawieszenie przednich kół — Amortyzatory hydrauliczne — Stalowe jednolite nadwozie — Szyby nie rozpryskujące się — Kompletnie wyposażenie.

ZŁ. 3.800.—
LOCO WARSZAWA.

FIAT 500 JEST WYGODNYM SAMOCHODEM DWUOSOBOWYM Z OBSZERNYM POMIESZCZENIEM NA BAGAŻ.

POLSKI FIAT S. A.

ODDZIAŁ w POZNANIU, KANTAKA 10,
przedstawicielstwa: w BYDGOSZCZY,
A. JANECKI, GDAŃSKA 28 INOWROCLAW,
K. LEWANDOWSKI, RYNEK 16.

ng 41 440

Zawsze o tym pamiętaj!

Twarda woda niszczy cerę. Wodę do mycia zmiekcza jedynie

KAISER-BORAX

ng 38 186

które podnosi „Dziennik Polski” i inne polskie gazety, tutaj wychodzące. Ale jeżeli ktoś podaje wymysły, to może nam to tylko zaszkodzić, bo Czesi nam to pewno je wyjaskrawią i będą głosili, że Polacy informują niedorzecznie i oszczerczo.

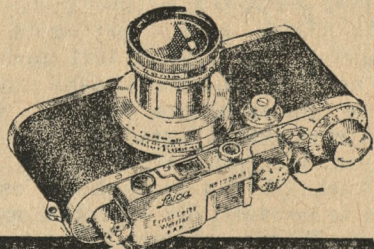
„Nie zdarzył się zatem poruszony przez p. Śledzińskiego fakt oddania polskiego dziecka do rąk żandarmerii przez inspektora szkolnego. Gdyby tak było, to wiedziałby o tym cały Śląsk Cieszyński i nasza prasa.

„Mamy tu prywatną szkołę Macierzy Szkolnej w czeskim Cieszynie, której inspektorem jest Polak. Przed dwoma laty zachodzili wprawdzie do naszych szkół inspektorzy-Czesi, ale chociaż starali się usunąć z izb szkolnych wszelkie przedmioty, świadczące o pielęgnowaniu polskiej kultury narodowej, to nie słyszałem o oddaniu polskiego dziecka w ręce żandarmerii.

„P. Śledziński pisze o nakazie śpiewania hymnu czeskiego przez Polaków. Zdarzało się jeszcze niedawno, że komisarz policijny domagał się, aby śpiewano hymn czeski przed rozpoczęciem polskich zebrań. Był wypadek, że agent policyjny zrobił doniesienie na jedną z uczestniczek takiego zebrania, która miała się roześmiać podczas śpiewania hymnu państwowego. Ale te czasy już minęły, a pisać o nich 1 kwietnia 1937 r. jest niewłaściwością. Na skutek interwencji w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, którego szefem jest członek czeskiego stronnictwa agrariuszy, pra-

ZAWSZE WSZYSTKO WSZĘDZIE

APARAT MINIATUROWY o nieosiągalnej precyzji. Najwyższa sprawność. Idealna szybkość pracy. Bezpłatne katalogi na żądanie

FOTOGRAFUJE

Leica

Tg 20 535

ERNST LEITZ — WETZLAR
JEN. REPR. WARSZAWA, CHMIELNA 47a

Z walki o polskość miast

Sukces Skierniewic

Skierniewice liczą 22 tysiące mieszkańców, w tym 25 procent Żydów. Ludność miasta Skierniewic jest dość uboga i w większości składa się z chłupników, drobnych rzemieślników, robotników fabrycznych oraz sezonowców, jak: cieśle, murarze, strycharze, brukarze i robotnicy niewykwalifikowani, pracujący kilka miesięcy w roku. Ogólne zubożenie ludności wpływa hamująco na akcję spolszczenia handlu, przemysłu i rzemiosła, jednakże propaganda, prowadzona przez obóz narodowy, daje wyniki dodatnie, co jest bodźcem i zachętą do dalszej wytrwałej pracy w tym kierunku.

W ostatnich trzech latach założono w mieście: 15 sklepów spożywczych, 2 galanterijne, 5 zakładów fryzjerskich, 1 aptekę, 2 restauracje, 3 sklepy z obuwiem, 1 skład skór i przyborów szewskich, 1 zakład stolarski, 4 wędliniarnie, 6 zakładów krawieckich, 3 sklepy z wódką, 1 księgarnię, 1 skład materiałów piśmiennych, 1 zakład zegarmi-

strzowski, 2 wytwórnie wód gazowych, 2 sklepy elektrotechniczne, 1 sklep z gotowymi ubraniami, 2 kolektury loterii państwowej, 1 hurtownię tytoniową, 1 hurtownię spożywczo-kolonialną, 1 pralnię chemiczną, 1 skład farb, 1 zakład ślusarski, 1 zakład koszykarski, 1 skład materiałów budowlanych, 2 sklepy ze skupem zboża, 1 skład węgla, 1 mydlarnię, 1 jadalnię, 1 kiosk gazetowy, 1 piekarnię, 1 cukiernię, 1 zakład tapicerski i pracownię obuwia — razem w ostatnich trzech latach założono 70 polskich placówek.

Poza tym we wspomnianym okresie powstało 75 straganów, których właścicielami są, oprócz wieśniaków, bezrobotni z miasta, którzy obecnie sprzedają na rynku śledzie, czekoladę, pasty, galanterie itp.

Razem więc w ostatnich 3 latach powstało 145 nowych placówek polskich, z których utrzymuje się 785 osób.

Hemoroidy

są przyczyną złego samopoczucia i t.p. Należy bezwzględnie usunąć te do kuczliwe cierpienia. Przy hemoroidach stosuje się

Anusol

— GOEDECKE —

Do nabycia w aptekach.
12 czopków zł. 5.-
6 czopków zł. 3.-

Tg 20 32

TRAGIZM IZRAELA

Napisał dr Stanisław Kozicki

PRĄD nacjonalistyczny, ogarniający wszystkie narody, postawił Żydów w tragicznym położeniu. Bo z jednej strony nie pominął prąd ten narodu żydowskiego a z

drugiej wywołał wśród narodów europejskich dążenie do całkowitego usunięcia Żydów z ich życia.

Masy żydowskie odczuwają ujemnie tylko to drugie zjawisko; zaczynają one w krajach Europy wschodniej tracić podstawy swego bytu i są zagrożone w swym istnieniu; szerzy się wśród nich nędza materialna. Lecz wzamian za to zyskały idealną postać syjonizmu, przed ich oczyma rozwijają się miraż życia we własnym środowisku, we własnym państwie.

gorzej jest z inteligencją żydowską, która w mniejszym lub większym stopniu zrosła się z otoczeniem, porzuciła wiarę, język ojców, zatraciła mniej lub więcej swą narodowość. Im bardziej Żyd zasymilowany przywiązał się do kraju, w którym mieszka, im silniejsze związały go z tym krajem węzły uczuciowe, im bardziej przejął kulturę otoczenia, tym tragiczniejsze jest jego położenie obecnie. Przestał być całkowitym Żydem, a otoczenie, wśród którego wyrósł, odwraca się od niego.

Obserwujemy tragedie podobne na naszym gruncie, gdzie więcej niż gdzie indziej jest Żydów w podobnym położeniu bez wyjścia. Uwagi powyższe jednak nasunęła nam książka p. Edmunda Flega, Żyda i znanego pisarza francuskiego — „Israel et moi” („Izrael i ja”).

Jest to spowiedź szczerą i rzeczywistą wruszającą. Autor mieszka od lat w Paryżu, gdzie w świecie literackim ani też wśród czytającej publiczności nie przychodziło nikomu do głowy interesować się tym, czy pisarz jest z pochodzenia Francuzem czy też Żydem. Pisał też p. Fleg poezje, powieści, dramaty itd. miał przyjaciół i czytelników, korzystał ze wszystkiego, co daje Paryż ludziom kochającym piękno i sztukę; miasto to stało się dla niego miastem ojczystym, a Francja drugą ojczyzną.

Wstrząsnęła nim dopiero sprawa Dreyfusa, zaczął się zastanawiać, czytał uważnie dziennik „L'Action Française”, później zapoznał się z ruchem syjonistycznym. Z rozmyślań nad tymi wszystkimi faktami i zjawiskami, z przeżyć wewnętrznych na tym tle zrodziło się wreszcie w duszy p. Flega przeświadczenie, że człowiek nie może żyć w oderwaniu od rzeczy głębszych i szerszych, niż on sam, że musi się oprzeć o ziemię i o tych, co są związani z nim krwią. Poczuli się Żydem i doszedł do wniosku, że może odzyskać harmonię wewnętrzną tylko wówczas, gdy będzie współżył ze swym narodem, gdy stanie się swego narodu czynną częścią.

Z tych przeżyć wynikła podróż p. Flega do Palestyny. Spowiedź z wrażeń, jakie wywołało zwiedzanie zarówno Jerozolimy i pamiątek dawnej świętości Izraela, jak i nowoczesnych miast i osiedli żydowskich w Palestynie wypełnia większą część książki p. Flega. Nietyle są w tym ciekawe informacje, dość zresztą szczegółowe. o tym co Żydzi zrobili i co robią w Palestynie, ile dzieje przeżyć Żyda inte-

lektualisty, Żyda przesiąkniętego kulturą francuską, w zetknięciu z miejscami świętymi dla każdego Żyda, z miejscami pełnymi wspomnień dotyczących narodu żydowskiego. Odpadło gdzieś to wszystko, co przeniknęło do duszy p. Flega z otoczenia, w jakim żył w stolicy kultury europejskiej i chrześcijańskiej. Zadrzały w nim odwieczne struny duszy zbiorowej narodu żydowskiego.

A p. Fleg nie jest pierwszym lepszym inteligentem żydowskim, przywiązanym do zewnętrznych objawów życia i do tego życia pospolitych korzyści. Myśli on logicznie i czuje głęboko. Rozumie, jak widać z jego książki, wzniosłość chrystianizmu, odczuwa piękno sztuki greckiej, czemu daje wyraz w opisie wrażeń, doznanych przy zwiedzaniu Akropolu i Aten, gdzie się zatrzymał w drodze powrotnej z Palestyny do Francji. Mimo to wszystko, wbrew nawykom myślowym, wbrew węzłom uczuciowym, łączącym go z Francją i jej kulturą,

zwycięża w duszy p. Flega krew; silniejszymi ponad wszystko okazują się węzły łączące go z ludem, z którego wyszedł.

Wrócił do Paryża i chciałby dochować wierności swej narodowości, którą w sobie odkrył, a jednocześnie nie utracić tego wszystkiego, do czego się przyzwyczaił, przywiązał i co się stało niezbędną potrzebą jego życia. Chciałby być Żydem, a jednocześnie nie utracić nabytej narodowości francuskiej. Oczywiście nie tej z paszportu, lecz tej istotnej. I tu natrafiamy na zarodek tragedii.

Iluż jest Żydów we Francji, którzy przeżywają tragedię podobną. I czy nie ma się prawa przypuścić, że są oni wobec swej liczby i wydatnych pozycji, jakie zajmują w finansach, w życiu gospodarczym, w polityce, w prasie, w literaturze, w sztuce, potężnym czynnikiem oddziaływującym na to, co się dzieje we Francji współczesnej, czynnikiem, zmierzającym do przeskoczenia prądowi narodowemu w

wybicciu się na miejsce kierownicze w państwie i życiu francuskim?

Ich własnym przedstawicielem w polityce jest Leon Blum, także człowiek o dwóch narodowościach. Ludzie tego typu, przeciwstawiając się prądowi nacjonalistycznemu, walczą nie tylko o swoje interesy materialne, nie tylko o swe idee czy programy; walczą oni przede wszystkim o uratowanie się przed rozbięciem wewnętrznym, o to, by nie ulec grozie utraty jedności wewnętrznej, by nie utracić możliwości czucia się Żydami przy jednoczesnym zachowaniu tego wszystkiego, co im daje kultura francuska.

Kto chce zrozumieć to, co się dzieje we Francji, ten nie może pominąć interesów i psychiki tej właśnie grupy żydowskiej, z której wyszedł p. Blum i którą w literaturze reprezentuje p. Fleg. A jest to grupa liczna i wpływowa, należą do niej i filozof Bergson i filozofujący p. Benda i Maurois i Porto-Riche i Tristan Bernard i Bernstein i tylu innych znanych i głośniejszych pisarzy francuskich. Oto dlaczego pozwoliliśmy sobie zająć uwagę czytelnika książką „Israel et moi”.

S. Kozicki

Żydzi i Niemcy w Ziemi Kaliskiej

według świeżo ogłoszonych cyfr spisu ludności z r. 1931

W tych dniach właśnie ogłosiły „Wiadomości Statystyczne” wyniki spisu ludności z r. 1931, dotyczące czterech powiatów wielkopolskich, które mają być przyłączone do województwa poznańskiego.

Najwięcej interesują ogół dane o ludności żydowskiej. W r. 1931 na 624 tysiące mieszkańców czterech powiatów było 45.035 Żydów, czyli 7,2 pct całej ludności. Jeżeli się tę liczbę zestawia z ilością Żydów w dotychczasowym województwie poznańskim, to okaże się, że jest ona w Kaliskim kilkakrotnie wyższa. Samo miasto Kalisz liczyło przeszło dwukrotnie większą ilość Żydów, niż całe Poznańskie.

Jakie zmiany liczebne wykazują Żydzi w ostatnich dziesięcioleciach na omawianym terytorium? Pod koniec XIX wieku istniała tam dość silna emigracja żywołu żydowskiego za granicę, wychodźstwo to wszakże później ustało. Pierwszy spis rosyjski z r. 1897 stwierdził, że ilość Żydów wynosiła 33.000, czyli 7 pct ogółu mieszkańców. Od r. 1897 do 1921 (pierwszy spis polski) ludność żydowska ma tendencję do szybkiego wzrostu, zwłaszcza w miastach (przede wszystkim w Kaliszu, lecz również w Turku, Kole, Koninie). Wojna stosunkowo oszczędziła te powiaty, nie wywołała wyludnienia. W tym okresie ludność czterech powiatów wzrosła o 33,4 pct, Żydzi o 37 pct.

W ciągu dziesięciolecia 1921 — 1931 wzrost ogółu ludności był w zestawieniu z innymi dzielnicami b. Kongresówki słaby, wynosił zaledwie 5,8 pct. Liczebność Żydów przestała zaś w ogóle wzrastać i pozostała prawie bez zmian (zmniejszyła się nawet o 170 głów). Jeżeli rozpatrywać zjawisko zmian w liczebności ludności żydowskiej powiatami, to okaże się:

Powiat	wzrost (+) lub ubytek (—)	1897—1931	1921—1931
kaliski	+100,9%	+15,7%	
turecki	— 11,9%	—17,9%	
kolski	+ 11,8%	— 6,8%	
koniński	— 2,6%	—18,4%	

Specjalnie silny przyrost ludności żydowskiej w pow. kaliskim spowodowany został przez szybki wzrost miasta Kalisza. Z 7.580 Żydów w r. 1897 podniosła się ich liczba w tym mieście w r. 1921 do 15.566, w r. 1931 — do 19.248. W całym okresie 1897 — 1931 Żydzi wzrastali tam nieco szybciej od ludności katolickiej: katolicy wzrosli o 143,0 pct, Żydzi o 153,9 pct. W latach 1921-31 wzrost katolików stanowił 23,4 pct, Żydów 23,7 pct, wskutek czego odsetek Żydów w Kaliszu podniósł się z 34,9 pct do 35 pct. (Po przyłączeniu w ubiegłym roku przedmieść odsetek ten wynosi koło 30 pct).

Do wzrostu miasta przyczyniła się przede wszystkim budowa na progu

XX. stulecia kolei Warszawsko-Kaliskiej. Do tego czasu punktem przelazunkowym z węższych torów kolejowych europejskich na szersze rosyjskie była Warszawa, po przeprowadzeniu kolei stał się Kalisz z tego powodu ważnym ośrodkiem handlowym. Po odzyskaniu zaś niepodległości zmienił się Kalisz na bramę wypadową handlu żydowskiego na południowe powiaty Poznańskiego, tak samo jak Sosnowiec i Będzin — na Górny Śląsk. W przeciwstawieniu do innych miast województw centralnych tylko miasta Zagłębia Dąbrowskiego i Kalisz wyjątkowo mają szybzy przyrost Żydów, niż chrześcijan.

Wzrost Kalisza spowodował również wyjątkowe w latach 1921-31 zwiększenie odsetka Żydów w całym powiecie kaliskim (z 11,2 pct do 12 pct). Natomiast znacznie spadł ten odsetek w innych powiatach: w tureckim z 4,9 pct do 4,2 pct, w kolskim z 9,4 pct do 8,2 pct, w konińskim z 4,7 pct do 3,6 pct. Gdy pow. kaliski miał w tym okresie napływ Żydów (wzrost wynosił +15,7 pct), inne powiaty miały znaczny absolutny ubytek: kolski — 6,8 pct, turecki — 17,9 pct, koniński — 18,4 pct. Zaznaczyć należy, że dwa ostatnie powiaty mają stosunkowo największy ubytek ludności żydowskiej ze wszystkich powiatów centralnych, wschodnich i południowych.

Można przeto stwierdzić odżyźnienie tych powiatów. Dotyczy to nie tylko wsi, gdzie odsetek Żydów, jak na stosunki w b. Kongresówce, jest na ogół bardzo mały (1,1 pct ludności w pow. kaliskim, 0,6 pct w pow. konińskim, 0,2 w pow. tureckim), z wyjątkiem pow. kolskiego (3 pct), gdzie w dwóch osadach miejskich, nie zaliczonych do miast, mieszkało około 2 i pół tysiąca Żydów (Izbica i Sompolno). Ubytek Żydów po wsiach wynosił —2,1 pct w pow. kolskim, —16,6 pct w pow. kaliskim, —26,0 pct w pow. konińskim, —38,8 pct w pow. tureckim. Już w r. 1931 w handlu w gminach wiejskich w trzech ostatnich powiatach przeważali znacznie Polacy. Nastąpiła również silna emigracja z miast, z wyjątkiem Kalisza. Mianowicie przyrost katolików i ubytek Żydów w miastach wynosił w latach 1921-31:

Powiat	Wzrost katolików	Ubytek Żydów
kaliski	+ 9,5	— 7,1
(bez Kalisza)		
turecki	— 0,3	—16,8
kolski	+17,1	— 8,7
koniński	+13,0	—17,5

Omawiane powiaty posiadały dość znaczną liczbę Niemców. Są to kolonizacja („olendry”), sprowadzeni w XVIII i w pierwszej połowie XIX wieku.

Liczba ewangelików wynosiła w roku 1931 — 42 tysiące (6,8 pct ludności). Część ewangelików (zwłaszcza w miastach i we wsiach pow. kaliskiego) podała język polski jako ojczysty. Odsetek ewangelików i Niemców wynosił:

	Ewangel.	Niemców
w pow. kaliskim	5,4	2,0
w pow. tureckim	4,5	3,1
w pow. kolskim	7,4	6,5
w pow. konińskim	8,9	8,1

BOHDAN WASIUTYŃSKI

O d e d a k c j i: W chwili, gdyśmy wydawali nasz numer wielkanocny, zawierający szereg artykułów poświęconych Ziemi Kaliskiej, wyniki spisu ludności z r. 1931 w zakresie ilości Żydów i Niemców w powiatach kaliskim, tureckim, kolskim i konińskim nie były jeszcze znane. Główny Urząd Statystyczny potrzebował sześciu z górą lat, by wreszcie podać je do wiadomości publicznej!

Wyniki te, zreferowane powyżej w artykule prof. Wasiutyńskiego, przyniosły, jeśli chodzi o liczebność Żydów w powiatach, które mają być przyłączone do naszego województwa, wcale miłą niespodziankę. Okazało się mianowicie, że w dziesięcioleciu 1921—1931 Żydzi — poza jedynie miastem Kaliszem — wykazują wszędzie spadek swej siły liczebnej. W roku 1931 było ich w Ziemi Kaliskiej 45.000; ponieważ nie ma podstaw do przypuszczenia, że proces odpływu ludności żydowskiej w latach ostatnich uległ zahamowaniu — raczej przeciwnie, rozwijający się handel chrześcijański daje się jej niewątpliwie coraz bardziej we znaki — przeto cyfra ta prawdopodobnie od tego czasu nie zwiększyła się. Prawdopodobny przybytek Żydów w Kaliszu w okresie 1931—1937 zrównoważony został, jak można przypuszczać, przez dalszy ich ubytek w innych miastach i miasteczkach oraz na wsi.

Razem z Żydami, zamieszkałymi na dotychczasowym obszarze naszego województwa, będzie ono ich liczyło po przyłączeniu Ziemi Kaliskiej około 55.000, co stanowi 2,3 pct ogółu zaludnienia (zamiast dotychczasowych 0,5 pct).

Jest to jeszcze cyfra bardzo poważna, której zredukowanie będzie wymagało poważnych, systematycznych wysiłków ze strony społeczeństwa wielkopolskiego. Dlatego wyrazić należy radość, że Sejmik Wojewódzki, który właśnie wczoraj zakończył swe obrady, objawił tyle zainteresowania dla sprawy tworzenia polskich warsztatów kupieckich i rzemieślniczych w przyłączonych powiatach.

Przytoczone zaś wyżej dane statystyczne wskazują, że główna „ofensywa” musi pójść na miasto Kalisz, jako bojowy ośrodek tamtejszego zydostwa.

STRONNICTWO NARODOWE

KOŁO OSIEDLE WARSZAWSKIE

Uroczyste przyjęcie nowych członków w niedzielę 18 bm. o godz. 12 w lokalu własnym, przy ul. Witkowskiej 21.

KOŁO ŚRÓDMIEŚCIE

Ostatnia lekcja kursu kandydatów w poniedziałek, 19 bm. o godz. 20 w sali S. N.

KOŁO STARE MIASTO

Zwiedzanie katakumb Fary poznańskiej w niedzielę 18 bm. o godz. 16. Zbiórka o godzinie 15,30 przy wejściu do gmachu Województwa, ul. Gołębia 1.

Rzut oka wstecz

Wiadomości o wojnie hiszpańskiej są tak bolesne, sprzeczne i zawile, że niejeden nerwowo znużony czytelnik gazet nie tyle śledzi, kto zwycięża, ile narzeka i niecierpliw się: „Oby to wzajemne mordowanie się raz się już skończyło!”

General Franco nie ukrywa faktu, że wojna byłaby już kilka miesięcy temu skończona, gdyby nie pomoc udzielana czerwonym przez wrogów Hiszpanii. Ale wojsko, które opanowało tragiczne położenie, jakie się wytworzyło w pierwszym dniu wybuchu powstania, i ludność zamieszkująca najbogatsze prowincje, znajdujące się dziś w rękę narodowców, mimo coraz str-

Wymordowanie kadr oficerskich miało i dla dowództwa czerwonych ten skutek, że pozbawiło je fachowych oficerów narodowości hiszpańskiej. Szczególniej odbiło się to na działaniach czerwonej marynarki wojennej, która od razu wykazała rozprężenie i niezdolność bojową w stosunku do zorganizowanej floty narodowej.

Biorąc jednak na prosty ludzki rozum, położenie powstańców w pierwszych dniach wybuchu wojny było tragiczne. Do napływających nieustannie meldunków o rzeziach w garnizonach, o niemożności liczenia na oddziały, których zaprzysiężeni dowódcy padali zamordowani, doszła wiadomość o roztrzaskaniu się samolotu z gen. Sanjurjo. Ten uwielbiany powszechnie dowódca bojowy, na pierwszy znak gen. Franco leciał z Portugalii, by stanąć z przyjaciółmi na czele powstania.

Ciężką żałobą znaczył się pierwszy dzień, a zawody i klęski mnożyły się całe tygodnie. Mimo to widziało się jednak, że zapal narodu rośnie z dnia na dzień i niczym nie da się zadusić.

Przeprowadzono heroiczny, brawurowy desant najlepszych wojsk zaprawionych w ciężkich bojach marokańskich. Desantu tego dokonano przy pomocy łodzi, awionetek i motorówek, wśród groźnych niebezpieczeństw, w gorączkowym pośpiechu, pod osłoną nocy. Dokonano go przy krwawych buntach bolszewików, posiadających na wybrzeżu wpływy decydujące i do dyspozycji motłoch zdemoralizowany.

Gen. Queipo de Llano zimną krwią, odwagą osobistą, znakomitymi wojennymi fortelami — utrzymywał zanar-chizowaną Sewillę w postrachu, choć rozporządzał tylko garścią wojska w mieście czerwonym. Jemu to przypada chluba obronienia Sewilli, słynącej z piękności. Sewilla od pierwszego dnia do dzisiaj nie zaznała terroru komunistycznego.

Długo będą krążyły legendy na temat przygód i fantazji obrońców Sewilli. Między innymi uratował miasto następujący zbawienny pomysł, typowy dla ludzi, którzy w krytycznym położeniu potrafią zachować zimną krew a nawet zmysł humoru. Oto ukryte głośniki radiowe zaczęły jednocześnie grzmieć z wszystkich przedmieść stolicy Andaluzji i trąbić marsze wojenne. Wówczas padł popłoch na czerwonych, byli oni bowiem przekonani, że zbliża się nieprzebrana ilość tego wojska i że otaczają miasto ze wszystkich stron naraz. Moment ten alarmu i zamętu oraz przerażenia zdecydował o losie Sewilli. General Queipo de Llano narzucił swą władzę i władzę tę utwierdził. Potem zdobycie Malagi uwieńczyło jego powodzenia wojenne.

W armii północnej w Navarze „Requetas” (Baskowie) wystawili pierwsze ochotnicze oddziały bojowe. 43.000 ochotników pełnych zapału defilowało przed generałem Molą. Suchy, szczupły, cieszący się ogromnym autorytetem wśród wojska generał Mola przechodził przed frontem i — uśmiechał się. Były to pierwsze dni „świętej wojny”. Okrzykiem na cześć dowódcy nie było końca: widziano uśmiech i spokój na jego twarzy.

Nikt nie podejrzewał strasznego niepokoju, jaki przeżywał gen. Mola. Szedł uśmiechnięty i jednocześnie myślał o garnizonach wyrzniętych w pień, o rodzinie, której już nie ma, o prowincjach, które nie zdołały połączyć się z ruchem narodowym. Wiedział, że trzeba je będzie zdobywać pięć po piędi, w potokach krwi, i oj-cowskie serce żołnierza ścisnęło się na widok młodych ochotników. Twarze płonęły zapałem. Przybywali pierwsi. Jacy cenni, jacy weseli! Zginą też pierwsi.

Galicja ze swą silną stoczną w Ferrol, na szczęście ocalona; jej wolność ma olbrzymie znaczenie. Ale zagrożona Asturias wymaga posiłków, których jeszcze dostać nie może... Groźne niebezpieczeństwo czyha na kraj w Santander, w Vizcaya, Guipucua. Gotowi nam zalać Kastilię zbuntowanymi, czerwonymi góralami i górnikami. Saragossa walczy doskonale, trzyma się. Ale stolica Alava, Sogrono już jest opanowana przez bolszewików. O tym wszystkim myślał generał.

Tak samo rajskie ogrody Hiszpanii, prowincje Walencja i Alicante — w rękę czerwonych. Gorycz z powodu rozdarcia bitnych Basków, których częściej tworzy niebezpieczną wyspę czerwoną, pomimo że są katolikami,

i rodzeni ich bracia dali pierwsze kadry ochotnicze armii narodowej.

A Katalonia? Trzeba wiedzieć, że Barcelona, Lerida, Gerona usłuchały rozkazu hiszpańskiego wojska. Można było liczyć na garnizony Katalonii. Ale te garnizony wymordowano, i bolszewicy opanowali Katalonię. W Aragonii grozi 30 tysięcy syndykalistów uzbrojonych do walki.

Nadto Hiszpania narodowa — pozbawiona portów śródziemnomorskich. Malaga, Kartagena w rękę anarchii. Zajęte statki, olbrzymie składy towaru, wymordowani oficerowie marynarki. Wyspy Balearskie, pozostawione sobie — pożądliwie upragnione przez międzynarodowych piratów.

O tym wszystkim myślał, uśmiechając się, surowy generał Mola przed frontem pierwszej armii ochotniczej.

Jednak organizacja systematyczna, oparta na bezwzględnej wierności elementu oficerskiego — nie uległa załamaniu pomimo klęski garnizonów i miast wydanych na łup terroru.

Na czwarty dzień po wybuchu powstania funkcjonowała w Burgos Rada Obrony Narodowej pod przewodnictwem generała Cabanellas jako najstarszego wiekiem dowódcy wojsk i powszechnie szanowanego żołnierza. A 24 lipca 1936 r. w siedem dni po pierwszym wylądowaniu wojsk z Marcka, utworzył się już w Burgos w sercu Kastilii — rząd prowizoryczny, ostoja państwa hiszpańskiego.

*

Osoby generałów i dowódców wojska hiszpańskiego godne są bliższego poznania.

Generalissimus Don Francisco Franco jest nie tylko znakomitym szefem wojskowym, o którym dawno się w Hiszpanii wiedziało, że czeka go wielkie przeznaczenie; jest on jednocześnie mężem stanu, organizatorem Hiszpanii, powstającej z ruin.

Aparat polityczny, ekonomiczny, administracyjny siłą rzeczy skomplikowany i niesłychanie trudny w kraju, ogarniętym powszechną wojną — aparat ten funkcjonuje prawidłowo, normalnie w prowincjach, zdobytych na czerwonych. Generalowi Franco jako głowie państwa zawdzięcza się ten ład, dyscyplinę i nawet szereg już dokonanych reform społecznych, mających źródło w umiłowaniu ludu i zdrowo pojętym demokratyzmie.

General Franco jest razem z północnej połaci Hiszpanii, z ziemi galicyjskiej, nie napiętnowanej nigdy najściem Arabów czy Żydów, z ziemi wolnej, pełnej tradycji odwiecznych. Pochodzi z kraju wyjątkowo pięknego, gdzie ludzie łączą żelazne charaktery marynarzy z łagodną tklivością przywiązań rodowych i z wielką dobrocią serca. Ludzie zdrowi i pełni równowagi.

General Franco jest reprezentacyjnym synem rasy galicyjskiej. Uprzejmy i pełen rezerwy, pracowity i — myśliciel. Pogodny, ale — nieustępliwy i konsekwentny.

Z postaci jego i z temperamentu wojskowego, pełnego surowości — bije wprost miłość do wojska i do kraju. Ale tej miłości nie brak uzupełnienia koniecznego u wzorowego obywatela, mianowicie jest w niej miejsce dla uczuć rodzinnych. General Franco bardzo kocha swą żonę i córeczkę Carmine.

Generalissimus hiszpański cieszy się bezwzględny i nawet pełnym uniesienia posłuchem w kraju. Wszyscy jego współpracownicy na frontach, czy w głębi kraju, reorganizujący Hiszpanię, przyznają i czczą wysoką hierarchię moralną i umysłową głowy państwa narodowego.

SOFIA CASANOVA.

Dopomóżcie zagrożonej w swym bycie polskiej młodzieży akademickiej!
Dopomóżcie dzieciom chłopca, robotnika, rzemieślnika i zubożonego inteligenta polskiego, sięgającym po światło nauki!
Konto P. K. O. „Bratniej Pomocy” S. S. S. U. P. nr 200-499.

Groźba strajków w Stanach Zjednoczonych

115 tysięcy pracowników i robotników, zatrudnionych przy robotach publicznych w Nowym Jorku, oraz 400 tysięcy górników, zażądało podwyżki płac i zmniejszenia godzin pracy. Patronat na te żądania nie chce się zgodzić, elementy zaś wyrotowe rozwinęły energiczną propagandę za wywołaniem strajku.

Pracując w gospodarstwie — zachowa Pani piękne, alabastrowe ręce przez stałe używanie mydła

KREMOL

Mydło Kremol przygotowane na specjalnych odpowiednio spreperowanych wyciągach z mleka.

Fig 25776-62,201

ZAWROTNE SUMY

Przeprowadzone ostatnio obliczenia wykazują, że od 1 stycznia 1925 r. do końca 1936 r., tj. w ciągu 12 lat, wydano w całym kraju na zasiłki dla bezrobotnych pracowników umysłowych i robotników sumę 636,243,458 zł.

Na pomoc w tak zawrotnych cyfrach dla pozbawionych pracy zdobyć się musiało społeczeństwo polskie, które w gruncie rzeczy przecież nie opływa w wielkie dostatki. Tym bardziej więc jego wysiłek w tym kierunku zasługuje na uznanie.

SZKODA, ŻE TYLKO JEDEN!

Pisma żydowskie donoszą o niejakim Jakubie Bergu, studencie żydowskim z Międzyrzecza pod Warszawą, który w swoim czasie zwrócił się do Mussoliniego z prośbą o umożliwienie mu odbycia studiów na jednym z uniwersytetów włoskich, gdyż w Polsce napotyka na trudności. Za pośrednictwem ambasady włoskiej otrzymał ów Żyd odpowiedź od Mussoliniego pomyślną i udał się do Włoch, skąd obecnie donosi, że został przyjęty na uniwersytet królewski w Rzymie i otrzymał stypendium na cały czas studiów.

Dyktator włoski lubuje się w tego rodzaju gestach nadzwyczajnych — cóż kiedy to tylko jeden Żyd, podczas gdy my mamy ich tak wielu na zbyciu. A i ten jeden pewnie jeszcze kiedyś będzie chciał wrócić „do kraju”.

FUNDUSZ OBRONY NARODOWEJ

Sekretariat Funduszu Obrony Narodowej podaje do wiadomości, że od dnia 16 bm. rb. biura F. O. N. mieszczą się w Warszawie przy ul. Marszałkowskiej 17. Telefon nr 725-15, konto czekowe P. K. O. nr 6.

WYROK SKAZUJĄCY ZA BŁUŹNIERSTWO

Przed Sądem Okręgowym w Łodzi odbyła się rozprawa przeciwko Antoninie Jackowskiej, redaktorce odpowiedzialnej pisma „Człowiek wolny — zew sumienia”. W nr 23 tego pisma z 22 grudnia 1936 r. znalazł się artykuł pt. „Nasza ankieta”, który zawierał treść bluźnierczą i obrażającą uczucia katolickie.

Episkopat wystosował do prokuratora przy Sądzie Okręgowym w Łodzi skargę. Zarządzono dochodzenie, w wyniku czego Jackowska, jako redaktorka odpowiedzialna zasiadła na ławie oskarżonych pod zarzutem wyszydzania uznanego wyznania religijnego.

Sąd Okręgowy w Łodzi wydał wyrok, na mocy którego Antonina Jackowska skazana została na 7 miesięcy więzienia, przy czym wykonanie kary zawieszono na 3 lata. (KAP)

PIELGRZYMKĄ KATOLICKIEGO ZWIĄZKU MĘŻÓW NA JASNĄ GÓRĘ

Katolicki Związek Mężów, zrzeszający w diecezjalnych katolickich stowarzyszeniach mężów z całej Polski około 100 tysięcy zorganizowanych mężczyzn, przygotowuje na dni 21 i 22 sierpnia rb. ogólnopolską pielgrzymkę organizacyjną na Jasną Górę, mającą na celu złożenie hołdu Królowej Korony Polskiej i uroczyste zadokumentowanie wiary katolickiej. Szczegółowych informacji udzielają centrale diecezjalne K. S. M. (KAP)

POŻARY NA WILEŃSZCZYŹNIE

Na Wileńszczyźnie zanotowano ostatnio szereg większych pożarów, które za sobą pociągnęły wielkie straty.

W samym Wilnie spłonęła fabryka dyktów, przy czym spaliły się znaczniejsze zapasy drzewa i gotowego materiału. W Grodnie spaliła się garbarnia Borucha Ajona. Pastwą płomieni miało się stać oprócz zabudowań i urządzeń fabrycznych także kilkadziesiąt tysięcy skór wołowych i końskich. W miasteczku Bielica zaś nad Niemnem zniszczył pożar 23 domy mieszkalne oraz szereg zabudowań gospodarczych. Wielu mieszkańców postradało całe swe mienie.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Czy gospodarcza „wiosna ludów“?

W gospodarczej prasie zagranicznej zapachniało wiosną. Gospodarczą „wiosną ludów“! Obudził się ruch przeciwko tyranii zakazów przywozu, clearin-gów, kompensat, premii wywozowych, dumpingu. Odezwały się głosy za zrzu-ceniem kajdan, krępujących swobodny rozwój handlu międzynarodowego. „Frankfurter Zeitung“, „L'Informa-tion“, „Daily Herald“ pisały o wielkim planie pogodzenia narodów, o świato-wym kongresie gospodarczym...

Zdaje się jednak, że wspomniane odgłosy były jedynie nieszkodliwymi wybrzykami — jak zawsze — kapry-snej wiosny. Oświadczenia premiera Baldwina w Izbie Gmin rozwały marzenia. Nie chodzi o snuce wielkich, a nierealnych planów. Chodzi o coś skromniejszego, za to jednak realniej-szego:

Zgrabny polityk, zwycięzca w ory-ginalnym pojedynku wyborczym z gro-znym przeciwnikiem politycznym, wy-trawny ekonomista, wstawiony uda-nym eksperymentem „nakręcania koniunktury“, premier Belgii, p. van Zeeland otrzymał od Anglii i Francji mi-sję zorganizowania kongresu między-narodowego, zmierzającego do ożywie-nia handlu światowego.

Moment dla nowej konferencji mię-dzynarodowej wybrano korzystnie. Bo i zważmy:

Od dawna tak sceptycznie trakto-wana współpraca międzynarodowa we-szła, zdaje się, w nową fazę. Prace międzynarodowe nad uporządkowa-niem stosunków walutowych w świe-cie dały rezultat korzystny, gdyż do układu walutowego Anglii, Francji i Stanów Zjednoczonych przystąpiła faktycznie ogromna większość państw. Pierwszy krok udał się!

Również pomyślnym wynikiem za-kończyły się niedawno temu obrady „bloku północnego“, powołanego do życia w celu ożywienia wymiany towa-rowej między Belgią, Holandią, Szwec-ją, Norwegią, Danią i Finlandią.

Niemcy — tajemniczy, nieobliczal-ny w swych posunięciach partner — oświadczyły świeżo przez usta min. Hessa w Hamburgu, że odzegnują się od izolacji i dążą do współpracy z innymi państwami.

I w ogóle — koniunktura świato-

wa weszła, zdaje się, w stan trwałej poprawy, co może zachęcać do zlibera-lizowania metod, obranych w dobie kryzysu. Skoro kryzys minął, może i osłabnie reglamentacja międzynaro-dowych stosunków gospodarczych?

Inna rzecz, że dążności autaryczne,

wybujałe w ostatnich czasach na tle politycznym, dążności do samowystar-czalności na wypadek potrzeby wojen-nej zapewne w silniejszym lub słab-szym stopniu oddziaływać będą rów-nież i w przyszłości na linię polityki gospodarczej wielu państw.

Reasumując: światowe położenie gospodarcze wydaje się rokować ko-rzystną atmosferę dla rokowań, które ma zorganizować p. van Zeeland.

in. ustawa z dn. 22. 12. 1925 r. (Dz. Ustaw R. P. nr. 125, poz. 891), do której dotych-czas nie wyszły jednak żadne przepisy wy-konawcze, określające pomoc rządową dla polskich przedsiębiorstw budowy statków. Artykuł p. Zaziemskiego wywołał w za-interesowanych kołach gdyńskich duże wrażenie. Należy przypomnieć, że Polska jest jedynym krajem, który posiadając do-stęp do morza i wykazując około 1,8 mi-liarda zł obrotów rocznych z zagranicą — nie posiada stoczni.

Z ZAGRANICY

(z) W. Brytania będzie kupowała złoto sowieckie. Rokowania, wszczęte w Londynie między przedstawicielami ZSRR a re-prezentami kompetentnych angielskich władz finansowych na temat sprzedaży w Anglii złota sowieckiego, doprowadziły do zawarcia porozumienia. Jak wiadomo, o-statnio Sowiety masowo wywoziły złoto do Stanów Zjednoczonych, chcąc zdobyć środki na zakup droższych surowców. Anglia nie chciała kupować złota sowiec-kiego, powołując się na niewłaściwe jego cechy techniczne. W wyniku wspomnianego porozumienia władze brytyjskie zgodzi-ły się przyjmować złoto sowieckie z marką odpowiednich urzędów moskiewskich. Tym samym złoto sowieckie będzie sprze-dawane na światowym rynku w Londynie.

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) Rowery z motorkami korzystają z ulg podatkowych. Ukazał się okólnik Min. Skarbu w sprawie ulg podatkowych dla nabywców pojazdów mechanicznych. Okólnik wyjaśnia, że pod pojęciem motocy-kłów w rozumieniu dekretu o ulgach po-datkowych dla nabywców pojazdów me-chanicznych podpadają również rowery, zaopatrzone w silniki o pojemności do 100 cm, jako całkowicie odpowiadające przy-jętej definicji pojazdu mechanicznego. Z tego względu nabywcom rowerów z mo-torkami przysługuje prawo do ulg podat-kowych.

Z KRAJU

(k) Ustawodawstwo gospodarcze. Uka-zał się Dziennik Ustaw R. P. nr. 29 z dnia 16 bm. Opublikowano w nim następujące rozporządzenia o charakterze gospodar-czym: ustawa z dnia 7 kwietnia rb. w spra-wie zmiany rozp. Prezydenta R. P. z dnia 24 listopada 1930 r. o bezpieczeństwie stat-ków morskich (poz. 215); ustawa z dn. 7 kwietnia rb. o przejęciu przez Fundusz O-brotowy Reformy Rolnej należności i zo-bowiązań b. krajowej komisji dla włości rentowych (poz. 216); ustawa z dnia 9 kwietnia rb. o zmianie rozp. Prezydenta R. P. z dnia 27 października 1933 r. o sprze-dży wyrobów tytoniowych (poz. 218); roz-porządzenie Prezydenta R. P. z dnia 14 kwietnia rb. w sprawie tymczasowego wprowadzenia w życie postanowień poro-zumienia Rzeczypospolitej Polskiej z W. Brytanią w formie not, wymienionych w Warszawie dnia 22 marca rb. w sprawie cienia opon pneumatycznych do kół po-jazdów konnych (poz. 219).

(k) Niski kurs waluty francuskiej u-trzymuje się. Na wczorajszych giełdach walutowych dewiza na Paryż utrzymuje się na dotychczasowym niskim poziomie z nieznacznymi wahaniem. Na giełdzie paryskiej większość walut obcych zwykła-wała w dalszym ciągu, co dowodziłoby

spadku franka francuskiego. Tego samego dowodzi zresztą notowanie dewizy na Pa-ryżu w Zurichu. W terminowych notowa-niach franka franc. w Londynie departy wykazują pewien wzrost. Z pozostałych dewiz nieco słabszy jest dolar, natomiast nieco mocniej kształtuje się frank szwaj-carski.

(k) Czy istnieją możliwości budowy o-krętów w kraju? W czasopiśmie gdyńskim „Torpeda“ ukazał się ostatnio interesują-cy artykuł W. Zaziemskiego pt. „Czy istnie-ja realne możliwości budowy okrętów w kraju?“, w którym autor na podstawie fak-tów dowodzi, że warunki takie stwarza m.

PROPAGANDOWE 2 TYGODNIE

WIELKA OBNIŻKA CEN

GEBETHNER i WOLFF, W-wa, Zgoda 12, ogłaszają
OD 20 KWIETNIA 1937 r.
REWELACYJNĄ ZNIŻKĘ CEN

swych pierwszorzędnych wydawnictw oraz wielu książek od szeregu lat nie będących w obiegu księgarskim. Niewątpliwie po upływie Propag. 2 Tygodni

t. j. po 5 MAJA 1937 r.

większość wartościowych wydawnictw będzie wyczerpana i nie do nabycia. — Ceny pozostających książek nie ulegną zmianie.

Żądajcie wielkiego bezpłatnego katalogu.

800 tytułów 15 działów

Wyjątki z katalogu:

Ceny dotychczasowe w nawiasie		
Bartkiewicz Z. Polityka w lesie. Str. 498	0,80	Augustyna i Bernarda SS. Rozmyślenia. Str. 237
Choynowski P. W młodych oczach. Po-wieść (7,—)	3,80	Górska Pa. W naszych kościołach. Str. 216
Goetel F. Patnik Karapeta. Powieść (7,80)	4,—	Encyklopedia kościelna, pod red. ks. Z. Chelmieckiego w 44 tomach (160,—)
Gojawczyńska P. Rozmowy z mlecz-niem (5,—)	2,50	Smoleński M., ks. Obowiązki chrześcija-ni na względem Boga. Str. 363
Kossowski J. Rodzina Smuszków (6,—)	3,50	Colvin S. i Bagley W. C. Postępowanie człowieka. Kurs wstępny psycho-logii (7,—)
Körmendi Fr. 15 via Bodenbach Po-wieść (3,—)	1,50	Heinrich W. Zarys historii filozofii (7,—)
Makusiński K. Wycinanki. Str. 311	3,—	Kot St. Dzieje wychowania (7,50)
Nalkowska Z. Renata Sluczańska (5,—)	1,50	Rowid H. System Daltoński w szkole po-wzechnej (4,—)
Ostrowski J. Chorągiew na dachu. Po-wieść (6,50)	1,80	Ilakowiczówna K. Wesołe wierszyki (3,—)
Prus B. Emancypantki. 4 tomy. Po-wieść (80,—)	10,—	Szelburg-Zarembina E. Nasz braciśzkowie-pracują (2,50)
— Faraon. Z ilustr. Wyd. albumowe większego form. Powieść. (60,—)	24,—	— Podróż po mieście (2,50)
Sienkiewicz H. Listy z Afryki. Str. 356	2,—	Siedlecki M. Skarby wód. Brosz. (6,50)
„ „ Listy z podróży. Str. 271	2,—	Umilski Wl. W podobnoznym krainach. Kart. (5,—)
Bartoszewicz K. Radziwiłłowie. Dzieje rodu. Str. 320. (7,50)	2,20	Bystroń J. St. Wspomnienia syryjskie. Z ilustr. (11,—)
Bryczyński S. Moje wspomnienia 1863 r. (4,50)	1,80	Goetel F. Wyspa na chmurnej północy (15,—)
Bujak F. prof. Studia geograficzno-histo-ryczne (12,—)	1,20	Lubiński St. Między Wschodem a Zachodem. 55 ilustr. (18,—)
Dzienniki sejmów za panowania Zygmunta Augusta. Str. 324. (4,—)	1,80	Fischer J. Pod żaglami. Ilustr. (5,50)
Gawroński Rawita Fr. Zdyś w historii i literaturze ludowej. Str. 266. (5,—)	0,50	Gawlik M. Dr. Dzieje odkryć geograficz-nych (1,90)
Handelsman M. Rozwój narodowości no-woczesnej (5,—)	2,—	Cornish J. P. Ptaki, gady, ryby. 600 ilustr. Karton (20,—)
Kucharzewski J. Epoka Paskiewiczowska. Str. 634	1,70	Czerwiński K. Wypisy z zakresu teorii ewolucji (3,20)
Mickiewicz Wl. Pamiętniki. 3 tomy (38,—)	7,50	Locy J. Badacze życia. Z angielskiego. Str. 506 (9,—)
Niemojewski J. N. Wspomnienia. Str. 608 (45,—)	3,50	Toloczko St. Chemia organiczna. Str. 456 (19,—)
Skalkowski A. Z dziejów insurekcji 1794 r. (6,50)	1,—	Brzeziński J. Drzewa formowane. Str. 195 (5,—)
Smoleński Wl. Studia historyczne. Str. 328 (12,50)	2,50	Brzeziński J. Szparagi i ich racjonalna hodowla (5,—)
Tokarz W. Sprzysiężenie Wysockiego i Noc listopadowa (10,—)	2,80	Krawczyński W. Łowiectwo. Z 110 ilustr. Str. 284 (13,—)
Tokarzewski Sz. 7 lat katongi. Pamiętnik. Str. 240. (7,50)	0,40	Zakrzewski J. Hodowla ogólna zwierząt gospodarskich. Str. 395 (6,60)
Zmichowska N. Listy do rodziny i przyja-ciół. 3 tomy (7,50)	2,50	Falkowski Z. Cyprian Norwid (6,—)
Garret G. Amerykańska księga cudu (6,25)	1,25	Korespondencja Filomatów. 1815—1823. Tom I/IV. Str. 2,289 (30,—)
		Pilat R. Historia literatury polskiej. Tom I, cz. 1, str. 287, cz. 2, str. 530 (25,—)

Książki te zakupić można W KAŻDEJ KSIĘGARNI. Katalog bezpłatny.

Książki Gebethnera to fundament biblioteki

Do Księgarni _____ K. Pozn.

Proszę o przesłanie katalogu propagandowego — następujących książek _____

Podpis i dokładny adres: _____

Wysłać w niezaklejonej kopercie z napisem: „Zamówienie księgarskie“ i ze znaczkiem 5 gr.

ng 49 752

Krótkie informacje gospodarcze

— W pierwszym kwartale rb. suma wkładów oszczędnościowych w P. K. O. wzrosła o prze-szło 25 miln. zł do łącznej sumy 689 miln. zł. Ogólna ilość książeczek oszczędnościowych o-siagnęła na dzień 1 kwietnia br. liczbę 2 416 849.

— Suma udzielonych przez Państw. Bank Rolny w r. 1936 kredytów krótko i średnio-termiowych wyniosła 70,8 miln. zł wobec 33,1 miln. zł, wypłaconych w r. 1935. Bank przydzie-lił na sfinansowanie przetworstwa rolniczego i zbytu wytworów rolnych 39,9 miln. zł, na sfinansowanie zbiorów 14,7 miln. zł, na zakup maszyn sztucznych 3,5 miln. zł, na budowę chłodzi, reżeni, śpichrzów zbożowych, na inwe-stycje mleczarskie itp. 7,2 miln. zł, na ogólne cele obrotowe 6,5 miln. zł. W dziale kredytu długoterminowego akcja kredytowa Banku o-bracała się w bardzo wąskich ramach, nie prze-kraczając rozmiarów z lat ubiegłych.

— Produkcja hutnictwa żelaznego w marcu rb. przedstawiała się następująco (w tonach — pierwsza liczba w nawiasie oznacza produkcję w lutym rb., druga — w marcu r. ub.): surowka 55 586 (53 740 — 40 318), stal 119 592 (103 907 — 85 463), wytwory walcownicze 93 648 (78 771 — 62 752), rury żelazne i stalowe 6 810 (6 411 — 4 195). W porównaniu z lutym rb. wytwórczość marmowa wzrosła w surowce o 3,4 proc., w stali o 15,1 proc., w wytworach walcowniczych o 18,7 proc. i w rurach o 6,2 proc. W porównaniu z marcem r. ub. produkcja surowki wzrosła o 38 proc., stali o 40 proc., wytw. walc. o 49 proc. rnr o 62,3 proc.

— Eksport węgla kamiennego w marcu wzrósł w porównaniu z lutym o 73 tys. ton do 847 tys. t. W porównaniu z marcem r. ub. eks-port był wyższy o 247 t., czyli o przeszło 41 proc. — Eksport pszenicy w pierwszym półroczu 1936/37 wyniósł 378,9 tys. q. wobec 279,6 tys. q. w tym samym okresie 1935/36; żyta wywiezio-no 1 656,4 tys. q. w 1936/37 r. wobec 974,6 tys. q. w 1935/36 r.; eksport jęczmienia wzrósł z 1 835,2 tys. q. w 1935/36 r. do 2 160,0 tys. q. w 1936/37 r.; natomiast eksport maki obniżył się odpo-wiednio z 1 281,6 tys. q. do 1 240,4 tys. q., a eks-port owsa skurczył się z 745,6 tys. q. w pierw-szej połowie 1935/36 do 523,0 tys. q. w pierw-szej połowie 1936/37 r.

— Eksport okręgu bielskiego za pierwszy br. wyniósł 185 879 kg ogólnej wartości 1 254 910 zł. — Przewozy towarowe na P. K. P. wynio-sły w 1936 r. 49,3 miln. ton wobec 47,3 miln. t. w 1935 r. i 46,0 miln. ton w 1934 r.; wzrost przewozów w 1936 r. w stosunku do roku po-przedniego wyniósł więc 2,9 proc., a w stosunku do 1934 r. 5,4 proc.

— Na poznańskiej giełdzie zbożowej zaro-towano w marcu rb. obroty żytem w ilości 13 190 ton, pszenicą 6 188 ton, jęczmieniem 3 209 ton, owsem 3 347 ton, mąką żytnią 5 103 ton, mąką pszenną 1 336 ton, otrębami żytnimi 6 841 ton i otrębami pszennymi 1 512 ton.

Konkursy na wynalazki na Targach Poznańskich

Wśród konkursów na wynalazki zgłoszone na Targi Poznańskie, wymieni-cie należy konkurs ogłoszony przez Społeczny Komitet Radiofonizacji Kraju w porozumieniu z Radiem Polskim na jednoobwodowy odbiornik bateryj-ny 3 zakresowy, o ilości lamp nie więk-szej od trzech. Odbiornik ten powinien być wykonany na chassi metalowym, jako zwarta całość i dostarczony w stanie całkowitej użyteczności bez lamp do dnia 1 maja pod adresem: Targi Poznańskie, Dział wynalazków, Focha 18. Do nadesłanego odbiornika winna być załączona koperta, zawierająca schemat odbiornika i wykaz u-żytych części i ich wartości technicz-nych oraz typ zastosowanych lamp do głośnika i wreszcie imię, nazwisko i adres uczestnika. Jury oceni nadesła-ne odbiorniki, kierując się względami technicznymi jak selektywność, wier-ność i siła odtworzenia, praca na za-kresie krótkofalowym, taniść eksplo-atacji i produkcji, prostota obsługi i pewność działania.

Następnie Powszechny Zakład U-bezpieczeń Wzajemnych, w porozu-mieniu ze Związkiem Straży Pożar-nych R. P. ogłasza konkurs wynalaz-ków w dziedzinie zabezpieczenia prze-ciwpożarowego i sprzętu pożarniczego, przy czym przyjęte będą pod uwa-gę wyłącznie wynalazki z okresu ostat-niego trzylecia. Modele, względnie rysunki wynalazków wraz ze szczegó-łowym opisem działania, obsługi i kon-serwacji powinny być nadesłane naj-dalej do 1 maja pod adresem Targów Poznańskich, Dział wynalazków.

Jury przynajmniej nagrody, kierując się użytecznością, zastosowaniem, celowo-scią i prostotą konstrukcji i obsługi, niezawodnością działania, taniścią produkcji i eksploatacji.

Oprócz tego wynalazki z innych działów, premiowane przez jury Związku Farykantów, będą przeslane bez kosztów dla wynalazcy na Wysta-wę Wynalazków w Paryżu, osiągając w ten sposób popularyzację w skali światowej.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Niedziela
KALENDARZ RZYMSKO-KATOLICKI
 Apoloniusza m. | Pafnuciego, Ekspedyta
KALENDARZ SŁOWIAŃSKI
 Godzisława | Władymira

Słońca: wschód 4.49. zachód 18.54
 Długość dnia 14 godzin 05 minut
 Księżyc: wschód 11.12. zachód 1.45
 Faza: 7 dzień przed pełnią.

Kwiecień
18
 Niedziela

Ważne numery telefonów:
 Pogotowie rat.: 66-66 i 55-55
 Straż ogniowa: 19-57, 30-50
 Policja: 42-21
 Posańcy: 15-60 i 28-36
 Posańcy taksówek: Grunwaldzka 77-72; Rynek Jeź. 77-03; Klinika przy Polnej 74-02; Marsz Focha (nar. Niegolewskich) 77-82; Plac świetokrz. 49-80; Zielona (nar. Strzeleckiej) 50-35; Rynek Wildecki 66-35; W. Garbary (nar. Wielkiej) 57-87.

Poczt. biuro zleceń: 49-28. Zegarynka 07. Centr. międzym. 00. Inform. tel.: 09. Biuro napr. 08.

Wodociepno-WARCIE poziom: + 1,73 m
 temper.: + 10,4

NOCNY DYŻUR APTEK

Śródmieście: Apt. przy ul. 27 Grudnia 18; — Apt. im. dra Marcinkowskiego, ul. Nowa (Bazar); — Apt. Zielona, ul. Wrocławska 31; — Apt. Ozerwona, St. Rynek 37; — Apt. przy Grobli, W. Garbary 41; — Jeżyce: Apt. Mickiewicza, ul. Dąbrowskiego 10; — Apt. pod Opatrznością, ul. Dąbrowskiego 76 (narożnik Staszcza); — Łazarz: Apt. św. Łazarza, ul. Strusia 9; — Górczyn: Apt. Karpńskiego, ul. Marsz. Focha 158; — Wilda: Apt. przy Bramie Wildeckiej, Górna Wilda 3; — Apt. Fortuna, Górna Wilda 96; — Solacz: Apt. przy ul. Mazowieckiej 12; Główna: Apt. przy Krzyżu, ul. Główna 53; — Staroleka: Apteka miejscowa.

— * **Lekarska Poradnia Przedślubna Polskiego Tow. Eugenicznego** w gmachu Coll. Minus. ul. Fredry nr. 10, parter — udziela bezpłatnie porad dla pań w poniedziałki między godz. 13—19, dla panów we wtorki między 13—19. (x)

KRONIKA MIASTA POZNAŃA

W Poznaniu przed 10 laty

Dnia 17 kwietnia 1927 r.

Odbył się VII doroczny bieg o puchar „Kuriera Poznańskiego”. Z 97 zawodników wygrał Szwarc, zdobywając puchar na własność.

OSOBISTE

— * **Odnaczenie.** Komisja Odnaczeń przy Stowarzyszeniu Uczestników Walki o Szkołę Polską w Warszawie przyznała odznakę honorową „za walkę o szkołę polską” p. Radomile Rakowskiej z Poznania.

WYCHOWANIE, KURSY

— * **Konkurs modeli latających** urzędującego Poznański Obwód Miejski L. O. P. P. w niedzielę, dnia 23 maja o godz. 8 na lotnisku cywilnym w Ławicy.

Konkurs ma charakter eliminacyjny do VIII wojewódzkich zawodów modeli latających. W zawodach mogą brać udział modelarze, członkowie L. O. P. P., zgłoszeni przez poszczególne koła L. O. P. P. Zawody będą się odbywały w dwóch grupach. W grupie I. młodzież do lat 16, w grupie II. amatorzy w wieku od lat 16 do 21.

W grupie I. startować mogą tylko modele belkowe, wykonane ściśle wg planu: „Model” 1—9 KB szkolny, wydany przez Zarząd Główny L. O. P. P. i zatwierdzony przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i dostarczony inspektorom szkolnym w styczniu rb.

W grupie II. startować będą modele kadłubowe, jednopłatowe i dwupłatowe wielkości dowolnej, z tym jednak, że całkowita długość modelu nie może przekraczać rozpiętości skrzydeł.

Zgłoszeni zawodników należy składać w Poznańskim Obwodzie Miejskim L. O. P. P. — ul. 27 Grudnia 19, w terminie do dnia 15 maja rb. W zgłoszeniu należy podać: imię, nazwisko, miejsce zamieszkania, zawód, przynależność do Koła L. O. P. P., oraz rodzaj i znak modelu. Przepisowe karty zgłoszeń odebrać można w Poznańskim Obwodzie Miejskim L. O. P. P. Przejazd zawodników na lotnisko nastąpi autobusami na koszt Poznańskiego Obwodu Miejskiego L. O. P. P.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— * **Związek Kapłanów „Unitas” — Okręg Poznański.** Zebranie odbędzie się we wtorek, dnia 20 bm. o godz. 17 w sali Koła Towarzystwa w Bazarze (wejście z ul. Nowej). Na porządku obrad m. i. wykład ks. prof. Skazińskiego nt.: „Nędze i radości młodzieży pozaszkolnej m. Poznania”. (o.)

— * **XX. Zjazd Moderatorów Bractw Wstrzemięzliwości** obradować będzie w poniedziałek, 19 bm. o godz. 16 w sali Księgarni św. Wojciecha, Al. Marcinkowskiego 22. Na powyższy zjazd wszystkich Członekowskich Księża Moderatorów zaprasza Związek Bractw Wstrzemięzliwości.

— * **Zjazd b. uczennic lic. i gimn. pod wezw. Najsw. Serca Jezusa w Poznaniu** rozpocznie się w dniu 3 maja mszą św. w kaplicy św. Józefa, po czym zebranie w szkole przy św. Marcynie 68. O godz. 10.30 wspólny podwieczorek w salce kawiarni „Italia” przy Al. Marcinkowskiego. (o.)

WYNIKI ANKIETY RADIOWEJ

„Morwitan w piosence”

Skład jury ankiety:
 pp. Dyr. Bronisław Winiarz, Red. Antoni Wasilewski, Kpt. pl. i lit. Janusz Meissner. Ogólna liczba głosów 78.314, z czego największą ilość uzyskały piosenki:
 „Morwitan to nasz znak” 19.678 głosów, „Nikotyna” 16.458 głosów, przy czym na obie łącznie piosenki głosowało 6.052 uczestników. Wyróżnione zostały tytuły marsza:

- 1) „Gdzie bandery polskiej szlak, Morwitan zdobywa świat”
- 2) „Morzem, oceanem, wszędzie z Morwitanem”.
- 3) „W „Morwitanie” smak mój panie”.
- 4) „Chcesz być zdrowia swego panem, zawrzej przyjaźń z Morwitanem”.
- 5) „Serce zbroi, nerwy koi Morwitanu dym”.
- 6) „Cała Polska rozdziewana w zaletach Morwitana”.
- 7) „Kujcie w polu, potem chwalcie”.

Na zasadzie powyższego rozstrzygnięcia jury ankietywego otrzymują:

I. nagrodę zł. 1000 p. Franc. Nather, as. kol. Toruń 2, Dybowska 9.
 dwie II nagrody po zł. 300:
 p. W. Popławski, urzędnik Warszawa, Mickiewicza 27 m. 134.
 p. Stanisław Mazur, maryn. Gdynia 3, O. R. P. „Pomorzanin”.

cztery III nagrody po zł. 100:
 p. Mieczysław Kopytyński, urzędnik, Otylia, pow. Tłumacz.
 p. Wanda Kuzłówna, pracow. Kraków, J. Lea 11 b. m. 10.
 p. Miła Josefsberg, stud. fil. Drohobycz, św. Jana 8.
 p. Ludwik Anders, handl. Poznań, Stroma 21.

Nagrody IV otrzyma 6.052 uczestników ankiety, którzy głosowali na wybrane dwie najpopularniejsze piosenki.
 Nagrody V przyznajemy wszystkim pozostałym uczestnikom ankiety.

Wszystka nagród już się rozpoczęła i nastąpi sukcesywnie w ciągu najbliższych miesięcy.

HERLICZKA - BELDOWSKI - WOŁOSZYŃSKI S.A.

Dzieci z Polesia przyjadą do Poznania

Z inicjatywy Opieki Rodzicielskiej nad dziesiątką 35. Publicznej Szkoły Powszechnej (Jeżyce) przybędą do Poznania na 7-dniowy pobyt dzieci z Polesia ze szkoły powszechnej w Wylazach.

Dzieci polskie wezmą w Poznaniu udział w uroczystościach 3-go Maja oraz wiedzą Targi Międzynarodowe.

Dziesiątka poleska zamieszka w Poznaniu u rodziców dzieci z 35. szkoły, której władze szkolne przed trzema laty powierzyły opiekę nad szkołą w Wylazach.

Ugoszczenie i przyjęcie dzieci poleskich przez dziesiątkę, szkołę i rodziców w Poznaniu mieć będzie szczególnie

serdeczny charakter. Przewiduje się urządzenie „Poranku Poleskiego”, w którym poleszycy wystąpią w strojach regionalnych — a kierownik szkoły z Wylaz omówi zwyczaje regionalne poleszuków.

Przyjazdem dzieci interesuje się Tow. Rozwoju Ziemi Wschodnich — z ramienia którego wygłoszony zostanie na poranku referat o ziemiach wschodnich.

Dowiadujemy się, że m. i. Komunalny Bank Kredytowy oraz Bank Gospodarstwa Krajowego pośpieszyły z pomocą materialną organizatorom wycieczki dzieci poleskich do Poznania.

WYSTAWY

— * **Z Tow. Przyjaciół Sztuk Pięknych** (pl. Wolności 18). Wystawa pamiątkowa dzieł Józefa Męciny Krzeszy kończy się w środę, dnia 21 kwietnia. Salon otwarty jak zwykle w dni powszednie od godz. 11 do 17, w niedziele i święta od godz. 12 do 15. Wstępne 50 gr. dla młodzieży kształcącej się 25 gr. (o.)

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Działki dla bezrobotnych** na ogródki na Dębcu między Al. Czechosłowacką, ul. Lwowska i Krakowską, będą rozdzielone za pośrednictwem sekcji ewidencyjno-

rozdzielczej Miejskiego Komitetu Obywatelskiego do walki z bezrobociem w Poznaniu przy ul. Piotra Wawrzyniaka 43. do dnia 24 bm.

We wniosku należy podać imię i nazwisko, dokładny adres, ilość osób w rodzinie na utrzymaniu bezrobotnego, oraz nr. dowodu zarejestrowania.

RÓŻNE

— * **Nad polskim morzem** potrzebny dowód osobisty. Zarząd Miejski — jako powiatowa władza administracji ogólnej w Poznaniu (plac Sapieżyński 9) przypomina osobom, które w porze letniej zamierzają wyjechać nad polskie morze i

przy tej okazji zwiedzić wolne miasto Gdańsk, by zawnoczu zaopatrzyli się w dowody osobiste i uzyskali w tych dowodach klauzulę obywatelstwa polskiego.

Wobec tego, że przy wydobyciu dokumentów, wymaganych do uzyskania poświadczenia obywatelstwa polskiego, zainteresowani napotykać bardzo często na trudności, a samo ściąganie wspomnianych dokumentów wymaga nieraz dłuższego czasu, uprasza się, by zainteresowani już obecnie zgłaszali się w wyżej wskazanym urzędzie (pokój nr 3 — referat obywatelstwa) w celu poinformowania się, jakie dokumenty dla stwierdzenia i poświadczenia ich obywatelstwa polskiego będą potrzebne.

Po uzyskaniu potrzebnych dokumentów należy przynajmniej kilka dni przed wyjazdem wnieść podania o uzyskanie dowodu osobistego do Wydziału Ewidencji Ruchu Ludności, ul. Nowa 10, wejście z ul. Sierociej, a po uzyskaniu tegoż zgłaszać się do referatu obywatelstwa (plac Sapieżyński 9 pokój nr 3) o zaopatrzenie dowodu osobistego w klauzulę obywatelstwa polskiego.

KRONIKA POLICYJNA

— * **Na gorącym uczynku.** Na gorącym uczynku kradzieży w piwnicy przy ul. Żydowskiej 20, przytrzymał wczoraj wieczorem Andrzeja Górnica (Grobła nr. 23), Ziemowita Krzywińskiego (ul. Mokra 3) i Mieczysława Grzabkę (ul. Kramarska 24). Wszystkich odstawiono do aresztu policyjnego. (kl.)

KRONIKA SĄDOWA

— * **Rydlewski zwolniony dyscyplinarnie.** W dniu dzisiejszym przed Komisją dyscyplinarną przy Sądzie Apelacyjnym

w Poznaniu odbyła się rozprawa przeciwko urzędnikowi rachuby Sądu Okręgowego w Poznaniu Rydlewskiemu, oskarżonemu o liczne nadużycia. Komisja dyscyplinarna wydalila Rydlewskiego ze służby i nałożyła na niego koszty postępowania. Rydlewskiego na rozprawie sprawdzono z więzienia. (k)

Usiłowane zabójstwo. W lecie ub. roku sadowy Borowicz wraz z rzeźnikiem Janem Smułkowskim z Sądów przybył do rolnika Jakuba Bernarczyka, celem nabycia konia. W czasie targu ustalono cenę sprzedaży na 85 złotych oraz dodatkowo świadczenia w naturze w formie jednego centnara wiśni. Po ubiciu targu wszyscy adherenci udali się do pobliskiej oberży, celem „zapicia” ubitego interesu. W godzinach wieczornych tego samego dnia Smułkowski wraz ze swym kolegą udali się do mieszkania Bednarczyków. Tam w czasie rozmowy doszło między nimi do scysji na temat zawartej transakcji. W pewnym momencie Bednarczyk wyprosił Smułkowskiego wraz z jego towarzyszem z mieszkania. W tym czasie do mieszkania Bednarczyka przybyło dwóch jego szwagrow Krygierów. Między nimi a Smułkowskim wywiązała się awantura, w czasie której Smułkowski oddał cztery strzały z rewolweru, raniąc obu braci Krygierów, którzy przez dłuższy czas musieli przebywać na kuracji w szpitalu. Smułkowski został oskarżony o usiłowane zabójstwo, popełnione pod wpływem silnego wzruszenia. Na odbytej wczoraj rozprawie, której przewodniczył sędzia Karczewski, a oskarżonego bronił adwokat Nowicki, sąd po naradzie skazał osk. Smułkowskiego na 2 lata więzienia. Sąd uznał, że działał on w obronie koniecznej, choć przekroczył jej granice. Powództwo cywilne, zgłoszone w imieniu braci Krygierów, sąd zostawił bez rozpoznania.

Z WIELKOPOLSKI

*** JAROCIN.** Odbyło się tu roczne walne zebranie jarocińskiego Klubu Tenisowego. Władze klubu tworzą pp.: prezes — sędzia Lebedyński, wiceprezes — Winiarski, skarbnik — adw. Cybilski, sekretarz — Łukaszewski, kapitan — Gromadzki, gospodarz — Zywicki. Komisje sportowa tworzą pp.: Gromadzki, Kurupka i Walczak. Komisje rewizyjną tworzą pp.: Smyrdówna, Selge i Lubiatowski. Klub liczy obecnie 25 członków.

Z okazji święta narodowego w dniu 3 Maja urządza Stronnicstwo Narodowe w Jarocinie uroczystościowe zebranie publiczne w sali strzelniczej Bractwa Kurkowego przy udziale zamiejscowych prelegentów. Zebranie to, które posiada już pewną tradycję, niewątpliwie i tego roku ściąganie całe narodowe myślenie społeczeństwo naszego miasta. (jp)

*** KOŚCIAN.** TOL założyło nową placówkę w Głuchowie, dzięki życzliwemu poparciu hr. Żółtowskiej. Na zebraniu konstytucyjnym zapisało się 41 członków. Do zarządu wybrani zostali pp. hr. Róża Żółtowska z Głuchowa — prezeska, K. Gieburowska — kier. szkoły — wiceprezeska, S. Waligóra z Jarogniewic — sekrr., S. Borecki ze Srocka Wielkiego — zast. sekrr., J. Dziwak ze Srocka Wielkiego — skarbnik, S. Matysiakówna ze Srocka Wielk. — I bibl., E. Buchertówna ze Siernik — II bibl., W. Kurdydyk, kier. szkoły z Piotrowa i Fr. Buchert ze Siernik — lawmcy. (ko)

*** KROTOSZYN.** Odbyło się tu walne zebranie Kolei Abiturientów Krotoszyńskich (Sekcja Akademicka). Po udzieleniu absolutorium ustępującemu zarządowi, przystąpiono do wyboru nowych władz Kolei Abiturientów Krotoszyńskich. Nowo wybrany zarząd ukonstytuował w następującym składzie: pp. Hoja Jan — prezes, Budzyński Bogdan — I wiceprezes, Wojtowicz Jerzy — II wiceprezes, Leckowski Karol — sekretarz, Bakowski Marian — skarbnik, Herdach Ireneusz — gospodarz, Heyduk Ludwik — ref. kular. oświatowy oraz Herdachówna Stefania — wolny członek zarządu.

Na walnym zebraniu Sodalicji Uczennic przy państw. gimnazjum im. H. Kollataja wybrano nowy zarząd w następującym składzie: pp. Tokówna — prezeska, Namysłówna i Janowska — wiceprezeski, dalsze członkinie zarządu Smikalanka, Krzywańska, Stangretówna, Chojnacka, Reszelówna, Gnobelna, Hasłńska oraz Mikołajczakówna. Moderatorem sodalicji jest ks. prof. Zuska.

BISKUPIŃSKA

W najbliższych dniach wyjeżdża do Biskupina ekspedycja naukowa, celem kontynuowania badań.

Wykopaliska biskupińskie dostępne będą dla zwiedzających począwszy od niedzieli, 2 maja. (sk)

STAN POGODY W POZNANIU

17 kwietnia 1937

Temperatura 7 godz. + 6,2

Cisnienie 7 godz. 743,5 mm. niskie

Zachmurzenie 7 godz. umiarkow. mgła

Wiatr 7 godz. kierunek cisza

Opad w ciągu poprzedniej doby (od godz. 7 rano dnia wczorajszego do godz. 7 rano dnia dzisiejszego) 0,3 mm. Sądaj opadu deszcz

Temperatura w dniu 16 kwietnia br. była: najwyższa + 14,7 o godz. 14 najniższa + 8,3 o godz. 5

Prognoza pogody na dzień jutrzejszy:

Pochmurno z deszczami, znacznie chłodniej.

Przyjazd gości jugosłowiańskich

Dobro nam došli!

Srdačno Vas pozdravljamo slavni „Obiliću“ koji stigoste u Poznanj iz bijele prestolnice Jugoslavije, iz Beograda. Donosite nam iz srca svoje domovine kulturu naroda izraženu u pjesmi.

Zelimo upoznati zvukove Vaše pobratimske duše, jugoslavenska mladeži, uzdanico i budućnost naroda!

Pozdravljamo Vas, draga Braćo, sa ushitom i zanosom. U iskrenom izražaju Vaših čustava osjetićemo junačku slavensku dušu. Živili!

Witamy!

Witamy serdecznie chór „Obilić“, który przybył do Poznania z białej stolicy Jugosławii. Przynosicie nam serca swojej Ojczyzny, kulturę narodu, wyrażoną w pieśni. Pragniemy poznać dźwięki Waszej braterskiej duszy, młodzieży jugosłowiańska, nadzieje i przyszłości narodu.

Witamy z dumą i entuzjazmem Was, Drogich Przyjaciół. W szczerym wyrazie Waszych uczuć wycujemy braterską duszę słowiańską: Niech żyją!

Pociągiem gdyńskim o 22,18 przybył wczoraj do Poznania jugosłowiański chód akademicki „Obilić“. Na pięknie udekorowanym zieloną i barwami narodowymi jugosłowiańskimi i polskimi dworcu, do czego przyczynił się komitet organizacji kolejowych, oczekiwał gości tłum ludzi: przedstawiciele śpiewactwa poznańskiego, Stow. polsko-jugosłowiańskiego, liczne szeregi polskiej młodzieży akademickiej. Gdy pociąg zjechał z małym opóźnieniem na peron I, orkiestra kolejarzy powitała gości hymnem jugosłowiańskim; hymn polski goście przy dźwiękach orkiestry odśpiewali w języku polskim. Młodą brać śpiewacką z odległego Białogrodu pierwszym przemówieniem powitał prezes Zw. Włkp. Kół śpiewackich, dr Surzyński, następnie witał ich w języku ojczystym prez. Stow. polsko-jugosł. dr Woźniak, a wreszcie płomiennie przemówienie wygłosił przedstawiciel naszej młodzieży akademickiej. Za serdeczne powitanie w gorących słowach podziękował reprezentant senatu akademickiego w Białogrodzie prof. dr Neszić.

Goście jugosłowiańscy w sali reprezentacyjnej dworca podejmowani byli następnie przez komitet organizacji kolejowych kolacją, po czym o północy autobusy odwiozły ich do kwater w obu domach akademickich, a profesorów do hotelu „Imperial“.

Dzisiejszy koncert chóru o godz. 20 zgrupował niewątpliwie cały Poznań.

W dniu dzisiejszym akademicy jugosłowiańscy zwiedzają w ciągu dnia, przed koncertem, nasze miasto. Po koncercie podejmuje ich „Bratnia Pomoc“ koleżeńską kolacją, po czym nastąpi zebranie towarzyskie z tańcami.

Jutro, w niedzielę, dalsze zwiedzanie miasta, przyjęcie w lokalach Stow. polsko-jugosłowiańskiego, po czym goście wezmą udział w uroczystym przedstawieniu „Strasznego dworu“ w Operze.

O godz. 22 odbędzie się w Bazarze dla gości bal, w którym wezmą zapewne udział również liczni sympatycy Jugosławii z Poznania, a niemniej przedstawiciele Kół śpiewackich.

Seanse 5-7-9 **APOLLO** 5-7-9
OD JUTRA NIEDZIELI 18 b. m.
NASZA ZNAKOMITA RODACZKA
POLA NEGRI
OLŚNIEWA ŚWIAT
NOWYM PRZEBOJEM
MOSKWA-SZANGHAJ
DZIŚ W SOBOTĘ — ORDYNAT MICHOROWSKI

METROPOLIS
Seanse 445 645 845
OD JUTRA NIEDZIELI, 18 bm.
WALLACE BEERY
JOHN BOLES
BARBARA STANWYCK
W POTĘŻNEJ EPOPEI MIŁOŚCI I BOHATERSTWA
FILM WIELKICH PRZEJĘĆ i EMOCYJ
BOHATER
DZIŚ W SOBOTĘ ORDYNAT MICHOROWSKI

*** MOGILNO.** Odbyło się tu walne zgromadzenie Banku Ludowego. Zagał je i prowadził prezes Rady Nadzorczej J. Trzciniński. Działalność Banku przedstawił szczegółowo p. dyr. Andrzejewski, który podkreślił doniosłość roli spółdzielni w dobie kryzysu. Z bilansu porównawczego z rokiem 1935 najważniejsze cyfry dają pogląd na rozwój Spółdzielni. Operacje wielkoscopne wrosły w roku 1936 o ca 6000 zł; wkłady oszczędnościowe o 33 303 zł, co świadczy o wzrastającym zaufaniu do spółdzielni. Fundusz rezerwowy wzrósł o 35 640 zł, udziały zmalały o 4 446 zł na skutek zmniejszenia się ilości członków o 35. Czysty zysk do dyspozycji walnego zgromadzenia wynosi 8 220 zł. Rachunek strat i zysków po stronie strat wykazuje 65 048 zł a natomiast zysku głównie z wpłaconych procentów 73 269 zł. Uchwala walnego zebrania podział czystego zysku uskutecznił w następujący sposób: 3 proc. dywidendy, 3 000 zł przełano do funduszu wstępnych pretensji (delencedere) a o ca 1 200 zł zasłono nowoutworzony fundusz budowlany. Bilans przyjęto i udzielono jednogłośnie zarządowi i radzie nadzorczej absolutorium. Jako członkowie rady weszli ponownie pp.: Teodor Kropicki, Stanisław Łukomski, oraz nowo obrany Jan Pawelczak na miejsce Jerzykiewicza Romana.

W zagrodzie F. Eberweina we Wrzesni z niewyjaśnionych dotąd przyczyn wybuchł pożar, który strawił doszczętnie stodołę, świniarnię, trzy szopy i wszelkie narzędzia rolnicze. Szkody oblicza się na 3 500 zł. W gospodarstwie Adama Butkowskiego w Jeziorach Wielkich powstał z nieznanych przyczyn pożar, który zniszczył całkowicie 2 chlewy. (n)

*** OBORNICKI.** Dowiadujemy się, że prace nad wykończeniem od kilku lat niezycznego gmachu Ubezpieczalni Społecznej w Obornikach

podjęte zostaną nareszcie w przyszłym miesiącu i tym samym spodziewać się należy rychłego przeniesienia siedziby z Szamotuł do Obornik.

*** MIĘDZYCHÓD.** Tow. Władz Domów i Nieruchomości w Międzychodzie utworzono 12 bm. Referat wygłosił prezes kupców p. Bogajewicz. Po krótkiej dyskusji wybrano zarząd, który tworzą pp.: Prezes — Bogajewicz, wiceprezes — Dietrich, sekretarz — Wrzesiński, zast. sekrr. — Czarnecki, skarbnik — Walkiewicz, komisje rewizyjną tworzą pp.: Ring, Osos, Kowal. Następnie została wybrana rada przyboczna składająca się z 10 osób.

Pielgrzymka parafialna wyrusza do Gniezna, do grobu św. Wojciecha, w dn. 25 bm., rannym pociągiem, a wraca wieczorem. Koszt przejazdu wynosi przy udziale 200 osób — 5,10 zł, przy udziale 50 osób 3,50 zł.

Popisy uczennic z zakresu tańców typowych odbędzie się w auli tut. gimnazjum Koedukacyjnego dnia 18 bm. Wykonane będą w strojach ludowych, tańce z różnych okolic Polski jak: Śląska, Białorusi, Kaszub, Podhala, Kujaw i Krakowskiego. Występ poprzedzony będzie krótkim wykładem prof. p. Pankowskiego.

Odczyt z przeżościami nt. „Budowy przemysłu jedwabniczego w Międzychodzie“ wygłosił p. Wawrzyńkiewicz, jedwabnik z Ameryki.

Egzamin mistrzowski w zawodzie rzeźniczkam w warsztatach pp. Manysia i Lorenza złożyli kandydaci pp.: Manys Stanisław, Cyrank Bronisław, Pogorzelski Maksym., Weber Brunon, Lorenz Alfred, Schulz Gerhard z Międzychodu, oraz Wróż Aleksander z Staków, Józef Sołński i Karol Dobkiewicz z Puszczy. (mw)

*** OSTRÓW.** Szczepienie ospy na terenie powiatu ostrowskiego odbywać się będzie przez miesiąc maj.

Klasztor ojców pasjonistów w Sadowskiej Gólgocie pod Ostrowem obchodzi w nadchodzącą niedzielę 18 doroczną wielką odpust Opieki św. Józefa, patrona kościoła klasztornego, a 28 bm. odpust św. Pawła od Krzyża, założyciela zgromadzenia ojców pasjonistów.

Srebrne gody małżeńskie obchodzą 17 bm. pp. Jan i Wiktoria z Walczaków Skrzyżkowie.

Egzamin mistrzowski złożyli w zawodzie fryzjerskim pp.: J. Długiewicz, Przemysły i Tysler, a w zawodzie krawiectwa damskiego pp.: Helena Janicka i Jadwiga Sobierajówna.

Kurs dla przodowników, urządzony staraniem Naczelnictwa Okręgu „Sokoła“, zgrupował w Ostrowie 40 druhów i 20 druhów z całego okręgu. Kurs przeprowadzał naczelnik okręgu p. M. Kothe i naczeln. okr. p. Raczówna.

Sąd Okręgowy rozpatrywał sprawę Elżbiety Wawrzyńki z Ostrowa oskarżonej o nieumyślne spowodowanie śmierci 3-tygodniowego nieślubnego dziecka oraz nieumyślne narażenie na utratę życia dwojga nieletnich dzieci. Oskarżona zajmowała bezprawnie wraz z trojgiem nieślubnych dzieci lepiankę przy drodze Wysockiej. W dniu 18 marca rb. wysłała oskarżoną na miasto zamykając dzieci na kłódce. W braku palił się ściek. W nieobecności oskarżonej najstarsze 5-letnie dziecko przykładając papier do palącego się piecyka, spowodowało wybuch pożaru, który objął cały barak. Najmłodszego dziecko znalazło śmierć w płomieniach, a dwoje starszych ciężkie poparzenia. W wyniku rozprawy sąd skazał oskarżoną na 6 miesięcy więzienia, zaliczając jej przebyty areszt śledczy i zniżając resztę kary na 3 lata.

Sikona Weronika w Czekanowie podrobiła dokument zameldowania i przedłożyła go za autentyczny w Urzędzie Gminnym. Za to przestępstwo skazał sąd oskarżoną na 6 miesięcy więzienia i zaliczył jej przebyty areszt śledczy. Po rozprawie sądowej wypuszczono zasądzoną na wolność, ponieważ sąd zawiesił jej pozostałą karę na 3 lata. (cs)

*** SKOKI.** Przy bardzo licznym udziale członków odbyło się walne zebranie Tow. Pań św. Wincentego a Paulo. Obrady zagał przewodnicząca p. drowa Foersterowa. Przewodnictwem walnego zebrania objął asystent ks. prob. Echaust. Po sprawozdaniach zarządu udzielono jednogłośnie pokwitowania. Z prawodań wynika, że Tow. rozwinięło bardzo owocną działalność, udzielając pomocy najbardziej potrzebującym naszego miasta. Nowy zarząd tworzą pp.: przew. drowa Foersterowa, zast. p. Gierzińska, sekrr. Jankiszowa, skarbn. Krügerowa. Kom. rew. tworzą pp.: Słocarszykówna, Królówna i Gościńska.

Kat. Stow. Młod. Żeńskiej i Stow. Kobiet Kat. w Skokach urządziło przedstawienie amatorskie w sali „Sokoła“. Po przedstawieniu odbyła się zabawa taneczna. (ss)

*** SZAMOCIN.** W sali posiedzeń Rady Miejskiej odbyła się konferencja przedst. władz i towarzyszy w celu omówienia obchodu 3 Maja. Konferencję zagał p. burm. Józefowski. Wybrano komitet w składzie pp.: burm. Józefowski — przew., ks. prob. Filipowski, dr Brzozowski, Gruntkowski, Kostecki, Pawlicki, Gierlikowski, Binkowski, Gasiorowski, Doborska, Piaskowski, Świątkowiak, Razecki i Lewandowicz.

Zawiazał się tu komitet „Dnia Lasu“, który odbędzie się 25 bm. Komitet tworzą pp.: przew. — dr Brzozowski, lek. wet. — Skórka, burm. Józefowski, Lewandowicz, Gierlikowski, Pawlicki i Hein. (sp)

*** SREM.** Walne zebranie Banku Ludowego spółdzielni z odpowiedzialnością nieograniczoną w Sremie zagał i prowadził prezes rady nadzorczej p. Bronisław Wawrzyński. Działalność Banku przedstawił szczegółowo p. dr Seweryn Matuszewski. Obroty wynosiły 7 178 677,07, udziały 179 078, wkłady terminowe 360 998, bezterminowe 21 806. Bilans z dn. 31. 12. 1936 r. wyraża się kwotą 1 261 168. Rachunek strat i nadwyżek wynosi 89 621. Czysty zysk do dyspozycji walnego zgromadzenia 12 235. Bilans przyjęto i udzielono zarządowi i radzie nadzorczej pokwitowania oraz zatwierdzono budżet na rok 1937. Z kolei dokonano podziału zysków w ten sposób, że udzielono 6 proc. dywidendy — 10 235, do funduszu rezerwowego przekazano 1 500, a do funduszu waloryzacyjnego 500. Jako członkowie rady weszli ponownie pp.: Bronisław Wawrzyński, Ludwik Tomczak i Edmund Piątek.

Na wieczny spoczynek odprowadzono przy udziale kompanii wojska i organizacji powstańczej zwłoki powstańca wielkopolskiego sp. Antoniego Frackowiaka. Kondukt żałobny prowadził w asyście ks. mans. Janusza Kaniewskiego kapelan W. p. ks. dziekan St. Michalski.

Policja miejscowa przytrzymała 14-letnią cygankę Janinę Paczkowską, która dźwigała torbę z mokrą białą pościelową, osobista i parą trzewików. Po wylegitymowaniu podejrzanej i przeprowadzeniu wstępnych dochodzeń okazało się, że przedmioty skradzione ze strychu na szkodę p. Kazimierza Olejniczaka. Właściciel dzięki sprawności policji otrzymał białe w powrocie w ciągu godziny po dokonaniu kradzieży. (sn)

*** ZNIN.** Tegoroczne VI z rzędu Targi Pałuckie odbędą się w czasie od 28 sierpnia do 5 września. W czasie dwóch ostatnich dni przed zamknięciem Targów odbędą się targi kramne.

W najbliższych dniach nastąpi otwarcie nowej kawiarni i cukierni przy ul. Śniadeckich, którą prowadzić będzie p. Smorowski Jarosław.

Mecz szachowy rozegrany pomiędzy „G. K. S.“ Gniezno a „Z. K. S.“ Znin został zakończony wynikiem 8:2 na korzyść Gniezna.

W kościele parafialnym w Rogowie został pobłogosławiony związek małżeński pomiędzy p. Garwołówną Rozalą z Rogowa, a p. Gaczkowskiem Józefem z Niedźwiad.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Z a p o w e d z i

Dnia 16 bm. wywieszono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu):

Urzednik przyw. Edmund Górski i hafiarcarka Erna Brandt; muzyk Jan Stojarski i krawc. Stanisława Dutkiewiczówna; owdow. rob. Michał Koszycałek i owdow. Maria Dramer z domu Janicka; technolog Bogumił Szmitt i Henryka Stojewska; szofer mechan. Czesław Wojtkowski i kwiatkarka Teresa Nowakówna; ogrodnik Michał Roman i Irena Gawalska.

Z g o n y

Dnia 16 kwietnia 1937 r. zapisano następujące zgony: Aleksander Aleksiewicz, restaurator, 58 lat; Benedykt Karaskiewicz, 2 mies. 4 dni; Krzysztof Recek, 1 miesiąc 21 dni; Leokadia Krzekotowska z domu Giering, 50 lat; Władysława Korcowa z domu Musiałowska, 25 lat; Agnieszka Marcinkowska z domu Kaczmarówna, 45 lat.

NA CMENTARZU OSTROWSKIM

Miejsce spoczynku proboszcza parafii ostrowskiej śp. ks. kanonika Ludwika Jarosza, zasłużonego działacza w ruchu młodzieżowym i dyrektora Archidiecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej, otrzymało monumentalny nagrobek we współczesnej architekturze. Zaprojektował i wykonał go zakład artystyczno - rzeźbiarski p. Edmunda Asta w Ostrowie. Grobowiec znajduje się w środkowej głównej części nowego cmentarza w Ostrowie Wlkp.

Echa defraudacji not. Rozwadowskiego

Kościan (Tel. wł.) Energiczne śledztwo w sprawie sensacyjnej afery notariusza Rozwadowskiego z Kościana, gorliwego działacza rozwiązane B. B. W. R., prowadzi sędzia śledczy przy Sądzie Okręgowym w Lesznie p. Wł. Błażewski.

Dotychczas ujawnione i stwierdzone pozycje osób poszkodowanych wykazują sumę ponad 25 tysięcy złotych. Suma ta prawdopodobnie jeszcze wzrośnie, gdyż do sędziego śledczego zgłaszają pretensje coraz to nowe osoby. Z tych też względów ukończenia śledztwa należy oczekiwać dopiero z końcem maja br. Poszkodowani są przeważnie depozytariusze, w tym w dużej liczbie również emigranci z Francji, a nadużycia datują się od kilku lat, nawet z czasów, kiedy not. Rozwadowski prowadził jeszcze kancelarię adwokacką.

Majątek not. Rozwadowskiego obłożony został aresztem i pretensje wszystkich poszkodowanych będą zaspokojone.

Ponieważ w naszym mieście krążyła niedawno pogłoska o mającym rzekomo nastąpić zwolnieniu not. Rozwadowskiego za kaucją, stwierdzić należy, że sprawa ta nie ma żadnych pomyślnych widoków załatwienia.

Rozprawa karna odbędzie się przypuszczalnie w czerwcu lub lipcu br., a obrony oskarżonego podjął się adw. Dąbrowski z Leszna. Na co bądź co bądź dobrze sytuowany notariusz zużył zdefraudowane przez siebie sumy chwilowo, ze względu na dobro śledztwa, nie można ujawnić.

Osoby, które zeznaniami swymi mogłyby przyczynić się jeszcze do dal-

Komisja archeologiczna

Gniezno. (Tel. wł.) W dniu wczorajszym bawiła w Gnieźnie komisja naukowa, złożona z dyr. Państwowego Muzeum Archeologicznego w Warszawie Jachimowicza, prof. Kostrzewskiego i prof. Zakrzewskiego. W skład komisji wchodził również przedstawiciel Poznańskiego Urzędu Wojewódzkiego. Przyjazd komisji do Gniezna miał na celu ustalenie sposobu kontynuowania prac wykopaliskowych na terenie przykatedralnym. (sk)

szego wyświetlenia tej niezwykle afery, winny złożyć zeznania dla dobra sprawy w Sądzie Grodzkim w Kościanie.

INOWROCLAW ZDRÓJ

artretyzm, reumatyzm, choroby kobiece i dziecięce
choroby serca, górnych dróg oddechowych, nerwowe

KURACJE RYCZAŁTOWE

126,— zł 2 tyg.
185,— zł 3 tyg.
240,— zł 4 tyg.

Pg 26067-12.125

Kąpiele, opieka lekarska, pensjonat z utrzymaniem taksa kuracyjna
solanki, borowina, kwasowęglowe, wodolecznictwo,
inhalatorium źródło słono-gorzkie do picia.
Bezpłatne prospekty wysyła Zarząd.

Meeting jeździecki

Tradycyjne już konkursy hipiczne w Gnieźnie, urządzone każdego roku w okresie odpustu św. Wojciecha. odbędą się tym razem w dniach 1, 2, 3 i 4 maja rb. na hippodromie gnieźnieńskim przy ul. Wrzesińskiej.

Tak jak Ławica w Poznaniu, jej wyścigi i „totek” mają swoich stałych i wytrwałych bywalców, tak samo Gniezno cieszy się względami wielkiej rzeszy miłośników konia szlachetnego i sportu konnego, którzy zawsze tłumnie spieszą z wszystkich stron Wielkopolski na imprezy konne, urządzone przez znane ze swej ruchliwości Gnieźnieńskie Tow. Jeździeckie.

Program zawodów przewiduje w sobotę, dnia 1 maja na otwarcie meeningu 3 konkursy wstępne lekkie dla pp. wojskowych, tudzież dla pań i panów cywilnych oraz młodzieży jeździeckiej. Emocjonująco zapowiadają się rozrywki reprezentacyjnych zespołów pułków jazdy i szkół jazdy konnej o nagrodę miasta Gniezna w konkursie zespołów w niedzielę, dnia 2 maja. Kolo Pań Ziemianek pow. gnieźnieńskiego ufundowało i tym razem dla indywidualnie najlepszego jeźdźcy tegoż konkursu piękną nagrodę honorową, ryngraf z wizerunkiem Matki Boskiej. Poza tym rozegrane zostaną w tym dniu jeszcze 3 konkursy i to: konkurs pań, konkurs panów cywilnych i konkurs szybkości dla wszystkich. W poniedziałek, święto 3 maja odbędą się 3 konkursy, w tym konkurs ciężki przy przeszkodach od 1,40 m. w zwyż. Poza tym odbędą się jeszcze 2 dalsze konkursy i to konkurs szybkości parami.

Konkursy hipiczne w Gnieźnie zakończą się we wtorek, dnia 4 maja konkursem pożegnania dla wszystkich.

Przypominamy, iż z racji „Tygodnia Gniezna” korzystają uczestnicy zawodów konnych w Gnieźnie z 50 proc. zniżki kolejowej.

wprowadził praktyczną inowację. Tym, którzy chcą na balkonach lub oknach hodować kwiaty, ogrody miejskie dostarczają bezpłatnie potrzebnej ziemi ogrodowej, ja również na każde żądanie wysyła fachowego ogrodnika, który bezpłatnie na miejscu udziela praktycznych wskazówek.

Z GDYNI I WYBRZEŻA

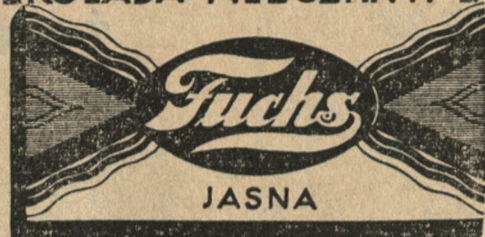
— * GDYNIA. Grasował tu osobnik, podający się za przedstawiciela Gospodarczego Zakładu Kredytowego. W tym charakterze przyjmował ów osobnik zaliczki na zamówienia Państwowej Przyćki Dolarowej. Wszystkie osoby, poszkodowane przez oszusta, proszone są o zgłoszenie się w najbliższym posterunku policji.

Jak już donosiliśmy w poprzednim numerze, szajka fałszerzy podrabiała monety 10 złotych z wizerunkiem Marszałka Piłsudskiego. Obecnie policja komunikuje, że w związku z tym aresztowano Jana Domskiego, jego kuzyna Józefa Domskiego. Znalezione materiały w zabudowaniach Józefa Domskiego w Tempczu pozwalają przypuszczać, że podrabianie monet odbywało się czas dłuższy. Monety wyrabiane były fachowo.

W Gdyni aresztowano zegarmistrza Borackiego Teofila pod zarzutem paserstwa. Boracki kupił od niejakiego Lwowskiego dwie obrączki ślubne, wartości 90 zł za 45 zł. Obrączki pochodziły z kradzieży, której Lwowski dopuścił się na terenie Warszawy. Aresztowany zegarmistrz dla zatarcia śladów, kupione od złodzieja obrączki natychmiast przetopił.

W urzędzie morskim zgłoszona została nowa linia regularna. Linia zgłosiła „Zegluga Polska”. Na nowej linii kursować będzie statek „Sado” i utrzymywać będzie on regularną komunikację z portami zachodnio-północnej Finlandii. Linia zostaje uruchomiona z dniem 28 kwietnia. Statek z Gdyni wychodzić będzie w odstępach 14-dniowych.

Luksusowa
CZEKOLADA MLECZNA N° 2

o smaku kremu
i smietanki

Z POMORZA

— * TORUN. Straszna katastrofa samochodowa pod Gnievem, której ulegli 20-letnia Dawnuta Worochowa z 2-miesięcznym synem Leszkiem oraz Emilia Worochówna, wywołała w Toruniu wielkie wrażenie. Zwłoki ofiar przewieziono do Torunia. Pogrzeb Worochowej i syna jej odbył się z kostnicy szpitala na Molrem na cmentarz św. Jerzego. Czwartą ofiarą katastrofy, kierowa samochodem Woroch, znajduje się do tej pory w szpitalu w Gniewie. Stan jego jest ciężki.

— Na terenie Torunia grasuje szajka rowerokradów. Kronika policyjna notuje codziennie kilka wypadków. Ostatnio skradziono Janowi Sadowskiemu rower z korytarza Sądu Okr., a Edwardowi Szulcowi z korytarza domu przy ul. Rabskiej.

— Zarząd Miejski idąc na ręce właścicielom balkonów w kierunku wysadzania ich kwiatami

Z listów do Redakcji

CO BĘDZIE NA WYPADEK WOJNY?

Do Redakcji „Kuriera Poznańskiego”.

W związku z wybuchem w składzie kolonialnym p. Felickiego przy ul. marsz. Focha 58, pragnę stwierdzić, że o ile wybuch zwykłej maszyny do gotowania spowodował zawalenie się dwóch ścian, to wyobraźmy sobie, jakie spustoszenie spowodowałby, na wypadek wojny, wybuch chociażby małej bomby lotniczej. Za granicą nie toleruje się takiego tandetnego budownictwa, wzmacnia istniejące budowle, a przy nowobudowanych nieruchomościach stosuje przymus urządzania schronów przeciwlotniczych. Uważam, że władze policji budowlanej winny ściślej współpracować z O. P. L., tym bardziej, że akcja ta — w porównaniu z taką w innych państwach — jest w powiśkach.

Władysław Koczorski.

Poznań, 15 kwietnia 1937.

KLINIKA OTO-LARYNGOLOGICZNA W KRAKOWIE

Do Redakcji „Kuriera Poznańskiego”.

W nr. 105 „Il. Kuriera Codz.” ozbaczyłem fotografię rudery, w której mieści się klinika oto-laryngologiczna Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, oraz fotografię wnętrza kliniki, z której można stwierdzić, że po dwóch chorych leży tam w jednym łóżku i że strop sali jest podparty belkami, bo grozi zawaleniem. Jestem poproszony przerażony, że w dobie tyłu „inwestycji” i „reprezentacji” — panują u nas takie straszne stosunki.

St. Wysocki.

Poznań, 16 kwietnia 1937.

O NAUKĘ Z WYPADKU NA CHWALISZEWIE

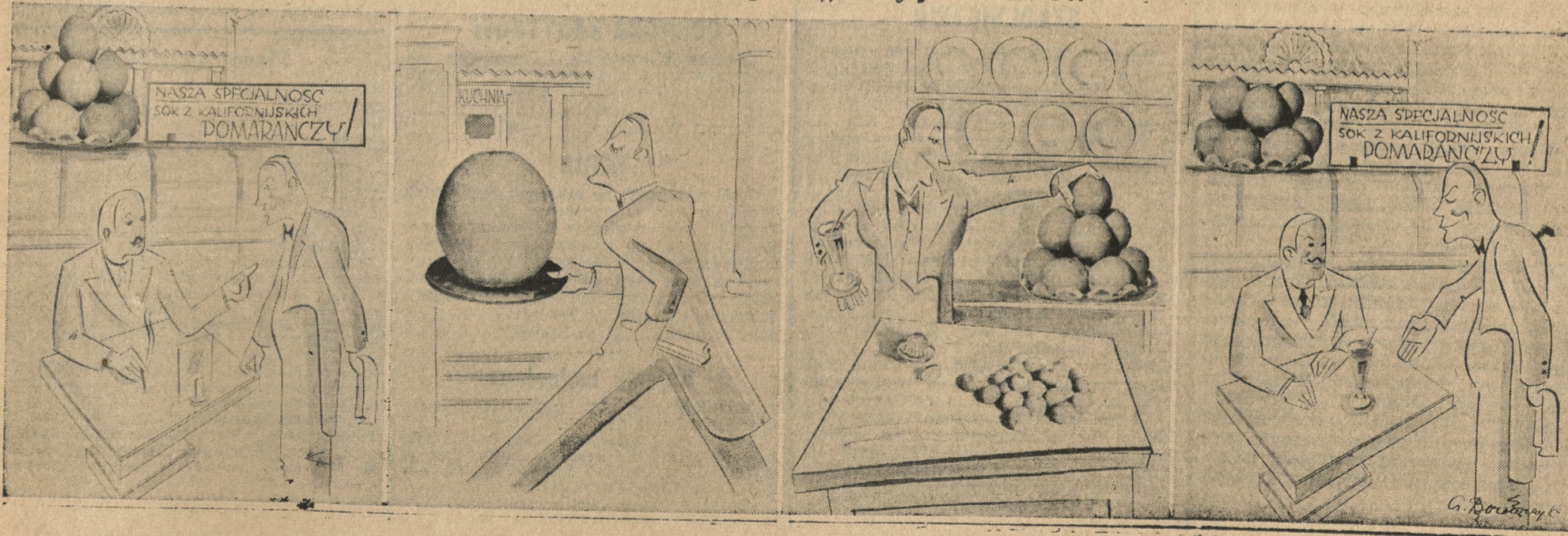
Do Redakcji „Kuriera Poznańskiego”.

W związku ze śmiertelnym wypadkiem rowerzysty w dniu 6 bm. na Chwaliszewie stwierdzam, że Chwaliszewo jest przeciętne ruchem kołowym. Od szeregu lat mówi się o usunięciu tego zła przez przedłużenie ul. Woźnej itd., ale jest to muzyka przyszłości, a tymczasem trzeba by przynajmniej złagodzić stan obecny. W tym celu należałoby zabronić na przestrzni od mostu Chwaliszewskiego do mostu Chrobrego postoju wszelkich pojazdów, jak to np. zrobiono na pl. Wolności, gdzie ruch jest wielokrotnie mniejszy; na wspomnianej przestrzeni ustalić najwyższą szybkość dla pojazdów na 10—15 km na godzinę i zakazać używania sygnałów dźwiękowych na tym odcinku. Śródką ma też pewne bolączki, a jedną z nich jest niewłaściwe uregulowanie ruchu kołowego. Moim zdaniem należałoby ruch ten skierować ul. Filipińską do Śródky, a nie tak, jak to jest obecnie koło przystanku trolejbusu. Bezpieczeństwo dużo by na tym zyskało.

Stanisław Kołaczkowski

Poznań, 9 kwietnia 1937 r.

Aktualny żart rysunkowo-fotograficzny na temat jednego z „zaklętych rewirów”

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

W „SALONIE 35”

(Wystawa zbiorowa p. Lucji Ozminowej)

P. Lucja Ozminowa jest wychowanką Państwowej Szkoły Zdobniczej w Poznaniu, lecz studia zdobnicze jej nie wystarczyły, tak jak wielu innym jej kolegom. Przerzuciła się do sztuki czystej. Pracuje w tym kierunku od lat kilku i na ostatnich wystawach „Plastyki”, której jest członkiem, oglądaliśmy szereg jej prac. Znajdują się one również na obecnym zbiorowym pokazie w „Salonie 35”, pośród innych płócien wykonanych w ostatnim czasie, tak że wystawa daje całokształt pracy w trzech latach. A więc pogląd wyczerpujący na ostatnie zamierzenia i osiągnięcia młodej malarki.

Spostrzegamy od razu, że głównym jej celem jest kolor: świadczy to o zorientowaniu się artystki w obecnym prądzie, który stawia zagadnienia kolorystyczne na pierwszym miejscu. W pracach początkowych stosuje ostrożnie kolorystykę spokojną barw szarych, ożywiają je przy tym delikatnymi półtonami o dość urozmaiconej skali. Modeluje nimi plastykę figur miękko, niejako po kobiecemu unika zestawień kontrastowych, tonuje całość w harmonię jakby pastelową. Za przykład mogą posłużyć: „Autoportret w popielatym kapeluszu” lub „Portret Pani H. H.”. Stopniowo jednak skala tych półtonów zaczyna wzrastać, ich barwność staje się coraz to bogatsza, modelunek bryły zyskuje na plastyczności. Artystka postępuje widocznie i szybko naprzód w swych zamierzeniach. Widzimy to w „portrecie p. Jadwigi R.” — który jest chyba najlepszym spośród portretów przez p. Ozminową namalowanych — i w „Autoportrecie nr. 11”.

Jednakże ta skala barw stonowanych przestaje ją zadowalać. W niektórych późniejszych płótnach widzimy dążność do zestawień bardziej kontrastujących, do koloru bardziej ożywionego. I tu następuje nieznamienne załamanie. Nie wszystkie usiłowania i próby dają wyniki zadowalające. Szukanie kolorów bardziej kontrastowych — zresztą kładzionych obok siebie umiejętnie i ze świadomością celu — rozjaśnia wprawdzie powierzchnię obrazu i wprowadza w niego moment światła, — jednakże czasami przeraża się w zbytnej kolorkowości. Barwy stają się nieco twarde, czasem surowe, wskutek czego forma sztywnieje i traci ekspresję (np. „Akt na zielonej kanapie”, a także częściowo „Akt przed lustrem”). Nie jest to zarzut. Każdy artysta sumiennie studiujący i rzetelnie poszukujący nowej drogi, musi się potkać, musi błądzić. Te błędy właśnie są stopniami do dalszego postępu. Widzimy go od razu w studium portretowym „Henia”, gdzie silniej kontrastujące plamki barw zlewają się w interesującą harmonię i przekonującą konstrukcję plastyczną.

Najwięcej sukcesu osiągnęła artystka w dużym płótnie „U marszantki”. Dwie postacie kobiece plastycznie odbijają się na tle barwnego wnętrza. Zwłaszcza figura stojąca i przymierzająca kapelusz (portret artystki), narysowana z plastyką i trafnym oddaniem charakteru całej postaci, a kolorystycznie nasycona zwłaszcza w połowie górnej. Patrząc na ten obraz, ze spokojem myślimy o dalszej przyszłości młodej malarki i chwilowe wahania czy też załamania przestają nas niepokoić. Czas zrobi swoje i wyrówna je. P. Ozminowa ma wrodzony instynkt malarski i poczucie koloru. Te dwie podstawowe cechy nie zawiodą. Jest na drodze dobrej i zdaje sobie z tego sprawę. Posiada przy tym przekonanie, że ta właśnie droga, a nie inna, jest właściwa i idzie po niej konsekwentnie, nie zrażając przeciwnościami i brakiem uznania u tzw. ogółu. Życzyć jej tylko należy, by w swoich zamierzeniach wytrwała.

Właściwym tematem jej pracy malarskiej jest figura ludzka. W niej wypowiada się najpełniej i osiąga rezultaty pomyślne. Natomiast w krajobrazie nie znalazła jeszcze zdecydowanego stanowiska. Widać, że traktuje go ubocznie, na marginesie. Niektóre z nich, jak np. „Drzewa”, „Podwórze”, „Sępolno” i „Polski Rów w Gostyniu” posiadają poziom poważniejszy — inne natomiast, zwłaszcza większość akwarel, zdradzają niedociągnięcia i brak zdecydowania.

Poznań Jan Mroziński.

ŻYCIE KULTURALNE

OSTATNI LIST KAROLA SZYMANOWSKIEGO

W nadesłanym nam z Ameryki numerze „The New York Times” z 30 marca znajdujemy wiadomość o liście Karola Szymanowskiego, jaki nadszedł do Nowego Jorku w sam dzień jego zgonu, a tytuł się wystawienia w tym mieście „Harnasiów” przez orkiestrę Filharmonii nowojorskiej pod dyrekcją dra Artura Rodzińskiego. Pisał w tym liście Szymanowski, że wielce cieszy się na to wykonanie i niezmiernie żałuje, iż nie będzie mógł go słyszeć.

Był to prawdopodobnie ostatni list, jaki w swym życiu napisał znakomity kompozytor. Błędnie tylko donosi „The New York Times”, że był on datowany z sanatorium w Lozannie. Szymanowski musiał wysłać go jeszcze z Grasse, przed wyjazdem do Lozanny, gdyż w sanatorium, gdzie Go śmierć doścignęła, przebył ledwie trzy

dni, list przeto nie mógłby przez tak krótki czas do Ameryki dotrzeć.

Należy dodać, że nowojorskie wykonanie „Harnasiów” było już drugim z rzędu w Ameryce. Pierwsze odbyło się również pod batutą dra Rodzińskiego, w Cleveland, w lutym.

„Harnasie” o których wyżej mowa, spopularyzują się niezawodnie dzięki układowi na dwa fortepiany, jakiego dokonała skrzypaczka-kompozytorka warszawska p. Grażyna Baciewiczówna. Układ ten ukazał się już drukiem w Paryżu, w nakładzie firmy M. Esenig.

Pamięci Karola Szymanowskiego poświęcony będzie podczas tegorocznych „Dni Krakowa” osobny koncert symfoniczny na dziedzińcu wawelskim. Wykona go orkiestra symfoniczna Polskiego Radia.

NAUKA

Jakim był dawniej Kalisz dowiadujemy się z artykułu znanego regionalisty Kazimierza Stefańskiego, który po upadku regionalnych wydawnictw kaliskich nie ustaje w pracy i swe cenne artykuły zamieszcza w innych czasopiśmie. Odtąd ostatnio nakreślił on kilka słów o obronności Kalisza w ubiegłych wiekach. Rozprawę swą opatrzył reprodukcją umocnień kaliskich z XVIII w., dając w zarysie ogólny rozwój grodu kaliskiego i jego fortalicji. Wywody swoje zamieścił p. Stefański w miesięczniku „Broń i barwa”, którego dwa ostatnie zeszyty (1 i 2 za 1937 r.) zawierają informacje o broni i mundurach dawnego wojska polskiego. Znajdujemy w nich m. in. opis wilińskiego miecza, wyłowionego przez saperów z Bugu w 1931 r., rozprawę o kordelach, informację o mundurach gwardii lwowskiej 1848 r. i powstańców 1863 r. (J. St.)

LITERATURA

Nowe wydawnictwo. Poznański księgarz p. Stefan Dippel rozpoczął wydawnictwo książek beletrystycznych. Pierwsze tomy już się w witrynach ukazały, a następne zapowiada wydawca na czas najbliższy. W pierwszej trójce autorów znaleźli się całkowicie słusnie dwaj pisarze poznańscy, znani już ze swych prac powieściowych czytającemu ogółowi. Są to Stefan Balicki, którego nowa powieść nosi tytuł „Ludzie na zakręcie” i Antoni Kawczyński, który wydaje powieść „Dannemora”. Trzeci autor jest Wilnianinem. Poprzednie powieści Tadusza Lopałewskiego cieszyły się dużą poczytnością, można się więc spodziewać, że i „Prawo do przyjaźni” znajdzie liczne rzesze czytelników. Z uznaniem podkreślić trzeba staranną szatę graficzną w książkach nowego wydawnictwa: papier jest ładny, druk czytelny i czysty; zachęcająco działają wieny okładowe, opracowane przez art.-mal. Borsukiewiczę; poza tym książki obłożone są celofanem co jest i praktyczne i efektowne. Szczególnie trzeba życzyć powodzenia nowej poznańskiej placówce wydawniczej. (tk)

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Chełmoński w zbiorach Modrzejewskiego. Przy inwentaryzacji polskich dzieł sztuki w Ameryce, przeprowadzonej przez Polis Art Service, okazało się, że inżynier Ralf Modrzejewski, syn słynnej tragiczki i głośny konstruktor mostów, posiada w odziedziczonych po matce zbiorach obraz Chełmońskiego „Sanie z damą”, datowany z Monachium w roku 1873.

Grottger i Wyczółkowski będą zbiorowo przedstawieni na wystawach, jakie urządzone będą w Krakowie na tegoroczne t. z. „Dni Krakowa”. Obie wystawy zgrupują jak największą ilość dzieł obu artystów, tak aby zwiedzający nabrali wyobrażenia o całokształcie ich twórczości.

SZKOLNICTWO

Muzea pedagogiczne. W r. 1930 zorganizowano w Warszawie Muzeum Oświaty i Wychowania. Materiałów dostarczyły przede wszystkim ekspozycje z P. W. K. Instytucja ta miała spełniać taką rolę, jaką spełniają za granicą centralne muzea pedagogiczne, np. niemiecki „Zentralinstitut fuer Erziehung und Unterricht” albo „British Institut of Education”. Nadzieje te zawiodły, czego wyrazem jest artykuł dra Albina Jakiela, zamieszczony w czasopiśmie pt. „Oświata i Wychowanie”, oficjalnym organie Ministerstwa W. R. O. P. Autor projektuje utworzenie nowej placówki, która objęłaby takie działy, jak biblioteczny, wystawowy, informacyjno-propagandowy, badawczy, kształcenia fachowego, pomocy dydaktycznych i poradnictwa. Dotychczasowe muzeum tych zadań nie spełnia. Dr Jakiel uważa, że instytucja centralna jest u nas konieczna, potrzebna, gdyż nie możemy pozostać w tyle za innymi krajami. Projekt wywoła niewątpliwie zainteresowanie i dyskusja wykaże, czy istotnie instytucja taka jest potrzebna i czy proponowane działy odpowiadają postulatowi świata pedagogicznego. (sn)

MUZYKA

Lachowska w Poznaniu. Pod koniec miesiąca przybyła do Poznania, w odwiedziny do znajomych, znakomita mezzosopranistka Jadwiga Lachowska, która co parę lat odwiedza Polskę, przybywając z Singapur, gdzie przebywa stale jako małżonka jednego z miejscowych adwokatów, Anglika. Byłoby bardzo pożądanym, gdyby udało się pozyskać na występy jedną z najsłynniejszych Carmen świata a niemiecką znakomitą Mignon i Amneris.

Propaganda muzyki polskiej w Ameryce ożywiła się ostatnio dzięki wykonywaniu dzieł polskich, pod batutą dyr. Bojanowskiego i Rodzińskiego i dzięki odzyskom radiowym Feliksa Roderyka Labuńskiego. Pismo amerykańskie „Nowy Świat” donosi obecnie, że ro wzięła w tym kierunku żywą działalność dr Irena Piotrowska-Głębocka, poznańka która pracuje w Ameryce nad propagandą polskiej muzyki w Polish Art Service. Czytelnicy pamiętają, że dr Piotrowska była przez czas dłuższy referentką działu muzyki w naszym piśmie, a i teraz zasiła nas ciekawymi informacjami z Ameryki.

Instruktorat śpiewu chórowego, jedyny w Polsce — istnieje w Katowicach przy Wydziale Oświecenia Publicznego. Urządził on w r. z. kurs dla początkujących dyrygentów w Lublińcu, oraz trzymiesięczny kurs w Rybniku.

Aleksander Kipnis występuje w praktycznym teatrze niemieckim. Fenomenalny basista śpiewa Gurnemanzę w „Parsifalu”. Zwracamy uwagę radiosłuchaczy na płyty Kipnisa.

TEATR

Nowe sztuki niemieckie. Z Berlina piszą nam (sb): Ludowy Rose-Theater gra komedie Heinricha „Petermann faehrt nach Madeira”. — W Wuppertal odegrano „Amerykańską komedie” Ernsta Stimmla, w Hamburgu komedie Moellera i Lorenza „Eine Frau wie Jutta”, w Kolonii dramat historyczny Wenera Heinena „Rebellen am Rhein” osnuty na tle dziejów XVII w. lecz ideologicznie związany z „Fuehrerprinzip” i w ogóle z dyrektywami ideologii hitlerowskiej, tak, że dyskusje między kolończykami Anno Duzamal brzmią przeważnie jak urywki wieców propagandowych Anno 1937.

Ordery za premii. W Paryżu przybył ambasador włoski do Komedii Francuskiej na przedstawienie znanej sztuki Pirandella „Tak jest jak się wam wydaje”, aby w antrakcie udekorować orderem Korony Włoskiej dyrektora Komedii, p. Edwarda Bourdeta oraz dyrektora Odeonu, p. Pawła Abrahama, który w r. z. wystawił „Zamarle miasto” d'Annunzia i jedną ze sztuk Goldoniego.

ZE ŚWIATA FILMU

Nowy film Saszy Guitryego jest na ukończeniu w Billaincourt pod Paryżem. Ma tytuł: „Les perles de la couronne”.

OCHRONA ZABYTEKÓW

„Dawna Warszawa”. Taką nazwę ma otwierać właśnie w warszawskim Muzeum Narodowym wystawa rysunków, sztychów, map itd. składających się na obraz zaginionej już Warszawy.

VARIA

7 200 wycieczek po muzeach berlińskich urządziło w r. z. zrzeszenie „Kraft durch Freude” wprowadzając do muzeów państwowych 360 000 wiedzających. W roku poprzednim wycieczek było 1 300, uczestniczyło w nich 65 000 osób. Prawda, że podczas samego zjazdu na Olimpiadę wprowadzono do muzeów 195 000 uczestników organizacji „Kraft durch Freude”.

Książki nadesłane

A. St. Mądrovi: „K. padesatym narozeninam”. Praha 1937. Wyd. Kruh Pratel. Oświadczenie prezydium Komitetu Ortograficznego P. A. U. wobec artykułu prof. J. Otrebkiego w „Srodach Literackich”. Kraków 1937. Druk. Uniw. Jagiellońskiego. Bertrand Russell: „Szkice sceptyczne”. Warszawa 1937. Towarzystwo Wydawnicze „Rój”.

W ŚPIEWAJĄCEJ POLSCE

PIOSENKI SZAMOTULSKIE

Sugestie o niemuzykalności ludu wielkopolskiego rozwiła już przed wielu laty Oskar Kolberg, wydając swe bogate zbiory pieśni ludowych z naszych okolic. Renesansem wielkopolskiej muzyki wiejskiej zajął się współcześnie prof. dr Lucjan Kamieński; w niezliczonych wycieczkach po bliższych i dalszych regionach naszego województwa zebrał nasz znakomity uczyony takie mnóstwo materiału melodyjnego, że wszelakie zarzuty o „nieśpiewności” naszego ludu musiały odpadnąć. O fonograficznych polowaniach prof. Kamieńskiego głośno już dziś w Polsce. Ukazał się niedawno dla potrzeb szkolnych, jako ich częściowy rezultat, „Śpiewnik Wielkopolski” w opracowaniu prof. Kamieńskiego. Obecnie mamy nowość w tej dziedzinie: „Piosenki szamotulskie”, wydane przez Wincentego Kanię w księgarni nakładowej J. Kawalera w grodzie Halszki.

Okładkę małego śpiewniczka zdobi pomysłowy drzeworyt Stanisława Zgabińskiego; przedstawia on niejako syntezę szamotulskiej ziemi: widoki miasta, dwie postaci w starodawnych strojach i najbardziej typową piosenkę, która przypomina początek naszego hymnu narodowego. Piosenki znajdują się razem 41. Zaczynają się dawną melodią kościelną „Witaj śliczna i dziedziczna Szamotuł Pani”; długi korowód najrozmaitszych nut okolicznościowych daje czytelnikowi przegląd śpiewającej ziemi szamotulskiej. Niektóre znamy w podobnej postaci z innych krain Polski, co jest dowodem odwiecznej wędrówki pieśni między ludem, który ją stosownie do własnych upodobań zabarwia indywidualnie. Znana w całej Polsce pieśń o „chmielu” znalazła się i pod Szamotułami w ciekawej i mało znanej formie; są też i ogniste oberki, wiwaty w rytmie marsza, „przodki” w rytmie jakby poloneza, żalonne śpiewki wydawanej za mąż dziewczyny, której tęskno do matki itp.

Wydawca otrzymał ten zbiorek od p. Franciszka Orlika ze Szamotuł, sprawdził i porównał piosenki ze sposobem śpiewania przez starych ludzi w okolicznych wioskach i opatrzył tekstem; ten znów zbierała młodzież szkolna Szamotuł i drukowała częściowo w piśmie własnym. Przeważnie melodie są jednogłosowe, kilka opracowano na dwa głosy. Szkoda tylko, że p. Kania zdecydował się na „wygładzenie” tekstów ludowych i podał je do druku w tłumaczeniu na język literacki, przez co pieśń wcale nie zyskała na wartości — raczej przeciwnie. Muzykologia naukowa podniesie i ten jeszcze zarzut, że melodie nie zostały zapisane przez fonograf, przez co braknie kontroli; to jednak wydaje się mniej istotne od zbytecznego „urbanizowania” piosenek, czego tak się obawia sam wydawca w kilku słowach wstępu. Mimo tych zastrzeżeń dostaliśmy miły upominek, który warto rozpoznać po śpiewającej Polsce. (jmf)

W następnym Dziale:

Z MARŁNESTOR
PREHISTORYKÓW POLSKICH

napisał

prof. dr Józef Kostrzewski

Pisma nadesłane

„Nowiny Lekarskie”. Zesz. 7. Treść: Z. Dziembowski: „Zawał krwotoczny krezki i kiszki”. — B. Tolczyński: „Spostrzeżenia nad działaniem jadu kobry w leczeniu uraka krtani”. — J. Bylina: „O miesakach części pochowej matki”. — R. Bernhardt: „Wartość próby naskórkowej w schorzeniach skóry przyszycojących”. — Przegląd piśmiennictwa lekarskiego. — Sprawozdania. — Wiadomości różne. — Adr. Red. Poznań, Skarbowska 9.

„Muzyka”. Zesz. 3. Treść: J. Zurawlew: „Dzieje konkursów szopenowskich”. — „III. Miedzynar. Konkurs Szapinowski”. — M. Gliński: „Bolesław Woytowicz”. — P. Emmerich: „Fortepian doby współczesnej”. — Od Redakcji. — A. Michałowski: „List do Redakcji”. — S. Natanson: „Przegląd radiowy”. — Impresje muzyczne. — Przegląd muzyczny. — Audycje radiowe. — Nowe wydawnictwa. — Przegląd prasy. — Kronika. — Adr. Red. Warszawa, Kapucyńska 13.

„Ateneum Kaplańskie”. Zesz. 4. Treść: A. Tretjak: „Gilbert Keith Chesterton (1872—1936)”. — L. Caro: „Liberalizm i kapitalizm”. — Ks. M. Morawski: „Synod diecezjalny w dawnej Polsce”. — Sprawy pasterskie i religijno-społeczne. — Przegląd naukowy. — Adr. Red. Włocławek, Seminarium Duchowne.

Nowoczesne malarstwo francuskie

III. Impresjonizm w fazie naturalistycznej

Jeżeli chce się zrozumieć wyczerpująco sztukę francuską II połowy XIX wieku, należy sobie uprzytomnić, że epokę tę cechują tendencje materialistycznej kultury, uwarunkowanej m. in. zwłaszcza wspaniałym rozwojem nauk przyrodniczych.

Dla światopoglądu artystycznego największe znaczenie ma nowa koncepcja człowieka, oparta na wynikach badań różnych materialistycznie zorientowanych dyscyplin.

Sztuka tego okresu nie stara się stworzyć jakiejś lepszej, dającej pełniejsze zadowolenie, rzeczywistości, nie sprzyja kontemplacji i „przeżywaniu” uczuć, tylko stara się utrzymać człowieka w płaszczyźnie, w której toczy się realne życie.

Na gruncie tej postawy zainicjowanej w sztuce przez Maneta, wyrasta sztuka pokoleń następnych, a kierunki abstrakcyjne nie są tej postawy zaprzeczeniem, lecz przeciwnie skrajnie konsekwentną realizacją.

Jednakże u początku tego okresu (lata 60 ubiegłego wieku) wydało się najprostszym, by sztuka w myśl założeń bezpośrednich odtwarzała życie, naturę, tę rzeczywistość, w której artyści sami żyli. Tym tłumaczy się szukanie najbardziej bezpośredniego kontaktu z przyrodą, z naturą, które doprowadziło Moneta do malowania obrazu w plenerze, pod gołym niebem (po raz pierwszy w r. 1866 obraz p. t. „Kobiety w ogrodzie”).

Artyści młodego pokolenia, nastawieni na odbieranie wrażeń z całej otaczającej rzeczywistości, w doborze czy sposobie montowania tzw. motywu, czy wycinka natury objętego ramami obrazu, wykazują dążenie do sugerowania jej dalszego ciągu.

Szczegóły przedstawianego wycinka uwzględniają artyści o tyle tylko, o ile rysują się one przy jednoczesnym ujęciu całości. Malują tylko to, co można dostrzec, ogarniając cały fragment jednym rzutem oka.

Na tej drodze dochodzą impresjoniści do nowego sposobu ujęcia rzeczywistości, w którym uwzględniają nie to, co obiektywnie wiemy o przedmiocie, lecz tylko to, co subiektywnie w danej częściowej czy kompletnej sytuacji możemy odczuć czy zaobserwować.

Ruchy np. nie potrzebują być wyraziste, i choć trafnie zaobserwowane, przedstawiać będą niekiedy chaotyczny dla oka układ członków.

Bryły przedmiotów, o których wiemy skądinąd, że istnieją, i które dawna sztuka przy pomocy światłocienowego modelunku starała się więcej dobitnie podkreślić, obecnie występują też o tyle tylko, o ile na to pozwalają warunki oświetlenia, atmosferyczny, czy jakiegokolwiek inne.

Odrębność poszczególnych przedmiotów też jest podkreślana tylko o tyle, o ile ją można dostrzec, obejmując jednym rzutem oka jakiś większy zespół.

Przekonania dotychczasowe, że wszystkie przedmioty mają stały kolor, zostaje zastąpione stwierdzeniem pełnej zależności koloru od światła i atmosfery. Przedmioty nie mają barw stałych. Te same przedmioty mają kolor inny od strony oświetlonej, inny od strony zaciemnionej.

Już Manet nie godził się na malowanie cieniów kolorem, który dany przedmiot ma w świetle z domieszką farby czarnej, czyli z tzw. modelunkiem walorowym.

Claude Monet (1840—1926), malując ustawicznie pejzaże pod gołym niebem, dochodzi do odkrycia nowych

optycznych zasad modelunku. Stwierdza on, że przedmioty zmieniają ustawicznie swoją barwę od strony bezpośrednio oświetlonej słońcem, a to w zależności od zmiennej — w różnych

porach dnia i w różnych warunkach atmosferycznych — barwy światła słonecznego. Natomiast w cieniu, więc tam gdzie nie dociera bezpośrednio światło, przedmioty oświetlone są

Augusto Renoir — „Śniadanie wioślarzy”. 1881.

Łowiectwo i sztuka

W styczniu przyszłego roku zorganizuje Muzeum Wielkopolskie, przy współpracy Towarzystwa Miłośników Grafiki i w porozumieniu z wielkopolskimi organizacjami łowieckimi, wielką wystawę sztuki graficznej, poświęconą tematowi myśliwskim. Wystawa ta otwarta będzie w Poznaniu, a następnie powędruje i objędzie wszystkie większe miasta Polski.

Wystawie tej poświęcić warto trochę uwagi, bowiem odegra ona rolę nie tylko prostej ekspozycji twórczości polskich grafików na tym polu. Ma ona przede wszystkim twórczość — bardzo ubogą — pobudzić i ożywić, ma polskich grafików do opracowywania tematów zachęcić i w pracy im dopomóc.

Współcześni nasi plastycy bardzo mało uwagi poświęcają tematowi z dziedziny łowiectwa. Wypływa to z wielu względów. Nasi myśliwi w czasach dawniejszych objawiali więcej zainteresowania dla dzieł sztuki. Obrazy z życia lasu, studia zwierząt, sceny myśliwskie nabywane były chętnie i zdobiły ściany pałaców, dworców wiejskich i zamczków myśliwskich. Dziś, sfery ziemiańskie, nie mają dostatecznych funduszy na mecenasowanie sztuce, nie kupują prawie zupełnie obrazów. Jeśli już komuś potrzebny jest obraz o łowieckim temacie do myśliwskiego gabinetu, czy zbrojowni, to kupuje przeważnie od wędrownego Ukraińca, jakiegoś fałszywego Fałata za niewielkie pieniądze. Obrazy współczesne nie mają powodzenia, bo i trudno wśród nich znaleźć myśliwską scenę, czy dobry, nastrojowy fragment lasu, albo stawu z kaczkami.

A tu znów powód jest inny. Artyści współcześni nie mają kontaktu z terenem. Żyją w miastach. Rzadko zdarza się im okazja przebywania na wsi, w lesie, a już wyjątkowo na polowaniu. Fałat, Wywiórski bywali częstymi gośćmi we dworach, brali udział w polowaniach, mieli we krwi las, myśliwskie pobudki, zasadzki, obławy. Tego braku jest współczesnym artystom.

Jednym z najważniejszych założeń projektowanej wystawy jest pobudzenie twórczości polskich artystów, skierowanie jej ku tematowi myśliwskim, a więc usunięcie niedomagań, które stają na przeszkodzie normalnemu tej twórczości rozwojowi.

Główny inicjator i spiritus movens komitetu organizacyjnego, dr. Alfred Brośig, kustosz Muzeum Wielkopolskiego i prezes Towarzystwa Przyjaciół Grafiki zabrał się rażno do pracy. Przede wszystkim nawiązał kontakt z wielkopolskimi organizacjami łowieckimi. Wygłosił kilka referatów, potrafił skłonić naszych myśliwych do poparcia inicjatywy, z której łowiectwo może mieć wiele artystycznych korzyści.

Łowiectwo wielkopolskie stanęło na wysokości zadania. Zaapelowano do organizacji i do osób prywatnych,

uzyskując w rezultacie cały szereg bardzo poważnych nagród.

Wystawa styczniowa będzie wyłącznie wystawą grafiki. Ten dział sztuki ma bowiem najwięcej praktycznego w danym wypadku znaczenia, a skierowanie jego zainteresowań w pewnym kierunku najszybciej wydać może owocne wyniki.

Chodzi nie tylko o ozdabianie ścian, ale też o zastosowanie artystycznej grafiki do celów użytkowych. Nie mamy zupełnie wykonanych artystycznie dyplomów, zaproszeń na polowania, menu na myśliwskie bankiety itp. A raczej — te rzeczy są, ale jakież okropne.

Graficy mają tu świetne pole do popisu. Potrzebne są te rzeczy zarówno w tańszych, jak w droższych wydaniach, a więc tłoczzone ręcznie i mechanicznie. Zapotrzebowanie jest duże, bo przecież co roku odbywają się setki wykwintnych i skromniejszych polowań, wystawy łowieckie, zjazdy itp. Dość powiedzieć, że nawet na reprezentacyjne polowania, urządzone przez Pana Prezydenta Rzplitej nie ma zdobionych artystycznie zaproszeń.

Niewiadomo po czyjej stronie jest wina tych zaniedbań: czy po stronie myśliwych, czy po stronie artystów. Najpewniej zawinił brak wzajemnego porozumienia. Ten brak ma usunąć najradykałniej wystawa.

Rozesłane już zostały zaproszenia do obu Akademii, do szkół artystycznych, do związków plastyków. Artyści mają dość czasu, aby tematy przestudiować i opracować. A okazja jest naprawdę zachęcająca, bo nagrody są liczne i dość, jak na grafikę wysokie (w granicach 200—500 złotych), a poza tym otwierają się duże możliwości zbytu dla prac. Wystawę oglądać będą przecież myśliwi całej Polski.

Oprócz nagród pieniężnych zgłoszono też kilka nagród, jeśli tak powiedzieć można in natura. Są to nagrody w postaci kilku, czy kilkunastodniowej gościny w dworach polskich w okresie polowań, z udziałem, oczywiście, w tych polowaniach. Są to nagrody bardzo celowe, bo umożliwią artystom zetknięcie się niejako z tematem, dadzą materiał i pobudkę do twórczości w tym kierunku.

Wystawa styczniowa będzie w zamierzeniach inicjatorów pierwszym dopiero krokiem w zbliżeniu sztuki i łowiectwa. Od niej otwiera się pełna możliwości droga, droga do dalszych dziedzin sztuki plastycznej. Później — wystawy malarskie, połączone wystawy łowieckie z wystawami sztuki, wielka wystawa trofeów myśliwskich i myślistwa w sztuce. Ale... to dalsze plany.

Narazie chodzi o to, aby udała się pierwsza wystawa, aby polscy graficy odpowiedzieli głośno na apel, apel zresztą bardzo dla nich pożądanym, aby zainicjowane porozumienie dało jak najwydatniejsze wyniki. (tk)

Alfred Sisley — „Nad brzegiem”.

refleksami słońca, padającymi od innych przedmiotów znajdujących się w otoczeniu i zabrawionymi kolorem tych przedmiotów. Np. w pejzażu, przy bezchmurnym niebie, błękitny kolor nieba rzuca refleksy niebieskie, widoczne wyraźnie tam, gdzie ich światło słoneczne nie zagłusza, tj. w cieniach. Podobnie inne przedmioty zabarwione rzucają refleksy na obiekty znajdujące się w sąsiedztwie. Przy tym wszystkie te barwy przedmiotów ulegają zmianom, zależnie od grubości i struktury warstwy powietrza, która oddziela je od naszego oka.

Ze stwierdzenia faktu, że każdy złożony kolor jakiegoś przedmiotu jest mieszaniną kilku padających na jego powierzchnię, odmiennie zabarwionych strumieni światła, wyciąga Monet konsekwencje w dziedzinie samej techniki malowania. Mianowicie na powierzchni takiego przedmiotu uwidacznia oddzielnymi kropkami czy kreskami poszczególne cząstki kilku barwnych promieni, osiągając tą pointylistyczną techniką wibrację, jaką kolorowi daje powietrze.

To nowe postawienie problemów kolorystycznych ma doniosłe znaczenie nie tylko dla rozwoju malarstwa francuskiego. Jednak dopiero postimpresjoniści w 80-tych latach przestrze-

Uroda — to mocny atut w życiu kobiety

PODER
ANTIBA

gają rygorystycznie tych zasad, uzupełnionych dalszymi wnioskami. W tej fazie, tj. w latach 60 i 70-tych, stosowane są one dość swobodnie i nie zagłuszają świeżości i bezpośredniości odczucia natury.

Poza Monetem najkonsekwentniej trzyma się tych zasad Camille Pissarro (1830—1893), w swych parnych, smażonych skwarem słońca ogrodach, czy ulicach Paryża.

Przejęciowo posługuje się tymi metodami, pod bezpośrednim wpływem Moneta, Edouard Manet (1832—1883) około 70 r., w kilkunastu kompozycjach malowanych w Argenteuil i Bellevue.

Bardziej swobodnie odnoszą się do tych zasad Auguste Renoir (1841—1919) w swych bujnych kompozycjach z życia paryskiego, przypadających na ten okres, Alfred Sisley (1839—1899), malarz malujący ze specjalnym upodobaniem ciszę zimowych pejzaży w szaro-różowo-perłowej gamie, Berthe Morisot (1840—1895), uczennica Maneta, Armand Guillaumin (1841—1876).

Paul Cézanne (1839—1906) na przesłankach tego malarstwa tworzy nową malarską metodę.

Edgar Degas (1834—1917) nie uznaje wprowadzania ani rozcieplenia barwy, ani malowania na wietrze i, choć po pierwszych wystawach z wymienionymi wyżej artystami odsuwa się od nich, łączy go z nimi wspólność nowej postawy kulturalnej.

Pierwsza wystawa tej właśnie młodej grupy, reprezentująca około 30 nazwisk, a urządzona w 1874 r. w lokalach fotografa Nadara, przy Boulevard des Capucines, nie przysporzyła im uznania. Natomiast właśnie przyczyniła się do nadania im popularnej do dziś nazwy „impresjonistów”, ukutej przez humorystyczne pismo „Charivari”, od tytułu kompozycji Moneta „L'impression”. Nazwa ta podkreślająca tylko jeden z charakterystycznych dla tego malarstwa momentów, mianowicie rolę wrażenia odbieranego z zewnątrz, nie powinna przesłaniać jego założeń konstrukcyjnych, tak ważnych dla dalszego rozwoju sztuki.

Camille Pissarro — „Boulevard Morimartre”.

Jasnowidząca z Leszna

Tak, dobre trzysta lat temu i to z przysypką, bo w r. 1627, miało i mia-
steczko Leszno swoją sensację czyli
jak lita ex Lodomeria nadal wyma-
wia: sensację.

Grodziszce było w one czasy co-
kolwiek „kresowato”-kosmopolityczne,
bo to Niemcy, Czesi, Holendrzy, Mora-
wianie, Italiany, Szwajcarzy, nawet
Szwajcarzy (przejazdem), no a wszystko
to innowierce i heretyki różnej maści
i kalibru, rzymskiej wierze i dyscy-
plinie całkiem wrogie.

Najwięcej stosunkowo było na
wierzchu tych Czecho-Morawian, zbie-
gów i uciekinierów, we własnej ojczy-
źnie srodze oprymowanych i katowa-
nych, a tu w Polsce przyhołubionych
gościnnie przez przemożnego karmazyna,
bełzkiego wojewodę, kaliskiego
kasztelana, Gołuchowa, Rydzyny, Le-
szna posiadziela, Leszczyńskiego Ra-
fała, biskupów wroga a wszelkich re-
form chrześcijańskiej wiary gorącego
protektora. I otóż tedy ten to wojewoda
bełzki a pan na Lesznie miał
kuzynkę pewną, która okazała się
dziwnym fenomenem, a zyskała sobie
swego czasu wielką a specyficzną sła-
wę. Babka wojewody i matka pani-
enki to były sobie dwie siostry cioteczne
czy też wujeczne, ale siostry. Nato-
miast znowu z rodzonych dwóch sióstr
de Verba Pawłowski jedna wyszła
za Eliasza Arciszewskiego i królowała
w Ariańskim Smiglu (pisano i: Szmi-
glu), a druga znów wyszła za Juliusza
Poniatowskiego z Leszczyńskiego herbu
Ciołek, piszącego się „de Duchnik”.
I tak spokrewniły się wtedy ze sobą,
przypadkowo dwa rody szlacheckie,
które później, później za lat sto z okła-
dem miały wydać ze siebie dwóch
królów, dwóch Stanisławów. Ale nie
w tem rzecz i nie o to sprawa. Tylko
o tę... kuzynkę.

Poniatowski Juliusz, dziedzic Le-
szczyńskiego, dziedzic Leszczyńskiego
posessionatus de Duchnik dziwadło było
ludzkie co się zowie. Heretyk jako Leszczy-
ński i Arciszewski i moc magnatów w one
czasy. Gospodarki i rycerki się wyparł a
predykantem czyli „ministrem” został,
tylko teologią się zajmował, reforma-
cję szerzył w pismach swych laciń-
skich, Papieżowi i katolikom wymy-
ślał. Aż i wreszcie w zajadłej kacer-
skiej propagandzie tak się zapędził,
że uciekać musiał, Duchnik swój, Le-
szczyńską i inne majątki porzucić i w
Czechach, jeszcze wówczas będących
różnowierstwa centralą i azylum,
osiąść. Jak uciekinierami z Czech do
nas opiekowali się Leszczyńscy i osa-
dzali ich w Lesznie tak znowu zbie-
gami i banitami z Polski opiekował
się morawski magnat i morawski
burgrabia, baron Karol z Żerotina,
o którym nawiasem mówiąc, całą księ-
gę napisał Chlumecky („Carl von
Žerotin und seine Zeit”, 1862).
Poniatowski uciekł przed polskimi
Ojcami Jezuitami z córeczką pięcio-
letnią i wraz na dworze burgrabiego
dostał godność bibliotekarza, nauczy-
ciela i predykanta nowej wiary.

Panna Poniatowska miała na imię
Krystyna. Wychowywała się na zam-
kach szlachty czesko-niemiecko-mo-
rawskiej u baronów Zaruba, u baro-
nów Engelburgów, edukowała i kształ-
ciła po czesku. Całe dzieciństwo bani-
cyjne i sieroce przepędziła wśród no-
watorów, „nowinkarzy”, reformato-
rów, pastorów, teologów, psalmistów,
sektantów, glossatorów Pisma święte-
go, entuzjastów Apokalipsy, messjani-
stów i Chiliastów. Atmosfera i duchow-
wo-moralny klimat cokolwiek zbliżony
do... Towiańczyków. W swój stan
sommambulistki i wizjonerki zapadła
po raz pierwszy jeszcze w Czechach
na zamku Brauna, kiedy liczyła wio-
sen szesnaście. Były to krótkie ataki,
zdaje się epileptyczne, po których za-
padała w egzaltację, w trans, w za-
chwylenie i improwizowała opowieści
o swych niebywałych przeżyciach
sennych. Na otoczenie, składające się
z baroness czeskich, pastorów i dewo-
tów protestanckich, już te pierwsze
ataki wizyjne panny Poniatowskiej
wywierały wrażenie wstrząsające. Po
Morawach, po Śląsku, po Czechach
zaczęła się powoli rozchodzić fama
i renoma o profetessie, o prorokini,
o „stygmatyce” protestanckiej ze
zamku Brauna. Przyjechał zestracha-
ny ojciec, opiekunowie sprowadzili
lekarzy, zaczęły się zjeżdżać pastory
a szesnastoletnia Krystyna po każdym
nawrocie epilepsji czy katalepsji wró-
żyła i wróżyła, parafrazując ustępy z
Apokalipsy i rozprawiając niestworzo-
ne historie o niebie i piekle. I wtedy

to już zainteresował się jej „rewela-
cjami” nie byle kto, bo sam Jan Amos
Komeniusz, czeskie nomen ma-
gnum, wielki ideolog Reformacji,
moralista, pedagog, prekursor racjona-
listów, encyklopedystów i... „Synów
Wdowy” (francmasonerii). Ze jednak
od Pragi powiał wtedy właśnie nowy,
zimny, zły wiatr dla nowinkarzy i re-
wolucjonistów, więc i dla Braci Mo-
rawskich, dla „Czeskiej Jednoty” za-
częły się ciężkie czasy. I trzeba było
gdzieś uciekać. I wtedy to cała kom-
pania z zamku Brauna, bractwo pro-
tegowane przez barona Żerotina zna-
lazło schron i azylum w Polsce w
Lesznie pod skrzydłami wojewody
Leszczyńskiego. Tu przeniósł się wiel-
ki J. Amos Komeński, któremu powie-
rzono szefostwo „Jednoty” i rektorat
słynnej już dysydenckiej szkoły. Tu
też osiadła zczeszczona Polka, kuzyn-
ka Leszczyńskich, Krystyna Ponia-
towska, najsilniej już tropiona i prze-
śladowana przez czeskich „kleryka-
tów”, mutatis mutandis Joanna
d'Arc protestantyzmu czeskiego. Do
normalnego życia, do zdrowia jednak
nie wróciła jeszcze. W Lesznie nadal
powtarzały się wszystkie symptomy
i objawy patologicznego... sommabu-
lizmu (?). Młodzianka mistyczka po-
dlegała delirancim atakom. Leżąc
w łóżku ziębniała, tężała, kostniała,
traciła mowę, nawet ślepa, nawet po-
grzązała się w letarg, nawet zamierała,
by znów nagle się budzić i w gorącz-
kowym zachwycie, w ekstazie, w szale
natchnienia opowiadać i opowiadać o
jakichś pałacach niebiańskich, kieli-
chach złotych, koronach, krzyżach,
orłach dwugłowych, gwiazdach, miot-
łach ognistych nad miastami, desz-
czach kamiennych, tańcach szatanów,
o cherubinach, ogniach piekielnych,
potopach, bestiach przedpotopowych,
ptakach olbrzymich rozmiarów, o po-
tworach, o rybach latających, o smo-
kach, o kometach, o kolumnach nie-
botycznych, o pochodach potępień-
ców, mękach i torturach, o Lewiatanie,
Paraklecie, no a przede wszystkim o
końcu świata, nadchodzącym nie-
ubłaganie jako kara za nieprawość
ludzki i za... papieżnictwo czyli kato-
licyzm. Rzecz prosta, że te co czas ja-
kiś powtarzające się stany katalep-
tyczne, omdlenia, letargi, poczem wraz
następujące paroksyzmy improwizacji
i elokwencji wizyjnej, musiały osła-
biać i wyczerpywać młodziankę profet-
essę. Wojewoda Leszczyński polecił
lekarzom - Włochom leczyc z tego
patologicznego obłędu religijnego ku-
zynkę Krystynę. Ale pastory i predy-
kanci raczej podtrzymywali w niej
ambicje czy manię czy megalomanię
proroczą. Najspeciallyj zaś sam rektor
i „biskup” J. Amos Comeniusz. Ten
polecił spisywać i sam też spisy-
wał różne jej objawienia i „revela-
tion’s”. Od roku 1627 do 1632 Kry-
styna Poniatowska była pod specjal-
nym patronatem wielkiego reformato-
ra. Z czasem wyzwoliła się całkiem,
ozdrowiała, ba nawet odwoływała
i zapierała się swych wizji, ba nawet
wyszła normalnie za mąż za Daniela
Veltera i miała z nim pięcioro dzieci

Sommambulistka i pięcioro dzieciek!
Prorokini, mistyczka, święta prote-
stanka i... pięcioro pociech!

Komeniusz atoli nie dawał za wy-
graną i jak ją profetessą zamianował
i głosił, tak i zostało. Leszno jako
„Ateny” kacerskie już się skończyło,
kiedy całe Bractwo rozpędzono na
cztery wiatry za to, że się za inwazją
szwedzką fanatycznie zdeklarowało
i z Carolusem najeżdżcą w konszachty
weszło; Komeniusz, nomen ma-
gnum kultury czeskiej, szpetnie wy-
wzięczając się za gościnność polską,
wystąpił nawet z projektem rozbioru
Polski. Musiał więc z powrotem pako-
wać bibliotekę i „heretyckie” manaty
i uciekać do Czech. Leszno cokolwiek
zdemolowano i spalono, gdzieś tam
równając z ziemią, żeby nic z nasienia
czartowskiego nie ukryło się. Ale Kry-
stynie Poniatowskiej został Komeński
wierny. Już dawno była w grobie pani
Velter, kiedy wyszła Commeniusza:
Lux in tenebris (1665), to jest
połączone z innymi wizjami (Mikołaja
Drabika, Kottera) objawienia (revela-
tion’s) Krystyny Poniatowskiej
jako Czeszki (Bohemiae) po niemiecku:
„Höchstverwundersame Of-

fenbarungen” z biografią proro-
kini, ze sztyczkami, obrazeczkami,
dziwnościami, curiosami. Dzieło to, w
którym pamiętnik jasnowidzącej zaj-
muje 164 strony, znane było wielkim
mystykom i filozofom germańskim.
Zaczytywali się w nim pono Boehme,
Svedenborg, Angelus Silesius, Schlei-
ermacher, Haman (der dunkel-
ste). Wizje Krystyny Poniatowskiej
odżyły znów w epoce romantycznej i
respektowane były przez wielu myśli-
cieli, ezoterystów, hermetystów. Znał
je i pod ich wpływem pozostawał poe-
ta wizjoner i malarz rysownik angielski
William Blake.

Zmarła Krystyna Poniatowska w
Lesznie. Stwierdza to sam jej biograf
wielki Komeniusz:

Lescinae Nata
Lesnae denata.

W elicie intelektualnej germańsko-
protestanckich krajów, w sferach teo-
logów, badaczy mistycyzmu i reforma-
cji Krystyna Poniatowska, otoczona
symbolem tajemniczości jest pozycją
znaną i górną (Lux ex tenebris).

U nas nic.

W Lesznie, zdaje się, mało.

Możeby jednak ktoś tam się ruszył.
Bądź co bądź...

ADOLF NOWACZYŃSKI.

NA ŁAMACH PRASY LITERACKIEJ

Literatura, Życie, Polityka

Stosunek literatury do życia przed-
stawia się zasadniczo dwojako: albo
stosunek ten jest, albo go nie ma. Gdy
go nie ma, literatura idzie własną dro-
gą, nie troszcząc się o tzw. życie, które
też wcale z tego powodu nie cierpi.
Jest to stan, który upoważnia do snu-
cia dumnych teoryj o całkowitej odręb-
ności i autonomizacji świata pięk-
nego słowa. Życie wtedy literatury nie
potrzebuje, używa jej tylko jako deko-
racji. Jest to życie przeważnie spokoj-
ne, zadowolone, syte.

Lecz gdy rzeczywistość przenikają
groźniejsze perturbacje, konflikty,
wstrząsy — literatura wyrażona zo-
staje z swej idealnej pozycji i zmuszo-
na pod groźbą utraty swego znaczenia
a nawet bytu do wzajemnej z rzeczy-
wistością współpracy. Owo przenika-
nie się dwu światów idzie nawet w
momentach dziejowych naprawdę kry-
tycznych jeszcze dalej — i wtedy ma-
ny przed sobą zjawisko wkraczania
literatury w sferę polityki, a więc
w to, co jest substancją życia (z punk-
tu widzenia czystej sztuki) najbardziej
trywialną, najbardziej namacalną.

Takie właśnie zjawisko możemy
dostrzec, śledząc bieg polskiego życia
literackiego w ostatnich latach. Rok
1936 był pod tym względem bodaj
przełomowym. Rok ten zaznaczył się
niespotykanym przed tym „uaktywnie-
niem” politycznym literatów — jak
pisze Piotr Grzegorzczak w ostatnim
zeszycie „Ruch Literackiego” —
wkroczeniem w wir walki, głośnym
manifestowaniem przekonania i podnio-
słą apelatywnością”. Świadczą o tym
nazwiska Hlakowiczówny, Wojciecha
Skurzy, K. H. Rostworowskiego, Artura

Górskiego, Marii Dąbrowskiej, Zega-
dłowicza i i.

Rzecz jasna — w zjawisku tym po-
za bezsprzecznie dodatnimi czynnikami
mieści się duże niebezpieczeń-
stwo: nadużywanie autorytetu literac-
kiego do kierunków politycznych wy-
rażnie ujemnych, czemu sprzyja nie-
dostateczna znajomość głębszych prze-
jawów życia państwowego i narodo-
wego i właściwa pisarzom łatwowier-
ność oraz dobrodusza naiwność. Przy-
kładem tego może być głośne wystą-
pienie M. Dąbrowskiej przeciwko anty-
scmityzmowi.

Wady „Krzyżowców”

„Krzyżowcy” Kossak-Szczuckiej są
wydarzeniem najwybitniejszym powo-
jennego okresu naszego historycznego
powieściopisarstwa. A może nie tylko
historycznego. Zdobyły dla siebie bez-
apelacyjnie publiczność i krytykę.
Wszędzie wywołują same pochwały,
najwyższe uznanie, największy entu-
zjazm...

Może dlatego właśnie warto zanoto-
wać ocenę „Krzyżowców” pióra Teodo-
ra Parnickiego w kwietniowym n-rze
„Przeglądu Powszechnego”.
T. Parnicki mianowicie poza wybitny-
mi walorami powieści Kossak-Szczuc-
kiej wykazuje również jej wady. Na-
leżą do nich: potknięcia historyczne,
osłabienie pod koniec artystycznego
dynamizmu epickiego, słabość plasty-
ki, niesugestywność stylu, wreszcie
największa — słabość charakterystyki
postaci, zwłaszcza wielkich. W tym
wszystkim celuje właśnie geniusz
Sienkiewicza, zdaje się niedościgły.

Znamienna metamorfoza

Do tej hegemonii na szczęście da-
leko, dzisiaj bardziej niż kiedykolwiek
przed tym.

Dowodzi tego znamienna metamor-
foza miesięcznika poetyckiego „Ska-
mander”, który ostatnio cichcem i
wstydliwie zmieniono na kwartalnik.

„Skamander” stanowią kontynuację
owego „Skamandra”, który przez dłu-
gie lata po wojnie był organem naczel-
nym grupy literackiej, jednoczącej
prawie bez wyjątku żywiły małą ma-
jącą wspólnego z duchem i kulturą
prawdziwie polską i niepodzielnie oku-
pującej dziedzinę naszego życia lite-
rackiego. Ta sama grupa w latach
następnych założyła tygodnik społecz-
no-literacki „Wiadomości Literackie”.
Na ten czas zlikwidowano „Skaman-
der”, który wznowiono w roku zeszłym.

Poznańska „Tęcza” stwierdzając,
że „widocznie... pismo nie zdołało zdo-
być sobie poczytności...” pyta się:
„Czyżby to odstępstwo czytelników od
„Skamandra” miało oznaczać, że w
polskim życiu literackim zachodzą
wreszcie zmiany? Radykalne i zasad-
nicze zmiany?”

Być może, iż jest to znakiem zwo-
lna dokonywanego się przeobrażenia
tej sfery, która zowiąc się inteligencją,
najmniej ze wszystkich rozumiała po-
trzeby nowego życia narodowego, no-
wej rzeczywistości.

ALESANDER ROGALSKI

O WIOŚNIE

I.

Dzisiaj o zmierzchu, o zmierzchu liliowym
przyszli do mnie biali aniołowie.
Weszli oknem z ogrodu bezgłaśnie
— tylko w smutku zapachniało Wiosną.
Nieśli w ręku gałązki wierzbowe
uśmiechnięci jasno aniołowie,
zaspali mnie wonną kaskadą
— w oczach mieli Wiosnę, czyli radość...

II.

Z darniny strumyk uciekł
wesołym bulgotem,
zaśmiał się pianą lilipuciej fali,
zachłysnął się własną pustotą —
i pobiegł dalej...

III.

Skowronek
czarnym ówieczkiem wrócił
w turkus przestrzeni
i piosnkę perłową dzwoni
— polny dzwonek.
Podumał chwilę nad zoraną glebą,
napił się słońca na drodze,
raz się jeszcze rozszepczał rozgłośnie
— i poleciał do nieba
zaśpiewać Bogu
o Wiośnie...

IV.

He życia wre w sennej kałuży,
jak ogromnym jest światem pięć zie-
mi: [mi:
po męczącej i zmuśnej podróży
dwa się zeszyły pluskowce-pielgrzymy.
Wśród trawiasto-błotnistych tuneli,
w labiryncie poplątanych ścieżek,
jak torpeda znieznacka wystrzelił
przebudzony pływak-żółto-brzeżek.
Poobiedni spokój nagle zmałił
popłoch pędu siejącego na wsze strony
punkcik jakiś w oszalałym płasie
— bohaterski żeglarz nieznajomy...

V.

Poco kroki liczyć rzuczone za miasto
i poco wzrok odwracać w szarość dni
[minionych?
Naścieżaj bramy rozwarł świat
wysłoneczniony
i woła nas okrzykiem w dal pędzącej
[między...
Oczom coraz jaśniej, sercu coraz ciszej,
płyną nad nami białe obłoków uśmie-
[chy —
podoba się z pewnością słońcu
beret Krysi
i zielony kapelusik Stefy...

MARIAN WŁOSKIEWICZ

SAMORZĄDOWE KOLONIE FRANCUSKIE

Od Atlantyku do Pacyfiku

(Od własnego korespondenta „Kuriera Poznańskiego“)

Paryż, 15 kwietnia

Pod mianem „Colonies autonomes“ administrowanych przez gubernatorów zgrupowano szereg mniejszych posiadłości francuskich, rozrzuconych od Ameryki do Oceanii. Należą do nich dwie wyspy na Morzu Antylskim, Martynika i Guadelupa, dalej francuska Gujana w Ameryce Południowej, St. Pierre i Miquelon w Ameryce Północnej, wyspa Réunion, położona na wschód od Madagaskaru, Wybrzeże Somali na wschodzie Afryki, Indie Francuskie, wreszcie Oceania, Nowa Kaledonia oraz Nowe Hebrydy na Oceanie Spokojnym. Mieszkańcy niektórych z tych kolonij mają prawo wybierania reprezentantów do parlamentu francuskiego.

Martynika i Guadelupa

Są to najstarsze kolonie francuskie, które Trzecia Republika odziedziczyła po Monarchii. Odkryte przez Krzysztofa Kolumba, zamieszkałe były wówczas przez wojowniczych Karaibów. Francuzi dostali się tam już w XVII w., ale musieli zwalczać Anglików i Holendrów. Od 1816 r. wyspy te definitywnie należą do Francji. Obydwie są pochodzenia wulkanicznego. Wybuch Montagne Pelée na Martynice zniszczył w 1902 r. jej ówczesną stolicę St. Pierre, która teraz odżywa z popiołów. Guadelupa posiada też czynny wulkan Soufriere. Wyspy te są ważną bazą, ponieważ znajdują się na drodze prowadzącej do Kanału Panamskiego.

Stolicą Martyniki, ojczyzny cesarzowej Francuzów, Józefiny, a także, o czym mniej wiadomo, i pani de Maintenon, tej na pół królowej — jest teraz piękny Fort de France. Wyspa ta liczy 46.400 mieszkańców i należy do jednego z najbardziej zaludnionych krajów, gdyż posiada 221 mieszkańców na km kw., podczas, gdy we Francji przypada ich tylko 70. Zaludnienie Guadelupy jest prawie identyczne. W jej stolicy Basse Terre znajduje się 9.568 mieszkańców, a w głównym porcie Pointe à Pitre 30.465.

Mieszkańcy tych wysp są obywatelami francuskimi, będąc potomkami dawnych francuskich marynarzy z Normandii i Bretanii. Nazwani zaś zostali Kreolami i nie posiadają żadnej domieszki krwi czarnych. Typy mężczyzn dorodne, kobiet nieraz wprost piękne, pełne egzotycznego czaru. Spotyka się tam Murzynów pochodzących z Afryki, ale wszelki ślad Indian Karaibów zagał.

Wszyscy znający te wyspy uważają je za raj na ziemi!

Bogactwo przyrody niezwykle. Pola goździków, azalii, purpurowych pelargonii sąsiadują z lasami mimozy i paproci, dochodzących kilkunastu metrów wysokości. Powietrze jest też przesycone ich zapachem oraz owoców, zwłaszcza ananasów i bananów. Jak okiem sięgnąć rozciągają się tam też zielone pola trzciny cukrowej. Cukier i rum, to bogactwo tych wysp. Zimny puncz, czyli biały rum z dodatkiem soku trzciniowego i zielonej cytryny,

stanowi napój, który pije się tak jak wino we Francji.

Eksport cukru doszedł na Martynice wartości 80.937.000 franków, rumu 42.354.000, bananów 30.639.000, te same produkty przyniosły Guadelupie: 66.257.000 — 33.609.000 — 49.672 tys. franków.

Rzecz znamienna, że Martynika i Guadelupa nie posiadają kolei, mają zaś pierwszorzędne drogi. Dlatego więc nawet mniej zamożni mieszkańcy posiadają samochody. Wszędzie też kursują autobusy.

Martynika i Guadelupa wybierają po 2 posłów i po 1 senatorze. Senatorem Guadelupy jest obecnie p. Bérene-

gim po niej miastem St. Laurent. Żyzność ziemi duża, a bogactwo lasów ogromne, dotąd mało eksploatowane, za wyjątkiem drzew różanych. Można by tam rozwinąć plantacje kawy, kakao, bawełny, ryżu, owoców. Bogate są kopalnie rtęci, żelaza, miedzi, ołowiu i drogich kamieni. W 1853 r. odkryto w Gujanie złoto, stanowiące obecne główne bogactwo tej kolonii. Od tego czasu wydobyto go 148.678 kg, a w samym 1935 r. 1.470.029 gramów. Do dziś Francuzi mogą otrzymać za darmo koncesje w Gujanie.

Dziwną ironią losu w rok po odkryciu tego drogiego kruszcu, Gujana stała się miejscem deportowania

Fort de France, stolica Martyniki. Plac z pomnikiem cesarzowej Józefiny.

ger, a Martyniki p. Lémery, wybitny polityk i znany przyjaciel Polski.

Reunion

Czytelnicy zdziwią się może, że z Morza Antylskiego skacze na Ocean Indyjski i na wyspę Réunion. Ale, bo też dziwnym zbiegiem okoliczności posiada ona wszystkie te same cechy co i Martynika i Guadelupa. A więc teren wulkaniczny, czynne kratery, mieszkańców Kreolów, dalej niemniej przepyszna flora; uprawia się tam także kawę, cukier itd. Jej główną oryginalność stanowi fakt posiadania kolei.

Reunion została, zdaje się, odkryta przez Arabów w VII w., Francuzi

skazanych na ciężkie roboty. W tym roku postanowiono jednak znieść tę kolonię karną, ku niezadowoleniu podobno skazańców, którzy w Gujanie, pomimo ostrego regulaminu, liczyli zawsze na pewne możliwości zbiegnięcia.

Gujana jest reprezentowana w Izbie przez 1 posła.

St. Pierre i Miquelon

O kilka mil od Nowej Funlandii znajdują się dwie wyspki, których cały obszar wynosi 24 tys. hektarów. Są to St. Pierre i Miquelon, znane Irlandczykom i Skandynawom już w XI wieku, później dopiero Francuzom. Po

Numea, stolica Nowej Kaledonii.

zajmują ją w XVII w. i dają jej miano Wyspy Bourbonów, które Rewolucja zamienia na Réunion. Wyspa ta liczy 198.500 mieszkańców, z czego 143.000 obywateli francuskich. Resztę stanowią Arabowie, Malgajczycy, Chińczycy oraz Europejczycy.

Francuska Gujana

Została ona odkryta przez Kolumba, a Francja zajęła ją w XVII w. Kolonia ta, której obszar wynosi 90.000 km kw., jest w znacznej części pokryta lasami dziewiczymi. Liczy ona przeszło 22.000 mieszkańców, ale do tego należy dodać jeszcze Indian wędrujących po lasach, którzy schronili się tam przed cywilizacją oraz Murzynów i Mulatów, których liczba dokładnie nie jest znana.

Stolicą Gujany jest Cayenne, dru-

żnych perypetiach stały się one ostatecznie posiadłością Francji w 1816 roku. Klimat ich jest ostry. Temperatura dochodzi zimą minus 20 stopni, latem nie przekracza plus 20 stopni. Widuje się tam często zorze północne.

Wyspki te zamieszkiwane są przez Francuzów pochodzenia bretońskiego, normandzkiego i baskijskiego. Liczba mieszkańców wynosi 4.330, ale w okresach połowów ryb St. Pierre staje się ważnym ośrodkiem handlowym. I tak w 1935 r. sprzedano tam sztokfisz za 16.170.000 frs; suszonych ryb za 125.029 frs, tranu za 142.908 frs.

Zabudowania St. Pierre jakkolwiek z drzewa, nie są pozbawione komfortu. Port ten posiada ważną sieć telegraficzną podwodną i radioelektryczną, dwa lokalne dzienniki, hotele, bibliotekę oraz 4 konsulaty: angielski, norweski, hiszpański i portugalski.

Typ uroczej mieszkanki Martyniki z tzw. „madras“ na głowie.

Ocenia — Nowa Kaledonia — Nowe Hebrydy

Posiadłości Francji w tej części świata stanowią główne dwa archipelagi, noszące miano Oceanii i Nowej Kaledonii. Na pierwszy składa się aż 104 wysepek, które razem wzięwszy wynoszą 4.000 km kw. Najbardziej znane są wyspy Markizy, Towarzyskie, Sous Vent i Tahiti, słynące piękną męszczyzn i kobiet. Wyspy te pochodzenia wulkanicznego mają klimat zdrowy i bogatą roślinność. Czar ich jest tak wielki, że kto raz zakosztował rozkoszy tego raju na Pacyfiku, ten się tam instaluje na dobre. Tak właśnie uczynił sławny Alain Gerbault, b. lotnik, który na małym stateczku przepłynął najpierw zupełnie sam Atlantyk, a teraz osiedlił się na stałe w czarodziejskiej Oceanii.

Ludność tych wysepek wynosi 40.279 mieszkańców, z czego 5.280 Francuzów, 17.234 Oceńczyków oraz liczni Chińczycy. Tubylcy są zdaniami jednych pochodzenia indyjskiego, według drugich natomiast należą do potomków jednego z zaginionych kontynentów. Wyspy te produkują trzcinę cukrową, orzechy kokosowe, wanilię, pomarańcze, kawę, ananasy, olej rydocynowy i tytoń. Posiadają pokłady fosfatów, znane są z wyrobów z perłowej macicy i połowu pereł.

Nowa Kaledonia, odkryta przez Cooka, stała się posiadłością francuską od 1863 roku. Kraj to przede wszystkim rolniczy, o klimacie zdrowym i przyjemnym.

Nowa Kaledonia może być jeszcze uważana za teren emigracyjny, ale odległość jej wymaga ogromnych kosztów podróży. Nawiasowo dodamy, że we wszystkich posiadłościach francuskich, omawianych w powyższym artykule, przyjmuje się tylko podróżnych mających pieniądze na powrotną drogę.

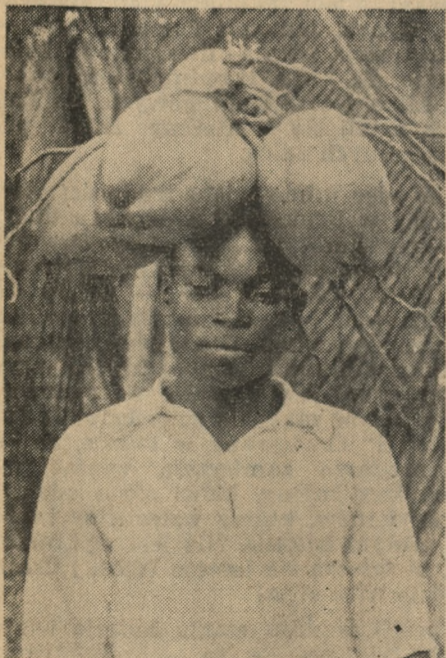
Ludność wyspy wynosi 56.330, z czego 28.000 tubylców, 12.000 Francuzów, Kaledończyków, zwani „Canaques“ są rośli i silni, odznaczają się specjalnie bystrym wzrokiem i słuchem. Oddają się kultowi fetyszów. Z białymi niechętnie współpracują, dlatego znajdują się tam tak licznie Chińczycy, Indochińczycy i Japończycy. Nowa Kaledonia była przed Gujaną kolonią karną.

Na północ od niej rozciągają się wreszcie Nowe Hebrydy stanowiące jedyne w swoim rodzaju kondominium, ponieważ kolonia ta pozostaje pod egidą Francji i W. Brytanii.

Krajowcy są mało dostępni, żyją zgrupowani w plemiona rywalizujące ze sobą. Na niektórych wysepkach, do których nie dotarła cywilizacja francuska, panuje jeszcze ludożerstwo.

W ostatnich tygodniach zaszła ważna zmiana mogąca wpłynąć na nowy rozwój tych posiadłości francuskich. Linia bowiem lotnicza „Chine Clipper“ zapewniająca komunikację Ameryki z Chinami, zwróciła się do rządu francuskiego, z propozycją stworzenia bazy lotniczej w Numei. Tak więc i lotnictwo pomiędzy ludożercami może stać się pionierem cywilizacji.

I. BRIARES

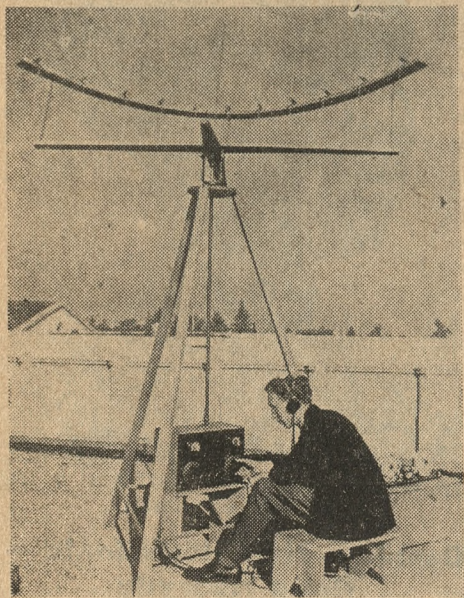

Dorodny mieszkaniec Guadelupy z orzechami kokosowymi na głowie.

NOWINY TECHNICZNE

Telefon w walizce

Radiową stację nadawczą przeciętny śmiertelnik wyobraża sobie jako maszynę potężną i straszliwie

Amerykańska ultrakrótkofalowa stacja odbiorcza dla fal 1,5 m służy do łączności z balonem meteorologicznym. Nadajnik przekazujący automatycznie wskazania przyrządów meteorologicznych, waży tylko 420 gramów.

skomplikowaną, wyobrażenie to pokrywa się też z rzeczywistością, o ile chodzi o rozgłośnie radiofoniczne i wielkie stacje handlowe oraz pocztowe. Nie każda jednak radiostacja nadawcza jest podobna do średnich wymiarów elektrowni, wiemy przecież, że istnieją liczne i z powodzeniem stosowane stacje ruchome, jak np. stacje okrętowe, lotnicze, umieszczone w samolotach komunikacyjnych, wojskowe stacje polowe itp., których wymiary, zależnie od ich mocy i zasięgu, bywają nieraz bardzo niewielkie, umożliwiając łatwe transportowanie z miejsca na miejsce. Nie wszyscy jednak wiedzą, poza ścisłym gronem radioamatorów i ludzi szczególnie tymi sprawami się interesującymi, że są też takie radiostacje, które bez trudu można pomieścić w zwykłej tece i to wraz z źródłami prądu, tj. niewielkim akumulatorem i odpowiednią baterią anodową. Do gatunku tych stacji miniaturowych należą w pierwszym rzędzie stacje nadawcze i odbiorcze ultrakrótkofalowe, które coraz to większą zwracają na siebie uwagę.

Przede wszystkim nasuwa się tu pytanie, co oznacza określenie „fale ultrakrótkie”? Radioabonenci, a także radiopajęczarze wiedzą, że w radiofonii stosuje się fale długie (od 700 do 2.000 metrów długości fali), fale średnie (od 200—600 metrów), a wreszcie fale krótkie (od 16 do około 80 metrów). Taki podział fal nie jest dowolny, lecz wynika z tego, że każdy z tych trzech rodzajów fal odznacza

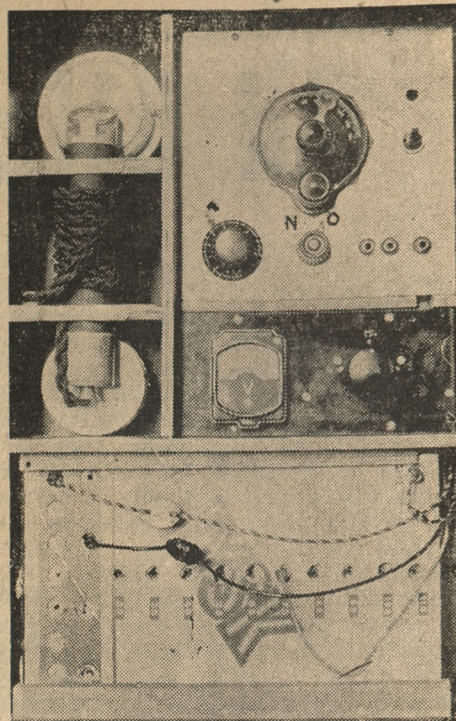
się pewnymi specyficznymi właściwościami. Fale ultrakrótkie, którym to określeniem obejmujemy fale o długości poniżej 15 metrów, posiadają także swój odmienny charakter, a jedną z ich cech właściwych jest stosunkowo niewielki zasięg. Jest to cecha raczej ujemna, którą jednak równoważą liczne zalety, a więc m. i. bardzo pewne — w ramach ich zasięgu — działanie przy dużej niewrażliwości na przeszkody atmosferyczne i — co najważniejsze — pokrywanie odpowiednich do ich zasięgu odległości przy użyciu minimalnej energii. Przy tym wszystkim zaś fale ultrakrótkie wymagają aby przyrządy do strojenia, a więc cewki i kondensatory, posiadały wymiary bardzo małe, co znowu pozwala na opracowanie aparatów, dochodzących do formatów prawdziwie „kieszonkowych”.

Wszystkie te okoliczności wykorzystali krótkofalowcy do opracowania nadajników i odbiorników przenośnych, które, jak się okazało, są wraz ze stacjami krótkofalowymi powołane do spełnienia doniosłych zadań w służbie publicznej. Pierwszym na wielką skalę pokazem wartości i użyteczności stacji krótko i ultrakrótkofalowych była wielka powódź w Stanach Zjednoczonych w roku ubiegłym, kiedy bowiem wezbrane wody zalały olbrzymie połacie kraju i zniszczyły lub unieruchomiły sieć telefoniczną i telegrafy drutowe, amerykański związek krótkofalowców zmobilizował swych członków i zorganizował zastępczą sieć łączności, która oddała znakomite usługi. Prace zorganizowano w ten sposób, że stacje krótkofalowe zapewniały łączność na większe odległości, podczas gdy małe i ruchome stacje ultrakrótkofalowe

częściowo umieszczone w samochodach zastępowały lokalne sieci telefoniczne, przy czym osobna grupa radioamatorów została przydzielona do łączności pomiędzy ważnymi obiektami przemysłowymi, a więc elektrowniami, gazowniami, wodociągami itp. W ten sposób kierownictwo akcji ratunkowej posiadało zawsze najdokładniejsze wiadomości o sytuacji powodziowej i mogło zawczasu ewakuować zagrożone tereny i wydawać celowe i przystosowane do położenia zarządzenia. Jeżeli mimo ogromu klęski i rozległości terenów zalanych w katastrofie powodziowej straciło życie tylko 171 osób, to jest w tym niemała zasługa amerykańskich krótkofalowców, którzy z przeszło 400 stacjami trwali przez cały tydzień na swych często bardzo niebezpiecznych posterunkach.

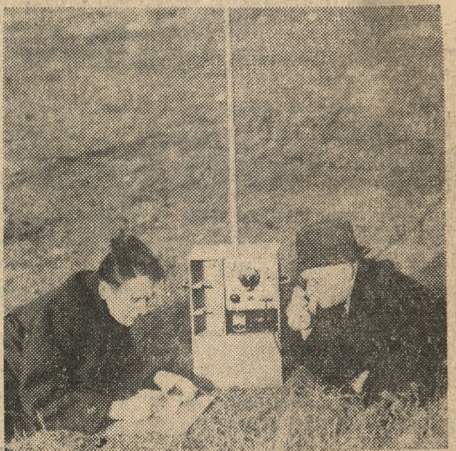
Powódź amerykańska nie była oczywiście pierwszą okazją praktycznego zastosowania łączności za pomocą fal krótkich i ultrakrótkich, była jednak demonstracją, która dobitnie wykazała zalety i wartość pracy krótkofalowców, zwracając na siebie uwagę tych, którzy dotychczas tym się nie interesowali.

Szczególną przydatność do tych celów wykazały, jak już zaznaczyliśmy, stacje przenośne nadawczo-odbiorcze, pracujące na falach ultrakrótkich, nie tylko ze względu na łatwą wskutek lekkości i małych wymiarów przenośność, lecz przede wszystkim ze względu na to, że dzięki zużyciu niewielkiej energii mogą być zasilane z baterii suchych, co jest bardzo ważne, gdyż wiadomo, że w wypadkach klęsk żywiołowych zazwyczaj ulegają uszkodzeniu elektrownie lub co najmniej przewody elektryczne.

Przenośna stacja nadawczo-odbiorcza U. K. F. — P. K. K. Po prawej u góry aparatura nadawczo-odbiorcza, poniżej instrumenty pomiarowe, po lewej słuchawka-mikrofon, na dole bateria anodowa.

Rzecz oczywista, że prace na falach ultrakrótkich prowadzą radioamatorzy we wszystkich krajach, a także radioamatorzy polscy, tak np. Poznański Klub Krótkofalowców opracował dla swych członków standardowy typ przenośny stacji nadawczo-odbiorczej, pracującej na falach 10 i 5 m i przeznaczony dla seryjnej budowy przez członków klubu. Stacja ta, konstrukcji p. Jana Sroczyńskiego, odznacza się prostotą budowy i niską ceną, przy czym cała aparatura wraz z bateriami waży niecałe 15 kg. O sprawności działania tej stacji przekonały się liczne rzesze publiczności, zebrane na boisku Sokola z okazji dorocznego biegu o puchar „Kuriera Poznańskiego”, kiedy to przeprowadzono reportaż z trasy biegu za pomocą stacyjki, umieszczonej na motocyklu. Należy się spodziewać, że sieć ultrakrótkofalowa PKK, która dziś już obejmuje ponad 10 stacji, rozrośnie się wkrótce do znacznych rozmiarów. (ach)

W terenie.

OTWARCIE ARCHIWUM ARMII W POCZDAMIE

W obecności ministra wojny Rzeszy, marszałka Blomberga (drugi od prawej) otwarto uroczyste archiwum armii w Poczdamie. Pierwszy od prawej: minister dr Frick

ECHA WARSZAWSKIE

Warszawa, w kwietniu.

Około 40 proc. pracowników państwowych i samorządowych w Warszawie zarabia miesięcznie do 160 zł. Czy to dużo? Zależy, jak dla kogo! Większość tych pracowników odnajduje tzw. pomieszczenie, ni mieszkanie — ni nokój, lecz po prostu kącik w sporej izbie, która i tak już udziela schronienia co najmniej pięciu osobom. A każda z nich marzy o własnym mieszkanku, o kuchence, pokoju słońecznym i łazience. Marzy! Bo, choć ruch budowlany jest naprawdę olbrzymi, ceny mieszkań są jeszcze nadal niewspółmierne z zarobkami. Wszak — na ogół — przewiduje się 1/4 uposażenia na czynsz; kalkulacja ta jednak mocno zawodzi. W każdym razie w stolicy!

Warto by rozpisac konkurs z wysokimi nagrodami pieniężnymi na najlepiej ułożony budżet domowy, powiedzmy, rodziny zarabiającej 350 zł miesięcznie. Oczywiście rodzin dbających o własne i dzieci zdrowie, o higienę. Wezmą dwupokojowe mieszkanie na

Zoliborzu — cena średnio 150 zł, na Saskiej Kępie, Grochowie. Woli czy ul. Belwederskiej zaplaca nieco — mniej, bo to i dalej od śródmieścia i gorsza komunikacja. Pozostaje jeszcze Mokotów i Wierzbno, dzielnice przyszłości. Domów tam sporo, pięknych, strzelistych, o najnowszych liniach architektonicznych, urządzonych z pewną dbałością o wygodę przyszłego lokatora. Ceny? Proszę bardzo: pokój z łazienką i kąpielnią, gdzie wstawiono kuchenkę gazową — 130 zł; dwa pokoje z kuchnią i łazienką — od 150 do 230 zł; cena za trzy pokoje dochodzi do 350 zł.

Ciągle wyrastają nowe domy, ciągle wzrasta rzesza marzących o mieszkanku z łazienką. Koniecznie z łazienką. Ale mieszkania nie tanieją i trzeba nadal mieszkać „kątem”. Higiena bierze w łeb. I potem nie dziwi już nikogo stwierdzenie statystyczne, że przeciętnie każdy Polak zużywa rocznie mydła za... złotówkę!

*

Mieczysław Wiliński, mieszkaniec stolicy, stał się przed kilkoma dniami

osobą niezwykle głośną. Mówiono o nim wszędzie, zdobył się bowiem na czyn naprawdę oryginalny. Widać zdenerwował się zbyt wolnym rozwojem motoryzacji w Warszawie i postanowił zastosować własny system.

Przede wszystkim wyszedł z założenia, że wrogiem rozwoju motoryzacji są liczne dorożki konne. A wroga należy zwalczać! Siadał więc Miecio Wiliński z dużą paczką do dorożki, kazał się wieźć na jakąś ulicę, a będąc u celu prosił dorożkarza, by poszedł po dorożkę, który ma odebrać paczkę. Kiedy mistrz bata zniknął w bramie, Wiliński siadał na kozioł i galopem odjeżdżał na przedmieście. Tam sprzedawał dorożkę, a konia na targu podwarszawskim.

gorliwy wyznawca postępu motoryzacji siedem razy przeprowadził swój „system” zanim doszło do rozmowy z sędzią. Wprawdzie obrońca twierdził, iż jego klient cierpi na specjalnego rodzaju... kleptomanię, sąd jednak nie mógł jakoś uwierzyć w tak niezwykle objaw choroby i zalecił Mietkowi Wilińskiemu dziewięćmiesięczny „wypoczynek” w celi, by mógł w spokoju rozpamiętywać istotne drogi rozwoju motoryzacji.

A ulica, kawiarnia i teatry rewiewe mają nowy temat. Z rozmów tych motoryzacja wychodzi jednak, jak — oskubana gęś!

*

Nasz udział w zawodach balonów wolnych o puchar Gordon-Bennetta,

tym razem w Brukseli, jest już zdecydowany. 20 czerwca znajdą się w doborowym gronie trzy polskie balony, mianowicie „Warszawa II”, „Polonia II” i „LOPP”, który już nadszedł z Archangielska i po drobnej naprawie w Warsztatach Balonowych w Legionowie, czeka na start.

W gondolach zajmą miejsca wypróbowani piloci, kapitanowie: Burzyński, Hynek, Janusz i Pomaski, oraz — jako trzecia para — dwaj młodszy baloniarze. Za kilka tygodni balony odbędą kilka lotów treningowych, po których ustalą się ostateczny skład poszczególnych załóg.

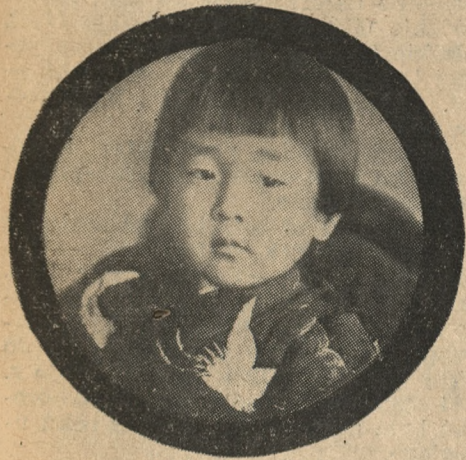
A więc mimo wielu trudności startujemy w Brukseli. I to nawet z dużymi szansami, tak, że efektowny puchar dłuta Szukalskiego, może wrócić do Polski. Konkurencja — należy się spodziewać — będzie bardzo silna. Niemcy wysyłają ponoć dwa balony; Francuzi także myślą o dwóch, przy czym drugi jest właśnie na ukończeniu; będzie zapewne szwajcarski „Zurich III” zbudowany w Polsce, no — i gospodarze zamierzają wysłać na start trzy balony. Mówi się o udziale Amerykanów, którzy wlecieliby także na nowym balonie. Nie jest wykluczone, że zgłoszą się jeszcze Włosi i Czesi. Będzie więc elita!

Jeżeli w dniu startu zadmie wiatr zachodni, no — to ... zobaczymy!

SZACH... WIELKIEJ BRYTANII

Japonia wiąże dwa oceany

Projekt budowy kanału Kra ciągle jeszcze odżywa

AKIHITO TSUGU,

japoński następca tronu, przyszły mikado, nie śni jeszcze nawet o kłopotach, jakie go w przyszłości czekają.

Napężenie w stosunkach politycznych na Dalekim Wschodzie i ściągające się interesy Japonii i W. Brytanii spowodowały projekt przecięcia przesmyku Kra na półwyspie Malakka kanałem, łączącym Ocean Indyjski z Pacyfikiem. Kra jest przesmykiem łączącym półwysep Malakkę z południowo-zachodnim kątem Indochin o szerokości przeciętnej 70 do 100 km, a w najwęższym miejscu 45 km. Budowa kanału przez Kra skróciłaby drogę morską z Rangun do Bangkoku o 2200 km a z Kalkuty do Kantonu o 1100 km. Kanał ten szedłby poprzez rzekę Pakchan, wpadającą do Zatoki Bengalskiej i przez wąski przesmyk do Zatoki Syjamskiej. Północne wybrzeże kanału ciągnęłoby się wzdłuż południowego krańca Burmy.

Z japońskiego punktu widzenia korzyści przekopania kanału Kra nie ograniczają się do skróconej a więc i tańszej drogi, do coraz bardziej opanowywanych rynków Indji. Budowa kanału Kra ma znaczenie strategiczne.

Syam był do niedawna wyłączną domeną angielskich wpływów politycznych. Brytyjcy doradcy u boku króla decydowali o obliczu politycznym Sy-

jamu. Król Prajadhipok, który panował jako władca absolutny do 1932 r., uważany był ze względu na swoje wyrażone sympatie probrytyjskie za potężnego gwaranta wpływów angielskich w Syjamie. Zamach stanu w r. 1932, po którym absolutna monarchia stała

się konstytucyjną, był początkiem zmierzchu przyjaźni anglo-syjamskiej i wzrostu wpływów japońskich. Wyjazd króla Prajadhipok do Europy spowodował nowe zmiany w obliczu politycznym Syjamu. Brat bowiem królewski stanął na czele stronnictwa o wyraźnych sympatiach japońskich.

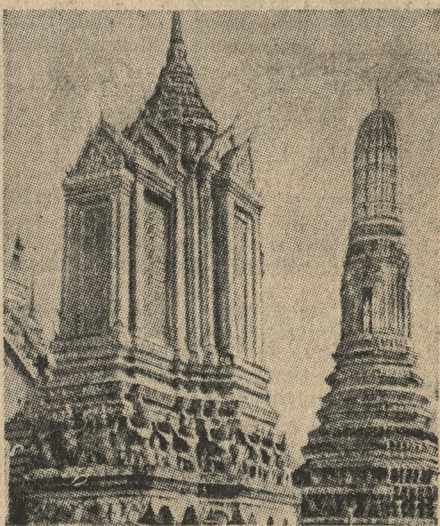
Mapa Syjamu i półwyspu Malakka z zakreślonym w kole przesmykiem Kra, gdzie projektowane jest przebicie kanału.

się konstytucyjną, był początkiem zmierzchu przyjaźni anglo-syjamskiej i wzrostu wpływów japońskich.

Wyjazd króla Prajadhipok do Europy spowodował nowe zmiany w obliczu politycznym Syjamu. Brat bowiem królewski stanął na czele stronnictwa o wyraźnych sympatiach japońskich.

Syamu Bangkokiem ani jednej regularnej linii okrętowej. Obecnie kursuje na tym szlaku 7 nowych wielkich statków.

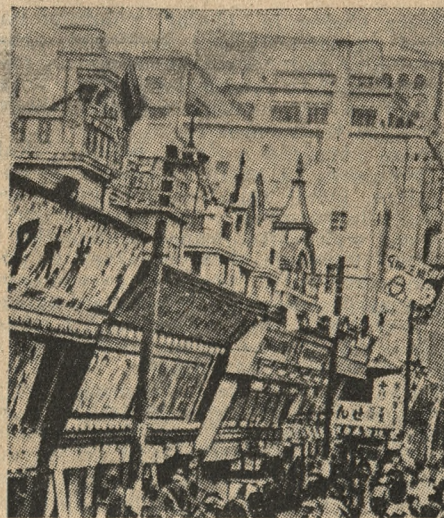
Japonia rozpoczęła systematyczny atak gospodarczy na Indie brytyjskie. Wykorzystując opozycję ludności do rządów brytyjskich, wchodzi przez agi-

Bangkok.

Japonia zaś zaczęła czynić gwałtowne wysiłki, aby zająć miejsce opiekuna Syjamu.

Brat posła syjamskiego w Tokio został konsulem w Singaporze. Równocześnie wyznaczeni zostali nowi konsulowie honorowi Syjamu w Kobe i Nagoi. Dalsze zbliżenie pomiędzy Japonią i Syjame nastąpiło w związku z wizytą japońskiej misji handlowej w Syjamie na wiosnę ub. roku. Bezpośrednim wynikiem tej wizyty było powierzenie wielu robót publicznych w Syjamie konsernowi japo-

Nowoczesny teatr w Kobe.

ację na tle religijnym na teren cesarstwa indyjskiego. Drugim celem przyjaźni jest niewątpliwie pakt japońsko-niemiecki, zawierający m. i. klauzulę podziału strefy wpływu w Indiach Holenderskich. Syjam, który już niejednokrotnie wypowiadał zgodę na przyłączenie się do ligi azjatyckiej pod egidą Japonii, stał się w tych warunkach doskonałą bazą wypadową na Indie Holenderskie.

Główną jednak przyczyną projektowanego kanału tkwi w celach strategicznych. Rozbudowa Singapuru do

roli jednej z największych baz morskich i obecne zbrojenia i rozbudowa przez Anglików Hongkongu zagrażają interesom Japonii na tamtejszych wodach. Stąd powstał zamiar wynalezienia możliwości ominięcia Singapuru przez flotę japońską i to właśnie drogą planowanego kanału. W ten sposób Bangkok (znaczy po syjamsku miasto drzewek oliwnych — red.) przeszedłby do roli dużego portu, a niewątpliwie

PRZYSZLI MARSZAŁKOWIE.

Propaganda militarystyczna w Japonii powoduje, że szczytem marzeń małych brzdąców jest... mundur wojskowy.

zczasem stałby się bazą militarną floty japońskiej.

Anglicy jednakże, którzy potrafią pilnować swoich interesów, nie dali się zaskoczyć planom japońskim. W Zatoce Bengalskiej na najbardziej na południe wysuniętym krańcu Burmy wybudowali już port dla swej floty powietrznej, Victorie Point, a leżącą w pobliżu wyspę św. Mateusza zamienili na potężną bazę morską. Przewrotność Anglików pokrzyżowała niewątpliwie plany japońskie, ale ich nie zatamowała. Przekopanie bowiem międzyoceanicznego kanału Kra stałoby się nowym pomostem ekspansji gospodarczej i politycznej Japonii na południe, o której się na Dalekim Wschodzie, wobec wyraźnego zatamowania ekspansji japońskiej w głąb ładu azjatyckiego, mówi coraz głośniejsze.

Projekty japońskie natrafiają jednakże na duże trudności ze względu na klauzule zawarte w paktach. Znając jednak systematyczność i wytrwałość synów krainy wschodzącego słońca, liczyć się można z realizacją zamierzonych planów.

Dopiero w konflikcie zbrojnym można ocenić znaczenie kanału i... pozbudowanych fortyfikacji angielskich.

Japonia potrzebuje lotników. Flota powietrzna jest najsłabszą stroną japońskiej siły zbrojnej. W szkołach więc już rozpoczyna się nauka pilotażu na szybowcach.

Dawnym prymitywnym jeszcze zwyczajem uprawia się w Japonii pola ryżowe. Ryż jest bowiem głównym pokarmem

Japonia, kraj wszystkich prawie klimatów, kraj kwitnących wiśni, łączy wiosnę z zasnieżonymi szczytami gór.

A na północy, nad zamrzniętą rzeką Lia-ho, pilnują interesów Japonii stalowe bagnety.

Ubezpieczenie chorobowe w Wielkopolsce i na Pomorzu

Ostatni, kwietniowy numer oficjalnego „Przeglądu Ubezpieczeń Społecznych” zawiera szczegółowe wiadomości o preliminarzach budżetowych ubezpieczalni społecznych na r. 1937. Preliminarze te obrazują gospodarke w ubezpieczeniu chorobowym. Z zestawień zamieszczonych w „Przeglądzie Uh. Społ.” wyjmujemy dane dot. woj. poznańskiego i pomorskiego, zaczynając od danych dot. przewidywanego na r. 1937 wpływu składek z tyt. ubezpieczenia chorobowego:

Ubezp. Społ.	1. ubezp.	kw. zł.	skł. r.	na 1 ub.
Bydgoszcz	28.800	1.693.440	58.80	
Gniezno	11.780	556.010	46,88	
Grodzisk	9.110	398.030	43,69	
Inowrocław	11.450	530.000	46,29	
Leszno	8.833	356.758	40,39	
Ostrów	14.100	626.304	43,42	
Poznań	67.000	4.460.868	66,58	
Szamotuły	11.200	503.835	45,00	
Gdynia	33.000	2.461.200	82,04	
Grudziądz	20.000	1.035.224	51,33	
Tczew	18.000	927.660	49,79	
Toruń	16.200	950.790	58,23	
Razem	247.104	14.500.119	58,68	

Cyfrze wpływów (14.500.119 zł) przeciwstawia się cyfra wydatków, które w wymienionych ubezpieczalniach preliniuje się na rok 1937 w wysokości 12.087.331 zł, co — jak widzimy — daje nadwyżkę w wysokości 2.412.788 zł. Tak więc po 7-miu latach chudych (1925, 1929/34) wreszcie budżety ubezpieczalni zostały zrównowa-

Ze Stow. Właścicieli Domów i Nieruchomości

W sali St. Heyduckiego odbyło się w piątek wieczorem przy licznych udziałach członków doroczne walne zebranie członków Stowarzyszenia Właścicieli Domów i Nieruchomości w Poznaniu.

Na wstępie przewodniczący obrad prezes Stowarzyszenia p. Małkiewicz dał wyczerpujące sprawozdanie z działalności rocznej zarządu. Omówił szczegółowo sprawy własności nieruchomości w odniesieniu do podatków państwowych i komunalnych, opłat kanałowych, opłat stemplowych, długów hipotecznych i opłat ryczałtowych od wodomierzy.

Większą wagę poświęcił p. Małkiewicz sprawie lokali, nie podlegających ustawie ochrony lokatorów, kongresowi międzynarodowemu własności nieruchomości miejskiej w Warszawie, ankiecie w sprawie mieszkań, zajmowanych przez bezrobotnych, wynajmowania mieszkań przez magistrat dla osób bez zatrudnienia, sądom polubownym i umowie z dozorcami. Wskazał na brak kontaktu z władzami miejskimi, odczuwany w Poznaniu wskutek braku Rady Miejskiej, i poświęcił uwagę nowym projektom obciążenia podatkowych i projektowanej izbie własności nieruchomości. Omówiwszy rozwój Spółdzielni Kredytowej Domów stwierdził p. Małkiewicz zgodność i harmonijną pracę zarządu.

Szczegółowe sprawozdanie przedłożył następnie sekretarz Stowarzyszenia p. Mikołajewski i p. Leon Latowski jako skarbnik, oraz członek komisji rewizyjnej p. Wencsek. Liczba członków wzrosła i wynosi 1.509. Budżet po stronie dochodów i rozchodów wyrażał się sumą 52.612 złotych. Saldo wynosiło 20.021,26 zł.

Przez aklamację dokonano wyboru zarządu, który pozostał prawie niezmieniony. Prezesem jest p. Józef Małkiewicz, wiceprezesem p. Wiktor Gładysz, skarbnikiem p. Leon Latowski, sekretarzem p. Stefan Mikołajewski i dr Franciszek Bubiński — zastępcą. W skład rady pomocniczej wchodzi pp. Stanisław Cofta, inż. Feliks Godlewski, adw. Józef Goebel, Ignacy Liczbiński, Kazimierz Lodi, Jan Napieralski, prokurator Mikołaj Osada, radca Jan Słomiński, Władysław Stachowiak i prezes Jan Sibilski. W skład komisji rewizyjnej weszli pp.: Filipowski, Wencsek i Kasprowicz. W dyskusji, która się następnie rozwinęła, przemawiali m. i. pp.: dr Grochowski, inż. Kasprowicz, Michałowski i Wojciechowski. (k)

żone i zaczynają wykazywać nadwyżki.

Inna rzecz, że nie należy przeceniać wartości tego osiągnięcia. Owszem, osiągnięto techniczną równowagę budżetową, co jednak nie świadczy jeszcze o opanowaniu wszystkich, jak wiadomo, b. poważnych trudności ubezpieczenia chorobowego, w szczególności kapitalnych niedociągnięć w zakresie świadczeń na rzecz ubezpieczonych.

Tym mniej na podkreślenie zasługuje stosunkowo znaczna poprawa, osiągnięta w strukturze wydatków. Mianowicie w wymienionych ubezpieczalniach sumy preliniuowanych wydatków przeznaczone są na następu-

jące cele: a) zasiłki 1.311.487 zł, b) opieka lekarska 3.836.994 zł, c) środki lecznicze 562.510 zł, d) szpitale i zakłady lecznicze 2.744.228 zł, e) leczenie w bratnich ubezpieczalniach 169.154 zł, f) profilaktyka i cele sanitarne 663.322 zł. Razem więc przypada na świadczenia na rzecz ubezpieczonych 10.287.695 zł. Do tego dochodzą koszty administracyjne w wysokości 1.799.636 zł.

Ta ostatnia cyfra jest szczególnie ważna. Wykazane w zestawieniu koszty administracji wynoszą 12,4 proc. przypisu. Jeżeli uświadomimy sobie, że jeszcze niedawno temu koszty administracyjne wynosiły po kilkadziesiąt, nieraz ponad 50 procent, trzeba przyznać, że został tutaj osiągnięty znaczny postęp.

Chodzi teraz o radykalną poprawę działalności świadczeniowej ubezpieczeń społecznych!

Miejskie Stacje Opieki dla płucno-chorych w Poznaniu

Zarząd Miejski utrzymuje w Poznaniu trzy Poradnie Przeciwgruźlicze, które według daty powstania noszą liczby I (powstała 1906 r., otwarta na nowo 1925 r.) przy ul. Koziej 8, II (1928 r.) przy ul. Słowackiego 43, i III (1929) przy ul. Wypiańskiego 2. Poradnie te dzielą między siebie teren miasta w ten sposób, że

Poradnia III przy ul. Wypiańskiego 2, połączona z Poradnią dla Matki i Dziecka w II Miejskim Ośrodku Zdrowia i Opieki Społecznej

pierwsza obsługuje obszar położony na wschód od głównej linii kolejowej, druga obsługuje północny zachód, trzecia południowy zachód miasta, przy czym linia podziału między drugą a trzecią idzie przez ulicę Bukowską.

Każda poradnia posiada własny lokal o 4 pokojach, na które składają się: poczekalnia, pokój rejestracyjny, pokój lekarski i laboratorium. Personel: lekarz-fizjolog, wykwalifikowana higienistka i słuźąca. Poradnie są wyposażone w potrzebne przyrządy, pozwalające wykonywać wszystkie konieczne badania i zabiegi, przy czym, dla prześwietleń i zdjęć rentgenowskich, korzystają tymczasem z urządzeń Szpitala Miejskiego.

Poradnie miejskie utrzymują stały kontakt z szpitalami, sanatoriami, z Ubezpieczalnią Społeczną i jej Przychodnią Przeciwgruźliczą, z lekarzami szkolnymi z Opieką Zdrowotną nad Młodzieżą Akademicką, z władzami administracyjnymi i wojskowymi.

Głównym zadaniem poradni jest zapobieganie szerszeniu się gruźlicy.

W tym celu poradnie gromadzą wiadomości o wszystkich chorych z gruźlicą otwartą, jako w głównych źródłach zakażenia. Tych chorych poradnie utrzymują w ewidencji, starają się dla nich o leczenie i o poprawę ich bytu. Stałą troską poradni jest otoczenie tych chorych, t. j. ich rodzin, domowników, współpracowników. Osoby takie mogły już ulec zakażeniu, a nawet być chore, nie wiedząc wcale o tym. Zapraszani do poradni, chętnie poddają się badaniu swego stanu zdrowia. Poza tym, dla wykrycia jak najrychlejszego nowych zachorowań, poradnie

badają skrupulatnie każdą, z własnej woli zgłaszającą się osobę, przy czym lepiej sytuowani zwykle zapisują się na członków Towarzystwa Przeciwgruźliczego. Poradnie jednak z zasady nie zajmują się leczeniem, za wyjątkiem trudniejszych zabiegów, jak sztuczna odma, i to u osób, które nie mają lub utraciły prawa do świadczeń ubezpieczeniowych.

Czynności poradni w r. 1936 wyrażają się w następujących liczbach:

Pod opieką poradni znajdowało się w ciągu tego roku 6403 osób, którym udzielono 10.155 porad lekarskich. Na liczbę 6403 osób składało się 551 chorych z otwartą gruźlicą płuc, 186 z zamkniętą gruźlicą płuc, 55 osób z gruźlicą gruczołów węglowych i 38 osób z innymi umiejscowieniami gruźlicy, razem 830 osób chorych na gruźlicę. Reszta, 5573 osoby, są to bądź członkowie rodzin chorych lub osoby z ich otoczenia, którzy znajdują się pod stałą kontrolą poradni, bądź też osoby zgłaszające się z polecenia lekarskiego lub z własnej chęci do badania lub na obserwację co do ewentualnego zakażenia gruźlicą.

W rodzinach chorych i podejrzanych higienistki poradni wykonały 3609 odwiedzin domowych. Wśród dodatkowych badań rozpoznawczych znajdujemy następujące liczby: badań płwociny na zawartość pratków Kocha 1337, prześwietleń rentgenowskich 228, badań krwi na opad 929.

Sztuczna odma leczono w ub. roku w poradniach 137 osób, u 47 z nich została odma założona, bądź w poradni, bądź w szpitalu, dopełnić odmy poradnie wykazały 1968.

Staraniem poradni zostało umieszczonych w szpitalach, sanatoriach i izolatoriach 186 osób. Na kolonie letnie, finansowane przez zarząd miejski i Towarzystwo Przeciwgruźlicze, oddział miejski w Poznaniu mogły poradnie wysłać 186 dzieci.

Poza tym, poradnie mogły w ubiegłym roku udzielić wielkiej liczbie swych chorych pomocy w naturze, wydając 213 kg lizolu, 74 kg tranu, oraz bony na 45.000 litrów mleka.

Pomoc, którą samorząd może dać chorym na gruźlicę i ich rodzinom, znajdującym się w opłakanych warunkach z racji długotrwałej choroby, jest bez wątpienia niedostateczna. Mieszkańcy m. Poznania, znani ze swych obywatelskich uczuć, nie powinni zwlekać z pomocą ważnemu dziełu wytepienia gruźlicy płuc, pomni, że Polska znajduje się pod względem liczby chorych na jednym z pierwszych miejsc w Europie. Każdy może to uczynić, przez wstąpienie do Towarzystwa Przeciwgruźliczego, Oddział Miejski Poznań — którego biuro znajduje się w Ratuszu pokój 72.

Dane o chorobach zakaźnych w Polsce

Według danych Ministerstwa Opieki Społecznej w 1936 r. zanotowano w Polsce 3.755 zachorowań na tyfus plamisty, z tego 234 zgonów. Przewodzący oczywiście województwa kresowe wschodnie. Naczelne miejsce zajmuje woj. lwowskie z liczbą 711 zachorowań; następnie uszeregowaly się woj. nowogródzkie (498), stanisławowskie (478), poleskie (461), — wreszcie z liczbą poniżej 400, a powyżej 300 zachorowań — woj. wileńskie, wołyńskie i białostockie.

W woj. śląskim, pomorskim i poznańskim zachorowań na tyfus plamisty nie notowano.

Dane z lat ubiegłych wskazują na stopniowy spadek zachorowań — od 442.724 w r. 1919 — do 11.187 w r. 1923. Dalszy spadek zatrzymuje się na liczbie 1.640 w r. 1930, poczym ilość zachorowań podnosi się z roku na rok do liczby 5.127 w r. 1934. Od r. 1926 do r. 1933 przeciętna roczna ilość zachorowań była mniejsza od liczby z roku ubiegłego.

W Warszawie samej w r. 1936 zarejestrowano 1.916 zachorowań na dur brzuszny, 2.996 zachorowań na płonice, 3.536 na odrę, około 1.400 na błonice.

20.000 na nr 75 339

10.000 na nr 138 648

10.000 na nr 136 828

5.000 na nr 75 204

ng 41859

padły w obecnym ciągnięciu kl. III 38 lot. w znanej ze szczęścia kolekturze

JULIANA LANGERA
Poznań, ul. Sew. Mielżyńskiego 21

Śmiertelność niemowląt w Polsce

Jak wynika z ostatnich obliczeń Głównego Urzędu Statystycznego, w roku ubiegłym zmarło w Polsce 126.772 niemowląt, tj. o 14.453 niemowląt więcej, niż w roku 1935. Na 100 urodzeń przypada w roku ubiegłym 14,1 zgonów niemowląt w porównaniu z rokiem 1935 stosunek ten zwiększył się o 1,4.

Jeśli idzie o śmiertelność niemowląt według wyznań, to na wyznanie rzymskokatolickie przypada 83.146 zgonów niemowląt, grecko-katolickie 19.021, prawosławne 17.022, ewangelickie 2.783, mojżeszowe 3.132, inne wyznania 6.668. Największa stosunkowo śmiertelność niemowląt przypada na ludność wyznania grecko-katolickiego, mianowicie 18,5 zgonów na 100 urodzeń. Dla wyznania ewangelickiego stosunek ten wynosi 15,3, dla rzymskokatolickiego 14,3, dla prawosławnego 14, dla mojżeszowego 5, dla innych wyznań przeciętnie 11,5 zgonów na 100 urodzeń.

Największa liczba zgonów niemowląt przypada na województwo lwowskie, mianowicie 13.586 zgonów. Na drugim z kolei miejscu pod względem liczby zgonów niemowląt znajduje się województwo warszawskie — 11.777 zgonów, dalej kieleckie — 10.563, łódzkie — 9.858, krakowskie — 9.366 itd. Najmniej niemowląt zmarło na terenie województwa nowogródzkiego, mianowicie 4.473.

Jednorazowa odprawa inwalidzka

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyjaśnił, że jednorazowa odprawa inwalidzka, przysługująca ubezpieczonemu pracownikowi umysłowemu, jeżeli w czasie ubezpieczenia lub nie później niż w ciągu 18 miesięcy po jego ustaniu utracił trwale zdolność do wykonywania zawodu powyżej 50 proc., a nie ma prawa do renty z powodu braku 6 miesięcy składkowych.

Podjęcie jednorazowej odprawy likwiduje wszelkie emerytalne uprawnień ubezpieczeniowe. Wysokość odprawy jednorazowej zależy jedynie od wysokości plac i długości ubezpieczenia etnerytalnego, niezależna jest natomiast od stanu rodzinnego ubezpieczonego. Ubezpieczonym, posiadającym do 5 miesięcy składkowych włącznie przysługuje odprawa jednorazowa w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia; za każde następne pół roku ubezpieczenia odprawa zwiększa się o jednomiesięczny wynagrodzenie.

Celem uzyskania jednorazowej odprawy inwalidzkiej, ubezpieczony zgłosić powinien roszczenie załączając legitymację ubezpieczeniową oraz następujące dokumenty: 1) metrykę urodzenia lub odpis dowodu osobistego, 2) zaświadczenie wydane przez właściwą władzę administracji państwowej lub komunalnej (starostwo, zarząd miejski, zarząd gminy), stwierdzające, czy dana osoba pobiera zaopatrzenie z innych źródeł.

Święcone dla ubogich parafii św. Rocha urządzone u Siostr Żerafitek

Stowarzyszenia Pań św. Wincentego à Paulo parafii św. Rocha składa w imieniu swych ubogich wszystkim szlachetnym ofiarodawcom, którzy przyczynili się do urządzenia święconego, najserdeczniejsze Bóg zapłać.

Cudowna podróż naokoło świata bez paszportu i rewizyj celnych

W podróż tę będą się mogli udać nieliczni wybrańcy losu, którzy począwszy już od połowy maja tego roku, dotrą do Paryża. Sądzą jednak, że ze względu na ciężkie czasy liczba tych szczęśliwców będzie bardzo ograniczona, nawet pomimo tanich wycieczek

METROPOLIS

JUTRO W NIEDZIELĘ 18 B. M.
O GODZ. 3 PO POL.

NAJPIĘKNIEJSZA PARA KOCHANKÓW
JOAN CRAWFORD
i **CLARK GABLE**

W NAJWSPANIALSZYM FILMIE
CZARU MIŁOŚCI i HUMORU

UWODZICIELKA

KOBIETY ODCZUJĄ JEJ BÓL,
MĘZCZYŹNI ZROZUMIEJĄ JEJ INTENCJE
BILETY 60 gr. i 1.— zł.
ng 40 651

popularnych, organizowanych przez różne instytucje w porozumieniu z biurami podróży. Tym niemniej zainteresowanie tegoroczna wystawą paryską będzie ogromne. Wszędzie, gdzie każdy przejaw zbiorowego wysiłku ludzkości w imię dalszej rozbudowy cywilizacji i postępu techniki budzi żywy odzew — w każdym środowisku i w każdym narodzie. Paryż ma już piękną tradycję poprzednich wystaw — a — obecna zapowiada się pod każdym względem imponująco. I dziś już zagadnienie wystawy paryskiej nie schodzi ze szpalt prasy francuskiej, zwłaszcza ilustrowane tygodniki przynoszą nam ciekawe opisy i piękne zdjęcia.

Oto garść ciekawych informacji i szczegółów, które może zainteresują tych zwłaszcza, którzy sobie na tę kosztowną przejażdżkę nie będą mogli pozwolić. Już zaraz po przekroczeniu bram terenu wystawowego rozpoczyna się dla olśnionych turystów owa cudowna podróż „bez paszportu i rewizyj celnych”. To brzmi co najmniej zachęcająco! Podróż z Europy do Ameryki i z Azji do Australii. Morza i oce-

any naszego ziemskiego globu zamienią się, jak za dotknięciem różdżki czarodziejskiej w cudowne ogrody i kwietniki, które staną się piękną ozdobą wystawy. Aby podzielić kraje i kontynenty wystarczy woda Sekwany na odcinku między mostem Passy i małą kładką Billy. Geografia rzuci się tu na osłep w ramiona kapryśnej fantazji. Niemcy będą graniczyły z Urugwajem, Norwegia z Grecją, Rumunia z Japonią, Czechosłowacja wciśnie się nonszalancko między Amerykę i Szwecję, a na pieszą przechadzkę z Bułgarii do Meksyku wystarczy tyle czasu, ile go trzeba, aby przejść z Haiti do Australii. Tylko Włochy i Szwajcaria będą ze sobą nadal sąsiadowały i nad brzegami Sekwany.

U stóp monumentalnych schodów pierwszy pawilon po prawej stronie zajmuje Finlandia. Pawilon wykonany jest całkowicie z drzewa czerwonej sosny, gdyż drzewo jest głównym bogactwem tego kraju. Finlandia przeniosła na wystawę jedno ze swych 60.000 jezior — oczywiście to najmniejsze! Szerokie kamienne schody prowadzą do wspólnego pawilonu trzech

muje się wysiłek tej śmiałej inicjatywy.

Rumunia zbudowała na stokach ogrodu Trocadero majestatyczny pawilon, który zadowoli najwybredniejszych.

Za szerokim kwietnikiem jasna, wesoła fasada pawilonu węgierskiego, zdobnego w motywy ludowe. W obu pawilonach będą przygrywały orkiestry cygańskie.

Dalej różowe, jak pióra flamingów, dwa pawilony egipskie: eksponaty cywilizacji przed 5000—6000 lat!

Potężny pawilon sowiecki, ozdobiony gigantyczną rzeźbą — wielki popis akcji socjalnej, przemysłowej i rolniczej.

Naprzeciw równie potężny gmach pawilonu III-ej Rzeszy, kryty płytami jasno-kremowego kamienia, pochodzącego z południowych Niemiec. Główną fasadę tworzy wieża 54 m złożona z 10 kolumn — na szczycie orzeł z brązu.

O sto metrów od nowego mostu Jeny na Sekwanie Portugalia zakotwiczyła średniowieczny „rabello” statek o jednym żaglu z długim sterem (bacz-

Gdy chcecie schudnąć

pamiętajcie o ziołach magistra Wolskiego na przemianę materii ze znak. ochr. „Degrosa”, które stosuje się przeciwko otyłości. Zawierają one jod organiczny w ro-

ślinie morskiej Yachanga, który pobudza organizm do spalania nadmiernego tłuszczu
Wytwórnia Magister Wolski, Warszawa, Złota 14.
ng 36 600

państw bałtyckich. Jest to pawilon ze szkła i stali o konstrukcji bardzo nowoczesnej. Dekoracje wewnątrz utrzymane w barwach narodowych: hall estoński ma ściany w kolorze srebrnym z niebieskimi i czarnymi ornamentami; białe ściany i czerwona podłoga zdobią salę lotewską — natomiast Litwa umieściła pośrodku swej sali wielki krzyż z czarnego dębu z wizerunkiem Chrystusa. (Nie wszyscy goście, zwiedzający wystawę będą wiedzieli, że krzyż ten otrzymała Litwa — bardzo już dawno temu — właśnie od Polski.)

Dalej jest stoisko Danii. Pawilon duński eksponuje cudowną porcelanę kopenhaską i wyroby ze srebra na modłę skandynawską; poza tym ciekawe eksponaty dotyczące rolnictwa, a zwłaszcza kooperatyw wiejskich, które w Danii stoją na bardzo wysokim poziomie.

Syjam wybudował miniaturową rezydencję królewską w Ban-Pan-In nad rzeką Menam-Chaw-Phya. Można tu będzie podziwiać egzotyczne piękno starych świątyń syjamskich. W pobliżu bulwaru Delessert stoi piękny pawilon na modłę starej Hellady — to księstwo Monaco przeniosło tu swoje ogrody roślin egzotycznych z Monte Carlo, barwiąc sztuczne skały ochrą i sadząc kolekcję ciekawych kaktusów.

Wzdłuż alei środkowej Austria ustawiła swoje pawilony z żelazo-betonu. Precyzyjne instrumenty, produkcja metalurgiczna... to swoją drogą, ale czymże jest Wiedeń bez kawiarni!? To też i tu na tarasach popijać będzie można prawdziwą wiedeńską kawę, delectując się wyborem „schlagobers”.

Luksemburg graniczy z terenem Komitetu Ziemi Izraëla, gdzie reasu-

ność amatorzy porta!) na rybackiej barce „saveiro” można potem zakąsić doskonałymi potrawami portugalskimi.

Z Niemcami sąsiaduje Urugwaj — piękny pawilon nęci oczy wdziękiem i pogodą — wewnątrz zarazem pouczające i egzotyczne.

Wspaniały pawilon polski zbudowany jest w kształcie wieży z portykiem, wspartym na orłach z brązu. Na szczycie posąg zwycięstwa z białym orłem, zrywającym się do lotu.

Dalej pawilon hiszpański — na drugim piętrze pawilon katolicki pontyfikalny, który — po raz pierwszy wywieśza swą flagę na wystawie światowej.

Pawilon holenderski z pięknym akwariem, ultra-moderne, pawilon Argentyny i nader skromny, ale piękny w linii pawilon Jugosławii zamkają grupę państw położonych po prawym brzegu Sekwany. Na lewy brzeg Sekwany przeprowimy się innym razem!

Wbrew ogólnej zwyczajce cen

obniżyła firma MAGGI cenę na kostki bulionowe z 8 na

6 groszy

Maggię kostki bulionowe, mające od lat swoją ustaloną reputację, będzie mogła odtąd każda Pani Domu częściej stosować do sporządzenia tych potraw, do których potrzebny jest rosół. Również dla tych pań, które dotąd Maggię kostek bulionowych nie używały, staną się one odtąd dostępne.

ng 41 445/6

Dywan koronacyjny

W pewnej fabryce dywanów w Glasgow, dwustu robotników pracuje nad wielkim dywanem, którego wymiary będą wynosiły nie mniej, niż 17.100 stóp kwadratowych. Będzie on pokrywał podłogę w katedrze Westminster'u w dniu koronacji Jerzego VI.

Po wielu dyskusjach i zasięgnięciu rady protokołu koronacyjnego ustalono, że dywan ten barwy złota i błękitu, będzie miał gładką i lśniącą powierzchnię, a to dlatego, aby piękne damy z orszaku królewskiego mogły bez trudności posuwać się po nim, wlokąc za sobą długie treny z aksamitu. Prócz tego — materia, z której ów dywan jest wykonany, jest niezmiernie podatna i to także ze względu na owe piękne treny, które muszą sunąć po dywanie płynnie i gładko. Ponieważ długość tego dywanu nastęrcza wiele trudności dla transportu lądowego, zostanie on przewleziony do Londynu na okręcie.

Wobec niezmiernie wygórowanej ceny produkcji (10.000 funtów szter.) zastosowano się, jak go użytkować po uroczystościach koronacyjnych. Odtąd po owych dniach galowych zostanie on pokrajany

na części o różnych wymiarach i w ten sposób użytkowany w rezydencjach królewskich i biurach rządowych.

Wielkość i dekadencja jednego w swoim rodzaju dywanu...

Kto ma ciemne oczy żyje krócej

Lekarz jednego z towarzystw ubezpieczeniowych w Pradze ogłosił broszurę, w której wykazywał, iż ludzie o ciemnych oczach żyją jako by krócej od niebieskookich, a maximum ich wieku sięga 55 lat. Stąd wyprowadził on wniosek, iż towarzystwa ubezpieczeniowe winny, jeśli chodzi o ubezpieczenia na życie, unikać klientów o ciemnych oczach.

Przy utrudnionym oddychaniu

znamiennym niedomagania płuc, przy kaszlu, zaflegmieniu, duszności, gorączce, osłabieniu, dręszczach i t. p. stosujcie skuteczne w tych niedomaganiach, czyszczące drogi oddechowe,

APOLLO
ARCYDZIEŁO OWIANE CZAREM
NIEWYSŁOWIONEGO PIĘKNA I
ROMANTYZMU!
FILM, KTÓRY ZDOBYŁ UZNANIE
WSZYSTKICH!
ORDYNAT MICHOROWSKI
(II. część Trędowatej)
nieodwołalnie
poraz ostatni
JUTRO W NIEDZIELĘ 18 B. M.
O GODZ. 3 PO POL.
ng 40 650

Oryginalne poglądy owego lekarza wywołały duże wrażenie w kołach zainteresowanych, ale spotkały się wkrótce z miarodajnym sprzeciwem ze strony lekarza berlińskiego, dra Gutzeita, który zbija hipotezę swego kolegi praskiego opierając się na własnych obserwacjach. Odtąd jak twierdzi dr Gutzeit, z pośród 548 pacjentów, których miał w swojej opiece, 338 miało jasne oczy, 180 — ciemne.

Przy podziale na grupy według wieku okazało się, iż w grupach pacjentów od 41 do 60 lat i powyżej 60-ciu, stosunek ciemnokoch i jasnokoch był prawie jednakowy. W liczbie zaś 5 pacjentów, liczących ponad 50 lat, dwaj mieli jasne oczy a trzech — ciemne.

Jak wynika zatem z obserwacji dra Gutzeita, hipoteza o wpływie zabarwienia oczu na długowieczność nie ma żadnych podstaw, co też zostało przyjęte z westchnieniem ulgi zarówno przez zarządy towarzystw ubezpieczeniowych, jak i przez ubezpieczonych i kandydatów na ubezpieczonych.

Okazmy serce biednym rodzicom!

Zbliża się najpiękniejszy dzień w życiu człowieka, dzień I Komunii św. Z trwogą, myślą o nim biedni rodzice, nie mogący należycie ubrać swe dzieci na ten tak ważny dzień. Dopomóżmy im przez złożenie ofiary na ubiór do I Komunii św. w biurze Poznańskiego Okręgu św. Marcin 8, tel. 36-34.

OP PIEGÓW
KREM HANNOL
NIEZAWODNY
PARF. D'ORIENT-S.A.
WARSZAWA

ng 39 244

Bogini odziedzicza majątek ziemski

Tajny strażnik korony angielskiej, który stanowi ostatnią instancję w sporach wynikłych w prowincjach i krajach zamorskich, należących do Imperium Brytyjskiego miał niełada sprawę do rozstrzygnięcia. Oskarżycielka bogini Sri-Sri-Iswari Bhubaneswari Thak Urani, zastąpiła przez swoich powierników, domagała się zatwierdzenia wyroku, wydanego przez sąd fortu William prowincji bengalskiej. Została ona bowiem właścicielką małego majątku ziemskiego, zapisanego jej przez dwóch braci, pobożnych — Hindusów, którzy wykuli statuetę tej bogini z brązu. Ponieważ wkrótce dorobili się znacznego majątku, z wdzięczności zapisali kilka morgów bogini. Po ich śmierci spadkobiercy nie chcieli uznać tego testamentu, mimo wydanego wyroku. Tajny strażnik korony angielskiej, zatwierdził wyrok fortu William, na rzecz bogini, kończąc tym samym proces, który trwał 20 lat.

(Na marginesie jutrzejszych dwóch wielkich sensoryjnych premier w kinach APOLLO i METROPOLIS)

W kinie APOLLO:

Sławna i nieprześcigniona nasza rodaczkę POLĘ NEGRI podziwialiśmy z nieklamany zachwytem w niezwykłym filmie „Mazur”. Dziel talent aktorski znakomitej naszej artystki zabłysnął jeszcze jaśniej w jej najnowszym przeboju „MOSKWA—SZANGHAJ”. „MOSKWA—SZANGHAJ” obrazuje nam przeogromną miłość i poświęcenie, jak i pełne tragizm przeżycia z rewolucji bolszewickiej. Film o wielkich walorach artystycznych.

W kinie METROPOLIS:

Genialny tragik WALLACE BERRY przeszedł tym razem samego siebie, odtwarzając czołową postać w jego najlepszym dotychczasowym filmie „BOHATER”. Przepiękna opowieść o miłości i bohaterstwie, o wielkich przeżyciach i niebezpiecznych przygodach, stanowi wspaniałe i ciekawe tło tego wysoce sensoryjnego obrazu.

ng 40 654

W cierpieniach reumatycznych, artretycznych, podagrze stosuje się fabletki **Togonal** uśmierza bóle

ng 40 979

Nowe 12-kątne monety angielskie, wartości trzech pensów.

VENUS ST. GÓRSKIEGO
ZNAKOMITY KREM
USUWA PRYSZCZE PIEGI I LISZAJE

OD POŁ WIEKU POWSZECHNIE ZNANY ZE SKUTECZNOŚCI
ARAGO NISZCZY BRODAWI SKÓRY STWARDNIENIA ODCISKI

ng 40 975

ng 40 976

WIOSENNE PROMIENIE SŁOŃCA

ostro atakują cerę Pani, wywołując plamy i szpetne piegi. Należy zabezpieczać cerę w porze wiosennej, stosując udelikatniający i usuwający piegi

KREM PRECIOSA
PERFECTION

ng 40 971

ZYCIE SOKOLE

Złot Sokolstwa polskiego w Katowicach

Złot Sokoli odbędzie się w dniach 27, 28 i 29 czerwca rb. w Katowicach. W zlocie wezmą udział Sokoli nie tylko z całej Polski, lecz również Sokoli z Ameryki, Francji, Belgii, Niemiec, Czechosłowacji, Jugosławii i Rumuni.

Na złot ten ze wszystkich dzielnic Polski wyruszą ponad 30 pociągów popularnych. Uczestnicy Złotu korzystać będą z 75 proc. zniżek kolejowych. Na miejscu zorganizowane zostanie wygodne zakwaterowanie i tanie wyżywienie. Olbrzymie zainteresowanie się nie tylko Sokolstwa, lecz i całego społeczeństwa, daje prawo przypuszczać, że w Katowicach zgromadzi się około 100 000 osób. Złot Sokolstwa Polskiego w Katowicach, będzie mobilizacją dusz i serc, bijących spotęgowanym tętnem w umiłowaniu Boga, Ojczyzny i na-

szej dzielnej armii. Sokolstwo polskie wobec całego społeczeństwa chce wykazać, że w swoich szeregach gromadzi prawdziwych Polaków bez różnicy stanu, zawodu i przekonań politycznych.

Sokolstwo obejmuje swoim programem wszystkie gałęzie sportu jak to: ćwiczenia wolne, ćwiczenia na przyrządach, piramidy, biegi, kolarstwo, strzelanie, boks, zapasnictwo, pływanie, wioślarstwo, lekkoatletykę, — urzędują w Katowicach cały szereg zawodów, aby przekonać i wykazać, że gimnastyka jest podstawą sprawności każdego sportowca i żołnierza. Prócz tego celem spopularyzowania tańców narodowych odbędą się pokazy tańców regionalnych na boisku, wyobrażającym mapę Polski.

Ruch gimnastyczny w Poznaniu

Gimnastyka przyrządowa, uprawiana na szeroka skalę w Sokole, znajduje coraz większe zainteresowanie wśród młodzieży pozaszkolnej i starszej. Nadmienić wypada, że gimnastyka przyrządowa wymaga silnej woli ze strony zawodnika, dużej odwagi, dając młodzieży wszechstronne wyrobienie fizyczne i nie mało emocji.

W celu sprawdzenia postępów w gimnastyce przyrządowej wśród młodzieży sokolej przed zawodami okręgowymi urządzono pierwsze międzyniegrodowe zawody gimnastyczne z uwzględnieniem przyrządów między młodzieżą jak i druhami gniazd Poznań I (Śródmieście) i Poznań II (Jeżyce), w których wyniku młodzież gniazda Poznań II zwyciężyła w stosunku 169,00 — 164,70 pkt. Indywidualnie 1 miejsce zajął Ziętowski (Śródmieście), 2 miejsce Sobczak Alojzy, 3 m. Kanikowski obaj z gniazda Jeżyce. W zawodach między druhami wspomnianych wyżej gniazd zwyciężyło gn. Śródmieście w stosunku 235,70 na 225,15 pkt., przy czym 1 miejsce zajął dh. Alczak (Śródmieście) pkt. 61,65, 2. Drajwa (Jeżyce), 3. Chmielewski (Śródmieście).

W zawodach okręgowych odbytych w ub. niedzielę stanęło 5 zawodników do ćwiczeń stopnia średniego, 2 zespoły stopnia niższego i 2 zespoły gniazd zamiejscowych. W stopniu średnim na pierwsze miejsce wysunął się bezapelacyjnie Kaszkowiak (Wilda), zdobywając 68 pkt. na 75 możliwych. Zawodnik ten wybił się doskonałym opanowaniem ćwiczeń na wszystkich przyrządach. Pozostali zawodnicy stopnia średniego wykazali przeciętną formę. W stopniu niższym na pierwsze miejsce wysuwa się Chmielewski zdobywając 61,45 na 75 pkt. możliwych. Zawodnik ten zasługuje tym bardziej na uwagę, że mimo 2-letniej przerwy spowodowanej służbą wojskową ma bardzo dobre opanowanie przyrządów. Drugie miejsce w stop-

niu niższym zajął Śmierczalski (Śródmieście), trzecie Krasicki (Wilda), a reszta zawodników nie wykazała zupełnego opanowania przyrządów.

W specjalnych ćwiczeniach dla gniazd zamiejscowych zwyciężył zespół gniazda Luboń, drugie miejsce gniazdo Krzesiny.

W tym samym dniu odbyły się również zawody okręgowe druhen stopnia średniego i niższego. W stopniu średnim 1 miejsce zajęła Łuczyska (Wilda) zdobywając 51,05 pkt. na 60 możliwych do zdobycia. Zawodniczka ta przy uwzględnieniu jej warunków fizycznych i przy zastosowaniu systematycznego treningu ma nieograniczone możliwości, by satę się jedną z najlepszych gimnastyczek Polski. Nie wiele ustępuje jej Lesińska (Wilda), która zajęła drugie miejsce. W stopniu niższym 1 miejsce zajęła Wlazlakówna (Lazarz) pkt. 49,85 przed Galewską (Lazarz) 48,65 pkt.

Zawody były eliminacją przed mistrzostwami Dzielnicy Wielkopolskiej, które odbędą się w niedzielę dnia 18 bm. o godz. 9 w hali na boisku Sokola. W zawodach tych wezmą udział najlepsi gimnastycy Wielkopolski. Zawody te odbędą się w ramach propagandowego miesiąca sportu, proklamowanego przez P. U. W. F. i P. W.

Kurs gimnastyczny w Nieparcie. Staraniem prezesa gniazda dha Andruta odbył się w Nieparcie kurs gimnastyczny wyłącznie dla gniazda Niepart w dniach od 7 — 28. 3. 1937 r., na który uczęszczało 11 druhow. Ćwiczenia odbywały się codziennie w godzinach wieczornych od 19 do 21, a w niedzielę ćwiczone przez cały dzień. Kurs przeprowadzał w pierwszym tygodniu druh Garstka, a następnie dwa tygodnie instruktor Dzielnicy dh. Radojewski. W ostatni dzień kursu rozdano kursistom zaświadczenia z odbycia kursu 1-tygodniowego, które obowiązuje do odbycia 2-tygodniowego kursu dzielnicowego. Przemówieniem prezesa Gniazda oraz wspólną fotografią zakończono kurs. (ber)

Zjazd Sokolic Okr. Leszczyńskiego

Po powitaniu przez przewodn. O. W. S.

drh. Leśną przedstawicielki D. W. S. druhen Kołodziejkiej, kapelana okręgowego ks. prob. dr Abta i dh prezesa okr. Kotlarskiego, zebranie rozpoczęło się referatem ks. prob. dr Abta o znaczeniu wychowania fizycznego dla państwa i Kościoła, po czym zdawały sprawozdania członkinie zarządu. Okręg liczy 243 druhy i 102 młodzieży żeńskiej.

Zawody Okr. Leszczyńskiego

Okręgowe zawody gimnastyczne dla druhen i druhow zgromadziły drużyny gniazd Leszno, Rawicz, Pudliszki, Piaski, Włoszakowice, Niepart, Gostyń, — ogółem 98 ćwiczących w ośmiu zespołach żeńskich i męskich. Organizacja bardzo sprawna.

Wyniki: zespołowo 1. Pudliszki, 2. Leszno I, 2. Leszno II; indywidualnie: 1. dh Hoffmannówna Leszno, 2. Cichówna Leszno, 3. Andrzejewska, Piaski. W prowadzeniu zastępu: 1. drh. Mikołajczakówna, Pudliszki, 2. drh. Muszkietanka Leszno, 3. Niedźwiedzińska Gostyń.

Wielobój druhow zespołowo: 1. Rawicz I, 2. Rawicz II, 3. Piaski; indywidualnie: Neumann Leszno 234 pkt. na 25 możliw., 2. Ignasiak Rawicz, 3. Zimer Rawicz. W prowadzeniu zastępu 1. dh Walkowiak Leszno, 2. Buchta, 3. Zaniszewski obaj z Rawicza.

KOMUNIKATY TEATRALNE

Z Teatru Wielkiego

Dziś uroczysta premiera, po raz pierwszy w Polsce wystawianej wielkiej opery komicznej Wolf-Ferrariiego „Czterech gburów”, która otrzymała doskonałą obsadę w osobach pp.: H. Dudicz - Latoszewskiej, Z. Fedyczkowskiej, M. Janowskiej, J. Musielewskiej, R. Cirina, J. Gruszczyńskiego, R. Petera, W. Szpingiera, K. Urbanowicza, A. Warchalewskiej i in. Kierownictwo muzyczne dyr. dr Z. Latoszewski. Reżyseria M. Janowska - Kopczyńska. Wspaniałe dekoracje Z. Szpingiera.

W niedzielę 18 bm. po południu po cenach popularnych arcywesoła operetka „Miłostki kadetów”.

Wieczorem przepiękna opera St. Moniuszki „Straszny dwór”.

Z Teatru Polskiego

Dziś w sobotę pełna humoru krótkowidła Romana Niewiarowicza „Gdzie diabeł nie może...” która cieszy się stałym powodzeniem. Jutro w niedzielę po południu o godz. 16 po cenach do połowy zniżonych raz jeszcze świetna sztuka Wojciecha Bała „Protest”.

Wieczorem o godz. 20 po raz drugi misterium wiary „Książę niezłomny” J. Słowackiego.

Teatr Rewii Lwowskiej w Teatrze Nowym

Dziś w sobotę o godz. 8 i jutro w niedzielę o godz. 4 po poł. i o 8 wiecz. ostatnie występy świetnego zespołu Lwowskiej Rewii z przebojowym programem „Co wolno województwu...” Na czele zespołu świetny komik Antoni Kaczorowski. Bilety wcześniej do nabycia w firmie F. Zygarełowski.

RADIO

Spoleczny Komitet Propagandy Radia

W środę w pałacu Działyńskich odbyło się zebranie przedstawicieli organizacji, celem utworzenia Komitetu Spolecznego Radiofonizacji Kraju. Obradom przewodniczył dyr. rozgłośni poznańskiej dr Kosidowski, który przedstawił radiofonizację na terenie województwa poznańskiego, zajmującego pod tym względem jedno z dalszych miejsc, po czym zaapelował do zebranych o żywszą akcję w kierunku radiofonizowania świetlic poszczególnych organizacji. Następnie rozwinęła się ożywiona dyskusja. Poszczególni mówcy podkreślali doniosłe znaczenie rozpoczętej akcji, zaznaczając jednak, że bez potanienia radioodbiorników nie da się jej skutecznie przeprowadzić, oraz zwracając uwagę na konieczność większego dostosowania rozgłośni poznańskiej do potrzeb regionalnych.

W kilku dniach

ponad pół tysiąca sprzedanych wzmacniaczy detektorowych Centrum potęgających siłę odbioru do 25% świadczy o ich popularności. Wyłączna sprzedaż

Centrum Kamiński,

Poznań, St. Rynek 13/14.

Ng 41 647/8

W rezultacie zebrani opowiedzieli się za utworzeniem wspomnianego komitetu, na czele którego stanął dyrektor T. C. L., ks. dr Milik. Skład zarządu komitetu nie został jeszcze ostatecznie ustalony. Celem powstającego Spolecznego Komitetu Radiofonizacji Kraju jest — jak głosi projekt statutu — „krzewienie radiofonizacji polskiej oraz udostępnienie jej wartości kulturalnych i społecznych najszerszym masom ludności Kraju”. (sk.)

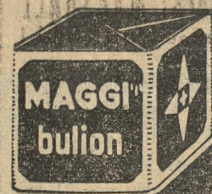
Konkurs radiowy

Celem popularyzacji radiowych odbiorników bateryjnych, Spoleczny Komitet Radiofonizacji Kraju, w porozumieniu z Polskim Radiem oraz Dyrekcją Targów Poznańskich ogłasza konkurs na jedno-obwodowy odbiornik bateryjny trzyzakresowy o ilości lamp nie większej od trzech. Odbiornik ten powinien być wykonany na chassis metalowym, jako zwarta całość i dostarczony w stanie całkowitej użyteczności bez lamp do dnia 1 maja br., pod adresem Dział Wynalazków na Targach Poznańskich, Poznań, Focha 18.

Do nadesłanego odbiornika winna być załączona koperta, zawierająca: schemat odbiornika, wykaz użytych części i ich wartości technicznych, oraz typ zastosowanych lamp i głośnika oraz imię i nazwisko uczestnika.

Udział w konkursie jest dostępny wyłącznie osobom fizycznym, nadsyłającym odbiorniki własnej konstrukcji, wykonane z części krajowych. Modele nadesłane wystawione będą na Targach Poznańskich, podlegając tym samym ochronie patentowej w myśl rozporządzenia ministra przemysłu i handlu z dnia 16. 3. 1937 r. (Dz. U. nr. 19 — 1937). Modele nadesłane pozostają własnością uczestników konkursu.

Jury konkursu w skład którego wejdą przedstawiciele Spolecznego Komitetu Radiofonizacji Kraju, Dyrekcji Targów Poznańskich, Polskiego Radia oraz przedstawiciele PIT-u rozpatrzy nadesłane odbiorniki, kierując się następującymi względami przy przyznawaniu nagród: a) względy techniczne, jak selektywność, wierność i siła odtworzenia, praca na zakresie krótkofalowym, b) względy gospodarcze, jak taniość produkcji i eksploatacji, c) oraz względy konstrukcyjne, jak prostota obsługi i pewność działania. Sad konkursowy zbierze się w dniu 1 czerwca i po przeprowadzeniu badań przyzna kolejne nagrody: I nagroda Spolecznego Komitetu — złotych 300.

teraz tylko

6 groszy

Jakość zawsze ta sama

Rex Stout

Jego drugie oblicze

Przełożył z oryginału angielskiego z upoważnienia autora

54)

ANTONI ST. HOFFMANN

Pozostawione pół szklanki piwa obeschło już zupełnie i piana opadła, ale Wolf nie zwrócił na to uwagi. Sięgnął i wypił jednym haustem, potem wydobyl chusteczkę i otarł wargi.

— No więc?

Cramer rzucił niedopałek cygara do popielniczki, przez chwilę pocierał ręce, pociągnął się za ucho, i wreszcie wstał. Spoglądał na Wolfa.

— Bardzo pana lubię, — powiedział, — mam po prostu słabość do pana. Ale ta sprawa do pewnego stopnia wysunęła mi się już z rąk. Komisarz stanowiący mówił już dziś wieczorem z departamentem sprawiedliwości. Tak się mają sprawy! Mogą po prostu posłać po pana i zamknąć pana. Niech pan to przyjmie jako przyjacielską przestrożę.

— Bardzo panu dziękuję! Pan już idzie? Goodwin wypuścił pana.

Zaprowadził go do hallu, potrzymał mam płaszcz, a gdy spojrział przez okienko, czy kto nie czyha na

schodkach, Cramer zaśmiał się i poklepał mnie po plecach. Nie spotęgowało to jednak mojej miłości dla niego. Dostrzegłem wielki samochód przy chodniku, a opodal stał jakiś obcy jegomość. Zapewne zmieniono więc poprzedni posterunek.

Wróciłem do biura, usiadłem i ziewnąłem przeciągle. Wolf siedział z otwartymi szeroko oczyma, co znaczyło, że jest bardzo śpiący. Patrzyliśmy jeden na drugiego.

— A więc, — powiedziałem, — gdy Cramer przyjdzie tutaj z papierkiem od prokuratora, nie znajdzie jej u nas. To bardzo pocieszająca wiadomość! Podobnie jak to, że Mike Walsh doskonale nam pomógł. Wreszcie i to, że pan wie, kto zabił Harlana Scovila, tak jak ja wiem, kto nasyłał soli do oceanu. A w dodatku, że mamy związane ręce i nogi, a sam wysoki komisarz obraził się na nas. — Ziewnąłem przeciągle: — Sądzę, że jutro zostaną przez cały

dzień w łóżku i poczytam sobie trochę powieści i będę robił robótki na drutach.

— Nie jutro, Archie! Ale możliwe, że będziesz to mógł zrobić pojutrze. Przygotuj notes.

Wziąłem notatnik i przygotowałem ołówek. Wolf dyktował:

— Panna Fox na śniadanie do mego pokoju o siódmej. Zwiłoka mogłaby się stać niebezpieczna. Ty nie opuśćisz domu. Saul, Fred, Orrie i Keems niech przyjdą do mnie, gdy się tylko zjawią, ale jeden po drugim. Zamów jeszcze dziś wieczór telefoniczne połączenie z biurem Hitchcock w Londynie na godzinę 8,30 rano. Dowiedz się od panny Fox, gdzie mieszka Walsh i gdzie pracuje jako stróż. Chcę mówić telefonicznie z Morleyem w generalnej prokuraturze, postaraj się połączyć mnie z nim tak wcześnie, jak to tylko będzie możliwe. Niech Fritz przyniesie mi odbitek dzisiejszego programu, gdy mnie obudzi o 6,30. Saul niech się postara o panny Lindquist o dokładne informacje co do jej ojca: jaki jest stan jego zdrowia, czy mógłby odbyć podróż samolotem, jego adres i numer telefonu w Nebrasce. Zatelefonuj do księgarni Murgera o komplet najświeższego wydania „Życiorysów Współczes-

nych”. Fritza i Teodora objaśnij co do ich obowiązków wobec panny Fox, a mianowicie...

I tak w dalszym ciągu dyktował, mrużąc swoim zwyczajem pod nosem. Ziewałem przeraźliwie, ale zdołałem jednak zapisać wszystko. Potem poszedł spać. Przepisałem program na maszynie, dałem kopię Fritzowi, sprawdziłem, czy tylne wyjście jest dobrze zabezpieczone, przyjrzałem się postępowaniu przed naszym domem, wróciłem do góry, spojrziałem na drzwi wschodniego pokoju, ale nie sprawdzałem, czy są zamknięte, bo to by ją mogło przebudzić. Potem i ja przytulilem głowę do poduszki.

X.

We wtorek punktualnie o 6,30 wyprysłem z łóżka i po omacku, potrącając się o meble, pobiegłem poprzez pokój do stołu, na którym dudnił budzik. Potem umyłem się i w ogóle doprowadziłem swoją postać zewnętrzną do stanu, w którym mogła rozpocząć funkcje dnia. Wówczas już też pierwsze promienie październikowego słońca ozłociły szczyty domów przy naszej ulicy. Pomyślałem sobie, jak przykro byłoby w taki dzień pójść do paki.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Miesiąc propagandy w. f.

Przypominamy że Okręgowy Ośrodek W. F. w Poznaniu, ul. Bukowska 25 nadal przyjmuje zgłoszenia na następujące propagandowe kurey w. f.:

Kurs zaprawy do P. O. S. — w środy i soboty od godz. 18 — 19.

Kurs wstępny gimnastyki dla kobiet — w poniedziałki i czwartki od godz. 19 — 20.

Kurs wstępny gimnastyki dla mężczyzn — w poniedziałki i czwartki od godz. 20 — 21.

Kurs wstępny koszykówki dla kobiet — we wtorki i piątki od godz. 19 20.

Kurs wstępny koszykówki dla mężczyzn — we wtorki i piątki od godz. 20 — 21.

Kurs wstępny siatkówki dla kobiet — w poniedziałki i czwartki od godz. 19 — 20.

Kurs wstępny siatkówki dla mężczyzn — w poniedziałki i czwartki od godz. 19 — 20.

Kurs wstępny lekkiej atletyki dla pracowników fabrycznych — w poniedziałki i czwartki od godz. 18 — 19.

Kurs wstępny pięściarstwa dla mężczyzn — we wtorki i piątki od godz. 18 — 19.

Kurs wstępny szermierki na szable i florety — we wtorki i czwartki od godz. 19 — 21.

Kurs wstępny ćwiczeń ruchowych dla młodzieży pozaszkolnej — w poniedziałki i czwartki od godz. 17 — 18.

Kurs wstępny jazdy dla kobiet — we wtorki i piątki od godz. 17 — 18.

Oprócz powyższego odbędą się: bezpłatny kurs wstępny piłki nożnej organizowany przez K. S. Warta — w poniedziałki i piątki od godz. 16.30 do 18.30; oraz kurs wstępny jazdy konnej organizowany przez Okr. Ośrodek W. F. w Poznaniu. Zgłoszenia przyjmuje kancelaria Ośrodka W. F. ul. Bukowska 25, tel. 44-11 wew. 50, lub też instruktor prowadzący kurs.

Zgłoszenia na kurs piłki nożnej przyjmuje sekretariat K. S. Warta, Al. Marcinkowskiego 26, tel. 18-43, w czasie ćwiczeń — instruktor na boisku K. S. Warta, ul. Rolna.

Warunki zgłoszeń na kurs jazdy konnej w zależności od ilości zgłoszeń. (kom)

NIEDZIELA NA BOISKACH PIŁKARSKICH

Pogoń Lwów — Warta o godzinie 16.30

Niedzielne zawody ligowej Warty z lwowska Pogonia wywołały wielkie zainteresowanie sportowego Poznania. Zapowiada się ono ciekawie, chociażby z tego względu, że „Zieloni” w pierwszym spotkaniu na własnym boisku walczą z twardą, szybką i bojową drużyną Pogoni, która ma już ustaloną renomę, a mecze z nią należały zawsze do jednych z ciekawszych. Skład niedzielnego przeciwnika Warty jest nieco zmieniony i odmłodzony, jednak oparty na starych i rutynowanych zawodnikach jak: Jeżewski, Hanin, Matyas, Niechciol, Wasiewicz i inni. Warta przeciwstawia drużynę identyczną jak w Krakowie i poważnie liczy się z groźną i ambitną obroną gości, którzy niełatwo pozwolą sobie zabrać choćby jeden punkt.

W przedmeczcu spotyka się II drużyna Warty z Kościańskim Klubem Sportowym o mistrzostwo klasy A o godz. 14.30.

LIGA OKRĘGOWA

Trzecia niedziela rozgrywek w okręgu poznańskim stoi pod znakiem dwu decydujących do pewnego stopnia spotkań. Od wyników bowiem zawodów mistrzowskiej drużyny Cegielskiego z rezerwami Warty oraz KPW poznańskiego z leszczyńską Polonia oczekiwać należy zmian w układzie w tabeli mistrzowskiej.

H. C. P. — Warta II o 11 na boisku HCP. Jest to jedyne spotkanie ligi okręgowej w Poznaniu. Obie drużyny, uzyskawszy ostatniej niedzieli niespodziewane remisy, będą niewzruszliwie walczyć, aby odczekać utracony teren. Złazszca HCP, czując na piętach ścigających go rywali będzie chciał przez zwycięstwo oderwać się od nich. Czy się to uda właśnie na Warcie to wielki znak zapytania, gdyż Warta obecnie przedstawia dobrze zgraną drużynę, mogąca sprawić niespodzianki, jak tego doznał HCP na własnej skórze, przegrywając w kolejce jesiennej 1:5.

HCP podaje do wiadomości, że w niedzielę o godz. 10 przed zawodami, zademonstrowana zostanie na sali klubu HCP przy Górnej Wildzie 180, kolarska maszyna treningowa na 4 zawodników.

Polonia Leszno — KPW Poznań o 15 na boisku Polonii w Lesznie. Jedyne wyjazd KPW na prowincję może mieć wielkie znaczenie dla mistrzostwa w razie zwycięstwa KPW. Kolejny dzień od HCP tylko jeden punkt. Polonii są punkty również bardzo potrzebne, aby nie być porwaną w wir spadku. Polonia zdaje sobie sprawę, że na wyjazdach nie dużo punktów zarobi i trzeba zatem wysyskać atut własnego boiska.

Ostrowia — Korona w Ostrowie o 15 na stadionie. Zawody w Lesznie mają znaczenie dla mistrzostwa, w Ostrowie stawką klubów walczących jest wywindować się ze strefy spadkowej. Obie drużyny są bardzo zagrożone. Korona zdobyła w niedzielę jeden punkt. Ostrowia przegrała, a KPW Ostrowi ku rozpaczy obu zdobył niespodziewanie jeden punkt. Walka będzie bardzo zacięta. Szanse większe ma Ostrowia. W Poznaniu wynik spotkania brzmiał 2:2.

KLASA A (awans)

Plan rozgrywek przewiduje niemiernie ciekawe spotkania. Najważniejsze z nich to zawody rezerwy Cegielskiego z Sanem. Drugie spotkanie kroczącej na czele tabeli sześciu konkurentów Warty II, niewzruszliwie przyniesie dwa dalsze punkty drużynie zielonych. Wizyta Polonii ke-

pińskiej winna narzucić przyniesie Polonii pierwsze upragnione punkty. Zawody odbędą się następująco:

San — HCP II o 11 na Arenie PWK.

Warta II — Kościański KS. o 14.30 na boisku Warty jako przedmecz ligi.

Polonia Główna — Poloni Kepno o 16 na boisku Polonii w Główniej.

W grupie spadkowej odpoczywa Admira. Jej rywale miejscowi natomiast walczyć będą o lepsze w gościnie u swych zamiejscowych partnerów.

Czarni wyjeżdżają do Kościana, gdzie o 15 spotykają się z tamtejszą Unią prowadzącą w tabeli rozgrywek z 3 punktami po 2 grach, przed Admirą 2 p. (2 gry). Pogonia 1 p. (1 gra). Szamotulskim 1 p. (1 gra) i Czarnymi 1 p. (2 gry).

Szamotulski gości w niedzielę u siebie poznańska Pogoń, z którą gra o godz. 15.30 na stadionie.

KLASA B

W niedzielę grają:

W Gnieźnie o 15 Stella — Sokół Wolsztyn na boisku przy wieży wodociągowej.

W Kępnie o 14 Sokół — Sokół Leszno na boisku Sokola.

KLASA C

Britania — Stella Zabikowo o 15 na boisku na Śródcie. Decydujące spotkanie o pierwsze miejsce. Obie drużyny mają po dwu grach 4 punkty.

W Chodzieży Noteć — Naprzód Poznań o godz. 15 na stadionie.

W Czempiniu Czempiniński — Polonia Chodzież o 14 na boisku miejskim.

W Środziszewie Legia — Naprzód Ostrów o 16 na boisku Sokola.

W Wolsztynie Czarni — Sokół Mosina o 15 na stadionie.

W Zbyszyniu Obrą — Stomil o 16 na stadionie.

Nadmienić należy, że w niedzielę do mistrzowskiej orki ruszają również juniorzy, którzy po raz drugi od uchwalenia mistrzostw juniorów stają do walki o lepsze, narazie o zaszczytny tytuł mistrza okręgu. Drużyny podzielono ogółem na 6 grup. Ogółem zgłoszono do tych rozgrywek 23 drużyny, 19 z Poznania, z czego po dwa zespoły wystawiły Warta, HCP i Legia, 2 z Ostrowa, po 1 z Leszna i Mosiny. Regulamin tych zawodów jest nieco inny od seniorów, gdyż czas trwania zawodów określa się na dwa razy po 35 minut z przerwą 10 minutową. Za przewinięcia na boisku sędziom przysługujące prawo usunięcia gracza na czas od 2 do 10 minut.

Kalendarzyk rozgrywek przewiduje następujące spotkania:

W Poznaniu: o godz. 9 HCP II — Blask na boisku HCP, Warta I — Czarni na boisku Warty, Pentation — Sparta na boisku Ośrodka wf.; o 9.15 San — Legia II na Arenie PWK; o 10 Cybina — Pogoń na boisku na Śródcie; o 11 Admira — Korona na boisku Admiry na Górczynie; o 14 KPW Poznań — Grom na boisku KPW w Debut; o 14.30 Polonia Główna — HCP I na boisku Polonii w Główniej; o 15 Legia I — Britania na boisku przed stadionem miejskim.

W Ostrowie: o 14.30 Ostrowia — KPW Ostrowo na stadionie; w Mosinie: o 15 Młodzież Mosina — Warta II na boisku Młodzieży.

Zawody towarzyskie Cybina — Legia o 11 na boisku na Śródcie.

P 26091-K 3928

wie w niedzielę od godz. 9—12, na boisku „Sokola”. Podczas strzelania przyjmuje się zapisy na członków sekcji. Ze względu na zawody, jakie odbędą się w dniu 25 bm., uprasza się o jak najliczniejszy udział w eliminacji. (kom.)

Rymanów-Zdrój

urocze podkarpackie zdrojowisko.

Szczawy słono-alkaliczne, jod-brom. i borowina. Najlepszy pierwszy sezon od 15-go maja do 20-go czerwca. Ng 40 565

Tenis

W mistrzostwach międzynarodowych Grecji o puchar króla greckiego do finału doszli: Grek Stalios, który wyceliminował w ćwierćfinale Francuza Lesucera 6:2, 6:1 a następnie jego rodaka Journu 6:3, 6:1, 6:3, oraz Chińczyk Kho Sien Khie, który pokonał w półfinale de Stefaniego 6:4, 8:6, 4:6, 6:3.

Mistrzostwo u pań zdobyła Amerykanka Helen Jacobs bijąc Angielkę York 6:0, 6:0. W otwartej konkurencji o puchar następcy tronu greckiego w finale spotkają się Niemka Horn i Francuzka Mathieu. Pierwsza wygrała w półfinale z Sobotkową 6:3, 6:4, a Mathieu pokonała Angielkę Curtis 6:3, 6:2.

W piętek w Neapolu w dalszym ciągu kontynuowane były rozgrywki o mistrzostwo środkowej Europy. Jędrzejowska pokonała w półfinale gry pojedynczej pań Jugosłowiankę Covacs w stosunku 6:2, 6:2, kwalifikując się do finału.

Do rozgrywek finałowych w grze mieszanej weszli w. o. Jędrzejowska i Kukulievic oraz Covacs i Goldschmidt.

Gabinet kosmetyczny

Magistra Kuntzówny

Poznań, Sew. Mielżyńskiego 4 m. 3, tel. 5438
Pielegnacja cery i włosów. Usuwanie piłam i piegów oraz nadmiernego owłosienia.

Z Tow. Ziemiarek Wlkp.

Program Międzynarodowego Kongresu ku czci Chrystusa Króla, który odbędzie się w Poznaniu w dniach od 25 do 29 czerwca rb., przedstawia się wspaniale. Na ów Kongres, poświęcony zbadaniu źródeł i przyczyn propagandy w świecie ruchu ateistycznego oraz wypracowaniu metod przeciwdziałania temu ruchowi, uproszono z referatami: o. Ledit T. J., ks. dr. Algermissen, o. Kosibowicz T. J., prof. dr. Bauera, ks. prałata Zychlińskiego, o. rektora Gomelli, prof. dr. Haleckiego, o. Lhande.

Na licznym zebraniu, zwołanym dnia 12 kwietnia, a zaszczyconym obecnością J. Em. ks. Prymasa Hlonda, wyłoniono pod przewodnictwem prezesa Naczelnego Instytutu Akcji Katolickiej hr. Adolfa Bnińskiego, szereg komisji przygotowujących Kongres.

Nie wątpimy, że członkinie Tow. Ziemiarek Wlkp., które do nich powołane zostaną, postarają się całym sercem, aby skromną pracą swoją przyczynić się w drobnej mierze do tego wzniosłego dzieła. Winno ono złączyć w harmonijnym wysiłku przedstawicieli wszelkich zawodów i organizacji o światopoglądzie chrześcijańskim w kornym hołdzie ku czci Chrystusa Króla.

Zwracamy uwagę członkiń naszych na odezwę w kwietniowym numerze „Ziemiarki Polskiej” w sprawie ogólnopolskiej pielgrzymki Ziemiarek do Częstochowy w dniach 1 i 2 czerwca rb.

Prosimy pp. przewodniczącą Kół, aby jak najrychlej zgłosiły do sekretariatu naszego ilość osób, chcących wziąć udział w pielgrzymce, a poszczególne członkinie, aby o zamiarze uczestniczenia w tym zjeździe zawiadomiły niezwłocznie zarząd swego Koła.

W uzupełnieniu sprawozdania z naszego walnego zebrania podajemy poniżej ilość członkiń z poszczególnych kół, które były obecne: z Koła gnieźnieńskiego 8 pań, z gostyńskiego 4, z inowrocławskiego 5, z jarocińskiego 5, z kościańskiego 10, z krotoszyńskiego 2, z kępińskiego 1, z mogileńskiego 2, z pleszewskiego 2, z poznańskiego 11, z rawickiego 2, z strzelińskiego 2, z szamotulskiego 9, z szubińskiego 2, z średzkiego 4, z śremskiego 4, z wągrowieckiego 7, z wrzesińskiego 9, z żnińskiego 4

Kinoteatr „SŁOŃCE” Kinoteatr

w sobotę 17 i w niedzielę 18 kwietnia o godz. 3 po poł.

SPECJALNE POPULARNE PRZEDSTAWIENIE

PO CENACH ZNIŻONYCH

Głośnie arcydzieło filmowe wytwórni „FOX-FILM” realizacji Irvinga Cummingsa

MATURA

PRZEPIĘKNY FILM ŻYCIOWY według słynnej sztuki WŁADYSŁAWA FODORA

W ROLACH GŁÓWNYCH:

SIMONE SIMON — HERBERT MARSHALL

Najnowszy sukces ekranów światowych!

Dramat serca, które za mocno bito w murach szkolnych!

Film dozwolony dla młodzieży od lat 14

Biety po cenach znacznie niższych: Cały parter 75 gr Cały balkon 1 zł

sz do nabycia wcześniej od piątki i przy kasie III kinoteatru „Słońce”

Gimnastyka

Dzielnicowe sokole zawody gimnastyczne odbędą się w niedzielę od godz. 9.30 na boisku „Sokola”. Startują wszyscy najlepsi gimnastycy sprzętownicy wielkopolskiego „Sokola”. Zawody zapowiadają się bardzo ciekawie, a wstęp na nie ze względu na trwający miesiąc propagandy wychowania fizycznego jest bezpłatny. Kto zatem chce być świadkiem ciekawych ewolucji sokolich gimnastyków na poręczach, drążku, koniu, kółkach lub w skokach — niech śpieszy na boisko „Sokola”.

W południe odbędzie się grupowy pokaz ćwiczeń wolnych. (kom.)

Kolarstwo

Japońscy kolarze zaproszeni do Polski. W lipcu br. kolarze japońscy przejeżdżać będą przez Polskę na mistrzostwa Europy, które rozegrane zostaną w Kopenhadze. Korzystając z tej okazji, Polski Związek Kolarski zaprosił Japończyków do udziału w biegu „dookoła Polski”.

Legia wystąpiła z P. Z. K. Sekcja kolarska W. K. S. Legii warszawskiej zgłosiła rezygnację z członkostwa w Polskim Zw. Kolarskim.

Zmiany w WKS Legii. W związku z akcją wojskowych klubów sportowych w sprawie wycelminowania cywilnych zawodników z WKS, odbyło się w dniu wczorajszym walne zebranie sekcji pięściarskiej Legii.

Zebrani powzięli decyzję pozostania jeszcze przez 3 miesiące pod opieką Legii, po czym sekcja w całości przejdzie do innego klubu.

Z pozostałych sekcji — zapaśnicza również pozostaje w klubie, a piłkarska nie powzięła jeszcze decyzji. Sekcja kolarska rozwiązała się.

Piłka ręczna

K. S. M. M. oddział Poznań — Jeżyce, urządził jutro w niedzielę o godz. 16.15 na boisku parafialnym przy kościele Serca J. na Jeżycach propagandową, bezpłatną imprezę sportową. W programie zawody siatkówki i koszykówki między A-klasową druż. K. S. „Pentation” a I. druż. K. S. M. Jeżyce, dalej I. druż. K. S. „Goplana” a II K. S. M. Jeżyce, oraz między III. druż. T. G. „Sokół” Jeżyce a I. druż. jun. K. S. M. Jeżyce. (kom)

URLOP tylko nad ADRIATYKIEM

25 dni w słońcu południa
3 dni podróży morskiej

17 dni plażowania w Dubrowniku — Zwiedzanie Wiednia, Budapesztu i całego wybrzeża

FRANCOPOL - Poznań, św. Marcin 58, telefon 41-04

Piłka nożna

Europa Zachodnia — Europa Środkowa. Belgijski zw. piłki nożnej otrzymał od FIFA z Paryża definitywne potwierdzenie, że tyłekrotnie odkładany mecz Europa Środkowa — Europa Zachodnia dojdzie do skutku.

Organizacja zawodów została powierzona Holandii, która zagwarantowała 300 tysięcy fr. fr. dochodu. Mecz wyznaczony został na 20 czerwca, a w przeddzień odbędzie się w Amsterdamie zebranie FIFA.

Spotkanie rozegrane zostanie w Amsterdamie na stadionie olimpijskim, który pomieści 45 tysięcy osób.

W skład drużyny Europy Zachodniej wejdą gracze belgijscy, holenderscy, francuscy i niemieccy. W skład Europy Środkowej — piłkarze włoscy, węgierscy, austriaccy i czescy. Reprezentacje zestawione będą przez specjalne komisje, w skład których wejdzie jeden delegat z każdego zainteresowanego państwa.

Obecnie sami Belgowie pragną mecz ten zorganizować i gotowi są zagwarantować dochód w wysokości 650 tysięcy franków belgijskich.

Spotkanie Polska — Rumunia, przewidziane na 4 lipca, jest ponownie zagrożone. Rumuni, otrzymawszy wyjaśnienia od PZPN, że zawody nie mogą odbyć się w Warszawie, lecz w innym mieście polskim, postanowili na razie nieoficjalnie odmówić rozegrania meczu. Sprawa poruszona zostanie w przyszłym tygodniu na zebra-

niu zarządu rumuńskiego związku piłki nożnej.

UWAGA: Krajowe życiodany — tańsze i przewyższające co do zawartości dożywecej nawet sok z pomarańczy, polecamy w formie

naturalnego soku pomidorowego przyrządzanego w specjalny sposób zachowujący witaminy A. B. C. D. wyrobu

Fabryki Konserw

PUDLISZKI

do nabycia w Składzie Spoż.

MAJĄTKU MŁODZIKOWO

Sw. Marcin 34 Ng 38488

Lekka atletyka

AZS organizuje dla swych członków trójbój sprinterski (60, 100, 200 m) w dniu 18 bm. na boisku „Ośrodek” o godz. 11. Udział wszystkich czynnych lekkoatletów, bez względu na specjalizację, obowiązkowy. Zgłoszenia na miejscu. (kom)

Strzelanie

Sekcja strzelectwa sportowego „Sokola” odbędzie drugie eliminacyjne strzela-

Orzecznictwo sądów polskich

Kiedy firma może użyć „prawo ubogich“

W myśl art. 112 Kodeksu Postępowania Cywilnego „przyznania prawa ubogich domagać się może osoba fizyczna lub prawna, która może okazać swe zupełne ubóstwo na podstawie zaświadczenia władzy publicznej o jej stanie rodzinnym, majątku i dochodach“. Powołując się na ten przepis firma D. i K. w Jarocinie wniosła o przyznanie jej prawa ubogich w celu wniesienia pozwu. Sąd Grodzki w Jarocinie i Sąd Okręgowy w Ostrowie odmówiły firmie D. i K. przyznania prawa ubogich, wyrażając zapatrywanie, że firma nie jest zupełnie uboga, skoro jest właścicielką nieruchomości, jakkolwiek obciążonej długami. Firma K. i D. odwołała się wówczas do Sądu Najwyższego, który orzeczeniem z 24 kwietnia 1936 r. (C. III. 1669/35) skargę kasacyjną odalił, z następującym uzasadnieniem:

„Wniosek o przyznanie prawa ubogich wniosła firma, której brzmienie wskazuje, że jest firmą jawnej spółki handlowej. Firma jest to nazwa, pod którą kupiec rejestrowy prowadzi przedsiębiorstwo. Kupiec może pozywać i być pozywany pod firmą. Firma nie jest ani osobą fizyczną, ani prawną. Spółka jawna handlowa nie jest osobą fizyczną, gdyż jest zespołem osób, związanych umową spółki, który prowadzi we wspólnym imieniu przedsiębiorstwo zarobkowe w większym rozmiarze, a nie jest inną spółką handlową. Spółka taka nie jest jednak też osobą prawną, za zobowiązania bowiem spółki odpowiada każdy wspólnik wobec wierzycieli bez ograniczenia całym swym majątkiem, natomiast majątek spółki należy do wspólników. Ta samodzielność odpowiedzialności wspólników i ich uprawnienie do występowania w pewnych wypadkach przeciw innym wspólnikom w obronie interesów własnych i spółki odbiera spółce znaną odrębną osobowość prawną w oderwaniu od osób samych wspólników.“

„Ani firma, ani jawna spółka handlowa nie mogą domagać się przyznania prawa ubogich, gdyż przepis art. 112 kod. post. cyw. upoważnia do domagania się tego prawa tylko osoby fizyczne lub prawne, które wykazały swe zupełne ubóstwo. Zespół osób, tworzących spółkę jawną handlową, musi za tym wykazać zupełne ubóstwo każdego ze wspólników i zupełne ubóstwo tego ich związku, jaki znalazł wyraz w spółce i w jej przepisami zastrzeżonej samodzielności majątkowej, jeśli zamierza ze skutkiem ubiegać się o przyznanie prawa ubogich.“

„Nawet wykazane zupełne ubóstwo jawnej spółki handlowej nie uzasadnia przyznania spółce prawa ubogich bez równoczesnego wykazania zupełnego ubóstwa wspólników.“ (K.)

„Nawet wykazane zupełne ubóstwo jawnej spółki handlowej nie uzasadnia przyznania spółce prawa ubogich bez równoczesnego wykazania zupełnego ubóstwa wspólników.“ (K.)

Powrotne zniżki kolejowe z uzdrowisk

Zgodnie z ostatnim zarządzeniem Ministerstwa Komunikacji wprowadzona zostaje inowacja w stosowaniu zniżek powrotnych dla osób wyjeżdżających z uzdrowisk krajowych. Mianowicie z dniem 1 maja rb. dozwolone będą dla osób wracających z uzdrowisk na zasadzie zniżki powrotnej, przerwy w podróży na ogólnych zasadach w tym zakresie; dotychczas przerwa podróży dozwolona była tylko w Krakowie. Jednocześnie obostrzony został przepis w sprawie legitymowania się osób korzystających ze zniżek, bez dowodu tożsamości z fotografią zniżki nie będą udzielane.

Jak wiadomo, z dniem 1 maja rb. wprowadzone zostają zniżki kolejowe dla osób, powracających z uzdrowisk nie prowadzących sezonów zimowych, oraz kąpielisk nadmorskich. Zniżki te przysługują będą przy wyjeździe z następujących uzdrowisk i letnisk nadmorskich: Busko, Bystra, Ciechocinek, Delatyn, Goczałkowice, Hrebenów, Jastrzębie, Krościenko, Krzeszowice, Kuty, Kosów, Lubień Wielki, Morszyn, Muszyna, Miłowody, Niemirów, Ojców, Piwniczna, Rymanów, Solec, Swoszowice, Smukała, Szklno, Ustroń, Wysowa, Wilkowice, Zaleszczyki, Gdynia-Orłowo Morskie, Puck, Swarzewo, Wielka-Wieś, Wielkowieś-Hallerowo, Chłapowo, Chałupy, Cetniewo, Kuźnica, Jastarnia, Jurata, Bór, Hel, Karwia, Karwieńskie Błota, Jastrzębia Góra, Jasne Wybrzeże, Rozewie, Dąbki, Mały Kack, Ostrów i Tupadły.

Ponad to przez cały rok obowiązują zniżki przy wyjeździe z następujących uzdrowisk: Czarniecka Góra, Druskieniki, Horyniec Zdrój, Inowrocław, Iwonicz, Jarosław, Jaworze, Krynica, Nalęczów, Otwock, Rabka, Rudka, Szczawnica, Truskawiec, Wisła, Wroclim, Zakopane i Żegiestów.

Zniżka przysługuje osobom, które przebywały w uzdrowisku co najmniej 14 dni i powracają do stałych miejsc zamieszkania oddalonych co najmniej o 100 klm. Ulga wynosi 33 proc. ceny normalnej biletu we wszystkich klasach pociągów osobowych i pośpiesznych.

Przytulisko dla niemowląt

Jest to instytucja utrzymywana przez Zarząd Miejski, miasta Poznania, Starostwo Krajowe, opłaty rodziców, lecz w głównej jednak mierze dzięki ofiarności ludzi dobrej woli.

Przytulisko obliczone jest na umieszczenie w nim 30 dzieci w wieku od 6 tygodni do 2 lat.

Mali wychowankowie rekrutują się z rozmaitych sfer społeczeństwa, przyczem dla niezamożnych są daleko idące ustępstwa. Niezależnie jednak od zamożności rodziców wszystkie dzieci są wychowywane według naj-

PRZEZ LUBIEŃ DO ZDROWIA!

Lubień Wielki koło Lwowa

Najsilniejsze wody siarczane i znakomita borowina — Żądać prospektów! —

Leczy najcięższe choroby stawów, reumatyzm, cukrzycę itp.

Najnowsze urządzenia lecznicze!

Tani sezon od 1 maja do 15 czerwca

Ryczałt 14-dniowy 140.— zł

nowszych zasad higieny oraz otoczone są baczną i troskliwą opieką lekarki, siostry Czerwonego Krzyża i 5 sił pomocniczych.

Obecnie Przytulisko rozporządza — z powodu opuszczenia jego przez kilka dzieci, które przekroczyły wiek 2 lat — wolnymi miejscami. W sprawie przyjęcia dziecka można się porozumieć w Przytulisku dla Niemowląt przy ul. Słowackiego 43 w niedzielę od godz. 14—16 i we czwartki od godz. 16—19.

Rodacy!

Z okazji święta narodowego 3 Maja od czuwamy potrzebę serca zwrócić się do Was i w tym roku. Przyczynicie się, by pochód i obchód trzeciomajowy wypadł jak najokazalej, dekorując domy swoje i ulice wiosek sztandarami narodowymi. Byście zakupem licznych nalepek, które widnieć powinny w tym dniu przynajmniej we wszystkich frontowych oknach mieszkań Waszych, przyczynili się do zebrania funduszu, choć skromnego na cele oświaty powszechnej.

Z okazji święta narodowego zbiera się już od wielu lat Dar Narodowy, dar na ruch oświatowy T. C. L., dzięki któremu ruch oświatowy rozwija się pomyślnie. Mamy już prawie w każdej wiosce bibliotekę, zaopatrzoną w dobre książki i wyszkoloną bibliotekarkę. Głód ducha najwzroczniejszemu się wymaga. Liczba szukających zaspokojenia tego głodu z tygodnia na tydzień wzrasta. Objaw to nader pożądanym i pocieszającym. Rodacy, dopomóżcie nam, by ruch oświatowy wszystkich poruszył, by i tych w wir swój wciągnął, którzy dotąd — na własną szkodę od niego stronili, — dopomóżcie nam, by w bieżącym roku, liczba członków T. C. L. się potroiła, a liczba czytających dziesięciokrotnie wzrosła.

Niechaj każdy poczuwa się na dzień 3 maja do złożenia choć drobnej ofiary na Dar Narodowy, dar oświaty T. C. L.!

Komitet Okręgowy T. C. L. na powiat poznański

„Czterech Gburów“

Dziś Teatr Wielki wystawia operę komijną Wolfa-Ferrariiego „Czterech gburów“. Będzie to pierwsze w Polsce przedstawienie tej pięknej i ciekawej opery, która pod kierunkiem muzycznym dyr. dr Z. Latoszewskiego i reżyżerskim M. Janowskiej - Kopezyńskiej przygotowana została z dużą starannością, otrzymując obsadę w osobach pp.: H. Dudicz-Latoszewskiej, Z. Fedyczkowskiej, J. Musielewskiej, R. Cirina, J. Gruszczyńskiego, R. Petera, W. Szpingiera, K. Urbanowicza, A. Warchalewskiego i in. Piękną oprawę dekoracyjną przygotował Z. Szpingier.

korespondencja

z czytelnikami

A. P. S. Działalność z roku 1905 nie zalicza się do pracy niepodległościowej. Wobec zezwolenia policji, sprzeciw kupujących bez żadnego znaczenia. (K)

Jadwiga — Łazarz. Jeżeli lokator zostanie eksmitowany i urządzenie składowe zlicytowane, nie przechodzą na nowonabywcę żadne ciężary. (K)

„Staly Czytelnik Pr. 1212“. Sprawa jest u Pana w porządku. (K)

M. Malak — Poznań. Należy Miejski Urząd Budowlany o przyspieszenie załatwienia sprawy zamonitować ewtl. wnieść zażalenie do wojewódzkiego urzędu budowlanego. (K)

Mgr H. Nickel — Poznań. W myśl rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 18. 3. 1937 r. Dz. Ust. R. P. Nr. 27/37 poz. 197 — można spłacać pożyczką konsolidacyjną należności w państwowym podatku przemysłowym wraz z odsetkami państwowymi i odsetkami w częściach przypadających na rzecz Skarbu Państwa, powstałe przed dniem 1 kwietnia 1934 r. (K)

„Podatki Realne — Szamotyły 292“. Ostatnie rozporządzenie Ministra Skarbu wydane było w marcu 1936 r. wedle którego urzędy skarbowe umorzyć miały z urzędu drobne zaległości podatkowe, nie przekraczające na głowę 400 zł a pochodzące z wymiaru za rok 1932 i poprzednie. Ponieważ Pan ma zaległości z roku 1933, 34 i 35, przeto rozporządzenie wyżej wymienione nie ma do Pana zastosowania. (K)

J. St. 111. Przerachowanie w warunkach art. 41 obowiązuje bezwzględnie z chwilą wejścia w życie tego przepisu. Rozumowanie Pana jest słuszne. Art 4 nie wchodzi w rachubę. Wpis przerachowanej sumy w księdze wieczystej jest konieczny. Wysokość opłat sądowych zależna jest od wysokości sumy zwaloryzowanej. (K)

M. Goliński — Poznań. Załatwienie sprawy nastąpić musi najpóźniej w roku po wniesieniu odwołania. (K)

H. — Ski. W sprawie zmiany nazwiska obowiązuje ustawa z 22. 3. 1929 r. — Dz. Ust. 1930. poz. 16 — o zmianie nazwisk harbiących, ośmieszających lub nie liczących z godnością człowieka. Prośbę o zmianę nazwiska wnoszą się do Starostwa Grodzkiego. Prośba ta winna zawierać: 1) nazwisko, które proszący pragnie przybrać, 2) wiadomości o stosunkach majątkowych, rodzinnych i zarobkowych proszącego. Jeżeli pragnie się ubiegać o zwolnienie wzgl. obniżenie opłat, do prośby należy dołączyć: 1) metrykę urodzenia, 2) dowód obywatelstwa polskiego. Podanie o zmianę nazwiska na podstawie tej ustawy, nie wymaga uzasadnienia, przy czym jednakże w podaniu należy zaznaczyć, że prosi o zmianę nazwiska na podstawie tej właśnie ustawy. Opłaty wynoszą około 230 zł. (K)

„Staly abonent“. Przysługuje Panu prawo żądania zapłaty za przepracowane nadgodziny, które Pan dokładnie wykazał musi. (K)

K. K. — Lubosz. Ustawa mówi tylko o jednomiesięcznym urlopie. (K)

N. N. Redakcja odpowiada na pytania, jeżeli pytający jest abonentem naszego pisma i wykazuje to kwitamentem. (K)

L. P. — Poznań. Erocownikowi umysłowemu po przepracowaniu 20 lat na podstawie umowy o pracę nie przysługują od pracodawcy prócz trzymiesięcznego wypowiedzenia, żadna emerytura lub zapotrzebienie. (K)

„Opiekun“. Przerachowanie wkładek oszczędnościowych dokonanych do 31. 12. 1922 r., wszystkich jakie one są, zależne jest od stanu majątkowego danego banku, którego my nie znamy i dlatego też zapodać nie możemy. Radzimy zwrócić się wprost do danej instytucji z prośbą o przerachowanie. (K)

P. Szam. Dla domów nowopobudowanych w czasie od 1933 do 1940 r. obowiązują 15-letnie uwolnienie od podatku. Może pobierać czynsze. (K)

Materiały „Sportowe“
Angielskie Nowości

W BAZARZE
u I. Konkiewicza
ul. Nowa 8

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

Nędza robotnika w Rosji Sowieckiej

W „Izwiestiach“ z dnia 27. 3. br. czytamy: „Robotnicy zatrudnieni przy budowie szosy w okręgu kijowskim są nieludsko traktowani. Nie mają mieszkań, niektórzy tylko otrzymali pomieszczenia w prowizorycznych barakach po 15 osób w jednej małej izbie. Śpią na zwykłych pryzkach. Pozostali robotnicy zmuszeni byli zamieszkać w pobliskich wioskach, skąd muszą przejść do miejsca pracy 15 i więcej kilometrów. Kierownictwo robót zalega robotnikom z wypłatą i dopiero w ostatnich dniach wypłacono należność za styczeń. Fakt ten nie jest odosobniony.“

Jak na „ojczyznę proletariatu“ — traktowanie robotnika nie wygląda różowo.

Towarzystwo Przyjaciół Serbo-Łużyczan

Zebranie miesięczne odbędzie się w środę, 21 kwietnia, o godz. 20 w salonie Stow. Polsko - Jugosłowiańskiego. Na porządku obrad sprawy bieżącej i referat prezesa Tow. na temat: „Łużycka „Domowina“ i zawieszenie jej działalności“.

Członków i wprowadzonych przez nich gości zaprasza

Zarząd.

Dnia 16 kwietnia 1937 r. o godzinie 14 zasnął w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy ojciec, teść i dziadek, s. p.

Piotr Szymański

mistrz budowy pieców

przeżywszy lat 68.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 19 b. m. o godzinie 16 z kaplicy na cmentarzu parafii Ks.Ks. Zmartwychwstańców w Luboniu, o czym donoszą

w głębokim smutku pogrążeni
syn, synowa i wnuczki.

Poznań, Kilińskiego 11.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

zg 26799

Dnia 15 kwietnia 1937 r., o godz. 13,30 zasnął w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, troskliwy ojciec, brat, zięć, szwagier, stryj i wuj, śp.

Aleksander Aleksiewicz
restaurator

przeżywszy lat 58

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 18 bm. o godz. 16, z kostnicy Waly Jana III, na cmentarz świętomarciński przy ul. Towarowej.

W ciężkim smutku pogrążeni

żona z dziećmi i rodzina

Poznań, Piekary 18 m. 1.

zg 26 790

Farby - Lakiery - Pokosty

fabryki J. Perek, Leszno
po cenach fabrycznych
POZNAŃ, WODNA 13.

Telefon 53-26.

ng 41 534

Rutynowany KUPIEC DROGERZYSTA z kapitałem 50 tysięcy, poszukuje

interesu, zastępstwa, lub innego urzędzenia się. Oferty Kurier Pozn. zg 2617

†
Dnia 15 kwietnia br., zasnęła w Bogu opatrzona Olejami św., moja najdroższa matka i nasza kochana ciocia, śp.
z Schultzów
Anna Wiśniewska
przeżywszy lat 74. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 18 bm. o godz. 16,30 z kościoła przedpogrzebowej przy Walach Jana III na cmentarz farny przy ul. Bukowskiej.
W ciężkim smutku pogrążona
córka i rodzina.
zg 26 797

†
W piątek, 16 bm., zasnęła w Bogu, droga nasza matka, śp.
Antonina Gramlewiczowa
Eksporta do kościoła w Siedlcu, odbędzie się w niedzielę po poł. o godz. 6-tej. W poniedziałek nabożeństwo żałobne o godz. 11 i złożenie zwłok do grobu.
W imieniu strapionej rodziny
Ks. prob. Gramlewicz.
Powózki oczekiwać będą w niedzielę o godz. 5,30 po poł. w Powodowie, w poniedziałek o godz. 10,30 i 11,30 samochody w Wolsztynie.
(Osobnych uwiadomień nie wysyła się).

†
Dnia 14 bm. zmarł członek Towarzystwa naszego, śp.
Jadwiga Nowaczyk
Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 18 bm. o godz. 15,10 z kościoła cmentarnej św. Łazarza w Górczynie.
Towarzystwo „Pielgrzym“ pod wezw. M. Boskiej w Poznaniu.
Wypadek 447 zg 26 803

†
Dnia 15 bm. zmarł członek Towarzystwa naszego, śp.
Aleksander Aleksiewicz
Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 18 bm. o godz. 16 z kościoła garnizonowej Wały Jana III na stary cmentarz par. św. Marcina przy ul. Towarowej.
Towarzystwo „Pielgrzym“ pod wezw. M. Boskiej w Poznaniu.
Wypadek 448 zg 26 804

†
W czwartek, dnia 15 kwietnia 1937 r., zmarł po ciężkich cierpieniach, członek naszego Stowarzyszenia, śp.
Aleksander Aleksiewicz
przeżywszy lat 53. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 18 bm. o godz. 16 z kościoła przy Walach Jana III, na cmentarz św. Marciński przy ul. Towarowej.
Cześć Jego pamięci!
O liczny udział Kolegów przy sztandarze uprasza Stowarzyszenie Restauratorów na miasto Poznań i Powiat.
zg 26 798

†
W piątą bolesną rocznicę śmierci mej najukochańszej córki, śp.
Stefanii z Tockich Marchowskiej
odprawi się
msza św.
w poniedziałek, dnia 19 kwietnia 1937 r., o godz. 9-tej w kościele O. O. Franciszkanów.
Matka.
zg 26 794

POSADZKI PARKIETOWE DĘBOWE
PAPY BITUMICZNE „KORIOLIT“ I „BARWOLIT“
Dachówki azbestowo-cementowe faliste i płaskie
PIECE SZRAJBERA z kafli stalowych
St. Kowalski
MATERIAŁY BUDOWLANE
Poznań, pl. Wolności 17 - telefon 29-76
zg 41 543

KAKAO „HOLLANDA“ znanej jakości
KUWERTURĘ i MASŁO KAKAOWE stale na składzie
polecą
„LUKULLUS“
Fabryka cukrów, czekolady i kakao, BYDGOSZCZ
Filia: POZNAŃ, Mostowa 32, Tel. 20-77
zg 41577

CZAPKI

KAPELUSZE
Krawaty, Koszule, Rękawiczki, Szelki, Skarpetki, Łaski poleca w wielkim wyborze
T. KANTECKI
Poznań, Stary Rynek 53/54 nar. Świętosławskiej (dawn. Jezuickiej).
dg 22 508/9

„Haftoplis“
wykonuje mierzki, okretkę — dziurki, wykończenie szali, falban, plisowanie, dekatyzowanie, hafty, monogramy, tarcze gimnazjalne, obciąganie guzików, nadrabianie stóp, podnoszenie oczek, terminowe najtaniej
Stary Rynek 6, tel. 28-10
wejście Wiankowa.
Pg 25 138-9,72

MYDŁO JELEŃ SCHICHT
usuwa wszelki brud

Pg 25 771-02,221

Polecamy
Najnowsze materiały na płaszcze, suknie, kostiumy, ubrania i palta męskie, jedwabie etc.
w **Magazynie Bławatów przy ulicy Nowej 3**
Konfekcję damską, męską, dziecięcą, gotową i na miarę, artykuły damskie, męskie etc.
w **Domu Konfekcyjnym przy St. Rynku 98/100**
R. i C. Kaczmarek - Poznań
Wybór olbrzymi! Ceny bardzo niskie!
Pg 26 097/8-15,717/9

Tapety Ceraty
gładkie, adamaszkowe meblowe, wózkowe, obrusy
Dywany
Chodniki, Dywaniki z linoleum, bouclé, ceratowe i pluszowe
Linoleum podłogowe i stołowe
Kokosowe chodniki i wycieraczki
Zb. Waligórski
Poznań Bydgoszcz
Pocztowa 31 Gdańska 12
Przyjmuje się asygnaty „Kredyt“.

Internatowe Gimnazjum Żeńskie i Szkoła Powszechna w Otorowie SS. Urszulanek S. J. K. dg 22793
przyjmuje zgłoszenia do egzaminów wstępnych.
Zakład otacza dzieci troskliwą opieką i daje możliwość wychowankom pobieranie nauk w zdrowych, wiejskich warunkach. **Prospekty na żądanie.**
Adres: Zakład SS. Urszulanek S. J. R. Otorowo, powiat szamotulski, woj. poznańskie.

Gospodarstwo
52 morgi pszennej w tym 5 łaki, bardzo dobrej przy mieście Steszewie, bez wymiaru, dobre zabudowania, cena 17,000 złotych, wpłaty 12,000 od właściciela w całości lub na parcele. Zgłoszenia Jan Wiczorek, Srocko Wielkie, pow. Kościan. zd 93 775

Z dniem 15 kwietnia 1937 r. przeniosłem swą
kancelarię adwokacką
z Strzelna do Poznania, gdzie prowadzić ją będę przy ul. Podgórnej 10a
Michał Frankowski
adwokat
zg 26 800

Otwierajcie szafy! Przeglądajcie garderobę!
Przynoście waszą odzież wiosenną do farbowania i chemicznego czyszczenia, bo
Pg 25 643/4-13,49/50 **najlepiej** czyści chemicznie i farbuje
BARWA-KAŁAMAJSKI
Filie we wszystkich dzielnicach Poznania

PROSZKI „MIGRENO-NERVOSIN“

Kogutek
ZASTOSOWANIE: **GRYPA, PRZEZIEBIENIE BÓLE GŁOWY, ZĘBÓW** i t.p.
ŻĄDAJĄC ORYGINALNYCH PROSZKÓW IN FABA I... **KOGUTKIEM**
PATRZCIE JAKIE PROSZKI WAM DAJĄ
GDYŻ SA JUŻ NAŚLADOWNICTWA.
ORYGINALNE PROSZKI „MIGRENO-NERVOSIN“ Z **KOGUTKIEM**
SA TYLKO JEDNE I ZAWSZE Z RYSUNKIEM **KOGUTKA**
PROSZKI „MIGRENO-NERVOSIN“ SA TEŻ I W TABLETKACH.

Od dziś! **»GAJA«** Od dziś!
Kostki bulionowe polskiej produkcji obecnie po 6 groszy!
zg 41 156

ORIENT HENNA SZAMPON
farbuje, zmienia włosy we wszystkich odcieniach przez zwykłe mycie.
FR. BOGACZ - BYDGOSZCZ, Dworcowa 14
WSZĘDZIE DO NABYCIA!

Na Targi Papiery dekoracyjne
Tektura w rolach. Kartony kolor. Papiery metalowe. dg 22816
Największy wybór! Najniższe ceny!
tylko w firmie **J. ZIMNY - Poznań**, Wodna 27, tel. 14-93 tuż przy St. Rynku

Poszukuję samodzielnych zdolnych **EKSPEDIENTÓW** oraz **DEKORATORA**
do nowootwartego dużego składu bławatów w większym mieście liczącym 80.000 mieszkańców. Oferty wraz fotografią i podaniem warunków do Kuriera Poznańskiego pod zg 26 792.
Pg 25 645/6-13,68

**Pełocenia godne
ŹRÓDŁA ZAKUPU**

Artykuły damskie Bielizna, Trykoty, Biłski, Pończochy, Rękawiczki
A. Szymańska Sp. z o. o. POCZTOWA 4 dawn. Dobrowolaki

Artykuły sportowe Mundurki, Płaszczki szkol. Ubiory do wszelk. sportów
Dom Sportowy św. Marcin 33. Tel. 55-71

Bielizna damska Najpiękniejsze modele
Kałamajski pl. Wolności 6. Tel. 2135

Blawaty WELNY — JEDWABIE PŁÓTNA
St. Buško, św. Marcin 18

Drogeria-Perfumeria **J. Czepczyński** St. Rynek 8, tel. 45-45
UNIVERSUM, Ratajczaka 38, tel. 27-49

Dywany CENTRALA DYWANÓW
Kuzaj, ul. 27 Grudnia 9 tel. 34-58

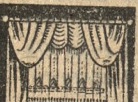
Farbaria-Pralnia chem. najlepiej czyści chem. i farbują wszelką odzież, materiały itp
Barwa-Kałamajski Filie we wszystkich dzielnicach Poznania

Farby Lakier Pokosty **J. Czepczyński** St. Rynek 8, tel. 45-45
UNIVERSUM, Ratajczaka 38, tel. 27-49

Filatelistyka Nowość! Popul. kompl. albumy pol. z 2,40, 6,—, 9,—
Dom Filatel. J. Witkowski Aleje Marcinkowskiego 7.

Firany Dywany — Obicia Meblowe — Dodatki do mebli wyściełanych
M. Pieczyński Stary Rynek 44 nar. Woźnej tel. 24-14

Fortepiany Pianina **W. DRYGAS** 3-go Maja 4 Tel. 33-58
Fachowe strojenia, naprawy, modernizacje

Harcerskie-Sportowe Artykuły tel 21-27
„Ka-De-Ha” ul. Podgórna 10

Koldry-Pościele Pierze — Puch — Koldry puchowana wacie i wełnie
EMKAP M. Mielcarek Wrocławska 30 Tel. 58-03

Lóżka metalowe Meble lakierowane Tapczany
SPRZĘT DOMOWY św. Marcin 9/10, Tel. 25-52 Azyg. Kredyt

Maszyny do pisania nowe i okazjne, największy wybór, niskie ceny, gwarancja
SKÓRA i Ska Al. Marcinkowskiego 23 tel. 18-47

Meble SKROMNE i WYKWINTNE dogodnie warunki spłaty
J. BARANOWSKI Podgórna 13 Tel. 34-71

Pasy transmisyjne **Kantaka 8/9** Tel. 30-22
Z. MAZURKIEWICZ, Sp. z. o. o.

Jubilerstwo BIŻUTERIA — ZEGARKI Własny warsztat reparac.
W. MAYER wł. L. Naleskowski rok zał. 1899

Pończochy Modne, dobre i tanie
Kałamajski pl. Wolności 6, tel. 2135

Porcelana-Szkło Kryształy — Wyprawy Sztuące — Podarki
„OZDOBA” św. Marcin 4. Tel. 50-27

Rękawiczki skórkowe, trykotowe, jedwabne, ostatnie nowości
Kałamajski pl. Wolności 6, tel. 2135

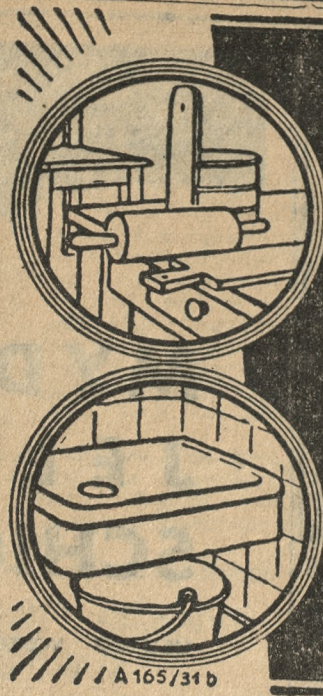
Parasole Parasole Ogrodowe — Laski Torebki damskie
Pozn. Dom Parasoli, M. DROZDOWSKA św. Marcina 22

Samochody nowe i używane oraz warsztaty
Brzeskiauto S.A. DĄBROWSKIEGO 29 Tel. 63-23, 63-65

Torebki damskie Modele wiosenne — Rękawiczki ceny niskie! Tylko
DOM NOWOŚCI Franc. Grunwald 27 Grudnia 9. Tel. 14-46

ATA
czyści i szoruje wszystko!

WYRÓB ZAKŁADÓW „PERSIL”
POLSKA SPOŁKA AKCYJNA BYDGOSZCZ

Gdy wychodzimy z domu, pragniemy być zawsze dobrze ubrani. Fachowe czyszczeniei dobrą konserwację garderoby zapewnia

Farbiarnia i Chemiczna Pralnia Dr. Proebstel i Ska
Poznań, Podgórna 10, Fr. Ratajczaka 34, Dąbrowskiego 12, Kraszewskiego 17, Strzelecka 1.

Wszelkie nowości sezonu
na komplety, płaszczki, suknie i ubrania męskie
Konfekcja damska
w najnowszych fasonach i modnych kolorach
piękne lisy: srebrne, niebieskie i naturalne
bielizna, płótna, galanteria i materiały dekoracyjne

poleca:

DOM HANDLOWY
F. WOŹNIAK
POZNAŃ - STARY RYNEK 85 - RYŃKOWA

Niedościgniony wybór — Bardzo niskie ceny.
Nasze 12 okien wystawowych wskazują na dobór kolorów.

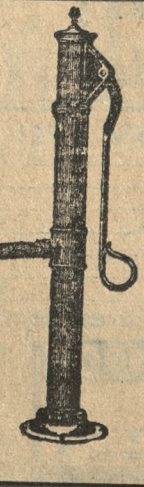
Na odpowiedzialne stanowisko
w administracji większego przedsiębiorstwa fabrycznego w Poznaniu poszukuje się
zdolnego prawnika ekonomisty
względnie praktyka, obeznanego z organizacją i pracą administracyjną w przemyśle. Reflektuje się tylko na pierwszorzędą siłę. Życiorys, świadectwa, referencje, wymagania do Kuriera Poznańskiego pod **zg 26 801**

KURSY SAMOCHODOWE FR. JURKOWSKI-DOZNAŃ DĄBROWSKIEGO 79-TEL. 78-80

Rutynowana buchalter-bilansistka
z wybitną długoletnią praktyką: zaprowadza — sanuje — kontroluje księgi — prowadzi abonamentowo. — Ustawia bilanse. — Referencje poważne. Przyjmie ewtl. kierownicze stanowisko buchaltera-bilansisty większym przedsiębiorstwie, lub czasowo dozor nad całokształtem buchalterii. Dysponuje telefonem, maszyną.
Łaskawe oferty do Kuriera Poznańskiego pod **zg 26 791.**

Dobra egzystencja
Jest do objęcia w Poznaniu
mniejsza hurtownia spożywcza
dobrze zaprowadzona. Potrzebny kapitał **zł 10.000,—**
Zgłoszenia Kurier Poznański **zg 26783.**

Woda nic nie kosztuje
ale tylko z własnej studni
STUDNIE WIERCONE, abisyńskie i artezyjskie.
POMPY nowoczesne ssące i ssąco-tłoczące
WODOCIĄGI HYDROFOROWE — ręczne i automatyczne „Elektra”.
WIERCENIA badawcze **zg 22 806**
Wykonuje solidnie i tanio
J. KOPCZYŃSKI i SP.
Przedsiębiorstwo wiercenia studzien i fabryka pomp
POZNAŃ, ul. Marsz. Focha 127.
Porady i kosztorysy bezpłatnie
Rok zał. 1893. Nr. telefonu 65-68 i 60-42.

Zbożowcy!
Poważna firma zaangażuje od 1. 6. wzgl. później **rutynowanego kulturalnego pracownika** dla klientów ziemiańskiej **pomocnika młodszego** obeznanego z obsługą klientów malorolnej i magazyniera młodszego.
Oferty sił bezwzględnie fachowych solidnych do Kuriera Pozn. **pod zg 26 796.**

KUPIĘ
akcje Drukarni Pomorskiej
(Słowo Pomorskie)
Oferty z podaniem ceny do Biura Ogłoszeń „PAR”. Poznań, Aleje Marcinkowskiego 11. **pod nr. 15,675.** Pg 26 074-15,675

3 ubikacje handlowe
w gmachu pl. Wolności 11 — I ptr. z wejściem z tej samej klatki schodowej co do Polskiego Radia (od strony Komendy Policji Państwowej zaraz do wynajęcia.
Oferty z wyszczególnieniem proponowanego czynszu przyjmują Administracja Domów Miejskich Grunwaldzka 18, parter, pokój 4. **ng 41 858**

Parcele budowlane i leśne
w Junikowie i Kobylepolu
pod Poznaniem — od 50 gr za 1 mtr. kw.
na sprzedaż. **BIURO PARCELACYJNE**,
Poznań, Plac Wolności 11 — tel. 58-15
Pg 27110/11-15,781/5

APARATY WSZYSTKICH TYPÓW
Wpłata od zł. 15.— Raty miesięczne od 12.— zł. Pożyczki Państwowe
RADIOMECHANIKA
SW. MARCIN 25 TELEFON 12-38

RENAULT

największa fabryka samochodów EUROPY

„CELTAQUATRE”

samochód osobowy średniej wielkości z oszczędnym, elastycznym motorem 4 cyl. 1 1/2 litr. 6/35 K. M., 100 godz. 8—9 ltr./100 km., mocne podwozie z podwójną ramą, niskoleżąca rama zawieszona w trzech punktach, dając maksimum bezpieczeństwa i pewność jazdy, luksusowa karoseria komfortowa, wszystkie szyby „sekurit“ i t. d. Cena za 4-drzwiową karoserię „grand luxe” dla 4—6 osób loko Poznań oclono do natychmiastowej dostawy: **Żł 6.450,—**

RENAULT

Generalne przedstawicielstwo na Wielkopolskę, Pomorze i W. M. Gdańsk: „Automotor” Poznań, pl. Nowomiejski 7. Tel. 34-01

Co modne na wiosnę
pokazują nasze
Nowe Wystawy
Artykułów męskich

Specjalnie polecam
Dział miarowej bielizny
piżam, poranników i garniturów domowych

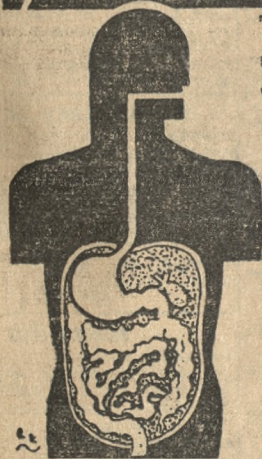
The Gentleman

Właśc. Stefan Schaefer

ul. Nowa 1. **POZNAŃ** ul. 27. Grudnia 4.
TELEFON 31-69.

Sprzedają na asygnaty Spółdzielni „Kredyt”

Zdrowy żołądek jest fundamentem zdrowia!

Trzeba dbać, by żołądek sprawnie funkcjonował i przyzwycząć go do systematycznego wypróżniania się. Nie wolno niszczyć organów trawienia obstrukcją, ponieważ w kiszkiach pozostają substancje gnilne, ztruwając organizm.

ZIOŁA z GÓR HARCU D-ra Lauera regulują żołądek, normują trawienie, łagodnie przeczyszczają, pobudzają przemianę materii, stosują się przy obstrukcji, przy cierpieniach wątroby, woreczka żółciowego, (kamicy żółciowej), przy cierpieniach hemoroidalnych i otyłości.

ZIOŁA z GÓR HARCU D-ra LAUERA.

Dwóch inteligentnych, doświadczonych samodzielnych pracowników umysłowych

zdolnych korespondentów w administracji biurowej poszukuje fabryka. Zyciorys, odpisy świadectw do Administracji Kuriera Poznańskiego pod zg 26 795.

Hurtownia Spożywcza na Górnym Śląsku poszukuje **wspólnika** z 30.000 do 50.000 złotych

który może wspólnie z synem prowadzić interes. Obecny właściciel ma zamiar z powodu przekroczenia wieku z interesu się wycofać. Interes ten istnieje już 35 lat, i może się liczyć do jednej z największych firm, a obrót roczny wynosi około zł 2.000.000.— Do sprzedania jest ewent. Dom Handlowy i mieszkalny z magazynami o pojemności 30 wagonów. Zgłoszenie Poczta Chorzów, Posterestante Rejestr Handlowy L. 662. zg 26 780

Dachy

pokrywa, naprawia i emoli. Wszelkie prace blacharskie wykonuje rzetelnie i fachowo. Papa Dachowa, smoła, lepnik, kit uszczelniający po oryginalnych cenach fabrycznych poleca

Ig. Mandowski, Poznań,

dypl. mistrz blacharski i dekarstwo Grobla 3, Telefon 34-60
zg 26 802

Prądnicę prądu stałego

100 V, 120 kW

silnik trójfazowy

220 V 50 okresów 180 KM — kupimy używane, lecz w dobrym stanie. Oferty pod „WK 342” do Tow. Reklamy Międzynarodowej, Katowice, Pl. Marsz. Piłsudskiego 11. Tg 20 527

Ogłoszenie.

Państwowy Zakład Zdrowoj w Cieclocinku ogłasza przetarg ofertowy na dzierżawę w 1937 r.:

1. kina „Sfinks”,
2. młeczarnia „Pod Wieżą” w parku sosnowym,
3. młeczarnia „Bristol” w parku zdrojowym,
4. na miejsce pod zdjęciem fotograficznym na rok 1937: a) Basen i Park Zdrowia, b) Park Główny c) partery koło Łazienek, d) park teatralny, e) park sosnowy.

Termin składania ofert do dnia 2 maja 1937 r. Otwarcie ofert nastąpi w dniu 4 maja 1937 r. Oferty na p. 1, 2 i 3 należy składać wyłącznie na formularzach przetargowych, które można otrzymać w Państwowym Zakładzie Zdrowoj w Cieclocinku. Państwowy Zakład Zdrowoj zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta i przeprowadzenia dodatkowego ustnego przetargu.

DYREKTOR ZAKŁADU ZDROJOWEGO (St. Wiśniewski).

ng 40 793

Zarząd Spółki Akcyjnej „Hartwig” w Poznaniu zawiadamia P. P. Akcjonariuszy, że w dniu 27 kwietnia 1937 r. odbędzie się o godzinie 11-tej na sali posiedzeń Banku Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu, plac Wolności 15 **Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.** Ogłoszenia szczegółowe pojawiły się w Monitorze Polskim dnia 31/3 nr. 73, z dnia 3 kwietnia nr. 76 i z dnia 14/4 nr. 85 Pz 27123-15-741

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2395, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11.10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 10.45.

1. DOMY - PARCELE

Willa
sześciopokojowa komfort. ogród dwumorgowy Puszczkowo do sprzedania. Rekomendacja — Pierackiego 12, m. 10. zdg 87 275

Dom
dwupiętrowy peryferii sprzedam, okazynie, przejęcie pożyczki — 20 000 gotówka 35 000.— Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 92 607

Kamienica
3 piętrowa nowa sprzedam, gotówki potrzebne 90 000 zł. pośrednicy do kosza. Oferty Kurier Poznański zdg 92 419

Wille
dwumieszkaniowa składem przy tramwaju nadzwyczaj solidna budowa amortyzacja okazynie sprzeda. Poczta 15 — 2. zdg 91 635

Willa Puszczkowo
komfortowa 6 pokoi, masywnie budowana przy lesie — blisko dworca pięknym ogrodem bardzo korzystnie. Oferty „Par” nr. — 54.395”. Pz 26 020-54.395

Kamienice
Park Wilsona 3 i 4 pokojowe mieszkania komfort cena 175 000. Kamienica przed Parkiem Wilsona, cena 80 000.— Parcele sprzedam Mettler, Plac Wolności 7. Pz 26 094 54.377

Sprzedam
nieruchomość nadająca na przedsiębiorstwo. Oferty Kurier Pozn. zdg 93 801-2

Willa
czynszowa z ogrodem wprost od gospodarza na sprzedaż Krauthofera 18. zdg 94 299/300

Parcele
Solacz — Winjary przy urzędowej ulicy. Wiadomość Szaniackiej 1. m. 21, telefon 77-21. zdg 86 998/9

Kupię
domek mały lub willę z mieszkaniem, letnim i z ogrodem Łazarz, Górczyn, Debiec. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 91 111

Kamienice
w śródmieściu, dochód 20 000.— sprzedam za 175 000.— Oferty „Par” pod „54.409” — Pz 26 045-54.409

Parcele
(plac budowlany) do 1 000 m² korzystnie sprzedam. G. Wilda 92. zdg 92 799/800

Dom
w Śmiglu z dobrze zaprowadzonym ogrodem zaraz sprzedam. — Ulica Łazarzowa 6. n 41 825/6

Kamienicę
dwupiętrowa składem rzeźniczkim Ostrzeszowie sprzedam, lub wdzierżawie. Oferty Kurier Poznański zdg 93 254/5

Budynek fabryczny
sprzedam. Potrzebne 50 000.— zł Oferty „Par” pod „10.9” — Pz 25 189-10.9

Korzystnie
parcela 3 600 m² na sprzedaż blisko dworca. Wiadomość Władysław Fejnas, Puszczkowo, ul. Lipowa 6. Ng 41 642

Parcele
1 000 m² Grunwaldzka przy przebieżanym parku, tramwaj. — Oferty do Kuriera Poznańskiego zdg 95 427

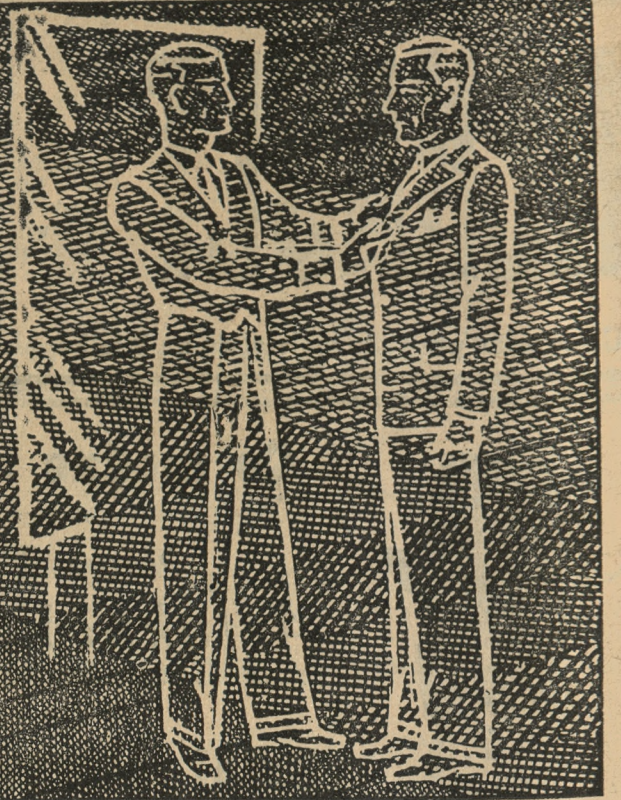
Kupię
domek, okolica Poznań, do 5 000 zł, Oferty Kurier Poznański zdg 93 936

Administrację
domu przyjmie doświadczony, uczciwy administrator. Oferty Kurier Poznański zdg 93 216

Warszawa — willa
niezwykle solidnie murowana, 6-pokojowa ewentualnie dwumieszkaniowa, hall, weranda murowana, oszklona, taras, ogród owocowy 3700 metrów, Kubatura 941. Tramwaj dwie minuty — kierunek Żoliborz. Wpłata 50.000 zł. Dobrowolski, Zabłocińska 11. ng 41 611

Wille
czteromieszkaniowa, częściowo wykończona sprzedam, gotowa czteropokojowa komfort. Wskaże Kurier Poznański zdg 94 204

Modne krawiectwo
Firmy
EDMUND RYCHTER
 U SZCZYTU DOSKONAŁOŚCI
Sposób udeblnionych krojczych — każdy w swoim zakresie
tworzą z dobrego najlepsze
EDMUND RYCHTER POZNAŃ
 FR. RATAJCZAKA 2
 WROCLAWSKA 15
 WROCLAWSKA 14
OSTRÓW (WLKP.) RYNEK i UL. KALISKA

Parcele
 większa ilość przy jeziorze kierskim sprzedam. Oferty Kurier Poznański zdg 93 993-4

Parcele
 1165 metr. Dębice przy tramwaju sprzedam 2.900.— Oferty Kurier Poznański zdg 93 701-2

Willa
 trzymieszkańcowa duży ogród, surowym stanie na Wildzie — sprzedam. Informacje Wspólna zdg 94 036

Dom
 śródmieściu Weyherowa czynszowy, dochodowy, restauracja, kolonialka, zajazd, 3 śpiżnice, nadające się fabryce lub inne przedsiębiorstwa powodu śmierci właściciela sprzedaż. Aleksander Jankowski, Weyherowo, ul. Pucyka 1.

Wille
 pełny komfort, piękny ogród — Puszczkowo sprzeda Karpiński. Ogrodowa 7.

Parcele
 Łazarz pod kamienicę sprzedam Łazarz, Malopolska 9, zdg 94 230

Parcele
 ca 900 m² pod budowę zwarta miasteczko Poznań zabud. ureg. ulicy z powodu zmiany miejsca zamieszkania, pilnie, korzystnie na sprzedaż wprost od właściciela. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 93 995

Dom
 nowy z ogrodem — Mosina, 2 mieszkania dwupokojowe, kuchnie do sprzedania. Zgłoszenia: Poznań, Góralska 14, telefon 41-16, zdg 94 580

Parcele
 oplotowana 3 000 m² z ogrodem owocowym na Ratajach korzystnie sprzedam. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 94 602

Parcele
 805 mtr. ul. Czeszochowska — sprzedam korzystnie za gotówkę. Zgłoszenia skład węgla, Piekary nr. 6, zdg 94 487

Kamienicę
 4-piętrowa, ogromny gmach — dochód 9.500 sprzedam 75.000.— wpłata 50.000.— Oferty Kurier Poznański zdg 94 440

Kamienica
 dochód 2.800 cena 16.000, właściciel. Oferty Kurier Poznański zdg 94 461

Kamienica
 nowa, komfortowa centrum, dochód 8.760.— cena 86.000, kamienica nowa Łazarz komfortowa przy rynku, kościelce 97.000.—

Karalus,
 Poznań, Marszałka Focha 25, zdg 93 614

Teren
 bocznica Komandoria Wilda tania, Śniadeckich 16 — 7, zdr 86 158

Sprzedam za gotówkę
 dom mieszkalny piętrowy z 2 składami i ogrodem w najlepszym położeniu na prowincji blisko Poznania. Pośrednictwo wykluczone. Oferty Kurier Poznański zdg 93 780

Parcele
 Puszczkówko sprzedam. Informacje Kowalski, Cieszkowski 9, albo Kowalski, Puszczkówko 74, zdg 93 798

Zamienię
 teren podmiejski na wille Puszczkowo lub Poznań. Oferty Kurier Poznański zdg 93 589

Kamienicę
 sprzedam, miasto powiatowe ulica główna, skład, obszerne lokale, duży śpiżnicz, wartość dzierżawna 2 500 przy wpłacie 20 000. Pośrednictwo wykluczone. Oferty Kurier Poznański zdg 94 609

Parcele
 budowlane, Bukowska, Dabrowskiego, Grunwaldzka, Grodzkiego, Szamotulska, Kościelna, Rocha podzaj willei składem, wpłaty wybór innych „Osadopol”. Rzeźniczek 14 000, sprzedaż. Czarniecki, Poczta 9, zdg 93 880

Willa
 ogrodem przy Grunwaldzkiej — 35 000.— Bloch, Aleje Marcinkowskiego 15, zdg 93 721

Kamienicę
 piekarnię, dochód 7 500.— wpłaty 40 000.— sprzedam. Oferty Kurier Poznański zdg 93 877

Wille
 dwumieszkańcowa, — centralnym ogrzewaniem sprzedam, wpłaty 26.000.— Oferty Kurier Poznański zdg 93 529

Kamienicę
 składami, przy Marcinie, sprzedam wpłaty 95 000.— Spieszne oferty „Par”, 54.451.— Pg 27 107-54.451

Wille
 sprzedam Pasieka 27, właściciel Kubasik, Polna 1, zdg 93 662

Administracji
 domów poszukuje prawnik pełne udziolenie. Oferty Kurier Poznański zdg 93 842

Dom
 składem kolonialnym, parcela, Poznań, przy tramwaju od Niemca, 15 000

Plac
 2 074 m², zwarta budowa, dwa ma szczytami, zwiem 14 000 sbrze da Dudek, Wielkie Garbary 34, zdg 93 881

Kamienicę
 dochód 15 000.— sprzedam 82 000, wpłaty 60 000.— Gruszczyński, — Marcinkowskiego 17a, zdg 94 113

Kamienicę
 36 ubikacji, dochód 8 tys., korzystnie sprzedam. Oferty Agencja Kuriera Kościan, ng 41 828

Kamienicę
 z 8 lokatorami składem wjazdem przy głównej ulicy, powiatowym mieście korzystnie sprzedam. — Zgłoszenia do Kuriera Poznańskiego ng 41 827

Parcele
 pół i morgowa blisko kościoła i szkoły od 0,50 za m² Informacje Młyn Parowy, Krzyżownicy, poczta Poznań 15, zdg 94 227

Willkę
 nowa częściowo umeblowana, tuż przy lesie, morga ogrodu letnisko Kobylnica sprzedam 6 800.— Chadyński, Poznań, Grunwaldzka 74, zdg 94 363

Wille
 dwumieszkańcowa przy tramwaju do 25 000.— gotówka kupię. Oferty Kurier Poznański zdg 94 377

Willkę
 wzgl. parcele Poznań okolica — kupię. Posiadam 12 tysięcy. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 94 360

Dom
 rzeźnictwem, maszynieria Poznań, centrum, dochód 3 600.— sprzedam 27 000.— Oferty Kurier Poznański zdg 94 005

Parcele
 willowe Jezycze, wysoko położone w okolicy Ogrodu Botanicznego tania na sprzedaż. Oferty Kurier Poznański zdg 94 187

Parcele
 Szamarzewskiego tania sprzedam. Oferty do Kuriera Poznański zdg 93 925

Parcele
 górna część Solacza korzystnie sprzedam. Oferty do Kuriera Poznańskiego zdg 93 926

Parcela
 ogród morgowa sprzedam tania. Właściciel Staszica 9, m. 4, zdg 94 212

Kamienica
 donosi 11 000 sprzedam 75 000, amortyzacji 20 000 Oferty Kurier Poznański zdg 94 207

Dom
 budowlane, Bukowska, Dabrowskiego, Grunwaldzka, Grodzkiego, Szamotulska, Kościelna, Rocha podzaj willei składem, wpłaty wybór innych „Osadopol”. Rzeźniczek 14 000, sprzedaż. Czarniecki, Poczta 9, zdg 93 880

Dom
 nowy czynszowy owocowym ogrodem, front 50 m do budowy, 15 minut St. Rynku, przy Warcie sprzedam okazynie spiesznie z powodu choroby. Oferty Kurier Poznański zdg 94 501

Dom
 nowy piętrowy, niezamieszkały, 2 morgi ogrodu tania sprzedam. Poznań-Golecin, Naleczewska 12, Kapturski, zdg 94 406

Willa
 nowa, komfortowa czteromieszkańcowa, Solacza, 45 000, dochód 4 080.— Willa sześciomieszkańcowa 24 000.— Nowakowski, Wielkie Garbary 48 — 21, zdg 94 576

Kamienicę
 kupię. Szczegółowe oferty Kurier Poznański zdg 94 560

Parcele
 Winogrady 1 250 kw.m., 6 000 przy kościele lazarskim 1 662 kw.m., 8 500 ul. Bogusławskiego 700 m² i 3 000 m² Palacza 10 000 sprzedam, Maciejewski, Focha 81, telefon 62-66, zdg 94 549

2. PIENIĄDZ
 12 000 zł
 poszukuje I hipotekę dam 10 do 12 procent. Oferty Kurier Poznański zdg 92 422

Wielka kancelaria adwokacka
 w woj. mieście b. dzielnicy praktycznej poszukuje od zaraz spółnika adwokata „chrześcijanina”. Oferty Kurier Poznański, Gdynia, ng 40 857

Kilkutysięcznej
 pożyczki poszukuje hipotekę kamienicy Poznań, wysoki procent. Oferty Kurier Poznański zdg 94 473

Wspólnika-niczki
 kap 80—100 tysięcy celem objęcia wiekszego majątku, poszukuje rutynowany agronom. Oferty Kurier Poznański zdg 94 574

Poważne
 przedsiębiorstwo przemysłowe poszukuje pożyczki 20—30 tys. zabezpieczonych hipotecznie na I miejscu. Oprocentowanie według umowy. Zgłoszenia do Kuriera Poznańskiego ng 41 596

10 000,—
 gotówki i współpracy poważnym przedsiębiorstwie proponuję. Oferty „Par”, Poznań pod 54,430 Pg 26 078-54,430

6 000 zł
 poszukuje zabezpieczenie czteropokojowe, lub trzypokojowe mieszkanie ze składem na Solaczu. — Oferty Kurier Poznański zdg 93 738

Potrzebna
 natychmiast pożyczka 1000 zł wysokie oprocentowanie z góry 20 proc. osobie na rządowej, dobrej posadzie. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 93 753

3—4 000,—
 na I. hipotekę, nowy dom, wartości 20.000.— Oferty Kurier Poznański zdg 93 747

Celem
 otwarcia placówki zarobkowej poszukuje udziałowców po zł 100 Zgłoszenia Polaków, katolików podaniem zawodu Kurier Poznański zdg 93 824

Białwatnik
 kawaler lat 42 wstąpi jako czynny wspólnik — przyjmie poważne przedstawięlistwo, kapitał 15 000 Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 93 850

10.000 zł
 z osobistą współpracą przystąpię jako wspólniczka do dobrze zaprowadzonego przedsiębiorstwa. Oferty Kurier Poznański p. 20 463

Wspólnika
 wspólniczki kapitałem 1 000—2 000 przyjmujemy. Poważne zyski. Oferty Kurier Poznański zdg 94 062

2.000 zł
 poszukuje I hipoteka, wykończenia domu. Oferty Kurier Poznański zdg 94 279

Krawcowa
 z dobrym krojem dom poza dom poszukuje posady. Oferty Kurier Poznański zdg 93 901

Wspólnika
 kapitałem 10 tysięcy lub pożyczkę za stałą posadę

30
 do 50 tys. na I hipotekę wartości 250 tys. poszukuje. Wysoki procent. Oferty Kurier Poznański ng 41 657

Księgowość rolnicza
 prowadzenia nadzór, rewizje — załóż, bilans, sprawy podatki, — ulgi — umorzenia — przeprowadza ściśle fachowo, ceny umiarkowane, dyskrecja zapewniona, Łaskawe zgłoszenia Kurier Poznański zdg 94 562

3 LETNISKA UZDROWISKA
Wilkowo Polskie
 letnisko przyjmuje gości od 15 kwietnia. Zgłoszenia, informacje, poczta loco, powiat Kościan, zdg 90 390

Letnisko
 wzniesiona Zbaska, pow. Wolsztyn, piek. okolica lasy jezioro, rozrywki, kwiecień maj 3,50 zł dzienne.

Muszyna
 pensjonat „Jaworzyna”
 Duże słoneczna pokoje, Kuchnia wykwinna, 3 tyg 95 zł. Mg. S. Hetperowa, zdg 94 458

Muszyna
 koło Krynicy. Pensjonat chrześcijański „Góra” pod nowym zarządem. Nad Popradem, 5 minut do łaźni, od 1 maja do 30 czerwca 1937. Ryczałt 3 tygodniowy 137,50, czterotygodniowy 177,50, Lipiec - sierpień urządzamy o wcześniejsze zamawianie pokoi. Pg 25 779-6, 233

Czorzstyn
 Pensjonat „Diana” (nad Dunajcem) otwarty. Dobrowie towarzystwo. ng 39 394

Ciechocinek
 pensjonat „Julianka” Drowej A Sawickiej, otwarty 1-go maja, ng 41 492

Truskawiec
 od kwietnia otwarta nowoczesna willa „Aida”, Dra Proszkowskiego z pensjonatem dietetyczno-leczniczym. ng 41 442

Puszczkówko
 willa Helena, przy dworcu, pokoje, kuchnia, zdg 93 542

Boszkowo pensjonat „Rusalka”
 30 pokoi, lasy, jezioro, plaża, tenis, rozrywki, stacja w miejscu, utrzymanie wraz pościelą od 3,50 od czerwca 4.— ng 40 780

Informator letnisk
 przyjmuje zlecenia w

wolne letniska
 „Rex”, Trzeciego Maja 5 zdg 92 938

Truskawiec
 od kwietnia otwarta nowoczesna willa „Aida”, Dra Proszkowskiego z pensjonatem dietetyczno-leczniczym. ng 41 442

Puszczkówko
 1 lub 2 pokoje z kuchnią do wydzierżawienia na sezon letni. — Oferty Kurier Poznański zdg 93 677

Poszukujemy
 wiekszego letniska do wydzierżawienia Biuro „Erest” Kantaka 8/9, zdg 93 705-6

4. OSOBISTE
Śniadania
 wiedeńskie dobre i tanie, wydaje Kawiarnia

Maleńka
 Poznań, Wielka 5, telefon 49-82. Lokal otwarty od godz. 7 rano, dg 22 364

„Ninon”
 3 Maja 7, tel. 52-80 specjalistka cer tłustych, niezawodna metoda, porady darmo, zdg 93 625

Kapelusze
 w każdej cenie

„Ines”,
 Piekary 22/23.

Asygnaty
 Kredyt. Pg 26 065-14.80

Samotni
 znajdują smaczne, tanie potrawy w Śniadalni Sobczyńskiego, Ratajcza 2, zdg 92 283/4

trwałej ondulacji suszarki
 niezrównanej jakości plyn do trwałej wodnej ondulacji poleca Witkowska, Garmcarska 4, m. 9 zdg 94 228

Jadwiga
 Podgórna 10 a

kapelusze półdarmo.
 zdg 94 400

Noga duża bo kilowa
 każdej chwili jest gotowa i kosztuje

jeden złoty
 mniejsza — siedemdziesiąt groszy Obiad smaczny i obfity, zjesz z rozkoszą gościu miły. Potraw mnostwo, wódki, piwa, wszystko co żoladek wzywa, jeśli dbasz o zdrowie jego, stołuj się u Sobczyńskiego Fr. Ratajcza 2, — telefon 10-28, dg 22 815

Jeżeli Pani
 zamawia kostium, płaszcz, komplet, suknie, to tylko

Galazka
 Wrocławska 19, zdg 94 563

100
 komu powiem nieprawdę. Chęromantka „Lune”, Łukaszczyca 4 — 10, od 1—5, zdg 94 504

6. OŻENKI
Wdowiec
 zamożny pragnie poznać pania — około 45 lat, średniego wzrostu panna lub wdowa bezdzietna. Pośrednictwo krewnych mile widziane. Zgłoszenia do Kuriera Poznańskiego zdg 90 771

Panna
 lat 35, posiada 7 tysięcy gotówki, pozna panów w celu matrymonialnym, wojskowy kolejarz emeryt. Proszę poważnie i szczerze oferty kierować do Kuriera Poznańskiego zdg 92 880

Pięćdziesięcioletnia
 got. 50 tys. wyjdzie za mał. — Poczta 23 — 6 zdg 93 601

Miła
 przystojna zamożna wdowa, wiek średni — bez obowiązków, powodowana brakiem znajomości, posłubi starszego kulturalnego pana na wyższym stanowisku, ew. emeryta wieku do 60. Zgłoszenia — Poznań, urząd poczt. 5, Wilda, Poste-restante 15-55, zdg 94 581

Do
 restauracji kupca do 40 inteligentna got. 15 tys. ułomna — mieszkaniem, cel matrymonialny. Oferty Kurier Poznański zdg 94 543

Były urzędnik
 obecnie w posiadzie prywatnej, przystojny ciemnobłondyn szuka towarzyski życia. Panny, choć z dzieckiem lub innymi wadami lecz dobrym sercem z miasta wiejski, albo wdowy z cośkolwiek gotówka proszę szczerze ofert. Kurier Poznański zdg 94 459

Zapoznania
 posażnych pań — panów stanowiskach dyskretnie ułatwia — „Slinks”
 Poznań, Kantaka 9, front. I ptr. zdg 94 449

Dla
 dwóch synów inżyniera i prawnika na stanowiskach 28 i 30 lat, przystojnych z elity towarzyskiej, poszukuje odpowiednich partii. Panie wykształcone z dobrej rodziny, majątkiem zechca się zgłosić. Pośrednictwo krewnych mile widziane. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 94 510 z dołączeniem fotografii.

Dla
 brata rzeźnika, lat 30. — własny skład szukam żony gotówka. — Oferty Kurier Poznański zdg 94 539

Przemysłowiec
 lat 30, posiadający kamienicę — oraz fabrykę w Poznaniu, wartości 200 tys. pozna pannę inteligentną z dobrej rodziny. Cel matrymonialny. — Fotografie oraz oferty Kurier Poznański zdg 94 464

Największy wybór
 posażnych pań oraz panów zajmujących poważne stanowiska poleca jedynie

„ECHO”
 Poznań, św. Marcin 57, telefon 50-30. Dyskrecja gwarantowana. zdg 94 525

Który !!!
 inwalida wojenny (może być ociemniały) posłubi sympatyczną 39-letnią pannę wzrostu wyżej średniego, figury pełnej, o prawdziwie złotym sercu, nie dzisiejszych zasad. Oferty Kurier Poznański zdg 94 503

Bogate
 Amerykanki z dolarami. Kilka tysięcy kamienicznych pań z posiadaniem od 1 000—5 000 000.— Niezależne zastępy panów na różnych stanowiskach poleca Najstarsze Biuro Matrymonialne „Głos Serca”, Stanisławów, Słowackiego 20. Podać dane z wymaganiami, załączony złoty znaczkiem. Wysyłamy adresy i fotografie. ng 39 534

Kłóra
 z pań materialnie niezależna posłubi nauczyciela, kawaler, lat 28 przystojny, bez posady. Zgłoszenia Kurier Poznański p 20 460

Panna
 lat 35, sierota, inteligentna — przystojna, szlachetny charakter 1.000 zł szuka męża. Oferty Kurier Poznański zdg 93 449

Przystojna
 brunetka, lat 38, na kierown. stanowisku państw. „niezależna” — pozna pana, inteligentna do lat 50 wdowiec bezdzietny nie wykluczony. Oferty Kurier Poznański zdg 93 637

Dwóch
 przystojnych kawalerów, wykształcenie średnie, posiadających własne przedsiębiorstwa handlowe, poszukuje pań w celu matrymonialnym z gotówką. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 93 468

Młoda
 przystojna, inteligentna, ciemno blondynka z prowincji — szuka znajomości panów na wyższych stanowiskach. Cel matrymonialny. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 92 466

Urzędniczka
 lat 22, przystojna, ładna, elegancka wyprawa, trochę oszczędności, przy podziale rodzinnym 5.000 zł szuka męża. Panowie na stanowiskach zechca złożyć oferty nieanonymowe Kuriera Poznański zdg 92 774

Pani
 niebidna, wesolą, pogodną, nieposobioną szuka znajomości inteligentnego kulturalnego, zamożnego pana. Cel matrymonialny. Panowie do lat 50, wdowcy nie wykluczony, zechca złożyć ofertę do Kuriera Poznańskiego zdg 93 355

Wdowa

bezdzienna, solidna, przystojna, posiada dom, interes szuka niezłych samych walorów, urzędnicza, względnie emeryta lub syniowanego od lat 45. Dyskretna, zapewniona. Pośrednictwo nieopodane. Oferty Kurier Pozn. zdg 92 897

Skuzak

żony, wdowiec kolejarz, dobrego usposobienia, 3 dzieci, lat 10-16 własny domek, ogród. Starsze panny zgrabne z mniejszą gotówką do lat 40 racza złożyć oferty z fotografią do Kuriera Poznańskiego zdg 93 773

Właściciel

nieruchomości posłubi sympatycznie, posażna panna. Oferty Kurier Poznański zdg 93 717

Kupiec

drogerzysta, kat. kawaler, lat 34 ma 20.000 gotówki, prosi o propozycje. Oferty Kurier Poznański zdg 93 640

Kawaler

lat 37 przemysłowiec z got. 14 tys. zł poszukuje panny lub młodej wdówki posiadającej własne przedsiębiorstwo. Cel matrymonialny. Oferty z dołączeniem fotografii Kurier Poznański zdg 93 810

Kawaler

adm. rolny, lat 38, posiadający 15 tys. gotówki poszukuje panny właścicielki 200-300 morg lub odpowiednią dzierżawę. Cel matrymonialny. Zgłoszenia z fotografią Kurier Poznański zdg 93 816

Kawaler

lat 29, dobrym charakterem, stała posada, właściciel domu posłubi panne chętnie z prowincji. Oferty Kurier Poznański zdg 94 157

Dyskretnie

solidnie ułatwia znajomości matrymonialne „Wanda”, Rom. Szymańskiego 4-5. zdg 94 046

Wdowiec

przystojny lat 36, na stałe posiadacz szuka żony z majątkiem z dobrej rodziny z fotografią. Oferty Kurier Poznański zdg 94 430

Panna

lat 40, właścicielka nieruchomości idealnej połowy, pragnie poznać w starszym wieku męża - przyjaciela z gotówką 8-10 tys. złotych Oferty Kurier Poznański zdg 94 433

Panna

lat 27, pełna inteligentnego pana w celu matrymonialnym. Oferty Kurier Poznański zdg 94 333

Kawaler

przystojny brunet, lat 36, szuka żony do pomocy celem otwarcia nowego interesu z gotówką powyżej dwa tysiące. Oferty Kurier Poznański zdg 94 338

7. SPRZEDAŻE

Tapety

wyбір niskie ceny

Ceraty

Wrocławska 13 — telefon 24-06 Asygnaty „Kredyt” zdg 88 765

Linoleum

Wrocławska 13 — telefon 24-06 Asygnaty „Kredyt” zdg 88 765

Orwat

Wrocławska 13 — telefon 24-06 Asygnaty „Kredyt” zdg 88 765

Dla blawatnika

lat 29, dobrze zaprowadzony interes lokacyjny, dom murowany, 2 piętrowy w rynku, 11 pokoi, 3 kuchnie, duży skład, sklepy, śpiżnicę, wędliniarnię, roczna dzierżawa ca 2 000.— zł wpłaty 15 000 zł. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 92 314

Maszyny do pisania

małe i duże — nowe, używane — z gwarancją — dostarcza najkorzystniej

Kochanowicz S-ka

Plac Wolności 13 Pg 29 945-14,13

Okazyjna

sprzedaż wszelkich

Mebli

nowych — używanych, specjalność

Kompletne

wyprawy, oraz

Kryształy

różne inne sprzęty użytku domowego, biurowego, najkorzystniej, Jezuicka 10 (Świętosławska), Pg 25 947-14,23

Belki

kantówki, szalówki i wszelkie materiały budowlane z tartaku w Gądkach sprzedaje wagonowo i wozami firma Teodor Staniowski hurt drzewa, Poznań, ul. Składowa 1, m. 5. zdg 93 098

Dynamo

A. E. G. Prąd stały 115 volt, 17 amp., 1,95 KW z kompletną tablicą rozdzielczą sprzedam. Ul. Ogrodowa 17, warsztat, zdg 93 081

Maszyny

do pisania nowe i używane z gwarancją. Skóra i S-ka. Poznań — Aleje Marcinkowskie-go 23. zdg 39 493

Skład

małki, 2 pokoje, kuchnia korzystnie na sprzedaż. Adres wskaże Kurier Poznański zdg 93 474

Maszynę

do pisania Portable i dużą biurową sprzedam. Oferty Kurier Poznański zdg 93 309

Rower

damski jak nowy, Maszalska 8a, m. 7. zdg 94 568

Wapno budowlane

pierwszorzędnej jakości polecają Górnośląskie Zakłady Wapienne Lipie, poczta Lubliniec, zdg 92 842

Mały

samochód limuzynka 4 siedzeniowy, nowe opony tanio sprzedam. Centralne warsztaty. Dąbrowskiego 40. zdg 92 995

Meble kuchenne

wprost wytwórnij najkorzystniej. Piaskowa 3, Konecki, zdg 93 106

Fortepiany - pianina

B. Sommerfelda

jako najlepsze krajowe są bezkonkurencyjne. — Proszę przekonać się o pierwszorzędnej jakości moich instrumentów B. Sommerfeld, Poznań, 27-go Grudnia 15. Dostawca Państwowych Konserwatoriów i Polskiego Radia, ng 41 097

Różne krzaczaste

10 uszlachetnionych rodzajów 6.— zł. Przy odbiorze 50 sztuk, wolne od kosztów opakowania i przesyłki. Willy Pusch, Wolsztyn, ng 41 215

Cyclameny

sadzonki, 2 razy pikowane polecam ogrodnikom i majątkom. — Maria Brzezińska, zakład ogrodniczy, Poznań, Rataje 19/21, zdg 70 142

Luksusowy gabinet

nowoczesny pierwszorzędne wykonanie, Jezuicka 10 (Świętosławska), Pg 27 115-15,725

Materiały Bielskie

ubraniowe, plaszczowe, najkorzystniejszej

św. Marcin 18

narożnik Ratajczaka — Asygnaty „Kredyt”, Pg 25 137-3,25

Śliczny

ogród, działkowy, ulica Chociszewskiego, sprzedam. Oferty „Par”, pod „54.408”, Pg 26 046-54 408

Plachty

nieprzemakalne, impregnowane przeciwośnie dostarcza najtaniej Wejman, Kościelna 17, zdg 69 137

jadalnie

masywne wykonanie oraz nowoczesne wielki wybór okazujecie Jezuicka 10 (Świętosławska), Pg 27 116-15 726

Motocykl N. S. U.

3 KM 2 biegi 1 wolny, Bezpodatkowy, rejestracja jak rower

Najsilniejszy, Najtańszy

Motor Poznań, Dąbrowskiego 5, dg 22 588

Magle

nowoczesne, elektryczne, ręczne oraz domowe magle — prasownie nagrodzone złotymi medalami dostarcza Fabryka Magli M. Jankowiak, Poznań, Staroleka 1, telefon 19-47, dg 22 204

nowoczesna sypialnia

solidne wykonanie, korzystnie, Jezuicka 10 (Świętosławska), Pg 27 117-15,727

2 wozy ciężarowe

2,5 i 2 calowe w najlepszym stanie wraz stałymi planami, nadające się do młyna, wzdł. przedsiębiorstwa handlowego oraz dorożkę otwartą

jak nowa sprzedaje Paweł Finkdekle, Wolsztyn, zdg 89 588

Sprzedaż — Naprawa

montownia piór wszelkich systemów piór wiecznych ołówków automatycznych. Naprawa narychmiast w firmie Józef Czosnowski, spec. skład papieru Poznań, Fr. Ratajczaka 2, dg 22 209

Polerowana jadalnia

z witrzyną, jak nowa, okazujecie Jezuicka 10 (Świętosławska), Pg 27 118-15,728

Dom murowany

z placem 1610 m² śródmieście, odpowiedni na urządzenie przedsiębiorstwa z każdej branży — zwłaszcza budowlanej lub przetwórczej w Kaliszu sprzedam właściciel, cena od umowy. Zgłoszenia Kalisz, Skrzynka pocztowa 7, zdg 90 780

Detektor

głośnikiem z 10. Adres Kurier Poznański zdg 91 990

Obrazy — Lampy

lustra, różne sprzęty użytku domowego, najtaniej, Jezuicka 10, (Świętosławska), Pg 27 119-15 729

Samochód

Citroen, limuzyna, dobrze utrzymany, przejechanych 25 tys. km sprzedam za gotówkę 3 000.— zł. Zgłoszenia do Kuriera Poznańskiego ng 41 594

Heblarka

(dł. 60 cm szer. używana w bardzo dobrym stanie do sprzedania. Oglądać można w f-mie Kaliszewski, Września „Tartak”, ng 41 595

Wiatrówka

„Diana” 80.— mandolina włoska, koncertowa 15.— skrzypce 20.— motocykl Rudz w 1.600.— Ford 80.— zł Oferty Kurier Pozn. zdg 93 318

Skład

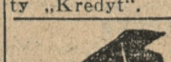
blawatów i towarów krótkich, dobrze prosperujący w powiatowym mieście Szamotułach, z powodu stosunków rodzinnych — sprzedam szybko decydującemu. Oferty Kurier Poznański zdg 93 346

Tapczany

leżanki, kanapy, garnitury klubowe wielki wybór, okazujecie, Jezuicka 10 (Świętosławska), Pg 27 120-15,730

Wózki

tanio, wybór, Pierackiego 11 — Trabczyńska, podwórze. Asygnaty „Kredyt”, zdg 89 050

Pianina Fortepiany

o niezrównanej jakości i do najniższych cenach poleca

T. Betting, Leszno.

Zadajcie oier: Nr 38 793

Skład

cukierków przy placu Wolności sprzedam 2.800.— Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 93 963

Skład

kolonialny z towarem, maglem, — mieszkaniem sprzedam. Adres Kurier Pozn. zdg 93 941

Lodzie

motorowe, ślizgowce, — motory przyczepne Laros, Archimedes, kajakiowe (Rotbart, Majewski, Warszawa, Kopernika 12, Tel. 5.00-41, Pg 25 777-62,217

Sprzedam

korzystnie 2 domy, połączone podwórzem, powiatowym mieście koło Bydgoszczy, wpłata 10.000 zł. Oferty Kurier Poznański zdg 93 469

Sypialnia flamandzka

dobrze utrzymana, korzystnie, Jezuicka 10, (Świętosławska), Pg 27 121-15,731

Pianino

marki Wolkenhauer korzystnie sprzedam. Waly Zygm. Augusta 2-4, zdg 93 436

Półszorki

używane robocze na sprzedaż. — Bartkowiak, Dąbrowskiego 70, zdg 93 553

Jadalnie

bardzo tanio Stalarnia, Chłapowskiego 9, Wilda, zdg 93 489

Mebelki

salonikowe, biurko z fotelem, — lampa gabinetowa stojąca z abażurem, dywan sprzedam bardzo tanio, Ratajczaka 26, stróżka w podwórzcu, zdg 93 421

Fortepian

tanio na sprzedaż, Jeżycka 43, m. 1, zdg 93 683

Kajak

dwuosobowy 25.— Adres Kurier Poznański zdg 93 676

Wózek

dziecięcy sprzedam tanio, Września 4 m. 21, zdg 93 672

Kolonialka

magiel mieszkanie 1 250 zł. Adres Kurier Poznański zdg 93 671

Fortepian

piękny ton sprzedam, Adres Kurier Poznański zdg 93 668

Skład

papiery tytoni, Pocztowa 20, cd 5-7, zdg 93 665

Piekarnie

cukiernie, Górna Wilda 84, zdg 93 654

Powózka

kryta, Degórski, Małe Garbary 7a, zdg 93 658

Pianino

używane dobrze utrzymane sprzedam tanio Centralny Magazyn Pianin, Poznań, Pierackiego 11, Ng 40 504

Motocykl „Phänomen”

notorem Sachsa 275 KM, 2 biegi 1 wolny światło elektryczne. Bezpodatkowy. Rejestracja jak rower. Cena

695.—

Wul - Gum, Poznań Wielkie Garbary 8, Pg 25 100-52,93

Meble

niebywała okazja 100 pokoi kompletnych, najnowszych fasnach, znajdziesz tylko

Wrocławska 38

„Hala Mebli”, Zważać na firmę! Pg 27 109-54,452

Sprzedam

okazyjnie nowe urządzenie składowe. Oferty Kurier Poznański zdg 94 354

Skład

papiery, cukrów, 2 pokoje kuchnia tanio, Adres Kurier Poznański zdg 94 375

Chevrolet

limuzyna 6 cyl, dobrym stanie gotowy do jazdy 1500, Oferty Kurier Poznański zdg 94 369

Wózek

dziecięcy, Pałacowa 98 — 2, Ng 41 655

Wiatrówka

„Diana” 80.— mandolina włoska, koncertowa 15.— skrzypce 20.— motocykl Rudz w 1.600.— Ford 80.— zł Oferty Kurier Pozn. zdg 93 318

Skład

blawatów i towarów krótkich, dobrze prosperujący w powiatowym mieście Szamotułach, z powodu stosunków rodzinnych — sprzedam szybko decydującemu. Oferty Kurier Poznański zdg 93 346

Skład

nabiału towarem, bez. Plac Św. Krzyżski 4, zdg 93 340

Dywan

smurna 3,50x4,50, dobrze utrzymany, okazujecie, Jezuicka 10 (Świętosławska), Pg 27 103-15,7222

Lustro

wielkich rozmiarów

Empire

dobrze utrzymane, korzystnie, Jezuicka 10 (Świętosławska), Pg 27 104-15,723

Skład

pieczywa warz kawliarenka śródmieściu z powodu choroby sprzedam. Oferty Kurier Pozn. zdg 94 469

Sprzedam

domek parterowy, 2 pokoje kuchnia ogrodem 552, Listopadowa 43 zdg 94 477

Samochód

Fiat 509 2-osobowy sport, w dobrym stanie, Zgłoszenia Auto-Okazja, Grunwaldzka 16, zdg 94 613

Doberman

tresowany tanio, Staroleka 94, telefon 56-07, zdg 94 583

Egzystencjal

skład cukrów, kawliarenka, niska dzierżawa, zaprowadzony decydującym tanio. Oferty Kurier Poznański zdg 94 585

Koń

waluch półciekły na sprzedaż. — Skład Paszy, Raczyńskich 13/14, zdg 94 588

Lóżecko

żelazne tanio, Zygmunt Augusta 15, m. 2, Dom Rzemieślnicza, zdg 94 600

Garnitur klubowy

w skórze tylko 150.— Jezuicka 10, (Świętosławska), Pg 27 104-15,724

30,— zł

wylegarnia kureczak. Oferty Kurier Poznański zdg 94 550

Sprzedam

tokarnie ciężka 2 1/2 mtr. Heblarnie 3 mtr. skok, czolowa tokarnie, nuciarki, wiertarki. Oferty Kurier Poznański zdg 93 364

Z powodu

podziału majątkowego, sprzedam dwie nowo-budowane dwupiętrowe kamienice, pełnokomfortowe, wolne od podatku na lat 15, pięknie położone z ogrodem blisko tramwaju. Dochód obliczony na 11.660 zł rocznie. Cena za obydwie domy 140.000 zł. Zgłoszenia: Kraków, ul. I Osiedle Oficerskie 14, m. 2. Tamże do sprzedania parcela 152 sążni, położona blisko tramwaju na I Osiedlu Oficerskim za cenę 12.500 zł, ng 41 602

Młyn

automatyczny, żytni i pszenny, w zbożowym punkcie Kongresówki, okazujecie do sprzedania. Oferty: sub. „Młyn”, Łódź, Biuro „Promień”, Andrzeja 2, ng 41 607

Śrutownik
gazownik 8-10 KM sprzedam.
Oferty Kurier Poznański, Gniezno 914.

Wiosenne
Nowości w materiałach męskich poleca zawsze najtaniej
Wojciechowski
Stary Rynek 90
I piętro. Tel. 54-35. Asygnaty „Kredyt”.
Pg 25 134-9-93

Dodatki do ubrań
Andrzejewski.
Szkoła 13. zdg 22 747-8

1 000 samochodów
rozebranych używane części podwozia mleczarskie, opony najtaniej w firmie Autosklad, Poznań. Dąbrowskiego 89, tel. 46-74 zdg 22 393/4

Aparat
muzyczny, płyty metalowe sprzedam. W. Garbary 11, m. 13. zdg 93 966-7

Materiały bielskie
piękne desenie. — stały wpływ ostatnich nowości! Ołbrzymi wybór! Niskie ceny. Asygnaty Kredyt.

Bolesław Wiese
Stary Rynek 40
Pg 25 950-1-14-36

Samochody
części używane podwozia mleczarskie, opony, zakup, sprzedaż Automagazyn, Jakóba Wujka, telefon 75-17. Ng 38 833/4

Meble
kupuje się najtaniej u
Bakosia, Stary Rynek 51
zdg 90 296-7

Torebki damskie
Parasole — laski
Walizy — Paski
Czyszczenie
Szkoła 11.
Pg 25 570-1/2-18-19

Zakład
fryzjerski z przyległym pokojem sprzedam według umowy. Oferty Kurier Poznański zdg 93 761-2

Szory
robocze używane tanio. Adamski, Piaskowa 7. zdg 94 149-50

Podwozia
samochodowe na maszynach, detkach tanio. Piaskowa 7. zdg 94 145-6

Powozy
półkryte na gumach, jednokonki tanio. Adamski, Piaskowa 7. zdg 94 143-4

Krowy
sprzedaje wysokocielne i wcielone. 20 litr mleka Adamski. Główna 32, tel. 19-01. zdg 94 079-80

Motocykl
Rudze Whitworth 2,5 cm za 600 zł sprzedam. Adamski, Główna 32, tel. 19-01. zdg 94 077-8

Orkiestrowe
kotły maszynowe. Chwaliszewo 38, m. 6 zdg 94 191-2

Półszorki
nowe fornalskie i gospodarskie tanio. Górna Wilda 63 — 1. Poznań. zdg 94 171-2

Plaszcze damskie komplety
największy wybór, najniższe ceny — firma
A. Dzikowski
Stary Rynek 49.
Centrala Leszno — Rynek 6
Pg 26 954-15-710

Sklep
spożywczy, delik. dobrze zaprowadzony sprzedam 3 700. — Oferty Kurier Poznański zdg 94 131

Motocykl
sprzedam. Poplińskich 2 — 20. od 4-6. zdg 94 123

Samochód
limuzynę w dobrym stanie sprzedam. Oferty Kurier Poznański p. 20 465

Motocykl
D. K. W. luksus 200 jak nowy i kajak dwuosobowy tanio na sprzedaż. Adres Kurier Poznański zdg 94 056

Fortepian
krzyżowy krótki. Chelmońskiego 5, m. 11. zdg 94 064

Skład
towarów krótkich. Adres Kurier Poznański zdg 94 076

Abażury
celonowe najtaniej. Św. Marcin 27, m. 4. Pracownia Abażurów. zdg 94 240

Fryzjerzy
maszynka elektr. do strzyżenia włosów sprzedam. Rynek Śródecki 9, m. 6. zdg 94 221

Piekarnia - Cukiernia
od zaraz na sprzedaż. Zgłoszenia Górna Wilda 84. zdg 94 438

Akwaria
całym urządzeniem rybkami ładna duża szafa kanarkami na sprzedaż. Chwaliszewo 68, m. 6. zdg 94 612

Skład
towarów krótkich przy ruchliwej ulicy zaprowadzony z powodu choroby innego przedsiębiorstwa, poważnym reflektantem sprzedam. Oferty Kurier Poznański zdg 94 225

Meble
gramofon, rozmaiteści, najtaniej Słowackiego 39, Komis. zdg 94 439

Dom towarowy
trzy piętrowy, pięć okien wystawowych, nadające każde przedsiębiorstwo Grodzkiego, wydzierżawia lub sprzedam. Poznań, Piękary 26 — 2. zdg 94 231

Skład bławatów
sprzedam 5 000 zł. Oferty Kurier Poznański zdg 94 548

Dogi
czarne, gramofon, dąbador, Dąbrowskiego 33. zdg 94 570

Restauracja
z pełną koncesją sprzedam korzystnie. Oferty Kurier Poznański zdg 94 571

Kolonialka
Masztalarska 7 a — 5. zdg 94 604

Sprzedam
tanio krótki szynszyle i wiedeński. Adres Kurier Poznański zdg 94 603

Sprzedam
ryflarkę do walców 400x1000 mm kombinowaną w bardzo dobrym stanie. Oferty do Kuriera Poznańskiego zdg 94 597

Jadalnia
stylowa, pierwszorzędne wykonanie, okazynie

Jadalnia
flamandzka, 12 krzeseł, zegar Beckera tylko 700.— zł

Jadalnie
sypialnie, gabinety w wielkim wyborze poleca Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Pg 27 124-15-744

Rzeźnictwo
dobrze zaprowadzone sprzedam. Oferty Kurier Poznański zdg 94 500

Wagę
decymalna nowa 160 kg sprzedam. Adres Kurier Poznański zdg 94 518

Motor
na prąd zmienny 2,5 KM sprzedam. Adres Kurier Poznański zdg 94 519

Składak
wraz sprzęt turystyczny sprzedam. Oferty Kurier Poznański zdg 94 512

Jadalnie
stylowe tanio. Stalarnia, Bukowska 9. zdg 94 516

Nowości!
Kapelusze Kozule Krawaty
najtaniej
Pietrzykowski
Wielka 8. zdg 94 351

Motocykl
500 cm Matchless jak nowy okazynie. Febauto, Dąbrowskiego 2. zdg 94 607

Obrazy
Carracci oryginalny
Pianina
salony, gabinety, jadalnie, komody, sekretery, dywany
National kasa
nowoczesna

Radio
uniwersalne 200. Dominikańska 1, Michalak. zdg 94 542

Materace
tapczany garnitury klubowe. — najtańsze wprost pracownia. — Wielkie Garbary 18, narożnik Woźnej, suterena. zdg 94 401-2

Modne
Kapelusze Kozule Krawaty
tanio. M. Paszek. Poznań, Wrocław 89 544

2 krowy
po ociepleniu i 1 konia sprzedam. Cegiółka, Czapury, pow. poznański. zdg 94 035

Piękne
Sypialnie — jadalnie gabinety
wszelkie inne urządzenia domowe korzystnie kupisz
Woźna 16.
zdg 94 282

Skład
dobrze zaprowadzony tanio sprzedam. Adres Kurier Poznański zdg 94 332

Pianina
używane krzyżowe zagraniczne nowoczesne od 500 zł.
Podgórna 5 — 1.
zdg 94 202

Sprzedam
kajak. Oferty Kurier Poznański zdg 94 305

Bratki
10 tysięcy sprzedam. Tel. 40-38. zdg 94 315

Sprzedam zaraz drogerię
mieszkaniami Poznań, Śródmieście Oferty Kurier Poznański zdg 94 314

Pierwszorzędny
dobrze prosperujący skład Gdyni przy głównej ulicy powodu choroby sprzedam lub zamienię na nieruchomości, wartość towaru 30 tysięcy. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 94 310

Tapczany
fotele, leżanki, klubowe, garnitury najkorzystniej w fachowca. — Wrocław 14. zdg 94 169

Ogród
pod budowę 55, frontu, centrum Mosiny, całości, częściowo sprzedam Jakubowska, Słowackiego 13. ng 41 839

Sprzedam
dom, 12 ubikacji, restauracja, — nowowbudowana kregielnia parkietowa, urządzenie automatyczne według wzoru amerykańskiego, tuł, mieście obiekt bezkonkurencyjny, duże zabudowania gospodarskie, garaże, parkan. Całość dobrze utrzymana, ślicznie położona Jan Koza właściciel. Grodzki (Poznań) ng 41 842

Jeziro rybne
105 morgowe tanio sprzedam. — Oferty Agentura Kuriera Poznańskiego, Skoki. ng 41 841

Uwaga!
Wszelkie torebki piekarskie — manilla — szare — inne

Papier
gazetowy — celuloza — pergaminowy — rolki — najtaniej Koska, Dominikańska 5. Telefon 28-00. Ng 41 652

Rowery Columbus
części rowerowe
Poznań Wrocław
Poznańska 15. zdg 22 804

Egzystencja!
skład towarów krótkich, stroju, towarem lub bez sprzedam. Powiatowe miasto, szkoły, wojsko. Oferty Kurier Poznański zdg 94 437

Urządzenie
składowe każdej branży, gablotki stoły, krzesła, kanapy, łodówki, krzesła ogrodowe, wagi, Dąbrowskiego 94. zdg 94 368

gabinet
męski okazynie
Woźna 16.
zdg 94 179

sypialnia
jak nowa 220.—, Woźna 16. zdg 94 178

Wózek
dziecięcy dobrze utrzymany tanio. Dąbrowskiego 77, m. 3. zdg 94 177

Skład
rzeźniczy ładne mieszkanie tanio sprzedam. Oferty Kurier Poznański zdg 94 505

Sprzedam
łazienkę, wannę, emaliowa na wozie, markie 370 patentowa. Wroniecka 18, restauracja. zdg 94 481

Sprzedam
skład z urządzeniem, dzierzawa niska, Chwaliszewo 75, Dom Okazji. zdg 94 475

Zegar
ścienny tanio. Ratajczaka 36 — 18. zdg 93 909

Sypialnia
cała polerowana 295. Woźna 16. zdg 94 281

Jajka wylęgowe
Minorex, Sussex na sprzedaż. — Hoffmann, Wierzbicice 16, m. 4. zdg 94 249

Rowery
doskonałe
złoty 85,—
Traugutta 23, mieszkanie 8. zdg 94 241

Kolonialkę
całkowitym urządzeniem, towarem, mieszkaniami powód wjazd 500 zł zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 94 210

Pianina — fisharmonie
okazynie zamiany. Marcina 22, podwórce. zdg 94 206

Kolonialkę
mieszkanie, magiel pewna egzystencja, obrót dzienny 120, sprzedam lub zamienię na willkę do 6 000. Adres Kurier Poznański zdg 94 389

Dobermann
ostrzy. Górczyn Zzoda 11 — 1. zdg 94 390

Leżankę
łóżko żelazne materacem, stół kuchenny, krzesła, drabinka, różne sprzęty kuchenne sprzedam tanio. Focha 103 — 7. zdg 94 391

Kamienię
sprzedam nowa czynsz roczny 5 000. Adres Kurier Poznański zdg 94 392

Sprzedam
platformę w dobrym stanie. Rybaki 30, m. 16. zdg 94 345

Kolonialkę
1 200 sprzedam. Chelmońskiego 3 zdg 94 347

Przedsiębiorstwo
bezkonkurencyjne. — okazynie sprzedam. Oferty Kurier Poznański zdg 94 348

Pralnię
dobrze prosperującą tanio sprzedam. Adres Kurier Poznański zdg 94 417

Przyczepkę
motocyklową. Dąbrowskiego 81. zdg 94 414

Wózek
dziecięcy. Strumykowa 33 — 8. zdg 94 350

Kuchnie
wielkim wyborze od 95. Woźna 16. zdg 94 283

Fabrykę
mydła mniejszą sprzedam. Oferty Kurier Poznański zdg 94 422

Motor
prąd stały 3,5 A 525 obr. Ratajczaka 14, m. 18 a. zdg 94 411

Wózek
dziecięcy w dobrym stanie. Ratajczaka 14 m. 18 a. zdg 94 412

Sypialnia
orzech kaukaski, pierwszorzędne wykonanie, okazynie

Jadalnia
zegarem Beckera, 12 krzeseł skórzane bardzo tanio.

Gabinet
dębowy, okazały, rzeźbiony okazynie.

Gabinet
luksusowy, mahoni kwiecisty korzystnie.

Salon
stylowy bardzo dobrze utrzymany, tanio. Poznański Dom Komisowy. Dominikańska 3. Pg 27 126-15-743

8. LICYTACJE
Licytacja
W poniedziałek, 19 kwietnia 1937 roku, wyprzedawać będą w Sali licytacyjnej

Masztalarska 5a, I piętro
większą partię obuwia męskiego, damskiego, dziecięcego i mebli z likwidacji. Piotr Gniatczyk, b. komornik sądowy, koncesjonowany aukcjonator. zdg 93 882-3

Sala licytacyjna
Wroniecka 6/8
sprzedaje codziennie

Okazynie
jadalnie, szafy, biurka, lustra.

Sypialnie
umywalnie, bieżniarki, obrazy

Salony
tapczany, leżanki, gramofony. zdg 94 251

10. MAJĄTKI
Sprzedam
z powodu choroby posiadłość miejską w Gnieźnie maszynę zabudowaną, 45 morg. willa, 7 pokoi. — drugi domek, 2 pokoje z kuchnią wszelkie wyroby, piękne położenie, nadaje się na każde przedsiębiorstwo, parcelacje — dla emeryta, prywatnie za gotówkę. Oferty Kurier Poznański zdg 92 881

Poszukuję
dzierzawy majątku 800—1 500 morg. Warunek: dobra ziemia i komunikacja. Czesław Gzowski, Poznań, Siemiradzkiego 2, m. 4. zdg 93 687

Majątki
blisko Poznania 600 500 morgowe sprzedam. Paluch Poznań Kantaka 89. zdg 94 082-3

Resztówka pierwszorzędna stoczerdziesięcimóg dworek
inwentarzem, Poznań — Gniezno, 35 000.— wplaty 17 000.— sprzedam.

Nowak,
Poznań, Skarbowska 1 — telefon 12-79. zdg 94 014

11. KUPNA
Kupię
używany samochód ciężarowy 1,5 ton. Chevrolet, Ford w dobrym stanie. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 95 589

Szyny kolejki
1 500 mb.

10 lorek wywrotowych
kupimy spieszenie za gotówkę. — Oferty tylko co Kurier Poznański zdg 93 153

Kupuje — sprzedaje
maszynę do szycia, piece westfalskie, meble, inne rzeczy. Dom Komisowy. Podgórna 2. Pg 24 551

Motor
25 konny na gaz ssany kupię. — Fabryka Cykorji — Edm. Stanisławski, Krotoszyn. zdg 22 578

Lombardowe
kwity, srebro, złoto, wszelkie starożytności kupuję „Lamus”. — Strzelecka 1. Pg 24 994-57-277

Tokarnię
kupię 1 500 mm podać cenę. — Oferty Kurier Poznański zdg 91 894

Wózki
do łodów w dobrym stanie kupię. Oferty Kurier Poznański zdg 93 631

Kupię
używany magiel. Oferty Kurier Poznański zdg 93 945

Piec
kapielowy gazowy, wannę dobrze utrzymaną. Oferty Kurier Poznański zdg 93 281

Motor
na rope oraz lokomobile marki Flöter 6-10 P.S. kupię, zaraz. Oferty Roman Florezy, Dobrzyca, pow. Krotoszyn. zdg 93 265

Wózek
kupię sportowy. Oferty Kurier Poznański zdg 93 777

Potrzebna
używana maszyna gazowa na 6 kociołków barowych. Zgłoszenia do „Hotelu Polonia”, Toruń. Pg 26 073-64-42

Leicę
lub Contax w dobrym stanie — okazynie kupię. Oferty Kurier Poznański zdg 93 372

Kino
kupię, wydzierżawie. Oferty Kurier Poznański zdg 92 498

2 centryfugi
(wirówki) średnica bebn 800 mm beben miedz. 2 prasy filtracyjne z drewnianymi ramami i płytami na 30 płyt i 30 ram 800 mm x 800 mm, 2 prasy filtracyjne 16 ram, 800 mm x 800 mm kupię. Zgłoszenia „Wirówki” do Uniwersalnej Agencji Reklamowej, Warszawa, Marszałkowska 142. ng 40 978

Doga
szczenie kupię. Oferty Kurier Poznański zdg 93 416

Urządzenie
składowe oraz okna wystawne dla składu obuwia kupię. Oferty Kurier Poznański zdg 93 946

Regały
stołami kupię do składu bielizny damskiej. Oferty Kurier Poznański zdg 93 680

Motocykl
dobrym stanie
350—500 cm. Oferty Kurier Poznański zdg 93 854

Fotel
wózek dla chorego dobrze utrzymany kupię. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 94 403

Powózkę
jednokonkę czterokonką w dobrym stanie. Oferty Kurier Poznański zdg 94 099

Wózek
dziecięcy w dobrym stanie kupię. Marsz. Focha 30 — 7. zdg 94 129

Kupię zaraz
za gotówkę kompletne urządzenie do wyrobu musztard. Oferty z dokładnym podaniem ceny, pochodzenia (marki) maszyn etc. do „Par”, Katowice, pod „Gotówka”. Pg 26 095-71-37

Kupię
kiosk. Oferty Kurier Poznański zdg 94 316-7

Urządzenie
do składu delikatnych, gablotki częściowo lub całości. Oferty Kurier Poznański zdg 94 373, telefon 46-89.

Kupię
Expresso do kawy. Zgłoszenia do Kuriera Poznańskiego zdg 94 386

Gablotkę
niska na stół oszklona, długości 1,20—1,30 m, szeroka, 50 cm kupię. Hurt Polski Wrocław 4 ng 41 840

Zbiorniki
żelazne 10 metrów długości, 2 metry średnicy, grubość blachy 14—18 mm poszukuję. Oferty do Kuriera Poznańskiego zdg 94 033

Rower
damski w dobrym stanie kupię. — Oferty Kurier Poznański zdg 93 930

Kupimy
60 m² parkietu używanego w bardzo dobrym stanie. Oferty do Kuriera Poznańskiego zdg 94 404

Wóz
kryty, reklamowy, konny dla przewozu piwa butelkowego kupię. Oferty Kurier Poznański zdg 94 486

Motory
prądu stałego 2-2½ KM 440 volt 1 300 obrotów kilka motorów ½—1½ KM 220 volt 800—900 obrotów kupimy Oferty Kurier Poznański zdg 94 455

Garderobę
używane inne rzeczy kupuję, płacę najwyższe ceny. Ratajczaka 32 dom komisowy. zdg 94 569

Samochód
najchętniej mały Fiat, gotówka kupię. Oferty Kurier Poznański zdg 94 476

Kupię
wille bez pośredników Solacz. — Oferty Kurier Poznański zdg 94 613

Skład
kolonialny dobrej wsi kościelnej lub mieście kupię. Oferty Kurier Poznański zdg 94 594

Kupię
plot z drutu lub żelazny. Oferty Kurier Poznański zdg 94 480

12 DO WYNAJĘCIA
Trzypokojowe
Solaczka 18. zdg 85 706

Mieszkanie
w willi z ogródkiem (okolica Ostroroga) I pr., 4 pokoi, piaty słuźbowy, łazienka, luksusowa, kuchnia umeblowana, ogrzewanie centralne, taras. D. wynajęcia bezdzietnym od maja lub czerwca. Wiadomość Kurier Poznański zdg 90 729

Przejęcie
dwupokojowego komfortowego. — Jeźce kompletne urządzenie. — Adres Kurier Poznański zdg 92 925

4 lub 5 pokojowe
komfortowe, centralne. Wielka 3, portier. zdg 22 417

Za 120 zł
6 pokoi w centrum Skarbowska 4, III pr., Nowy remont, gospo-gospodarz. zdg 22 771

5-pokojowe
komfortowe mieszkanie, II piętro ul. św. Marcina 22, do wynajęcia od 1 maja br. Blizszych informacji udziela „Vesta”, św. Marcina 61, pokój 26, w godzinach 13-15.30. Pg 26 033-13,700

5 pokoi
odświeżone do wynajęcia. Działalność 6, dozorca. zdg 94 153

Trzy
dwa lub jeden pokój bez kuchni ogrzewaniem III bezdziejnym. Józefa 5, gospodarz. zdg 94 138

3
pok. 65.— kuchnia, łazienka, gaz elektr., I ładna okolica pl. Zbawiciela 4, koło kościoła (Górczyn) zdg 94 130

Trzypokojowe
przynależnościami. Ul. św. Trójcy 4. zdg 94 127

Czteropokojowe
wygodami II piętro front, od 1 maja do wynajęcia. Focha 93. zdg 94 040

7 pokojów
św. Marcina, I piętro, koszt renowacji. Telefon 27-28. zdg 94 059

Skład
oraz trzypokojowe mieszkanie. — Biedrzyckiego 17, od zaraz. zdg 94 234

3-4
pokojowe mieszkanie, komfortowe, wszelkimi wygodami, ogrzewanie centralne, mieszkanie, pierwsze piętro, do wynajęcia od 1 maja lub 1 czerwca, w nowym domu ul. Zbąszyńska 5, gospodarz. zdg 94 238

Pięciopokojowe
Stroma 27. zdg 94 200

3
komfortowe garaż, ogródek, 2 suterenu. Winklera 26. zdg 94 387

4
pokoje słoneczne z wygodami na III piętrze, od maja. Reja 3. — m. 3. zdg 93 988

Trzypokojowe
42.— Działalność 70.— Wierzbicie 69.— Słowackiego.

Czterypokojowe
80.— Dąbrowskiego.

„Jur“ zdg 94 188

Pokój, kuchnia
wysoka suterena, centrum frontowe, państwowemu Gospodarz. Kwiatowa jedenaście, mieszkanie jedenaste. zdg 94 181

Siedmiopokojowe
Działalność 8, gospodarz. zdg 94 202

Czteropokojowe
mieszkanie zaraz, czynsz 75.— gwarancja 450.— Oferty Kurier Poznański zdg 93 809

Pięciopokojowe
komfortowe parkiet, centralne, adwokatu, doktorowi, Stary Rynek, drugie piętro, od maja. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 93 900

Dwu, czteropokojowe
I piętro, odnowione, Focha, tramwaju, kościele. Zgłoszenia Grottera 3, m. 3. zdg 94 025

3 pokoje
kuchnia z przynależnościami. I piętro, zaraz do wynajęcia. Słoneczna 35. zdg 93 910

Trzypokojowe
wielkimi wygodami Focha. — Oferty Kurier Poznański zdg 93 911

5 pokojowe
luksusowe. Piekary 9, m. 6. zdg 93 914

Puszczykówko
trzy czteropokojowe komfort. — Informacje Poznań, Piotra Wawrzyniaka 5 — 4. zdg 93 924

Czteropokojowe
komfortowe, I piętro. Żupańskiego 16, m. 8. zdg 94 254

6 pokojowe
komfortowe plac Wolności 4 od maja. zdg 94 220

Trzypokojowe
czwarty słuźbowy, łazienka. — Ostroroga, Grunwaldzka 74 — 3. zdg 94 364

Trzypokojowe
komfortowe, I piętro, 3 minuty tramwaju. Górczyńska 26 a. zdg 94 405

Centrum
trzypokojowe tania oddam. — czwarte piętro — Adres poda Kurier Poznański zdg 94 556

Czteropokojowe
komfortowe wili 85.— Telefon 62-60. zdg 94 558

Dwupokojowe
z kuchnią. Promienista 92, Własciciel, Przechnia 5 — 2. zdg 94 509

Trzypokojowe Dwupokojowe
Park Wilsona — nowe. Klonowicza 8. zdg 94 499

4
pokojowe mieszkanie, centrum, wolne zaraz. Telefon 24-44. zdg 94 521

Słoneczne
3-pokojowe, oraz 1-pokojowe mieszkanie bezpodatkowe. Aleja Hetmańska 21. Informacje dozorca. zdg 94 492

Czteropokojowe
garaż lub bez wili. Wyspiańskiego 23. zdg 94 454

3-4 biura
przy Starym Rynku 44 lub mieszkanie 4 — pokoi nowe komfort od 1 maja do wynajęcia. Zgłoszenia od godz. 3-5 u gosp. św. Marcina 5. r. 8. zdg 94 455

Pięciopokojowe
Grunwaldzka 5. zdg 94 527

2 pokoje
kuchnia, słuźbowy, łazienka 1, 5. wydzierżawi gospodarz pewnemu płatnikowi. Dzierżawa rok z góry i zwrot kosztów 200 zł. Ul. Poznańska 28/30, m. 4 od godz. 3-6. zdg 94 531

Trzy, cztery, pięć
sześciorokojowe. Grunwaldzka 20a. zdg 94 532

Czteropokojowe
słoneczne komfortowe, bezpodatkowe balkon, ogród. Belwederska 35. Przystanek Ostroroga. zdg 94 539

Pięciopokojowe
Marszałka Focha 78. zdg 94 590

4
pokojowe oszklona weranda komfortowe I piętro wolne od podatku 60.— Wojciechowski, Podolany — Golecin. zdg 94 595

Pięciopokojowe
komfort słoneczne 4 piętro. Łazarz 95 zł. Oferty Kurier Poznański zdg 94 598

Próżne
2 słoneczne, frontowe, balkon — klatki, osobne łazienki bez kuchni oddam. Świątkrzyski 2, m. 7. zdg 94 618

3 pokojowe
wysoki parter od 1 maja, obejrzeć można codziennie 4-6. — Słowackiego 35, m. 14. zdg 94 478

Dwupokojowe
kuchnia etc. słoneczne, ogródek tania gospodarz. Makowa 9. zdg 94 551

13. SZUKA MIESZK.

Wyższy
emerytowany urzędnik państwowy poszukuje mieszkania 2-3 pokojowego z kuchnią i łazienką w śródmieściu, początek Jeżyce lub Łazarz. Pośrednictwo wykluczone. Oferty Kurier Poznański zdg 92 728

2
kuchnia, bezdziejni urzędnik 1-go maja, rok naprzód. Oferty Kurier Poznański zdg 93 968

Dwupokojowego
łazienka, komfort. Zgłoszenia ceną Kurier Poznański zdg 93 977

Pokoju
kuchnia poszukuje pracownik państwowy w śródmieściu. Oferty do Kuriera Poznańskiego zdg 93 944

Pokoju
z kuchnią lub jednego w centrum poszukuje samotna pani. Oferty Kurier Poznański zdg 93 902

Emerytka
dwupokojowego każdego czasu Łazarz wykluczone. Oferty Kurier Poznański zdg 93 793

3 pokojowego
komfortowego od 1. 6. poszukuje niem. małżeństwo. Pośrednicy wykluczeni. Dokładne oferty Kurier Poznański zdg 93 600

Mieszkanie
3 pokojowe z przynależnościami od gospodarza — pośrednicy wykluczeni od 1 maja dla urzędnika Państwowego, dzielnica Wierzbicewo, Łazarz. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 93 869

Małżeństwo
szuka pokoju z kuchnią lub użytkowaniem na 2-3 miesiące. Oferty Kurier Poznański zdg 93 873

4 pokojowego
Jeżyce Łazarz, ustawowy. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 93 888

Pewny
płatnik stała posada poszukuje pokoju z kuchnią wprost od gospodarza na Łazarzu, Wilda, Debiec. zdg 93 889

Stróżostwa
bezpłatnego za mieszkanie poszukuje, wykonuje wszelkie reparacje i prace domowe. Oferty Kurier Poznański zdg 93 362

Pokoju
kuchnia poszukuje małżeństwo bezdziejne. Debiec, Wilda, gospodarza. Oferty Kurier Poznański zdg 93 849

Ogrodnik
poszukuje portierstwa przy wili, ewentualnie złoże kaucje. Oferty Kurier Poznański zdg 94 097

Poszukuję
4 lub 5 pok. mieszkanie śródmieście. Oferty Kurier Poznański zdg 93 887

Trzypokojowego
komfort, blisko śródmieścia od lipca, emerytka. Oferty Kurier Poznański zdg 94 162

Małżeństwo
bezdziejne obejmie stróżostwo lepszym domu. Oferty Kurier Poznański zdg 94 121

Mieszkania
2-3 pokojowego, słonecznego I piętro, poszukuje emerytka, czynsz ewentl. 1/2 roku naprzód. Oferty Kurier Poznański zdg 94 273

Pokoju
kuchnia lub dwóch szuka małżeństwo bezdziejne nie wyżył II piętra, placy z góry, peryferie wykluczone. Oferty Kurier Poznański zdg 94 429

Bankowiec
bezdziejni poszukują 2 pokojowego z wygodami. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 94 235

2
lub 3 pokoje kuchnia stale Puszczykówko urzędnik. Oferty Kurier Poznański zdg 94 394

Dwupokojowego
kuchnia od gospodarza, 1/2 roczna dzierżawa na stałej posiadzie. Oferty Kurier Poznański zdg 94 410

Dwupokojowego trzypokojowego
dam rok z góry. Oferty Kurier Poznański zdg 94 190

Mieszkania
dwa lub trzypokojowego z łazienką poszukuje inżynier. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 94 174

Puszczykówko Puszczykowo
czwierć-wrzesień poszukują — 2 pokoje kuchnie bezdziejni. — Oferty z warunkami Kurier Poznański zdg 94 304

Puszczykówku
szukam na stałe 3 pokoje łazienka ogród. Oferty Kurier Poznański zdg 94 301

4-5
Wierzbicewo lub okolica niekonięcznie zaraz poszukuje pewny płatnik. Oferty Kurier Poznański zdg 93 909

Urzędnik
poszukuje trzypokojowego mieszkania wygodami bliżej śródmieścia wprost gospodarza. Oferty Kurier Poznański zdg 93 922

7 pokojowego
mieszkania, kaloryfery, I ewentl. II piętro, centrum poszukuje od 1 czerwca lub później. Pośrednicy wykluczeni. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 94 243

2-3 pokoi
śródmieściu. Wilda poszukuje dobrego płatnik. Oferty Kurier Poznański zdg 22 810

7
pokojowe chętnie śródmieście — pewny płatnik. Oferty ceną Kurier Poznański zdg 94 555

3-4
pokoje komfortem, okolica Ostroroga, czerwca, lipca poszukuje. Zgłoszenia telefon 47-75 — administracji Kuriera Poznańskiego zdg 94 517

15. POKOJE UMEBL.

Ładny
pokój dwom panom. Szamarzewskiego 36 — 9. zdg 93 124

Niekrepujący
Plac Bernardyński 2 (restauracja). zdg 92 892

Staszica
26 — 6. zdg 93 333

Żupańskiego
21 — 1, jedno — dwuosobowy solidnym. zdg 93 401

Pokoje
do wynajęcia. Skarbowska 19, m. 3. zdg 93 520

Utrzymaniem
jedno-dwuosobowy. Jackowskiego 21, mieszkanie 11. zdg 92 742

Matejki
7 — 8 dwuosobowy. zdg 93 675

Komfortowy
utrzymaniem, Pocztowa 21 — 4. zdg 93 695

Pokój
tania. Rybaki 7 — 26. zdg 93 985

Słoneczny
Jackowskiego 29 — 8. zdg 92 926

Słowackiego
38 — 9. zdg 93 983

Pokoik
czysty. Łakowa 7 a, 18 front. zdg 93 964

Komfortowy
Waty Wazów 3 a — 2. zdg 93 979

Konopnickiej 2
2 łączne, jedno i dwuosobowy. zdg 93 942

Przyjeźdnym
Łakowa 9 — 4. zdg 93 602

Lepszy
Stroma 6, I prawo, blisko Ratajczaka. zdg 93 615

Poznańska
42 — 13. zdg 93 543

Panu
pani, na stanowisku czysty, niekrepujący, dobre odżywianie, wygoda I p. Chelmońskiego. Adres w Kurierze Pozn. zdg 93 622

Elegancki
panu, utrzymaniem. Działalność 7 — 9. zdg 93 412

Klatki
czysty elektryczność. Małe Garbary 3 — 25. zdg 93 949

Przyjeźdnym
Kreta 4, II, prawo. zdg 93 863

Słoneczny
elektr. panience. Strzelecka 31 m. 16. zdg 93 878

Jeden
dwuosobowy. Wierzbicewo 58. — m. 17. zdg 93 886

Tani
utrzymaniem bez — św. Wojciech 28 — 5. zdg 93 721

Dwuosobowy
Śniadeckich 15 — 4. zdg 93 728

Działalności
2-8. Elegancki, czysty. zdg 93 320

Dwuosobowy
Śniadeckich 18 — 9. zdg 93 659

Dwuosobowy
Matejki 7 — 10. zdg 93 758

Konces. pensjonat dla przyjeźdnym
Rowecka, Pocztowa 31 — 7. zdg 93 755

Stanowisku
Górna Wilda 24 — 8. zdg 93 748

Aleje Marcinkowskiego
26, m. 5. zdg 93 822

Marcin
18, II, lewo. zdg 93 847

Śniadeckich
21 — 5. zdg 93 856

Elegancki
Kreta 6 — 2. zdg 94 088

Czysty
tania. Stolarska 2 — 3. godz. 6-7. zdg 94 090

Augusta
2 — 11 wysoki parter zaraz. zdg 94 092

Biurowe
dwa, umeblowane, telefonem. — Ratajczaka 11 — 22a, parter. zdg 94 093

Niekrepujący
Chwaliszewo 1 — 5. zdg 93 867

Pokój
Matejki 57, m. 1. zdg 93 868

Pokój
Jeżycka 35 — 8. zdg 94 107

Pokój
Skryta 1, m. 6. zdg 94 114

Centrum
Zygmunta Augusta 1 — 9. zdg 94 154

Mielżyńskiego
22 — 11, frontowy. zdg 94 151

Inteligentnym
łazienka, telefon. Marcina 64 — m. 10. zdg 94 124

Przyjeźdnym
Poznań, pl. Kolegiacki 5 — 3 — (Nowy Rynek), Dzwonek nocny. zdg 22 459 a

Wojciech
2 — 4. zdg 94 270

Przyjeźdnym
telefon wysoki parter. Marcinkowskiego 2 — 1. zdg 94 268

Półwiejska
33 — 8. zdg 94 261

Słoneczny
panu. Grunwaldzka 20 b, mieszkanie 4 a. zdg 94 262

Duży
wygodami utrzymaniem lub bez. Focha 32 — 13. zdg 94 233

Dwuosobowy
zaraz. Długa 4, m. 9. zdg 94 224

Dwa
sypialnia i lepszy wyższemu urzędnikowi, małżeństwu kulturalnemu. Łakowa 9 — 4. zdg 94 415

Rybaki
31 — 12. zdg 94 183

Poznańska
58a — 6 Mickiewicza, zdg 94 167

Spokojnej
emerytce lub urzędniczce z użytkowaniem kuchni. Oferty Kurier Poznański zdg 94 277

Kwiatowa
8 — 15. zdg 94 205

Frontowy
Grobła 22 — 9. zdg 94 201

Panu
niekrepujący. Piekary 24 — 18. zdg 94 331

Przecznica
10 — 7 eleganckie dwa lub jednoosobowy panom. zdg 93 928

Pokój
jedno lub dwuosobowy od zaraz do wynajęcia. Krasieńskiego 4, m. 7. zdg 94 250

Wolny
zaraz. Piekary 6, m. 7. zdg 94 248

Mickiewicza
5 — 9 pokój zaraz, wynajme. zdg 94 219

Pierackiego
15 — 8, jedno dwuosobowy. zdg 94 287

Jedno-
dwuosobowy. Jeżycka 41 — 6. zdg 94 283

Dwuosobowy
Poznańska 58 a — 8. zdg 94 289

Śniadeckich
15 — 12. zdg 94 312

Dwuosobowy
Szkołna 3 — 26. zdg 94 344

Pokój
Wielkie Garbary 40 — 3. zdg 94 408

Komfortowy
śniadaniem, łazienka, elektrycznością zaraz. Mickiewicza 27, m. 8. zdg 27 100-54-448

Marcelińska
3-4, narożnik Grunwaldzkiej. zdg 94 379

Dwuosobowy
Orzeszkowej 5. zdg 94 378

Dąbrowskiego
33 — 8. zdg 94 376

Czysty
Jackowskiego 9 — 10. zdg 94 374

Pokoje
Półwiejska 33 — 6. zdg 94 582

Pokój
Mickiewicza 3, mieszkanie 9. zdg 94 557

Umeblowany
korzystnie. Łakowa 19 — 3. zdg 94 559

Pokoju
dwuosobowego Taina Garbarska. Oferty Kurier Poznański zdg 94 513

Studentce, biuralistce
(dwom) skromny utrzymaniem tania. Marcinkowskiego 19 — 7. zdg 94 522

Małeckiego
11 — 3, jedno-dwuosobowy, wygodami. zdg 94 579

Przyjeźdnym
niekrepujący klatki. Piekary 24, mieszkanie 2. zdg 94 608

Męski
pokój, czysty, słoneczny, tapczanem, używalność łazienki. Patr. Jackowskiego 19, m. 10, II ptr. zdg 94 485

Kulturalnym
wygodny czysty. Aleje Marcinkowskiego 1-7. zdg 94 491

Współlokatorce
studentki poszukuje. Oferty Kurier Poznański zdg 94 494

Szamarzewskiego
16 — 8. zdg 94 467

Przyjeźdnym
niekrepujący. Matejki 45 — 6. zdg 94 453

Przyjeźdnym
niekrepujący. Ratajczaka 11a — m. 112. zdg 94 524

Próżny
niekrepujący. Ratajczaka 14 — m. 23. zdg 94 526

Jeżycka
45 — 2. zdg 94 538

Dwuosobowy
jednoosobowy. Grunwaldzka 13, m. 8. zdg 94 546

Jedno-
dwuosobowy, frontowy. Szwalcarska 15, m. 4. zdg 94 619

Jasna
6/7 — 4 pokój frontowy, słoneczny panu. zdg 94 472

Dwuosobowy
ładny utrzymaniem. Pierackiego 9, m. 6. zdg 94 610

Gąsiorowskich
11 — 3. zdg 94 611

Pokoik
Kantaka 5 — 4. zdg 94 584

Frontowy
ładny. Niegolewskich 7 — 8. zdg 94 587

Szkołna
10 — 12. zdg 94 592

Śniadeckich
20 — 8. zdg 94 479

Jedno
lub dwuosobowy łazienka, pianino. Cieszkowskiego 7 — 11. zdg 94 572

Frontowy
słoneczny elektryczność zaraz. — Mostowa 5 a — 10. zdg 94 547

16. SZUKA POKOJU

2
pokoje umeblowane, słoneczne — frontowe, centrum zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 93 663

Pani
1-go 15.— Oferty Kurier Poznański zdg 93 970

Próżnego
możliwie gospodarza emeryt. — Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 93 938

Pokoju
ubikacji na pracownię oraz mieszkanie szuka małżeństwo. Oferty Kurier Poznański zdg 93 805

Pokoju
dwuosobowego, niekrepującego lub klatki użytkowaniem kuchni zaraz lub maja 25-30 zł poszukuje. Oferty Kurier Poznański zdg 93 947

Pokoju
komfortowego, słonecznego, cichego, wejście możliwe z klatki poszukuje wyższy urzędnik. — Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 93 951

Jednoosobowego
śródmieście zaraz, ceną. Oferty Kurier Poznański zdg 93 313

Pokoju
utrzymaniem, niekrepującego poszukuje samotnej osoby. Oferty, ceną Kurier Poznański zdg 93 697

Milego
bezwzględnie czystego, widokiem na ogród, blisko śródmieścia poszukuje na stałe urzędnik (35 zł). Oferty Kurier Poznański zdg 93 823

Pokój
utrzymaniem bez. słoneczny panu. Oferty podaniem ceną Kurier Poznański zdg 93 352

Małego
taniego pustego pokoiku w śródmieściu poszukuje fryzjerka. — Oferty Kurier Poznański zdg 94 106

Dwa
duże lub 3 pokoje na biura, okolica 27 Grudnia, pl. Wolności zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 93 916

Poszukuję
pokoiku do 15 złotych zaraz. — Oferty Kurier Poznański zdg 94 421

Pokoiku
10 zł Łazarz, Jeżyce. Oferty Kurier Poznański zdg 94 380

Izba
Rzemieślnicza w Poznaniu poszukuje na okres Targów kilka dobrze umeblowanych 1-2 łóżkowych pokoi w centrum miasta na 1 względnie kilkudniowy pobyt. Zgłoszenia przyjmuje osobiste względnie telefonicznie Administracja Domu Rzemieślniczego — telefon 36-21, pokój 11. zdg 22 817

Dwuosobowego
pościela, używalność kuchni. — Oferty ceną kurier Poznański zdg 94 490

Niekrepującego
jednoosobowego — początek Jeżyce ceną. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 94 447

Jednoosobowego
centrum 30. Oferty Kurier Poznański zdg 94 448

Pokoju
jednoosobowego niekrepującego — 25 zł. Oferty Kurier Poznański zdg 94 505

Dwie
panie dużego bez pościeli, ceną — Kurier Poznański zdg 94 566

Eleganckiego
centrum niekrepującego. Oferty Kurier Poznański zdg 94 460

14. ZAMIANA MIESZK.

Pokój
z kuchnią na większe Jeżyce. — Oferty Kurier Poznański zdg 93 726

17. LOKALE

Szukam
lokalu na stałe dla stowarzyszenia, miejsce 200, śródmieście. — Oferty Kurier Poznański zdg 91 866

Adwokat
szuka lokali na biura. Oferty Kurier Poznański zdg 92 435

6-5-1
pokoje komfortowe centralne willa. Aleja Chopina 1a, ng 41 021

Skład
wolny nadajacy się na branżę obuwia, kapeluszy, drobiu itd. Wielkie Garbary 13, stróżka. Pg 26 047-54-237

Skład
4 ubikacje od zaraz do wynajęcia. Zgłoszenia stróż. Wielka 12. zdg 92 630

Skład
maki, krup, zaprowadzony sprzedam. Adres Kurier Poznański zdg 91 334

Adwokat
lokalu biurowego. Oferty ceną Kurier Poznański zdg 93 934

Wielki skład
i kantor tania do wynajęcia w Gnieźnie, Dąbrowski 22. ng 41 702

Piwnica
nadajaca się na fabrykę wód mineralnych lub inny handel przy St. Rynku. Oferty Kurier Poznański zdg 93 733

Ubikacje
handlowe, składnicze, warsztat — wydzierżawie. Czarnotaria 8 — 9. zdg 93 743

Lokale handlowe
Rynek Wilecki 73. zdg 93 832

Skład
z dwoma ubikacjami św. Marcina 77 wydzierżawie. Zgłoszenia Chwaliszewo 24 — 1. zdg 93 892

Skład
przynależnymi ubikacjami od 1 maja, czynsz 100 zł miesiecznie i 1/2 roczna gwarancja. Oferty Kurier Poznański zdg 93 898

Skład
spożywczy dobrze prosperujący, bez odstępnego wprost od gospodarza do wydzierżawienia. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 94 101

Skład
ubikacja i piwnica centrum wolne, gospodarz. Żydowska 4. zdg 94 118

Ubikacja
suterenie 4x4 przy Skarbowej nadajaca się na warsztat malarski lub instalacyjny. Zgłoszenia Słowackiego 44 46 — 9, telefon 69-84. zdg 94 367

Ubikacje
przemysłowe składnicze, rampa, dużym podwórkiem, warsztaty różne wolne. Cichocka, Strzelecka 14 a. zdg 94 489

1 ubikacja
25 m² na warsztat, składnicze św. Wojciecha na wynajęcie. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 94 010

2
lub 3 pokoje wysoki parter, św. Wojciecha na biura lekki przemysł do wynajęcia. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 91 020

2 pokoje
biura, mieszkanie, św. Marcin 16 m. 38. zdg 94186

Plac
okolica Kochanowskiego — Dąbrowskiego 1 000 m² na cele handlowe do wydzierżawienia. Administracja Nieruchomości Zus, Dąbrowskiego 14/16. zdg 94207

Przemysłowe
lokale 90 wzgl. 60 wzgl. 30 m² z kantorkiem podwórzem w budynku fabrycznym parterowe w wydzielonej na warsztaty do wydzierżawienia tuż przy Wileckiego. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 94238

Lokalu
centrum na biuro, barter (ewentualnie podwórze) poszukuje. — Szczegółowe oferty Kurier Pozn. zdg 93 920

Skład
z mieszkaniem i warsztatowe ubikacje. Graniczna 5. zdg 94252

Skład
obszerny do wynajęcia. Św. Marcina 22. Zgłoszenia św. Marcina 61. pok. 26. od 15.00—15.30. zdg 94208

Piwnica
duża przy Jaskółczej narożnik Wrocławskiej na składnice, warszawy, cichy warsztat. — Wrocławska 31. I piętro. zdg 94575

Lokal
handlowy 3 ubikacje na hurt lub przemysł, wygodny dojazd, średnie. Masztańska 6, do wynajęcia. Zawadowa. zdg 94535

Lokal
przemysłowy, centrum potrzebny. Zgłosz. Kurier Pozn. zdg 94 620

Skład
papieru, galanterii, centrum sprzedam z powodu wyjazdu. — Oferty Kurier Poznański zdg 94 621

Skład
narożnikowy na każdą branżę do wynajęcia w ruchliwej części ul. Marsz. Focha. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 94586

Pokój
I p. światło elektr. centr. ogrzewanie na biuro wzgl. pracownie. Zgłoszenia „Przeźroczność”, plac Wolności 14 zdg 94 241

18. DZIERŻAWY

Dzierżawy
około 500 mórg dobrej ziemi bez inwentarza od 1 lipca poszukuje poważny rolnik. Oferty z opisem majątku do Kuriera Poznańskiego zdg 92 315

Pogłębiarka
zubełkowa (ekskawator) wydajność 40 kubików na godz. poszukiwany, kupno lub dzierżawa na 6 miesięcy. Zgłoszenia Kurier Poznański dg 22 792

Młyn
parowy 150—250 ctr. poszukuje dzierżawy ewent. zaraz. Zgłoszenia do Kuriera Poznańskiego zdg 92 313

Wille
w Puszczykóvkę pewnemu 5 ubikacji, elektryczność, 1/2 morgi ogrodu, wydzierżawie 1 maja. — Poznań, Kilińskiego 7, m. 11. zdg 93 884

Skład
rzeźniczy, kolonialka, dużej wsi, bez konkurencji, mieszkaniem, bilardem z powodu stosunków rodzinnych zaraz wydzierżawi. — Dobra egzystencja nie fachowca. Zgłoszenia do Kuriera Pozn. zdg 93 692

Gospodarstwo
75 mórg bez inwentarza zaraz do wydzierżawienia. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 93 857

Młody
rutynowany ziemianin poszukuje dzierżawy 400—1 000 mórg dobrej ziemi, posiada kapital ca 40 000 zł. Pośrednicy wykluczeni. Oferty z podaniem warunków pod nr. „15,711” do „Par”, Poznań Pg 26 096-15,711

Piekarnię
piecem parowo-rurkowym urządzoną przepisowo wszelkimi wygodami przyległym mieszkaniem, dobrze prosperująca wydzierżawie zaraz. Cena i dzierżawa według umowy. Drzewiecki, Wągrowiec, Powstańców 49. ng 41 634-5

Trzypokojowe
balconem, łazienka, słoneczne. — Rynek Śródceki 4. zdg 94 055

Bufet
klubowy do wydzierżawienia, kaucja. Oferty Kurier Poznański zdg 94 057

Majątki 1300, 700, 600
500, 300 mórg inwentarzem. Poznańskim korzystnie wydzierżawie

Jarczewski
Poznań, Chelmońskiego 10. zdg 94 006

Majątek administracja
tysiącówiecie mórg, inwentarzem, gwarancja 15 000.—
Folwarczyk
sześćset mórg nadkompletne inwentarze, objęcie 23 000.—
Resztówkę
trzysta mórg, inwentarzem 9 000 trzysta mórg bez inwentarza 3 000 stó morgowe bez inwentarza 1 500.— wydzierżawi

Nowak,
Poznań, Skarbowska 1. — telefon 12-79. zdg 94 015

Młyn
kodny do wydzierżawienia Poznański. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 94 471

85 mórg
stawów rybnych, położonych Poznań Malta zaraz wydzierżawie. Zgłoszenia przyjmują Poznań, św. Rocha 13. zdg 94 284

22. ZGUBY

Unieważniam
indeks nr. 2 524 wystawiony przez Wyższą Szkołę Handlową w Poznaniu na Janusza Stepnińskiego. zdg 93 700

23. ROZMAITE

Nowość!
Opatentowany przyrząd wzmacniania siły płciowej mężczyzny. — Cena 10.— zł. Informacje: „Potens”, Toruń, Bydgoska 10. Na odpowiedź znaczek. zdg 87 482

Poważny przemysł
elektrotechniczny z budowa maszyn, dobrze prosperujący z gwarantowanym zyskiem, wyrobiona klientela, istniejący około 20 lat jedyny na Małopolskę z powodu słabego zdrowia okazuje się sprzedam lub zamieniam na dom czynszowy. Zgłoszenia pod „80 000”. Kraków, Skrytka pocztowa 253. ng 41 214

Gorsety Biustonosze poleca Pracownia Gorsetów „Wanda”
Leontyna Sychowska, Ratajczaka 27. zdg 87 543

Każdej
instytucji poszukujemy osób do wydawania
asygnat
ratowych, kapelusze damskie. — Oferty „Par” pod „14,91”. Pg 26 039-14,91

Prośba!
Kto ofiaruje biednemu i choremu technikowi używany płaszcz wiosenny? Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 93 259

Jasnowidz
Wielki Mistrz światowej sławy **Zawadzki Wiktor** przyjmuje osobiście Hotel Royal, Marsz. Piłsudskiego 3, tel. 27-15 zdg 92 927

Przepisuję
maszyną najtaniej. Poczta 15. zdg 93 175

Akuszarka
Kowalewska, Łąkowa 14, 6-6-6-6, miesiąc, paniom zainteresowanym wszelka pomoc, porady. zdg 93 804

Puszczykowo
Restauracja - Kawiarnia „Silva”. Wyborowa kuchnia. Ceny przystępne. W niedziele i święta Dancino. Ng 41 643

Dropsy
Mieszanki, artykuły grozowe — najlepszej jakości dla pp. Hurtowników i Detalistów poleca koryzynie „Roma”, Fabryka Cukierków, Poznań, Stawna 6. Pg 26 075-15,678

Akuszarka
Engelowa M. Focha 114. Tel. 73-73. zdg 93 277

Przeprowadzki
krytym **samochodem**
Dom Spedycyjny **W. Mewes Nast.**
Tama Garbarska 21. Tel. 23-35. Pg 25 953-15,666

Przyjdź!
Znam Twoją przyszłość! Piłsudskiego 5 — 8. Wróżka. zdg 92 224

Zbadaj swe zdolności
nim obierzysz zawód. Nie przyjmuj do pracy kandydata przed zbadaniem. Unikniesz nieszczęśliwego wypadku, gdy poddasz badaniu szofera lub pracownika innego zawodu w Instytucji — „Pszychotechnika”, Poznań, ul. Marszałka Focha 4, m. 5, tel. 73-49. Pg 26 080-57,428

Warszawianka
b. prac. pierwszorzędna, magazynu mód szyje wykwintnie suknie, komplety, także biustonosze, gorsety, pasy leńnicze. Ceny konkurencyjne. Długa 12, m. 7. zdg 93 829

Akuszarka
Grobła 29a udziela pomocy położniczej. zdg 94 095

Poszukuje
koncesji butelkowej sprzedaży wódek. Oferty Kurier Poznański zdg 93 955

Kroje
wykonuje **Tomaszewska**
Pocztowa 11 — I. zdg 94 042

Akuszarka
Poznań, Strzelecka 2. **przy Świętokrzyskim** przyjmuje, udziela porady, pomocy położniczej. dg 22 396/7

Przyjmuje
w dom pranie, Wielka 21, m. 5, podwórze, lewo. zdg 93 684/5

Krawcowa
tanio. Stary Rynek 89 — 1. zdg 94 050

Modne
kostiumy, płaszcze, komplety wykonanie pierwszorzędne. B. Mazur, Wrocławska 1. zdg 94 060

Chiromantka
Pierackiego 10 — 9 a. zdg 94 066

Wróży
słynna chiromantka przyjeżdża Warszawy, predko się spełnia. — Półwiejska 8 — 6. zdg 94 063

Znana Adarelli ostrzega
przed grasującymi wróżkami w domach i prowincjach pod jej nazwiskiem. Osobiście przyjmuje tylko Podgórną 13, mieszkanie 10. zdg 94 071

Wyżel
niemiecki szorstko włosy trzecim popu sprzedam. Leńniczówka Kuzagóra, poczta Kościan. zdg 94 074

Kto
odstąpi część stoiska na Targach w dziale drobnych nowości. Oferty Kurier Poznański zdg 94 432

Dziecko
oddam na własne. Oferty Kurier Poznański zdg 93 998

Sellima
słynna wróżka przepowiada za złotego. Ratajczaka 9 — 7. zdg 94 185

Bezpłatnie
słynna grafologin przeszłość, — przyszłość. Powie jak dojdziecie do pieniędzy, majątku i osiągniesz czystości, wskaże narzeczony, przeznaczony na męża, którym spramy mieszka numer loterii, sprawu sądowe. Marcin 62, m. 2. zdg 94 294

Wróży
najpopularniejsza chiromantka Poznania. Piekary 6 — 2. zdg 93 918

Węgorz
w galarecie jako specjalność, znane duże porcje poleca Biner-towa, restauracja Chwałiszewo 1. zdg 94 943

Słynna
chiromantka trafnie przepowiada przyszłość. Szewska 21 — 5. zdg 94 398

Krawcowa
szyje gustownie tanio. Gąsiorowskich 5, m. 2. zdg 94 511

Sławną chiromantką grafolog - fizjognomistką
Jakubowska zdumiewająco przepowiada przeszłość, teraźniejszość, przyszłość. loterii. Ratajczaka 15 — 10, Pa-saż Apollo. zdg 94 544

Radioodbiornik
3 lampowy z akumulatorem zamieniam na rower. Adelt, Matejki nr 56. Pg 27-125-54,455

Która
szlachetna rodzina ofiaruje dla 3 dzieci łóżko i możliwość stół. Łaskawe oferty Kurier Poznański zdg 94 606

24. NAUKA

Do egzaminów
nlatwiają prace uczniom i studentom pomoce szkolne wydawnictwa Hawu, Warszawa, Królewska 25/80, Katalogi gratis. Tg 20 497

Szkoła Tańców
Szczerkówny
Pocztowa 23. zdg 93 784

Szkoła Tańców
Szorskiego
Pierackiego 12, tel. 38-08 zdg 93 458

Pani
znająca dobrze język francuski w słowie i piśmie potrzebna dla konwersacji ca 8 godzin tygodniowo. Zgłoszenia wraz z warunkami do Kuriera Pozn. zdg 93 871

Profesor
przygotowuje egzaminu licealnego. Oferty Kurier Poznański zdg 93 897

Kursy stenografii
pisania maszyną — rozpoczynam 4 maja. Kantaka 1. zdg 93 128

Nauczycielka
geografii i biologii z 3 letnią praktyką szuka posady z nowym rokiem szkolnym. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 92 450

Kroju
modelowania nowoczesnego. — Strojna, Szkolna 3 — 26. zdg 94 148

Korepetytor
dla I gimnazjalny potrzebny za obiady. Oferty Kurier Poznański zdg 94 311

Stenografii,
pisania maszyną udziela Krom-czyńska, Ogrodowa 16, II. zdg 94 293

Kto
udzieli lekcji języka niemieckiego i księgowości. Oferty Kurier Poznański zdg 94 601

Niemieckiego
kto udzieli. Cena Kurier Pozn. zdg 94 424

Kursy
stenografii, pisania maszyną — Tyran-Zaworskiej, Strzelecka 33. zdg 94 483

25. MUZYKA

„Trio”
pierwszorzędny damsko - męski Akordeon, humor, śpiew, wolno. Oferty Kurier Pozn. zdg 93 657

Duet
potrzebny z akordeonem od 1. 5. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 94 457

Na ogłoszenia szyfrowane

wymagające złożenia „zgłoszeń” lub „ofert” do „Kuriera Poznańskiego” pod nr. ..., prosimy kierować listy do nas oddzielnie na każde ogłoszenie, nigdy zbiorowo w jednym liście na kilka ogłoszeń. W narożniku dolnym, lewym koperty lub pocztówki prosimy umieścić czytelnie numer ogłoszenia, abyśmy korespondencję, nie otwierając jej, doręczyć mogli inserentowi.

Przykład:
Kurier Poznański
Poznań,
św. Marcin 70
zdg 57 675

Przestrzegamy zgłaszających się przed dołączaniem do ofert dokumentów oryginalnych, świadectw i t. p., gdyż administracja nasza nie przyjmuje odpowiedzialności za ich zwrot, jak wogóle za dalsze załatwienie oferty przez inserenta.

Adres inserenta wskazujemy (zamięscowym za dołączeniem znaczka pocztowego) tylko w tym wypadku, jeżeli inserent upoważnia nas do tego, podając w ogłoszeniu „W i a d o m o ś ć” lub „A d r e s” wskaże „Kurier Poznański” nr.

Administracja.

Płomienne
serca To chyba czary — Jesienne tango oraz wszelkie nowości przegrwane, biegle poleca księgarnia Cybulskiego Marcina 9. ng 41 857

Trio
wolne 1. 5. podwójne instrumenty. Oferty Heil, Krotoszyn. ng 41 851

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

a) Służba domowa

Poszukuje
posługi do wszystkiego lub prania. Oferty Kurier Poznański zdg 94 102

Dziewczyna
chętna poszukuje posady do wszystkiego od zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 94 137

Posługi
poszukuje przed południem lub do 4. Oferty Kurier Poznański zdg 94 134

Młodsza
szuka posady do wszystkiego. — Oferty Kurier Pozn. zdg 93 109

Posługi
poszukuje uczciwa. Oferty Kurier Poznański zdg 93 042

Poszukuje
posługi do wszystkiego. Oferty Kurier Poznański zdg 93 154

Pracznka
zawodowa, czysta z dobrym poleceniem od państwa szuka prania. Oferty Kurier Poznański zdg 93 069

Posady
do dzieci poszukuje zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 93 067

Dziewczyna
z dobrym gotowaniem poszukuje posady najchętniej do Gdyni. — Oferty Kurier Poznański zdg 92 706

Uczciwa
szuka posługi dopołudnia zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 92 678

Szukam
posady dla siostry z prowincji do wszystkiego. Oferty Kurier Poznański zdg 92 780

Służąca
do wszystkiego dobrze polecona szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 93 351

Sierota
szuka posady od zaraz z całonocnym gotowaniem. Oferty Kurier Poznański zdg 93 241

Dziewczyna
na wskroś uczciwa szuka posady do jednej osoby od zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 93 390

Dziewczyna
w lepszy dom szuka posady. — Oferty Kurier Poznański zdg 93 414

Dziewczyna
szuka posady do pomocy pani, zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 93 381

Dziewczyna
dobrym gotowaniem poszukuje posady Miejscowość obojetna. — Oferty Kurier Pozn. zdg 93 526

Posługaczka
na cały dzień do wszystkiego zaraz lub 1. 5. szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 93 328

Dziewczyna
uczciwa poszukuje zajęcia do wszystkiego od zaraz lub pierwszego. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 93 533

Dziewczyna
uczciwa poszukuje posługi całodzienną. Oferty Kurier Poznański zdg 93 484

Dziewczyna
poszukuje posady do wszystkiego od 1. 5. zdg 93 390

Dziewczyna
poszukuje posady do wszystkiego od 1. 5. zdg 93 390

Dziewczyna
poszukuje posady do wszystkiego od 1. 5. zdg 93 390

Dziewczyna
poszukuje posady do wszystkiego od 1. 5. zdg 93 390

Dziewczyna
poszukuje posady do wszystkiego od 1. 5. zdg 93 390

Dziewczyna
poszukuje posady do wszystkiego od 1. 5. zdg 93 390

Dziewczyna
poszukuje posady do wszystkiego od 1. 5. zdg 93 390

Szukam
posady gotowaniem, praniem. — Oferty Kurier Poznański zdg 93 459

Dziewczyna
uczciwa poszukuje posady od zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 93 290

Posługaczka
poszukuje posady. Oferty Kurier Poznański zdg 93 284

Uczciwa
szuka posługi cały dzień. Oferty Kurier Poznański zdg 93 991

Dziewczyna
lat 14, szuka posady do dzieci. Oferty Kurier Poznański zdg 93 797

Starsza
gospodyni, dobrze polecona, na wskroś uczciwa poszukuje posady do jednej osoby lub starszego państwa. Oferty Kurier Pozn. zdg 92 958

Dziewczyna
wiejska z dobrego domu poszukuje posady do wszystkiego. Oferty do Kuriera Poznańskiego zdg 93 737

Bardzo
uczciwa, skromna, z dobrym gotowaniem szuka posady samodzielnej od 1 maja. Oferty Kurier Poznański zdg 93 368

Dziewczyna
starsza do wszystkiego z gotowaniem szuka posady, miejscowość obojetna. Oferty Kurier Poznański zdg 94 371

Kucharka
do restauracji hotelu na prowincję poszukuje posady. Oferty Kurier Poznański zdg 94 189

Dziewczyna
pracownica czysta, uczciwa szuka posady u mniejszej rodziny 1 maja. Oferty Kurier Poznański zdg 94 306

Dziewczyna
sierota na wskroś uczciwa, chętna, b. czysta szuka miejsca lub posługi od 1. 5. Oferty Kurier Poznański zdg 94 278

Szukam
posługi za pokój. Oferty Kurier Poznański zdg 94 021

Wychowawczyni
samodzielna, dwuletnimi, dobrymi świadectwami, sycie, niemiecki, poszukuje posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 93 929

Gospodyni
samodzielna, uczciwa prowincji szuka posady do dużego domu. Oferty Kurier Pozn. zdg 93 932

Gospodyni
samodzielna, skromne wymagania szuka posady do wszystkiego. — Oferty Kurier Poznański zdg 94 370

Wiejska
dziewczyna z gotowaniem dobrze polecona, szuka posady od 1. 5. 1937. Oferty Kurier Poznański zdg 94 319

2.000
tys. złotych kaucji złożyć za otrzymanie stałej posady w charakterze magazyniera, inkasenta, przedstawiciela lub też odpowiedniej pracy biurowej. Oferty Kurier Poznański zdg 94 320

Bardzo
uczciwa starsza gospodyni poszukuje posady dobrze gotuje wieś, miasto pensjonat. Oferty Kurier Poznański zdg 94 355

Panienska
po kursie księgowości do składu lub początkująca biurowa poszukuje posady. Oferty Kurier Poznański zdg 94 508

Dziewczyna
gotowaniem, praniem szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 94 425

Posługaczka
poszukuje posady z dobrymi świadectwami. Oferty Kurier Poznański zdg 94 441

Dziewczyna
poszukuje posady do wszystkiego od 1. 5. zdg 93 390

Dziewczyna
poszukuje posady do wszystkiego od 1. 5. zdg 93 390

Dziewczyna
poszukuje posady do wszystkiego od 1. 5. zdg 93 390

Dziewczyna
poszukuje posady do wszystkiego od 1. 5. zdg 93 390

Dziewczyna
poszukuje posady do wszystkiego od 1. 5. zdg 93 390

Dziewczyna
poszukuje posady do wszystkiego od 1. 5. zdg 93 390

Dziewczyna

z prowincji, porządnej rodziny, szuka posady z gotowaniem do wszystkiego, miejscowość obojętna. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 93 865

Dziewczyna

uczciwa z gotowaniem zaraz szuka posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 93 872

Panienska

do dzieci lub lekkich prac szuka posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 94 888

Dziewczyna

młodsza samodzielnie gotowaniem szuka posady w lepszym domu. Zgłoszenia do Kuriera Pozn. zdg 93 251

Dziewczyna

z prowincji, lat 21, poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurier Pozn. zdg 93 246

Panna

szuka posady w Dębicz. Oferty Kurier Pozn. zdg 93 848

Praczką

znająca pranie i maszyny szuka posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 93 648

Dziewczyna

z gotowaniem poszukuje posady do samotnej lub dwojga osób — bezdzietnych. Zgłoszenia do Kuriera Pozn. zdg 93 650

Sierota

uczciwa porządnej rodziny szuka dwa lub trzy razy w tygodniu posługi praniem, polskim i niemieckim językiem. Oferty Kurier Pozn. zdg 93 504

Młodsza

poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurier Pozn. zdg 93 450

Dziewczyna

z gotowaniem poszukuje posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 93 616

Kucharka

samodzielnie gotowaniem do wszystkiego szuka posady zaraz. lub 1. Oferty Kurier Pozn. zdg 93 608

17-

letnia prowincji poszukuje posady do lekkich prac domowych lub dzieci 15 kwietnia lub 1 maja. Oferty Kurier Pozn. zdg 92 782

Posługaczka

poszukuje posady, okolica Jeżyc. Oferty Kurier Pozn. zdg 92 793

Dziewczyna

czysta sumienna szuka posady do wszystkiego. Oferty Kurier Pozn. zdg 92 611

Szukam

posady do wszystkiego cokolwiek z gotowaniem. Oferty Kurier Pozn. zdg 92 568

Pokojowa

lepszej rodziny, syciem, sztywna bielizna poszukuje posady do lepszego domu lub też do wszystkiego do dwóch lub trzech osób. Łaskawe zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 93 812

Wdowa

w młodym wieku, z dobrej rodziny, szuka posady w inteligentnym domu w charakterze wyuczonej pani domu, przyjmie posadę od zaraz. Oferty do Kuriera Pozn. zdg 93 813

Dziewczyna

początkująca poszukuje posady od zaraz lub od 1. 5. Oferty Kurier Pozn. zdg 93 953

Dziewczyna

czysta z dobrymi świadectwami, kochająca dzieci, szuka posady od 1. 5. Oferty Kurier Pozn. zdg 93 864

b) Inni

Krawcowa

szuka pracy w domu. Oferty Kurier Pozn. zdg 94 515

Krawcowa

szuka posady poza dom 1,50 zł dziennie lub pracowni. Oferty Kurier Pozn. zdg 94 578

Młynarz-rytlarz

poszukuje posady z świadectwami pierwszorzędny. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 94 237

Ekspedientka

do drogerii lub kolonialki, długoletnia praktyka, poszukuje posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 94 552

Wychowawczyni

niemiecki znajmie się dzieciom — przedpołudniem, ewentl. za obiad. Oferty Kurier Pozn. zdg 94 193

Maturzystka

z handlowym rocznym kursem praktyka, kaucja 700 poszukuje zajęcia. Oferty Kurier Pozn. zdg 94 906

Fryzjerka

kursistka poszukuje dalszej praktyki małym wynagrodzeniem. — Łaskawe oferty Tietz, agencja Oredownika, Oborniki. ng 41 843

Biurowa

posady poszukuje, złoży kaucje. Oferty Kurier Pozn. zdg 94 136

100 zł

złożyć za otrzymanie pracy w fabryce lub sprzątanie biur. Oferty Kurier Pozn. zdg 94 135

Dla

mego brata poszukuje posady inkasenta, woznego, magazyniera, złoży 500,— kaucji. Oferty Kurier Pozn. zdg 94 128

Sto procentowy

Chętny i sumienny kupiec, lat 27, przyjmie jakiegokolwiek prace choćby fizyczna. Łaskawe oferty Kurier Pozn. zdg 94 266/7

Administrator rójny

kawaler, lat 40, trzeźwy uczciwy z referencjami, gwarancja gotówkowa lub nieruchomością poszukuje posady ewentl. dojeżdżającego. Oferty Kurier Pozn. zdg 93 811

Ekspedientka

do towarów krótkich szuka posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 93 825

Syn

inw. poszukuje posady na ucznia ślusarza tokarskiego. Oferty Kurier Pozn. zdg 93 835

Panienska

wykształcenie gimn., szuka posady początkującej biurowej wszelkie utrzymywanie lepszemu domu za pomoc pracy. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 93 826

Wychowawczyni

znajomość francuskiego — szuka posady na wyjazd. Oferty Kurier Pozn. zdg 93 808

Zastępstwo

na Pomorze, Poznańskie poszukuje kupiec zaprowadzony, referencje, gwarancja, samochód, dla poważniejszej firmy. Łask. zgł. pod „Zastępstwo” do Biura Ogłoszeń, Bydgoszcz, Dworcowa 54. ng 41 604

Do pielęgnowania

chorej osoby poszukuje posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 93 674

Do niemowlęcia

szuka posady wykwalifikowaną niania. Oferty Kurier Pozn. zdg 93 673

Biuralistka

biegle stenografuje poszukuje posady wżgl. zastępstwa zaraz. Oferty Kurier Pozn. zdg 73 670

Technik budowlany

rutynowany, długoletnia praktyka przyjmie posadę. Oferty Kurier Pozn. zdg 93 907

Poszukuje

jakiegokolwiek posady charakterze woznego inkasenta, stróża, znajomego się również przy koniach za złożeniem kaucji 200 zł. Oferty Kurier Pozn. zdg 94 356

Student

poszukuje pracy, praktyki, majątku, przedsiębiorstwa za małym wynagrodzeniem. Zgłoszenia ekspedycja Kuriera Pozn. zdg 94 528

Karmelarz

samodzielny rutynowany, fachowiec, znający wszelkie wyroby i nowoczesne maszyny poszukuje posady. Oferty uprasza się do Kuriera Pozn. zdg 94 018

Panienska

średnim wykształceniem praktyka szuka posady do dzieci. Oferty Kurier Pozn. zdg 94 194

Krawcowa

szuka posady, przyjmie szyć w domu. Piotra Wawrzyniaka 27, m. 7. zdg 93 932

Ksiązkowa - bilansistka

korespondentka, maszynistka — kaucja 1000 zł, energiczna rzutka polski, niemiecki zna podatki ubez. społeczn. szuka posady kierownictwa filii. Oferty „Par.” Toruń, pod „269”. Pg 27 100-64.44

Student

W. S. H. szuka posady na „Targi Poznańskie”. Pierwszorzędna znajomość języka niemieckiego. Oferty Kurier Pozn. zdg 92 575

Biuralistka

obeznana statystyka, ubezpieczalnia, bezrobociem, pisząca na maszynie szuka posady od 1. 7. 1937. Oferty Kurier Pozn. zdg 92 875

Mistrz

kotlarski spawacz acylen zmienił posadę. Oferty z podaniem warunków Kurier Pozn. zdg 94 023 — Gniezno 921. ng 40 826

3 000,—

kaucji bankowej złoży młody kupiec, kolonialno-spożywczy — odpowiadający nie wypowiedzianych stanowiskach. Uprzejmy, pracowity, solidny, dobre świadectwa. Wymagania skromne — poszukuje posady kierownika filii, ekspedienta, kasjera, bufetowego, podróźniącego. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 93 754

Ksiązkowa - wyrzycielka

z praktyka szuka posady na majtek zaraz — później. Wymagania skromne. Oferty Kurier Pozn. zdg 93 585

Bufetowa

uczciwa poszukuje pracy. Łaskawe oferty Kurier Pozn. zdg 94 465

Ksiązkowa - bilansistka

samodzielna szuka stałej posady lub dorywczej, również na majątek. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 93 354

Starsza

wychowawczyni, bardzo dobre świadectwa szuka posady, młodszych dzieci, większym domu. — Oferty Kurier Pozn. zdg 93 407

Robotnik

poszukuje posady magazyniera do hurtowni z kaucją 250,— zł. Oferty Kurier Pozn. zdg 93 950

Młody akademik

(z Gdańska) włada płynnie językiem niemieckim, angielskim, — francuskim i cokolwiek po polsku poszukuje posady jako nauczyciel domowy lub towarzyszy, również na wieś. Oferty Kurier Pozn. zdg 93 890

Angielska

korespondencje załatwia rutynowa Angielka stenotypistka. Maszyna własna. Oferty do Kuriera Pozn. zdg 93 695

Panienska ładnym charakterem pisma

szuka bezpłatnej posady biurowej w zamian wyuczenia się księgowości i pisania maszyna. Oferty Kurier Pozn. zdg 93 739

Rządca

kawaler, pierwszorzędna siła — kilkoletnia praktyka poznańskim poszukuje posady od zaraz. Oferty Kurier Pozn. zdg 89 970

Zawodowy rolnik

lat 41, wykwalifikowany fachowiec, większych majątków, szuka posady. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 93 316

Krawiec

damski szuka posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 92 565

Panienska

szuka posady do dzieci, 3 letnia praktyka w ochronce lub jako pokojowa. Oferty Oredownik, — Poznań zdg 92 894

Robotnik

z prowincji poszukujący posady, magazyniera portiera, stróża nocnego, woznego, kaucja 200 zł. — Oferty Oredownik, Poznań zdg 93 164

Panna

inteligentna na wskroś uczciwa szuka posady od zaraz. Oferty Kurier Pozn. zdg 93 892

Poszukuje

przedstawicielstwa najchętniej w branży spożywczej, na prowizje wżgl. pensje lub kierownictwa przedsiębiorstwa, kierownictwa biura pierwszego księgowego, — znajomość wszelkich spraw biurowych, bilansowanie, sprawy podatkowe, sądowe etc. Praktyka 12-letnia. Szkoła Handlowa 3 klasowa. Referencje i świadectwa na żądanie się przedłoży. Łaskawe zgłoszenia pod zdg 93 464 do Kuriera Pozn. zdg 93 464

Panna

początkująca z prowincji, zna szyć szuka posady do dzieci zaraz lub 1. Oferty Kurier Pozn. zdg 93 593

Uczeń

rzeźnički 3 letnia praktyka prosi się o dalszą naukę. Oferty Kurier Pozn. zdg 92 954

Krawcowa

szuka posady poza dom garderoba i bielizna 1,50 dziennie. Oferty do Kuriera Pozn. zdg 93 074

Panienska

uczciwa, dłuższa praktyka kolonialna, poszukuje posady składzie i pomocy domowej. Helena Galasówna, Buk, Ratuszowa. Ng 40 505

Poszukuje

posady na wyjazd, pokojowej lub innej. Oferty Kurier Pozn. zdg 93 085

100,—

kaucji mogę złożyć zaraz za stałą posadę. Oferty Kurier Pozn. zdg 93 157

200,—

kaucji, złożyć za otrzymanie jakiegokolwiek pracy. Oferty Kurier Pozn. zdg 92 410

Panienska

szuka posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 92 813

Krawcowa

poszukuje pracy poza dom lub pracowni. Oferty Kurier Pozn. zdg 92 797

400

złoty kaucji złożyć za otrzymanie posady woznego, inkasenta lub innej. Oferty Kurier Pozn. zdg 92 720

Bielizniarka

pierwszorzędna szyć poza domem, domu szuka posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 94 023

Krawcowa

pomocnica do damskiego i dziecięcego, szuka posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 94 502

Student ekonomji

oficer rezerwy posady ewentualnie bezpłatnie praktyki w większym przedsiębiorstwie handlowym. Oferty Kurier Pozn. zdg 93 799

Ceramik

specjalista wyrobów cienkościennych i klinkierów poszukuje posady. Niegolewskich 18 — 1. zdg 92 520

Rutynowany

doświadczony księgowy - bilansista, były podatkowiec i kontroler księgowości szuka posady i prowadzi fachowo wszelką księgowość sporządza bilanse oraz załatwia wszelkiego rodzaju sprawy podatkowe przy tanim abonamencie. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 92 904

Prasowaczka

z praniem poza dom poszukuje posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 93 314

Przedstawicielstwa wżgl. stanowiska

w branży kawy herbaty i surrogatów kawy poszukuje wszechstronny praktyk na samodzielnym stanowisku, dobry i ustosunkowany sprzedawca. Zgłoszenia najważniejszych firm Kurier Pozn. zdg 92 478

Szofer - mechanik

znający reparacje samochodów, wodociągów, traktorów, maszyn parowych, światła elektrycznego, 18 lat praktyki, znający język francuski, niemiecki i polski poszukuje posady. Stefański, Gniezno ul. Św. Krzyszta 8, m. 5. zdg 93 467

Ekspedient nasienny

poszukuje posady, kaucja. Oferty Kurier Pozn. zdg 93 621

5.000

kaucji 100,— zł dam za posadę. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 93 986

Mistrz

stolarski karta rzemieślnicza, praktyka poszukuje posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 94 053

Inteligentna

kursistka szkoły gospodarczej — (znająca szyć) poszukuje bezpłatnej praktyki na majątku pod dyspozycję pani domu. Łaskawe zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 93 987

Wdowa

poszukuje posady składzie cukierki itp. kaucja. Oferty Kurier Pozn. zdg 94 503

Żelazniak

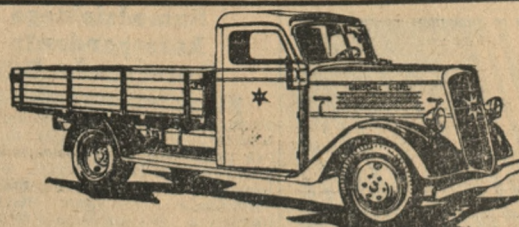
z kaucją, po wejściu z praktyka, poszukuje jakiegokolwiek posady, miejscowość obojętna. Zgłoszenia Agencja Kuriera Pozn. zdg 94 853

Uczciwy

za kaucją poszukuje posady woznego, inkasenta, magazyniera itp. Oferty Kurier Pozn. zdg 93 943

Urzędnik gospodarczy

lat 43, kawaler, długoletnia praktyka uprzedysłownionych majątkach w poznańskim od zaraz 1. 7. szuka posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 93 787

Henschel Typ 25 T 1 v
Podwozie o nośności 3600 kg
Silnik: Henschel-Diesel 4 cyl. 70 KM
REPREZENTACJA:
F. Szczepański, Poznań
Plac Wolności 17 Tel. 30-07
Wystawiamy na Targach Poznańskich
nr 41658 w pawilonie I.

Rymarski

domowa starsza pocz. francuskiego, niemieckiego, fortępnie przyjmie posadę do dzieci od 7—10 lat Łaskawe oferty do Kuriera Pozn. zdg 94 271

Czeladnik

krawiecki potrzebny. Poznań, — Mostowa 4, m. 6. zdg 94 088

Krawiec

damsko - meski, dobra siła od zaraz. Ławica wieś Focha 4. — Działdowski. zdg 94 158

Uczeń

szewcki potrzebny do pierwszorzędnej warsztatu. Dąbrowskiego 41 a. zdg 94 323

Chłopak

do paszenia bydła potrzebny. — Poznań, Dąbrowskiego 140. zdg 94 324

Pomocnik

krawiecki na miarowa prace. — Penz. Fr Ratajczaka 28, m. 19. w podwórzu, lewy wchód. I. zdg 94 852

Przyjmiemy

na każdy powiat wojew. poznańskiego jednego pana energicznego, wymownego i inteligentnego do przyjmowania zamówień w sprzedaży ratowej na poważne dzieła naukowe. Zgłoszenia pisemne do „Par”, Poznań, Aleje Marcinkowskiego pod „Dziela”. P 26 089-54.443

Agentów (ek)

do rozpowszechniania kawy „Zdrowie” na wszystkie miasta Polski. Wysoka prowizja, gwarancja na towary. Zgłoszenia Zduńska-Wola, Zduny 73. n 41 930

Ucznia

przyjmiemy całym utrzymaniem lub bez może być starszy. Rutkiewicz, mistrz szewski, Poznań, Strzałowa 3. zdg 94 112

Uczeń

krawiecki potrzebny z prowincji. A. Silecki, mistrz krawiecki, Poznań, Szewska 15, m. 6. zdg 94 101</

Wyprawy Ślubne
COTOWE NA ZAMÓW I Z METRA
J. Schubert
FABR. BIELIZNY - DOM PŁÓCIEN
ST. RYNEK 76

ODDZIAŁ: UL. NOWA 10.
Pg 25 650-7.61

Potrzebny
chłopiec. Wrocławska 20, m. 14.
zdg 94 426

Fabryka papy dachowej poszukuje
majstra
z długoletnim doświadczeniem do produkcji papy smolcowej i bitumicznej, oraz do destylacji smoły. Oferty z opisami świadectw i życiorysem pod dg 22 812 do ekspedycji Kuriera Poznańskiego.

Dwóch
zdolnych krawców
li tylko pierwszorzędne siły, przyjmie.
Fr. Drabętowicz,
3 Maja 5. Pg 27 122-15.733

Apteka
w mieście pow. poszukuje pomocnika (ce) z egzam. woj. Zgłoszenia z podaniem referencji i pensji do Kuriera Poznańskiego dg 22 790

Piekarz - cukiernik
pierwszorzędny fachowiec — posada stała. Odpisy świadectw. Oferty Kurier Poznański zdg 94 617

Dentystka
lekarka lub techniczka potrzebna Szuczarskiej lekarz-dent. Inowrocław, Król. Jadwigi 37, zdg 92 625

W sercu POZNAŃA
MIĘSICI SIĘ NASZ
SALON DEMONSTRACJI APARATÓW RADIOWYCH
DOM RADIOWY
27 GRUDNIA TEL. 16-27
Ng 41 645

TEATRY

Poznań, sobota, 17. 4.
TEATR POLSKI: Sobota, 17. 4. „Gdzie diabeł nie może”.
Niedziela, 18. 4. godz. 16 „Protest”.
Niedziela, 18. 4. godz. 20 „Książę niezłomny”.
TEATR WIEKI: Sobota, 17. 4. „Czterech Gburów” premiera.
Niedziela, 18. 4. o 15-tej „Miłostki kadetów”. Ceny popularne od 0,60 do 2,50 zł.
Niedziela, 18. 4. o godz. 20-tej „Straszny Dwór”.
Poniedziałek, 19. 4. Teatr niezłomny.

KINA

Poznań, sobota, 17. 4.
APOLLO: „Ordynat Michorowski”. Od niedzieli „Moskwa-Szanghaj”.
CORSO: „Csibi”.
GLORIA: „Romeo i Julia”.
GWIAZDA: „Słownik Wiednia”.
METROPOLIS: „Ordynat Michorowski”. Od niedzieli „Bohater”.
OSWIATOWE „C. L. L. „Kartarynka” oraz „Cztery strony świata”.
RENAISSANCE: „Bufallo Bill”.
SLONCE: „Madame Lenox”.
SPINKS: „Nie miała baba kłopotu”.
ŚWIT: „Ochlań grozy”.
TECZA-Lazarz: „Pani Minister Tańczy”.
TECZA-Wilda: „Jedna z tysiąca”.
WILSONA: „Niewidzialny Promień”.

Samodzielnego korespondenta (korespondentki) polsko-niemieckiego
piszącego biegle na maszynie, z wykształceniem handlowym, dłuższą praktyką w instytucjach bankowych lub handlowych, ze znajomością stenografii i buchalterii poszukuje poważna instytucja bankowa w mieście prowincjonalnym. Wynagrodzenie zależnie od kwalifikacji 250—300 zł miesięcznie. Zgłoszenia z odpisami świadectw należy nadsyłać w terminie do 1 maja br. do Kuriera Poznańskiego pod zdg 93 779

Potrzebna
stepnerka lub stepner od zaraz. Gruszczyński, Nowy Tomysł, ul. Poznańska. zdg 93 371

Przedstawiciele
powiatowych Poznańskie, Pomorskie poszukuje. Oferty Kurier Poznański zdg 92 454

Przedstawiciela
przyjmie Fabryka Mydel. Zgl. Kurier Poznański zdg 94 423

Ekspedientki
rutynowane z branży obuwniczej mogą się zgłosić do firmy „Leo”, 27 Grudnia 3. Do wniosku należy dołączyć odpisy świadectw oraz fotografię. zdg 93 531

Służąca
do wszystkiego z dobrym gotowaniem, uczciwa, potrzebna od 1. 5. br. Zgłoszenia do Kuriera Pozn. zdg 94 468

Posadę
stała, dobrze płatną zaopiaruje biegle piszącej na maszynie — wzmian za stałą posadę na skromnych warunkach dla młodej pani, posiadającej początki znajomości prac biurowych, księgowości, maszyny itd. Oferty Kurier Poznański zdg 93 904

Francuzka
młodsza lub Polka nauczycielka, władająca językiem jak rodzima Francuzka, potrzebna do chłopca 8-letniego. Zgłoszenia z odpisem świadectw do „Par” Poznań Al. Marcinkowskiego 11. — pod „15.660”. Pg 26 050-15 660a

Podróżujący
intensywny — pilny, sumienny — zaprowadzona klientela do hurtowni torebek i papierów pakowych potrzebny. Zgłoszenia referencjami Kurier Poznański zdg 94 164

Stróża
nocnego. Oferty Kurier Poznański zdg 94 280

Panienska
z prowincji lat 18, uczciwa i dobrego charakteru poszukuje posady do kiosku lub innej branży od 1 maja może złożyć kaucję. — Zgłoszenia do Kuriera Poznańskiego zdg 94 372

Posługaczkę
młodsza czysta dobrymi poleceniami, godziny przed południem. Zgłoszenia Ratajczaka 26, m. 21, godz. 16—18. zdg 94 115

Niania
na prowincję potrzebna do półrocznego dziecka, dłuższą praktyką z znajomością szycia i robót ręcznych. Pensja 120.—. Oferty z odpisem świadectw, fotografia do Kuriera Pozn. ng 40 784

Potrzebny
pomocnik zegarmistrzowski od zaraz do prowadzenia zakładu. Kaucja 500 zł. Zgłoszenia K. Bryzgalski, Sompólno, pow. Kolo. ng 41 845

2 ekspedientki
samodzielne tylko pierwszorzędne siły od zaraz. Podanie pensji przy wolnym stole stancji.

I. Guszczyński, Oborniki
Bławaty, konfekcja, towary krótkie. ng 41 844

Akwizytor
inteligentna potrzebna Wernicki, Podgórną 10. zdg 94 577

Chłopiec
do posyłek potrzebny. Brzeski-auto S. A., Poznań, Dąbrowskiego 29. zdg 93 725

Nie
„jakoś to będzie”, ale może być dobrze. „Nowości Praktyczne”. Warszawa, Złota 37/KP. Oddział Przedstawicieli Zamiejscowych. ng 40 968

Młynarz
działny fachowiec na samodzielne stanowisko obeznany z motorem na rope potrzebny zaraz. Oferty Agentura Fr. Drobniak, Oborniki. ng 41 615/6

Ekspedientka
do lodów potrzebna. Zgłoszenia „Italia” Al. Marcinkowskiego 8. Pg 26 082-15.702

Inkasent
energiczny z rowerem z kaucją 1000.— Oferty Kurier Poznański zdg 94 133

Uczeniec
potrzebne do krawieczyzny, pracownia sukien. Polyga, ul. Skryta 10, m. 5. zdg 94 126

Mierniczy
samodzielny do prac polowych zaraz na stałe potrzebny. Ellmann, mierniczy przysięgły, Toruń, Szereka 17. zdg 94 125

Ekspedientka
z branży do sprzedaży pieczywa, rutynowana siła do kawiarni potrzebna. Oferty Kurier Pozn. zdg 93 690

2
uczciwe młodzieńcy lat 16—18 zaraz potrzebni. Kozia 8, m. 8. zdg 94 098

Poszukuje
współniczki panny 15—30 lat. gotówka 2—3000. Oferty Kurier Poznański zdg 93 782

Kilku sprzedawców ulicznych
na maj jeszcze przyjąć wiek od lat 17, fotografia. Zgłoszenia tylko chętnych Plac Wolności 5. — m. 5, 17—18. zdg 94 357

Skład
delikatesów w centrum, pewna egzystencja zaraz sprzedam. — Adres wskaże Kurier Poznański zdg 94 196

Biuralistka
maszynistka, młodsza, praktyczka biegle rachunkach. Oferty Kurier Poznański zdg 94 605

korzystne kupno okazyjne
W. Kruk jubiler w **Brylantach i Perłach**
ul. 27 Grudnia nr. 6
zał. 1840
poleca

Młodszy
pomocnik krawiecki. Waly Król. Jadwigi 7 — 6. zdg 94 446

Sprzedawczki
czasopism. Zgłoszenia Ratajczaka 15, m. 6. zdg 94 452

Gospodyni
potrzebna zaraz na majątek, znająca chów drobin, pranie, prasowanie samodzielnie prowadzenie gospodarstwa domowego. Zgłoszenia, Poznań, Poplińskich 1 — m. 5. Pg 27 101-64.43

Uczeń
restauracyjny potrzebny wyjazd. Adres Kurier Pozn. zdg 94 529

Panienska
szycia i uczenica. Szamarzewskiego 12/14. zdg 94 536

Służąca
potrzebna zaraz. Dąbrowskiego 33, restauracja. zdg 94 554

Gospoia
z gotowaniem i znajomością zapraw potrzebna od 1 maja, tylko pierwszorzędne referencje, obecna odchodzi po 12 latach. Oferty Kurier Poznański zdg 93 997

Uczenica
zgłoszenia Ceglowski, Pocztowa 5. zdg 94 444

MEBLE solidne - piękne - tanie
W. NOWAKOWSKI i SYNOWIE
Wystawa: Kantaka 1. Fabr. i Magaz. Górna Wilda 134
Parkiet po cenach konkurencyjnych
ng 19 450

Praktykant mierniczy
tychnik mierniczy
potrzebny. Wynagrodzenie zależnie od kwalifikacji. Inż. Buryan, Poznań, Cieszkowskiego 8. zdg 94 482

Panienska
biegła do szycia potrzebna. — Adres Kurier Poznański zdg 94 493

Maszynistka
biegła na zastępstwo potrzebna. Zgłoszenia telefonem 78-74. zdg 94 495

Uczeń
uczenica fryzjerska Pocztowa 22 zdg 94 496

Kasjerka
praktyka potrzebna. Café George zdg 94 462

Kelner
młody potrzebny zaraz. Café George. zdg 94 463

Udział
uzyska fachowa modystka nowozalożonym — składzie kapeluszy damskich, męskich na Śląsku posiadająca 500 do 1000 złotych. Mieszkanie całonocnym utrzymaniem możliwe. Oferty Kurier Poznański zdg 93 729

Kucharka
pierwszorzędna, samodzielna, na prowincję. Zgłoszenia F-ma Żurowski, Szkoła 7/8. zdg 93 782

Ekspedientka
obrazy, dewocjonalia. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 93 594

Podróżujący
na cukierki. Krauthofera 6. zdg 93 876

Chłopiec
do pomocy ślusarni. Wardeski, mistrz ślusarski, Przemysłowa 27 zdg 93 789

Pomocnik
krawiecki potrzebny, duże sztuki Czajcza 12, wejście 9. zdg 93 776

Cukiernik
młodszy, dzielny zawodowiec, dobra praktyka, posada stała. — Zgłoszenia, odpisy świadectw z danej pensji, proszę przysłać zaraz do Kuriera Poznańskiego zdg 93 193

MEBLE solidne - piękne - tanie
W. NOWAKOWSKI i SYNOWIE
Wystawa: Kantaka 1. Fabr. i Magaz. Górna Wilda 134
Parkiet po cenach konkurencyjnych
ng 19 450

Gospoia
inteligentna, samodzielna do samotnej osoby, młodsza którą zastąpiła w interesie na wkroś uczciwa z dobrymi poleceniami, może się zgłosić z odpis. świadectw do Kuriera Poznańskiego zdg 93 791

Poważna
firma księgarska poszukuje zdolnych przedstawicieli. Reflektuje się na przedstawicieli wyrobionych w sprzedaży ratowej dużych artykułów, wyższa prowizja niż w innych branżach, wyszkolenie. Praca w miejscu zamieszkania, lub rozjazd. Oferty: Warszawa, skr. pocztowa 476. ng 41 608

Siodlarz
młodszy, prowincji, akuratywny potrzebny. Oferty odpisem świadectw Kurier Pozn. zdg 93 056

Ekspedientka
zdolna, młodsza do piekarni - cukierni - kawiarni potrzebna. Najchętniej zamieszkania. Rynowicki, Półwiejska 32, II. zdg 93 957

Dziewczyna
restauracyjna gotowaniem. Jezuitka 4. zdg 93 693

Wychowawczyni
wyrzecielca, rutynowana, wykształcona potrzebna 1 maja. — Oferty Kurier Poznański zdg 93 765

Poszukuje
służąca z gotowaniem, uczciwa, pracowita z dobrymi świadectwami i panienkę do dzieć od 1. 5. 37. Zgłoszenia ul. M. Focha 146 m. 3. zdg 93 716

Dziewczyna
zaufana z dobrym gotowaniem do samotnej osoby od 1 maja. Oferty Kurier Poznański zdg 93 709

Uczciwa
służąca z gotowaniem, dobrymi świadectwami potrzebna. Skryta 9 — 7. zdg 93 691

Panienska
do obsługi gości. Kaucja 30.—. Dąbrowskiego 41 — 5. zdg 93 796

Panienska
inteligentna, skromna, lat 16—17 potrzebna do pomocy w domu i interesie piekarskim z całkowitym utrzymaniem. Szczegółowe oferty do Kuriera Poznańskiego zdg 93 898

Biuralistę
pożyczka 250 posada stała przyjmie. Oferty Kurier Poznański zdg 94 061

Kasjerka
pomocnicza dziennie 2 godziny potrzebna w Poznaniu, pokój utrzymaniem, kaucją 1000. Oferty Kurier Poznański zdg 94 070

Inteligentne
wymowne panie, mają swą przyszłość zapewnioną, zarabiając w handlu zewnętrznym od 8—10 zł dziennie. Warunek wiek dojrzały i stanowczość. Przyjmuje biuro poniedziałek 10—13, Cieszkowskiego 7, m. 5, wyższy parter. Pg 26 093-54.442

Potrzebny
zaraz dobry szyciarz na matryce i stemple z znajomością maszyn automatycznych. Zgłoszenia podaniem życiorysu do Kuriera Poznańskiego ng 40 786/7

Dziewczyna
zaraz potrzebna. Długa 4 — 9. zdg 94 223

Służąca
potrzebna zaraz. Poznańska 56, skład. zdg 94 340

Podróżujący
branży skórnicy obieddzający prowincję, poszukujący. Oferty Kurier Poznański zdg 93 919

Pea krem chroni CERĘ
utraty OPALENIE
R. Barcikowski S. A. Poznań

Kucharka
do restauracji potrzebna. Wielka 13, śniadania. zdg 94 309

dziewczyny
do pokoi, czystej i uczciwej oraz młodej dziewczyny do pomocy w kuchni. Zgłoszenia z odpisem świadectw do Kuriera Poznańskiego dg 22 813

Służąca
do wszystkiego potrzebna. Ostroza — Zakret 13, m. 3. zdg 94 259

Uczeniów Praktykantów
potrzebnie oddział Bławatów Hurtowni Liturgicznej, Poznań, plac Wolności 2. zdg 94 247

Stenotypistkę
samodzielna korespondentkę poszukuje poważne przedsiębiorstwo. Oferty pod zdg 94 244 Kurier Poznański

Fryzjer
wodna. Zgłoszenia niedziela Półwiejska 39, m. 10. zdg 94 286

Bufetowa
rutynowana potrzebna od 1 maja kawiarnia z ekspressem i wyszynkiem wódek. Oferty Kurier Poznański zdg 94 341

Dziewczyna
czysta, uczciwa, wszystkiego gotowaniem, świadectwa 1 maja. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 94 342

Wiolonczelista
pierwszorzędny z bocznymi instrumentami potrzebny od 1 maja do pierwszorzędnego zespołu. Oferty Kurier Pozn. zdg 94 346

Robotnik
potrzebny. Składnica opałowa „Calor”, Kreta 9. zdg 94 395

Marszantki
potrzebne. Hain, Sapieżyński 1, Focha 28. zdg 94 365

28. CHELE DLA POLAKÓW

Solidnego
wspólnika i współpracownika — Wielkopolanina, z kapitałem 40 tysięcy do zaprowadzenia hurtowni monopolowej w wielkim mieście, poszukuje zaraz, przydział zapewniony. Zgłoszenia do Kuriera Poznańskiego pod zdg 93 465

29. ROZRYWKA

Płyty Gramofony
najnowsze szlagiery najtaniej
Detektory
kompletne 9.—
Szewska 20
zdg 93 960

Miły
pobyt kawiarence Mostowa 2. zdg 94 474

Kosmos
radioaparaty. Ideal. Imperial na raty 10.— miesięcznie, baterijne, sieciowe najkorzystniej

Pelczyński
Fredry 12. Fachowa obsługa. — Warsztaty naprawy radioaparatur. zdg 94 615

BLUSKI-APASZKI
najkorzystniej z firmy
Aleje Marcinkowskiego nr. 13. „PANI”
de 22802

Humor zagraniczny

— Ty napewno myślisz, że Jurek nauczył się tego odmnie. (M)
(Judge, Nowy Jork)

Przedpłata na miesiąc kwiecień 1937 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3,20, w agencjach w mieście zł 3,50, z odnośnieniem do domu w Poznaniu zł 3,70, z odnośnieniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4,10, kwartalnie zł 12,30, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5,00, w innych krajach zł 7,00—9,50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeskód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-lamowej 25 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr. na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr. na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr. przed wiadomościami potoczными 200 gr. od 1-lamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% wyższe. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża, do wydania głównego (wieczornego) „drobne” do g. 11.10, w dni przedświąteczne do godz. 10.45, większe dłużej według możliwości. Drobne ogłoszenia „najwyżej” 100 słów w tem 5 nagłówek, słowo nagłówek. (tłuste) 25 gr. każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstają wskutek matryce, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiał poświęcony danej uroczystości
Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72
P. K. O. Poznań nr. 200-149.